

Έκκλησι

ΤΟΜΟΣ ΙΔ'

ΤΕΥΧΟΣ 147

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1958

* Τὸ ὠραιότερο Χριστουγεννιάτικο γράμμα	25
Δόκτωρ Ζιβάγκο	29
* Ἡ προσευχή τοῦ Ἀνρί Ματίς	33
Χριστουγεννιάτικες δοξασίες	37
Οἱ Κινέζοι εἶχαν τοὺς πρώτους πυραύλους	40
* Ὑμνολογικὸ Ἀνθολόγημα τῶν Χριστουγέννων	44
Τετρασέλιδο τοῦ χιοῦμορ	47
Ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τῆς Ἀγκάθα Κρίστι	52
* Ἡ ζάχαρη πηγὴ δυναμισμού	57
Τὸ ἀκέφαλο πτώμα	61
Ἔχουν οἱ γυναῖκες μιὰ ἑκτη αἰσθησι;	66
Ἡ τελευταία σφαῖρα	71
Ὁ τόπος ποὺ γεννήθηκε ὁ Χριστός	75
* Διατρήσεις χωρὶς τρήσεις	79
Τὰ Χριστουγεννιάτικα τσαρούχια	82
Ἀστέρια ποὺ μεσουρανοῦν	87
Ἄν μιλοῦσε ἡ Ντουλτσινέα	94
* Τὰ παράξενα τῶν Χριστουγέννων	102
* Ἡ μητέρα τοῦ Αἰνεία	110
Υστερόγραφο τοῦ μηνὸς	116
Τὰ Νέα Βιβλία	119

« ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΤΕΡΑ »

τῆς H. Lawrence

στ' συνέχεια (τελευταία)

Σταυρόλεξο ♦ Φλαντρίες ♦ Γιὰ νὰ περνᾷ ἡ
ὥρα ♦ Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε ♦ Ποιὸς θὰ βοῇ
τὰ περισσότερα ♦ Σκάνι

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΕΦΕΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΥΧΕΡΟΥΣ ΤΟΥ

Σ Π Ι Τ Ι Α

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΜΕΤΡΗΤΑ

ΚΑΙ ΤΟ ΜΕΓΑ ΔΩΡΟΝ ΤΟΥ

ΕΝΟΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟΥ ΔΡΑΧΜΩΝ

ΕΜΠΙΣΤΕΥΘΗΤΕ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝ ΣΑΣ

ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΤΥΧΙΑΝ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΑΣ

ΕΙΣ ΤΟ

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

(Δημοσιεύεται μόνον δυνάμει ειδικής εντολής της Ένωσης Συντακτών Η.Ε.Α.)

ΤΟΜΟΣ

ΙΔ'

Έκλογή

ΤΕΥΧΟΣ

147

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1958

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Τὸ ὠραιότερο Χριστουγεννιάτικο γράμμα	S. Vaughan	25
Δόκτωρ Ζιβάγκο	Μπόρις Παστερνάκ	29
Ἡ προσευχή τοῦ Ἀνρί Ματίς		33
Χριστουγεννιάτικες δοξασίες	A. V. Stacey	37
Οἱ Κινέζοι εἶχαν τοὺς πρώτους πυραύλους . .	G. Delagère	40
Ὑμνολογικὸ Ἀνθολόγημα τῶν Χριστουγέννων.		44
Τετρασέλιδο τοῦ χιούμορ (Σκίτσα)		47
Ἡ ἰδιωτικὴ ζωὴ τῆς Ἀγκάθα Κρίστι	Pierre Quet	52
Ἡ ζάχαρη πηγὴ δυναμισμού	J. P. Girint	57
Τὸ ἀκέφαλο πτώμα (Διήγημα)	Ἡροδότου Ἀλικαρνασσεῶς	61
Ἔχουν οἱ γυναῖκες μιὰ ἔκτη αἰσθησι;	Louisa Rhine	66
Ἡ τελευταία σφαῖρα (Διήγημα)	Evan Hunter	71
Ὁ τόπος ποὺ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς		75
Διατρήσεις χωρὶς τήσεις	Pierre Devaux	79
Τὰ Χριστουγεννιάτικα τσαρούχια (Διήγημα)	Γ. Ἀθάνια	82
Ἀστέρια ποὺ μεσουρανοῦν	R. Σ. - Μ.	87
Ἄν μιλοῦσε ἡ Ντουλτσινέα		94
Τὰ παράξενα τῶν Χριστουγέννων		102
Ἡ μητέρα τοῦ Αἰνεία (Νουβέλλα)		110
Υστερόγραφο τοῦ μηνὸς	N. M.	116
Τὰ Νέα Βιβλία		119

«Τὸ σπῖτι τοῦ Πατέρα» τῆς H. Lawrence
στ' συνέχεια (τελευταία)

Σταυρόλεξο 7. Φλυαρίες 27. Γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα 36. Τί ἐννοεῖτε ὅταν λέτε 110. Ποῦς θὰ βρῇ τὰ περισσότερα 115. Σκάκι 124.

Τὸ ἐξώφυλλό μας: Ἕνας κόσμος γεμάτος ἐκπλήξεις ζωντανεῖι στὸ φῶς τῶν κεριῶν τοῦ Χριστουγεννιάτικου Δέντρου.

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἀρθρῶν καὶ εἰκόνων τῆς «Ἐκλογῆς» χωρὶς τὴν ἀδεία τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἐκδοτῶν.

Ἐκλογή

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ : ΕΛΕΝΗ Γ. ΒΛΑΧΟΥ, Μουρούζη 1

Διευτῆς Τυπογραφείου : ΝΙΚ. ΚΟΝΤΟΡΟΣ, Παπαδιαμαντοπούλου 44

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 57, ΑΘΗΝΑΙ, ΤΗΛ. 57-081

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ :

Ἐσωτ. Ἐτησ. 96

Ἐξωτ. Ἐτησ. \$ 4.50

Ἐσωτ. Ἐξάμ. 48

Ἐξωτ. Ἐτησ. £ 1.60

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ
1958

ΑΘΗΝΑΪΚΑ

ΘΕΑΤΡΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ

Ἀγίου Κωνσταντίνου
Τηλ. 53.242

«Τὸ Ζαμπελάκι»

Τοῦ Διον. Ρώμα

Σκηνοθεσία : Ἀλέξη Σολομοῦ
Σκηνογραφίες : Κλ. Κλώνη.
Ἑνδυμασίες : Ἀ. Φωκᾶ.

Παίζουν : Τζένη Καρέζη, Χριστίνα
Καλογερίκου, Ἑλένη Χαλκούση, Ἀννα
Ραυτοπούλου, Νέλλη Μαρσέλλου, Πό-
πη Παπαδάτου, Ἄρης Μαλιαγρός,
Νίκος Τζόγιας, Παντελής Ζερβός, Ἀ-
ρης Βλαχοπούλου, Α. Παπαμιχαήλ.

ΜΟΥΣΟΥΡΗ

Πλ. Ἀγ. Γεωργίου Καρύτση
Τηλ. 27.248

«Σκηνὲς τοῦ δρόμου»

τοῦ Ἑλμερ Ράις
(Βραβεῖο Πούλιτσερ)

Μετάφρασις : Μάριου Πλωρίτη.
Σκηνοθεσία : Κώστα Μουσούρη.
Σκηνογραφίες : Μάριου Ἀγγελό-
πουλου.

Παίζουν : Α. Βαλάκου, Μεταξᾶ,
Τζ. Γαρμπή, Τζ. Ρουσέα, Μ. Λαμ-
πρινού, Σ. Ἀθανασιάδου, Βλάχου,
Γιαννάτου, Κ. Μουσούρης, Καβαλλιε-

ράτος, Ναός, Καραγιώργης, Γαβρί-
λης, Στράντζαλης, Σ. Ξενίδης, Δ. Πα-
παγιαννόπουλος, Γ. Λευτεριώτης, Ἑ-
ξάρχος, Δήμος, Ληναῖος, Μάτσας,
Μοσχίδης, Τσίρκας, Ἀνθόπουλος, Λι-
βαδάς, Παπαλάμπρος, Γιωργούτσος,
Γεννατᾶς, Δημητράς.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

Πλατ. Κολοκοτρώνη
Τηλ. 21.559

«Τὸ νυφικὸ κρεβάτι»

τοῦ Γιάν Χάρτοκ

Σκηνοθεσία :
Σκηνογραφίες : Πῶλ Σύλμπερτ
Κοστούμια :
Παίζουν : Ἑλλη Λαμπέτη, Δ. Χόρν.

ΘΕΑΤΡΟ ΤΕΧΝΗΣ

Κάτωθι κινηματογρ. «Ὅρφεὺς»
Τηλ. 28.706

«Ἡ αὐλὴ τῶν θανμάτων»

τοῦ Ἰακώβου Καμπανέλλη

Σκηνοθεσία : Καρόλου Κούν.
Σκηνογραφίες-Κοστούμια : Γιάννη
Τσαρούχη.

Παίζουν : Βέρ. Ζαβιτσάνου, Ἀγγε-
λίδου, Ε. Σώκου, Μ. Κωνσταντάρου,
Ἀθ. Πανταζοπούλου, Κ. Μπάκας, Δ.
Μπάλας, Δ. Χατζημάρκος, Γ. Λαζάνης,
Μην. Χριστίδης καὶ Ν. Μπιρμιλῆς.

Οἱ ἐπιθυμίες

ἄλκυον

διαβάζονται
στὰ μάτια

ΣΟΚΟΛΑΤΑ - ΚΑΚΑΟ - ΠΑΓΩΤΑ

INTEA A

Πανεπιστημίου 46

Τηλ. 614.596

«Τὸ δέχτυ τῆς ἀράχνης»

Ἀστυνομική κωμωδία

τῆς Ἀγκάθα Κρίστι

Σκηνοθεσία: Μάριου Πλωρίτη

Σκηνογραφίες: Σ. Ὀλυμπίου

Παίζουν: Κατερίνα, Α. Βουγιουκλάκη, Π. Σαντορινάου - Παίζη, Λ. Κωνσταντάρης, Χρ. Τσαγανέας.

ΑΚΡΟΠΟΛ

Ἱπποκράτους 9

Τηλ. 614.530

«Νυχτολούλουδα»

(Ἐπιθεώρησης)

Ἀλ. Σακελλάρου,

Χρ. Γιαννακόπουλου

Μουσική: Γ. Μουζάκη
Σκηνογραφίες - Κοστούμια: Γ. ἈνεμογιάννηΧορογραφίες: Μ. Καστρινοῦ
Παίζουν: Ρένα Ντόρ, Γ. Βασιλειάδου, Μπέτυ Μοσχονά, Β. Αὐλωνίτης, Γιάννης Γκιωνάκης, Ν. Ρίζος, Γιάννης Φέρμης.Τραγουδᾷ ἡ Μπελλίνα,
Χορεύουν: Ζώκα — Καστρινὸς καὶ οἱ Προκοπίου — Σειληνὸς.«Ἡ κυρία περὶ τῆς ὁποίας
πρόκειται»

(Κωμωδία)

τῶν Ἀλ. Σακελλάρου — Χρ. Γιαννακόπουλου

Σκηνογραφίες: Γ. Ἀνεμογιάννη
Κοστούμια:

Ἡ κ. Κυβέλη μὲ τὸν θάσσο τοῦ Ντ. Ἡλιοπούλου καὶ τῆς Τζένης Καρέζη ὑπὸ τὴν Καλλιτεχνικὴν Διεύθυνσιν τοῦ Χρ. Εὐθυμίου. Παίζουν: Μαίρη Χρονοπούλου, Πόπη Μέγγουλα, Μεριδιώτου, Ν. Τσαγανέας, Ν. Καζῆς, Γ. Δάνης.

ΚΟΤΟΠΟΥΛΗ

Πανεπιστημίου 48

Τηλ. 614-594

Ἐπίσημη πρεμιέρα 21-12-57

«Ἑβδομος Οὐρανός»

τοῦ Ὡστίν Στράγκ

Αἰσθηματικὴ Κωμωδία

Μετάφρασις καὶ Διασκευὴ: Στάθη Σπηλιωτόπουλου.

Σκηνοθεσία: Τάκη Μουζενίδη

Σκηνογραφίες: Γιάννη Στεφανέλλη

Παίζουν: Ἑλένη Χατζηαργύρη, Ἀγγελίκα Καπελάρη, Ἑλλη Βοζικιάδου, Νανὰ Παπαδοπούλου, Μάνος Κατράκης, Θεόδωρος Μορίδης, Σπύρος Μουσοῦρης, Ἡλίας Χριστογιαννόπουλος, Γ. Βλαχόπουλος, Κ. Παππᾶς, Θ. Κομενίδης, Κ. Μπαλαδίστας, Θ. Γραμμένος καὶ Σπ. Παπαφραντζῆς.

ΑΘΗΝΩΝ

Γιάν Σμάτς 10

Τηλ. 35.524

«Τιμόνι στὸν ἔρωτα»

τοῦ Παναγιώτη Καγιᾶ

Παίζουν: Ἰλία Λιβυκοῦ, Κυβέλη Θεοχάρη, Βασίλης Λογοθετίδης, Εὐάγγελος Πρωτοπαππᾶς, Βύρων Πάλλης, Θεόδωρος Τζενεράλης καὶ Βασίλης Ἀνδρέοπουλος.

"ΑΛΕΚΤΩΡ"

Τὰ βαρεῖα ρούχα...

κρατοῦν ζεστό καὶ προστατεύουν τὸ σῶμα. Τὴν ἐπίδερμίδα ὅμως τὴν προστατεύει μόνον ἡ Λανολίνη Μελπάν.

• Ὅταν τὸ δῆμα ἐκτίθεται ἀπροστάτευτο στὴν παγωνιά, γίνεται στεγνὸ, ἀγριωπὸ, γερμίζει ἀπὸ λειχήνες, πού προμηνοῦν τὶς ρυτίδες. Γι' αὐτὸ, πρὶν βγῆτε ἔξω, περιποιηθῆτέ το μὲ Λανολίνη Μελπάν. Ἡ Λανολίνη Μελπάν οὐδέποτε δά σᾶς ἀπογοητεύει.

• Ἡ Λανολίνη Μελπάν περιέχει τὸ extrait purifié à la lanoline, πού δά κρατῇ τὸ πρόσωπό σας ἀπαλὸ, τρυφερό, φωτεινὸ, λεῖο, ὅσο κρῦο κι' ἂν κάνει.

ΜΕΛΠΑΝ

Ο ΦΥΛΑΞ ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΣΑΣ

ΤΙ ΑΠΟΛΑΥΣΙΣ ΝΑ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΣΧΕΔΙΑΖΕΤΕ!

άλλά και πόσο
πολύτιμο έφόδιο.

Αντί να άρκείθε στις συνθηδόμενες και συχνά τόσο πληκτικές "δισκεδάσεις", έτοιμασθήτε για μία μοναδική άπολαυσι την άπολαυσι της καλλιτεχνικής δημιουργίας, πού δά κάνη νά κυλούν οι ώρες σας χωρίς νά τό νοιώσετε και δά σάς δώση και ένα πολύτιμο έφόδιο για τή ζωή.

Αμέσως σήμερα άρχίστε νά σχεδιάζετε και νά ζωγραφίζετε με τό Σύστημα A.B.C.,

στις έλευθερες ώρες σας, στο σπίτι σας. Ένας έμπειρος καλλιτέχνης δά σάς δίνη ιδιαίτερα μαθήματα γραπτά με μοναδική σαφήνεια, διορθώνοντας τά έργα που δά κάνετε με τίς λεπτομερείς και άπλές οδηγίες των τευχών της διδασκαλίας μας. Και μέσα σέ λίγους μήνες δά ξέρετε νά ζωγραφίζετε σάν νά είχατε πρακτική και πείρα ετών!

"Ολοι δά σάς δαυμάζουν!

"Οπου και άν μένετε δά σπουδάσετε σάν στο Παρίσι! "Ίδια τεύχη και σύστημα διδασκαλίας, ή ίδια γρήγορη πρόοδος και πλούσια καλλιτεχνική καλλιέργεια πού δά σάς κάνη νά ξεχωρίζετε και νά σάς δαυμάζουν φίλοι και γνωστοί.

ΖΗΤΗΣΤΕ ΜΑΣ
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ
ΔΩΡΕΑΝ
αυτοπροσώπως ή στέλνον-
τας τό δελτίο αυτό:

ΣΧΟΛΗΝ A.B.C.
Πανεπιστημίου 10 - Αθήνας

Παρακαλώ στείλτε μου δωρεάν και χωρίς υποχρέωσι μου τό αναλυτικό τεύχος σας. Έσο-
κλείω 3 δραχ. για έξοδα. Ένδιαφέρομαι: για με-
γάλον — για παιδί 8-13 ετών (σούνετε ό,τι δέν
σας άφορά).

Όνομα:

Αδεις:

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ABC ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ:

Τώρα, είδικoi δροι έγγραφής και ένα κομψό και πρακτικό βαλιτσάκι με σύνεργα και βύλια — δώρο εύπρόσδεκτο από μικρούς και μεγάλους.

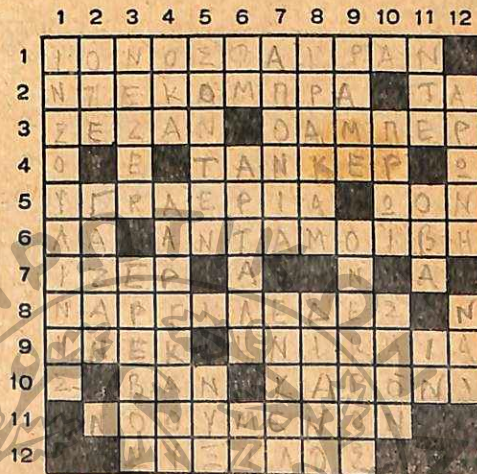
ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Περιοχή της ατμοσφαιρας (αιτ.).
2. Γάλλος μυθιστοριογράφος γνωστό-
τατος διά τά κοσμοπολιτικού χα-
ρακτήρος έργα του.—"Άρθρον.
3. Έπιφανής Γάλλος ζωγράφος, φί-
λος του Ρενουάρ και Πισσάρρο
(1839-1906).— Γνωστός από ό-
μώνυμον ηλεκτρομαγνητικόν όρον
Γάλλος φυσικός, ενάρθρως (1775-
1836).
4. Έχει πολλά ό Ώνάσης.
5. Άντικαθιστούν τό γκάζι
και τό ηλεκτρικό.— Άφετη-
ρία ζωής.
6. Μουσικός φθόγγος.—Με την
πληρωμήν, άποζημιώσιν
σχετική λέξις.
7. Ποταμός και νομός με πρω-
τεύουσαν την Γρενόβλην.
8. Θέλουν καπνό και νερό
(πληθ.).
9. Ώς κεφαλή... άνευ νοΰ
(άντιστρ.).—Πόλις της Κυα-
νής Άκτής (ένάρθρως).
10. Συνοδεύει πολλά όλλαυδι-
κά όνόματα.— Παραπότα-
του Όρενόκου εις την Βε-
νεζουέλαν.
11. Τό νοήσει καταληπτόν.
12. Με τό «έμεινε» έμεινε, φρα-
σεολογικώς... κατάπλη-
κτος, ακίνητος (δημοτ.).

Γερμανίας.— Μέρος του 24ώρου.

6. Την άποκτά κανεις με τον υπέρ-
μετρον πλούτον (προφ. μαζί).—
Υπονοεί την καθαριότητα του
σπιτιου, άντιστρόφως (δημ.).—
Σύμφωνον.
7. «... θα πή γυναίκα...», λέγει ένα
ρεμπέτικο τραγούδι μας.— Γερμα-
νικής καταγωγής Έλληνις ήθο-
ποιός (σημαίνει έγγονός... γερμα-
νιστί).
8. Είθε... (άντιστρ.).— Και κούρκο
τόν λένε (αιτ. δημ.).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Γνωστή εις τους διαβητικούς όρ-
μόνη (γεν.).
2. Κοινής όφελείας όργανισμός.—Γνω-
στή πόλις της Παλαιστίνης (αιτ.).
3. Γνωστός Έλλην ήθοποιός.—Ήτο
ή διαμονή του Κερβέρου, των
Έρινύων και των Έκατογχείρων.
4. Μανός βάρους.— Καντόνιον της
Έλβετίας.
5. Όνομα δύο λουτροπόλεων της

9. Γάλλος αρχιτέκτων και συγγρα-
φείς (1806-1887).— Πεθαμένος
(ένάρθρως).
10. Μέρος του ήμερονυκτίου.—Βουνό
της Σαμοθράκης (αιτ.).
11. Παρακολούθημα ξένου τίτλου εύ-
γενείας.— Πρώτον ή δεύτερον συν-
θετικών πολλών τουρκικών τοπων-
υμιών σημαίνον πεδιάδα.— Πα-
ραπόταμος του Δουνάβεως.
12. Σύγχρονος Έλληνις ήθοποιός.—
Συναινεί.

ΚΥΒΕΛΗΣ

Πλατ. Συντάγματος

Τηλ. 34.491

«Στουρνάρα 288»

(Ἐπικάριη σάτιρα)
τῶν Τραϊφόρου-ΒασιλειάδηΣκηνοθεσία : Π. Κατσέλη.
Σκηνογραφίες : Γ. Στεφανέλλη.
Μουσική : Τ. Μωράκη.
Παίζουν : Σ. Βέμπο, Μ. Κρεββατᾶ,
Σμαρ. Γιούλη, Μ. Λαλοπούλου, Ν.
Χωραφᾶ, Μ. Ἀσημακοπούλου, Ἀν.
Παπακωνσταντίνου, Ὁρ. Μακρῆς, Α.
Ἀρδῆς.

ΜΠΟΥΡΝΕΛΗ

Πατησίων 28

Τηλ. 55.262

Συνεχίζει τὸ ἔργο

«Ὁ καλὸς στρατιώτης Σβέϊκ»

Ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου

«Ἡ Γειτονιά μας»

Σκηνοθεσία : Πέλου Κατσέλη.
Σκηνογραφίες : Γ. Ἀνεμογιάννη
Παίζουν : Ὁλὸς ὁ θίασος πλὴν τοῦ
Τάκη Μηλιάδη.

ΔΙΑΝΑ

Ἰπποκράτους 7

Τηλ. 614.454

«Ἄλλος γιὰ τὸ Φεγγάρι»

τῶν Ἀσημακοπούλου - Σπυροπούλου-
Παπαδοῦκα

Σκηνογραφίες : Ν. Ζωγράφου.

Παίζουν : Ρένα Βλαχοπούλου, Σο-
φία Βερόνη, Πόπη Ἀλβα, Κάκια
Κοντοπούλου, Ἀννα Φόνσου, Νίκος
Σταυρίδης, Ἀλ. Λειβαδίτης, Σταῦρος
Ἰατρίδης, Ν. Βασταρδῆς, Ν. Κων-
σταντινίδης.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ

Δὲν εἶναι πιά ἀνάγκη νὰ
ταξιδεύσετε στὸ ἐξωτερικὸ
γιὰ νὰ πάρετε τὴ μοντέρνα
γούνα, οὔτε νὰ περιμένετε
τὴν προσεχῆ σαίζον γιὰ νὰ
φορέσετε αὐτὰ πού ἡ Εὐ-
ρώπη λανσάρει τώρα.

Ὁ μεγάλος Οἶκος Γουνα-
ρικῶν ΣΙΣΤΟΒΑΡΗ, πάν-
τοτε πρωτοπόρος στὴν ἐρ-
γασία του, ἔχει ἐξασφαλί-
σει πρωτότυπα νέα εἶδη σὲ
ἐξάίσιους χρωματισμούς. Θὰ
τὰ βρῆτε κατ' ἀποκλειστικό-
τητα καὶ σὲ καλὲς τιμὲς στὰ
Καταστήματά του, γεμᾶτα
ἀπὸ γουναρικὰ πού ΠΑΡΑ-
ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ καθημε-
ρινῶς.

Εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ὑ-
περηφανεύεσθε νὰ δωρήσετε
μιὰ γούνα ΣΙΣΤΟΒΑΡΗ.

ΕΡΜΟΥ 4 — ΠΛ. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΠΟΘΗΚΗ: ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 15

ΛΑΧΕΙΟΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΤΑ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
ΗΓΟΡΑΣΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ ΣΥΝΕΧΩΣ
ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΤΥΧΕΡΟΥΣ
ΤΗΣ ΕΦΕΤΕΙΝΗΣ ΚΛΗΡΩΣΕΩΣ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΘΗΤΕ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΤΑ ΛΑΧΕΙΑ ΣΑΣ

ΠΡΙΝ ΕΞΑΝΤΛΗΘΟΥΝ

(Δημοσιεύεται μόνον δυνάμει ειδικῆς ἐντολῆς
τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Η.Ε.Α.)

ΜΟΥΣΙΚΗ

Θέατρο «Αθηνών»

(Γιάν Σμάτς 10, τηλ. 35.524)

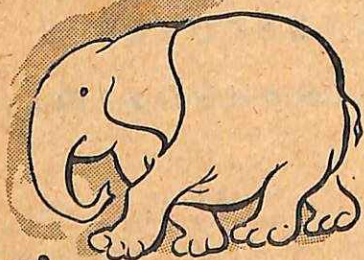
(Καλλιτεχνικό Γραφείο Αθηνών.)

29 Δεκεμβρίου, ώρα 11 π.μ.

Ρεσιτάλ τραγουδιού του Έλληνοαμερικανού τενόρου Άλεξ. Ήλιοπούλου, με κλασικά και μοντέρνα τραγούδια και άριες από διάφορες όπερες. Στο πιάνο συνοδεύει τον καλλιτέχνη δ Κ. Κυδωνιάτης.

13 και 17 Ιανουαρίου, ώρα 10 μ. μ.

Την έναρξη της μουσικής κινήσεως του 1958 πραγματοποιεί στην Αθήνα η γνωστή και μοναδική σ' όλοκληρο τού κόσμο Παιδική Χορωδία της Βιέννης η οποία θα δώσει μια σειρά συναυλιών και μελοδραματικών παραστάσεων με δύο διαφορετικά προγράμματα.

Ελέφαντας...

...θα σου φαίνονται οι μικροστεναχώριες της ζωής αν δεν τις διανθίζεις μ' ένα γλεντάκι στο σπίτι ή με μία συνάντησή με φίλους σ' ένα κέντρο. Άλλα και στο σπίτι και στο κέντρο... ΦΙΞ. Δίνει κέφι, αισιοδοξία, δημιουργεί εύχρηστη ατμόσφαιρα σε κάνει άλλο άνθρωπο

nine ΦΙΞ

τα, τα όποια θα παρουσιάσει σε δύο χωριστές επίσημες εσπερίδες. Το πρώτο πρόγραμμα περιλαμβάνει τραγούδια του 14ου, 15ου, 16ου, 17ου και 18ου αιώνα, καθώς και τη μονόπρακτη όπερα του Γιόχαν Σένκ, «Ο Κουρεύς του Χωριού». Το δεύτερο πρόγραμμα περιλαμβάνει Μότσαρτ, Σούπερτ, Ρουμπίνι, Περσέλ, Ρένκερ, Ρ. Στράους, καθώς και τη μονόπρακτη όπερα «Ο Θίασος της Όπερας» του Άλμπερτ Λόρτζινγκ, υπό την διεύθυνση του Βιεννέζου αρχιμουσικού Ζεράρ Λάνγκ.

20 Ιανουαρίου, ώρα 8 μ.μ.

Ρεσιτάλ τραγουδιού της Γαλλίδας κοντράλτας Υβόν Λαμιέλ Άρζανσόν.

24 Ιανουαρίου, ώρα 10 μ.μ.

Ρεσιτάλ πιάνου του Αμερικανού πιανίστα Ζ. Βόλφ.

27 Ιανουαρίου, ώρα 8 μ.μ.

Ρεσιτάλ πιάνου της Έλληνίδας πιανίστας Ρίτας Κωνσταντινίδου Βούρτη.

«Ορφεύς».

Έντός του Ιανουαρίου από τη σκηνή του «Ορφεύς» θα εμφανιστή ο παγκοσμίως φήμης τσιταρίστας Τόνι Καράς. Ο Τόνι Καράς είναι ο συνθέτης της μουσικής του κινηματογραφικού έργου «Ο τρίτος άνθρωπος», όπου πρωταγωνιστούσε ο Όρσον Ουέλλες.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ζάππειον Μέγαρον.

Φωτογραφική Έκθεση: «Εικόνες Έλληνικής Ζωής» οργανωμένη από το Περιοδικό «Εικόνες».

Γκαλλερύ «Ζυγός».

(Βουκουρεστίου 11)

Μεγάλη αίθουσα:

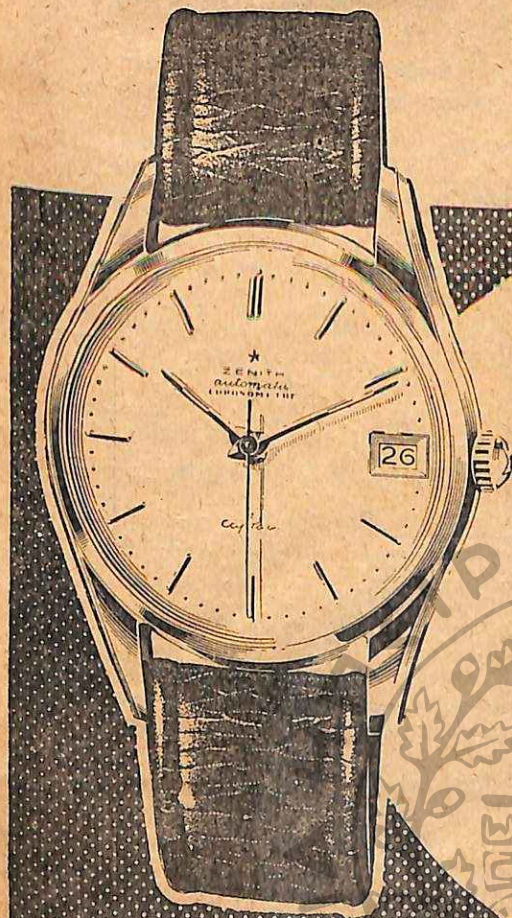
23 Δεκεμβρίου - 3 Ιανουαρίου: Έκθεση έργων ζωγραφικής της Ντιάνας Άντωνακάτου.

5-25 Ιανουαρίου: Έκθεση έργων

Στο

ZENITH

βλέπετε:

- Την ακριβή ώρα
- Την τεχνική πρόοδο
- Την κοινωνικότητα εκείνου που το φορά

ZENITH

Το μεγάλο όνομα της ωρολογοποιίας

Forma

ζωγραφικής του Περικλή Βυζάντιου.
27-31 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του Παναγιώτη Τέτση.

Μικρή αίθουσα :

5-25 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του Άλέκου Φασιανού.
28-31 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του Τάκη Φραγκούδη.

— Στη μικρή αίθουσα έχει ήδη
ανοίξει μιὰ πρωτότυπη έκθεσι με τις
ωραιότερες ευχετήριες κάρτες που
έχουν φιλοτεχνηθεί από Έλληνες καλ-
λιτέχνες. Στην έκθεσι, που θα διαρκέση
όλες τις γιορτές, μετέχουν η Έταιρεία
Ώσπιώτη - ΕΛΚΑ, ο Γ. Σικελιώτης, ο
Δ. Σακελλαρίδης, η Ζωή Γκαβράνη, ο
Γιάννης Χαίνης, η Έλλη Παπαδημη-
τρίου, ο Στ. Σταθάτος κι άλλοι καλλι-
τέχνες με πρωτότυπη εργασία τους.

Αίθουσα «Κοῦρος».

(Πλ. Κολωνακίου 20).

22-30 Δεκεμβρίου : Έκθεσις ο 14ετής
ζωγράφος Γιάννης Κόκκος μακέτες
για σκηνικά και κοστούμια όλων των
κλασικών έργων. Επίσης εντός του
Ίανουαρίου στη αίθουσα έκθεσεων
«Κοῦρος» θα έκθεσουν έργα τους η
Μαρία Ρουσέα και ο Κωνσταντίνος
Μπαρμπας. Έξ άλλου στην ίδια αϊ-
θουσα πρόκειται να έκθεσουν προσε-
χώς έργα τους η Τζέννη Αργυράκη, ο
Παντελής Εαγοράρης, ο Σπύρος Κου-
κουλομάτης και ο Γιάννης Καρούσος.

Αίθουσα Ζαχαρίου.

(Άκαδημίας 28).

Έντὸς τοῦ Ίανουαρίου θα έκθεση
έργα του ο ζωγράφος Γ. Κοσμαδό-
πουλος.

Γκαλλερὺ Κωτσάκη.

(Φιλελλήνων και Νικοδήμου 2).

Στις νέες δύο αίθουσες τῆς «Γκαλλερὺ
Κωτσάκη» έκτίθενται ἐπιλεγμένοι ἀν-
τιπροσωπευτικοὶ πίνακες τῶν γνω-
στοτέρων καλλιτεχνῶν μας.

Γκαλλερὺ «Α. 23».

(Άμερικῆς 23).

Έκθετεί έργα του ο διεθνούς φήμης
Αιγύπτιος ζωγράφος Μαχμούτ Άμ-
ντέλ Ρασιόντ. Η έκθεσις τελεί ὑπό
τὴν προστασίαν τοῦ Προξένου τῆς
Αιγύπτου.

Γκαλλερὺ Ἡλιάδη.

(Άκαδημίας 29).

Διαρκῆς έκθεσις ζωγραφικῆς Ἑλλῆ-
νων καλλιτεχνῶν. Έκτίθενται έργα
τῶν Παρθένη, Μπισκίνη, Λύτρα, Ὁθω-
ναίου, Γιατρά, Τριανταφυλλίδη, Οίκο-
νόμου, Μαλέα, Βελανάκη, Γεραλή,
Γερμενή καθώς και τοῦ χαρακτή
Γαλάνη.

Ο ΡΥΘΜΟΣ

Σὰς δίδει τὰ ωραιότερα
ὕφασματα ἐπίπλων

Βουλῆς 22

«Παρνασσός».

(Πλατεία Άγ. Γεωργίου Καρύτση).

Άνω αίθουσα :

2-21 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής του Γ. Καστριώτη.

Μεσαία αίθουσα :

2-21 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής τῆς Γεωργίας Βασιλείου.

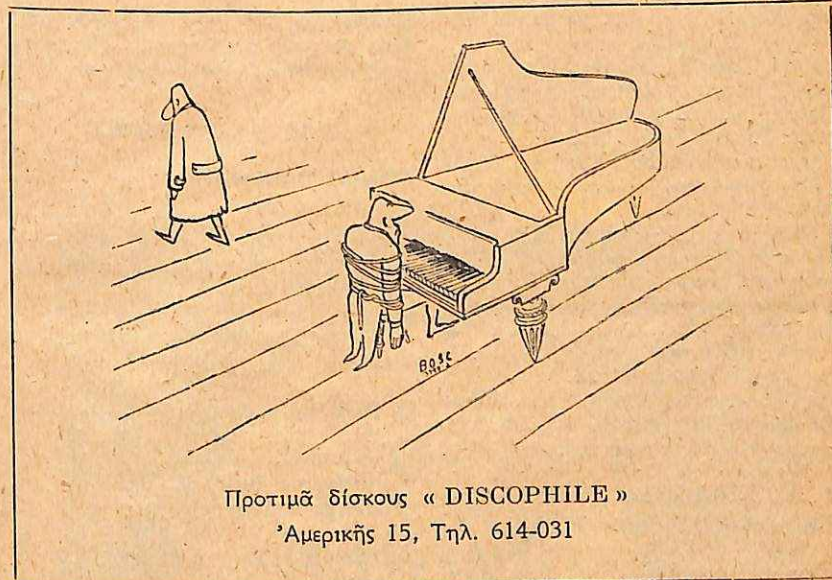
Ίσόγειος αίθουσα :

2-21 Ιανουαρίου : Έκθεσις έργων
ζωγραφικής τῆς Σοφίας Γεωργίου.

Σύλλογος «Κνωσός».

(Ομήρου 12).

Στις αίθουσες τοῦ Συλλόγου «Κνω-
σός» έκθετεί έργα του ο Κρητικὸς ζω-
γράφος Ανδρέας Βολάνης. Στις πολυ-
τελεῖς αίθουσες τοῦ Συλλόγου τὴν πα-
ραμονή τῶν Χριστουγέννων θα γίνη
πανηγυρικὸ ρεβεγιόν.

Προτιμὰ δίσκους « DISCOPHILE »

Άμερικῆς 15, Τηλ. 614-031

Γαλλικὸ Ίνστιτούτο Ἀθηνῶν.

(Σίνα 29).

Μεγάλη έκθεσις τοῦ Ἑθνικοῦ μας
ποιητῆ Διονυσίου Σολωμοῦ. Η έκ-
θεσις ὠργανώθηκε ἀπὸ τὸν διευθυντὴ
τοῦ Γαλλικοῦ Ίνστιτούτου κ. Μερλιέ,
με τὴν εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως
ἐκατὸ χρόνων ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ
Ἑθνικοῦ μας ποιητῆ. Η έκθεσις περι-
λαμβάνει 2500 φωτογραφίες, οἱ ὁποῖες
ἀναφέρονται στὴ ζωὴ τοῦ Δ. Σολω-
μοῦ, τὸ περιβάλλον καὶ τὴν ἐποχὴ πού
ἐζησε καὶ τὶς ἐκδόσεις τῶν ἐργῶν του
τόσο στὰ ἑλληνικὰ ὅσο καὶ στὶς ξένες
γλῶσσες. Περιλαμβάνει ἐπίσης ὅλα τὰ
σωζόμενα χειρόγραφα τοῦ ποιητῆ σὲ
φωτοτυπίες. Μετὰ τὴν Ἀθῆνα ἡ έκθε-
σις θα μεταφερθῇ σὲ διάφορες πόλεις
τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ στὸ Παλέρμο,
τὴ Ρώμη καὶ τὴ Βενετία.

Άλλες ἐκθέσεις.

Στὴν αίθουσα τοῦ ξενοδοχείου
«Νέον Ἀγγλίας» στὴν πλατεία Συντά-
γματος έκθετεί έργα ζωγραφικῆς ἡ νέα
καλλιτέχνις Κική Μπάτα.

— Επίσης στὴν ὁδὸ Μηθύμνης 16α
(Πλατεία Ἀμερικῆς) ὁ ζωγράφος

Γιάννης Σεργιόπουλος έκθετεί στὸ
ἀτελιέ του 50 πίνακες, ἐλαιογραφίες
καὶ ἀκουαρέλλες.

— Στὴν ὁδὸ Σόλωνος 36, σὲ μιὰ νέα
αίθουσα, έκθετεί έργα του ὁ ζωγράφος
Στυλ. Σπύρου.

— Καὶ ἡ Καίρινη ζωγράφος Δώρα
Ποτήρη έκθετεί έργα ζωγραφικῆς στὸ
νέο ἀτελιέ τῆς, ὁδὸς Νοταρᾶ 52.

Ἑλληνοσοβιετικὸς Σύνδεσμος.

(Βασιλίσσης Σοφίας 18, Πλατεία Ρηγί-
λης).

Έκθεσις Σοβιετικοῦ Βιβλίου καὶ
Γραμματοσήμου. Άνοικτὴ 10-1 καὶ
5-9 μ.μ.

Χ. Ε. Ν. Ἀθηνῶν.

(Άμερικῆς 11).

Κάθε Τρίτη, 6-7 μ.μ. στὸ δεύτερο
ἑντευκτήριο, «Ὅ,τι ἐνδιαφέρει τὴ γυ-
ναῖκα». Συζητήσεις με τὴν διακεκριμένη
ψυχολόγο Ν. Χαρβάτη. Τὴν ἴδια μέρα
στὶς 8 μ.μ. συγκέντρωση ὁμάδος
Διεθνούς Φιλίας.

Κάθε Τετάρτη, 1.30-3.20 μ.μ., 4-6

μ.μ., 6-8 μ.μ., 8-10 μ.μ. κινηματογράφος για τὰ μεγάλα μέλη.

Κάθε Πέμπτη, ώρα 6 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος πρακτικῶν ἀγγλικῶν. Ώρα 7 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος Φιλικῆς Συναντήσεως. Ώρα 7.45 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος «Κομῆτες». Ώρα 8 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος Συζητήσεων Χ.Ε.Ν. - Χ.Α.Ν.

Κάθε Παρασκευή, ώρα 6 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος ἐκδρομῶν. Ώρα 6.30 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος Προνοίας. Ώρα 7 μ.μ. συγκέντρωση ομάδος Μουσικῆς.

Κάθε Σάββατο, ώρα 7.30-10.30 μ.μ. χορευτικὸ ἀπόγευμα.

2 Ἰανουαρίου, ώρα 5 μ.μ. στὴν αἴθουσα ἐστιατορίου τὸ κόφιμο τῆς πρωτοχρονιάτικης πίττας.

Χ. Α. Ν. Ἀθηνῶν.

(Ἀλεξάνδρου Σούτσου 7).

Τμήμα Νέων :

Κάθε Παρασκευή, ώρα 8-9 μ.μ., συγκέντρωση Σκακιστικοῦ Ὁμίλου.

Κάθε Τετάρτη, ώρα 7.30-8.30 μ.μ. συγκέντρωση τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ὁμίλου με συζήτηση γύρω ἀπὸ καλλιτεχνικά θέματα.

Κάθε Πέμπτη, ώρα 8-9 μ.μ. συγκέντρωση ομάδων συζητήσεων Χ.Ε.Ν. - Χ.Α.Ν. με συζήτηση πάνω σὲ κοινωνικά καὶ καλλιτεχνικά θέματα. Ἡ ὁμάς αὕτη διοργανώνει ἐπίσης γιὰ τὴν 29ην Δεκεμβρίου ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 11 π.μ. Χριστουγεννιάτικη ἐορτὴ στὴν Χ.Ε.Ν. (Ἀμερικῆς 11) κατὰ τὴν ὁποία προσκεκλήθησαν νὰ συμμετάσχουν σαράντα ἄποροι καὶ ἐπιμελεῖς μαθηταὶ καὶ μαθήτριά τῶν δημοτικῶν μας σχολείων. Κατὰ τὴν ἐορτὴν αὕτη θὰ προσφερθοῦν στὰ φίλο-ξενούμενα παιδιὰ τῆς ομάδος γεῦμα, καὶ δῶρα καὶ θὰ ἐκτελεσθῇ ἓνα ψυχαγωγικὸ πρόγραμμα.

Παιδικὸ Τμήμα :

Κάθε Πέμπτη, ώρα 7-8 μ.μ. κινηματογράφος με ψυχαγωγικὸ καὶ μορφωτικὸ περιεχόμενο. Ἡ εἴσοδος εἶναι ἐλευθέρη γιὰ ὅλα τὰ παιδιά.

Κάθε Σάββατο, ώρα 6-9 μ.μ. συγκέντρωση Παιδικῶν Ὁμάδων.

Τὰ παιδιά πού ἐγγράφονται στὴ Χ.Α.Ν. ἐντάσσονται ἀνάλογα με τὴν

ἡλικία τους στὶς διάφορες ὁμάδες πού ἐκτελοῦν κάθε Σάββατο ἓνα ψυχαγωγικὸ καὶ μορφωτικὸ πρόγραμμα.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη.

(Ἐλευθ. Βενιζέλου, τηλ. 614-413).

Ἀνοικτὴ καθημερινῶς : 9 π.μ.-1 μ.μ. καὶ 5-8 μ.μ.

Βιβλιοθήκη Βουλῆς.

(Παλαιὰ Ἀνάκτορα).

Ἀνοικτὴ καθημερινῶς : 9 π.μ.-1 μ.μ.

Μπενάκειος Βιβλιοθήκη.

(Πλατεῖα Κολοκοτρώνη).

Ἀνοικτὴ καθημερινῶς : 9 π.μ.-1 μ.μ. καὶ 5-8 μ.μ. Σάββατο ἀπόγευμα κλειστή.

Γεννάδειος Βιβλιοθήκη.

(Ὀπίσθεν Εὐαγγελισμοῦ).

Ἀνοικτὴ καθημερινῶς : 9 π.μ.-2 μ.μ. καὶ 5-8 μ.μ. Σάββατο ἀπόγευμα κλειστή.

ΜΟΥΣΕΙΑ

Ἐθνικὸ Ἀρχαιολογικὸ.

(Τοσίτσα-Μπουμπουλίνης-Πατησίων, τηλ. 663-391).

Ἀνοικτὸ καθημερινῶς : 8 π.μ.-2 μ.μ. Τὶς Κυριακὲς 9 π.μ.-1 μ.μ. Τὴ Δευτέρα κλειστό.

Βυζαντινὸ Μουσεῖο.

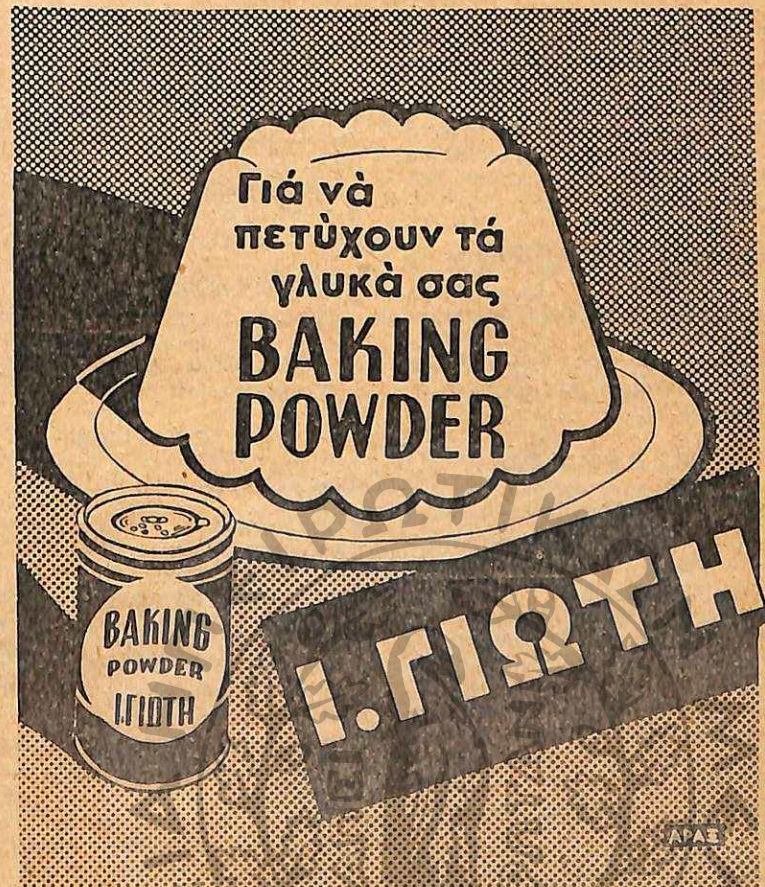
(Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 22, τηλ. 71-027).

Ἀνοικτὸ καθημερινῶς : 8 π.μ.-2 μ.μ. Πέμπτη καὶ Κυριακὴ, εἴσοδος ἐλευθέρη. Σάββατο κλειστό.

Μουσεῖο Μπενάκη.

(Κουμπάρη 1, τηλ. 611-617).

Ἀνοικτὸ καθημερινῶς : 9.30 π.μ.-

1.30 μ.μ. και 4.30-7.30 μ.μ. Κυριακή και Τρίτη απόγευμα κλειστό. Δευτέρα είσοδος ελεύθερα.

Στο 'Αττάλου, Μουσείο 'Αρχαίας 'Αγοράς.

'Ανοικτό καθημερινώς : 9 π.μ. - 1 μ.μ. και 3-6 μ.μ. Κυριακές 9 π.μ.-1 μ.μ. Πέμπτη και Κυριακή είσοδος ελεύθερα.

'Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο 'Αλεξάνδρου Σούτσου.

(Ζάππειο Μέγαρο).

Προσωρινή έκθεση : 'Ανοικτή καθημερινώς : 10 π.μ.-1 μ.μ. και 5-7.30 μ.μ. Τρίτη πρωί κλειστή. Δευτέρα απόγευμα είσοδος ελεύθερα.

Ζωολογικό Μουσείο Πανεπιστημίου 'Αθηνών.

(Είσοδος εκ της οδού 'Ακαδημίας).

'Ανοικτό Δευτέρα 9-12, είσοδος ελεύθερα. Τετάρτη και Σάββατο διακίωμα εισόδου.

ΕΚΔΡΟΜΕΣ

'Ορειβατικός 'Αθηνών.

(Χαριλάου Τρικούπη 4, τηλ. 614-510).

24-26 Δεκεμβρίου : Καλιακούδα, Προυσός, 'Ολυμπος, Χελμός, Ζήρεια. Πρωτοχρονιά : 'Η καθιερωμένη εορτή με ανάβασι στο 'Ορνιο της Πάρνηθας και κόψιμο της πρωτοχρονιάτικης πίττας του 'Ορειβατικού στην κορυφή του βουνού.

Καθ' όλο το χρονικό διάστημα των εορτών θα γίνουν χιονοδρομικές εκδηλώσεις στην Πάρνηθα, Παρνασσό, Ταύγετο και Ζήρεια. 'Επίσης δυο ορειβατικές ομάδες του Ε.Ο.Σ. 'Αθηνών θα πραγματοποιήσουν εντός του 'Ιανουαρίου αναβάσεις στον 'Ολυμπο Θεσσαλίας και Λευκά 'Ορη της Κρήτης.

Χ.Ε.Ν. 'Αθηνών.

('Αμερικής 11).

5 και 6 'Ιανουαρίου, εκδρομή στην 'Υδρα.

13 'Ιανουαρίου, ώρα 2.30 μ.μ. επίσκεψις Κέντρου Βρεφών «'Η Μητέρα».

19 'Ιανουαρίου, 'Εκδρομή στη Λίμνη Μαραθώνος - Διόνυσο - Καταρράχτες.

20 'Ιανουαρίου, ώρα 2.30 μ.μ. επίσκεψις διυλιστηρίων «Ούλεν».

27 'Ιανουαρίου, ώρα 2.30 μ.μ. επίσκεψις νέων εγκαταστάσεων «'Αμαλίου» 'Ορφανοτροφείου στο Μαρούσι.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

Μπάσκετ.

'Από τις 6 'Ιανουαρίου 1958 αρχίζει το πρωτάθλημα μπάσκετ - μπώλ Α' Κατηγορίας μεταξύ των 'Ομάδων Πανελληνίου, 'Ολυμπιακού, Παναθηναϊκού, Τρίτωνος, Σπόρτινγκ, Α.Ε.Κ., 'Ιωνικού, Πανιωνίου, Χ.Α.Ν. 'Αθηνών και Α.Ε. Παγκρατίου.

'Ανώμαλος Δρόμος.

26-1-58 ο Παναθηναϊκός 'Αθλητικός 'Ομίλος οργανώνει εις μνήμην του Ι. Σκιαδά αγώνα ανώμαλου δρόμου 5.000 μέτρων στο Λιόπτεσι.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΝΕΑ

Καλές Τέχνες.

● 'Από τον Σύλλογο των καθηγητών της Σχολής Καλών Τεχνών προεκλήχθη επαναληπτικός διαγωνισμός για την κατόληψη της έδρας Χαρακτικής.

● Μέσα στον 'Ιανουάριο θα διενεργηθούν αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέων αρχών του Καλλιτεχνικού 'Επιμελητηρίου.

● Τον ίδιο μήνα η Σύγκλητος του Πολυτεχνείου θα προκηρύξει διαγωνισμό για την πλήρωση των δύο έδρων που έκενώθηκαν μετά την αποχώρησι των καθηγητών κ.κ. Δ. Πικιώνη και Δ. Εύαγγελίδη. Στην έδρα Διακοσμητικής του Πολυτεχνείου, όπου δίδασκε ο αρχιτέκτων και αίσθητικός Δ. Πικιώνης, διδάσκει τώρα προσωρινώς ο καθηγητής Εύαγγ. Ρουσόπουλος, ενώ στην έδρα της 'Ιστορίας της Τέχνης, όπου δίδασκε ο ιστορικός και κριτικός της τέχνης Δ. Εύαγγελίδης, τοποθετήθηκε προσωρινώς μέχρι πληρώσεως της έδρας ο καθηγητής της Ρυθμολογίας Π. Μιχαήλ.

ΕΔΟΚΙΜΑΣΘΗ ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΤΥΠΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ ΔΙΑΝΥΣΑΝΤΟΣ ΜΕ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ 16.000 Χ.Λ.Μ.

ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ ΥΓΡΑ ΚΑΥΣΙΜΑ ΤΗΣ "ΜΟΜΠΙΛ ΟΪΛ"

ΝΤΗ ΜΠΟΡΝ ΜΙΤΣΙΓΚΑΝ. Νοέμβριος. 'Ιδιαίτερα 'Υπηρεσία.— Διά πρώτην φοράν εις την παγκόσμιον αυτοκινητιστικήν ιστορίαν ένας νέος τύπος αυτοκινήτου εδοκιμάσθη με απόλυτον μυστικότητα προτού τεθῇ εις τὴν διάθεσιν τοῦ κοινού. 'Η δοκιμὴ ἔγινε με ἐν ταξιδίον διαρκείας 105 ἡμερῶν καὶ ὑπὸ τὰς πλέον διαφόρους κλιματολογικὰς καὶ ὁδικὰς συνθήκας, διὰ μέσου τῆς 'Αγγλίας, Γαλλίας, 'Ελβετίας, 'Ιταλίας, Γιουγκοσλαβίας, 'Ελλάδος, Τουρκίας, 'Ιράν, 'Αφγανιστάν, Πακιστάν καὶ 'Ινδιῶν. 'Η διανυθείσα ἀπόστασις ἀνῆλθε συνολικῶς εἰς 16.000 χιλιόμετρα. 'Η δοκιμὴ ἤρχισε τὴν 2αν 'Ιουλίου καὶ ἐτερματίσθη τὴν 14ην 'Οκτωβρίου, ὅταν τὸ ὑπὸ δοκιμὴν αὐτοκίνητον ἐπέστρεψεν εἰς Ντιμπορν τῶν 'Ηνωμένων Πολιτειῶν, μεταφερθὲν ἐκ Καλκούτας δι' ἀεροπλάνου μέχρις 'Αγίου Φραγκίσκου.

Τὸ δοκιμασθὲν αὐτοκίνητον εἶναι τὸ νέον Φόρντ 1958 τύπου Φαίρλεϊν 500, 4 θυρῶν, σεντάν, τὰ δὲ χρησιμοποιηθέντα καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν καύσιμα καὶ λιπαντικὰ ἦσαν τῆς Μόμπιλ "Οἶλ, αἱ κατὰ τόπους ἑταιρεῖαι τῆς ὁποίας ἐτροφοδότησαν τὴν ἀποστολὴν καὶ εἰς τὰς πλέον ἀποστάσεις περιοχὰς.

Τὸ νέον μοντέλο τῆς 'Εταιρείας Φόρντ ὑπέστη τὴν σκληρὰν δοκιμασίαν χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ καμμίαν ἀδυναμίαν, οὔτε εἰς τὴν μηχανὴν οὔτε εἰς τὸ σασί, ἐχρησάσθη δὲ μόνον τὴν συνήθη συντήρησιν μερικῶν τμημάτων, ὅπως τὰ ἀμορτισέρ καὶ τὰ μπουζί.

'Η ἀναγγελία τῆς ἀνωτέρω μο-

ναδικῆς εἰς τὸν κόσμον δοκιμῆς αὐτοκινήτου ἐγένεν ἀπὸ ἐκπρόσωπον τῆς 'Εταιρείας Φόρντ, ὁ ὁποῖος ἐτόνισεν ὅτι αὕτη ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ πείσῃ τὸ ἐνδιαφερόμενον διὰ τὸ αὐτοκίνητον κοινόν, ὅτι τὸ μοντέλο Φόρντ Φαίρλεϊν 500 τοῦ 1958, εἶναι ἱκανὸν νὰ λειτουργήσῃ κατὰ τὸν ἀσφαλέστερον τρόπον καὶ ὑφ' οἰασδήποτε κλιματολογικὰς καὶ ὁδικὰς συνθήκας.

Τὸ δοκιμασθὲν αὐτοκίνητον διέσχισε πεδιάδας καὶ ἐρήμους ὑπὸ ἀφόρητον καύσωνα, ἀνεροικήθη εἰς ὄρη, ὅπως αἱ 'Άλπεις, τὸ 'Αραράτ καὶ τὰ 'Ιμαλάια, διὰ μέσου τῶν χιόνων, ἀντιμετώπισε δὲ ἕνα τῶν μεγαλυτέρων ἐχθρῶν τοῦς ὁποῖους συνήντησε ἡ ἀποστολή, τὴν σκόνην, κατὰ τρόπον ἀπολύτως ἱκανοποιητικόν. 'Η μεγαλοπρεπὴς ἐμφάνισις τοῦ αὐτοκινήτου καὶ αἱ καινοτομίαι τοῦ προκάλεσαν συγκεντρώσεις τοῦ πληθοῦς καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν.

'Ενα σημαντικὸν κατόρθωμα τῆς ἀποστολῆς, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζε μόνον μικρὸς ἀριθμὸς ἀνωτάτων ὑπαλλήλων τῆς Φόρντ καὶ τῆς Μόμπιλ "Οἶλ εἶναι τὸ γύρισμα μιᾶς ἐξαιρετικῆς ταινίας ντοκιμανταίρ, εἰς τὴν ὁποίαν ἐδόθη ὁ τίτλος «'Ενας Δρόμος» καὶ ἡ ὁποία θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀλληλοκατανόησιν τῶν λαῶν.

Αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ τῆς 'Ελλάδος καταλαμβάνουν μίαν σημαντικὴν θέσιν εἰς τὴν ταινίαν αὐτήν, ἡ ὁποία θὰ προβληθῇ εἰς ὅλον τὸν κόσμον κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τοῦ 1958.

Διὰ τὰ καλύμματα τῶν ἐπίπλων σας,
(ντιβάνια, κουρτίνες) προτιμᾶτε τὰ κα-
λύτερα Ἑλληνικῆς κατασκευῆς κρετὸν
Ἀδελφῶν Νικ. καὶ Παν. Δ. Παπαδοπούλου.
Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ εἰδικὰ καὶ καλὰ
καταστήματα τῶν Ἀθηνῶν

Ἐπίσης μέσα στὸ νέο ἔτος θ' ἀπο-
χωρήσει ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο κι ὁ
γλύπτης Ἀντώνης Σῶχος, ποὺ ἐπὶ
πολλὰ ἔτη δίδασκε τὸ μάθημα τῆς
Πλαστικῆς.

● Μέσα στὸ Φεβρουάριο ὁ Ἑλληνο-
σοβιετικὸς Σύνδεσμος θὰ ὁργανώσει
στὶς αἰθουσές του ἑκθεσι ἔργων τῶν
Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν ποὺ πῆραν
μέρος τὸ καλοκαίρι στὴν ἑκθεσι τοῦ
Φεστιβάλ τῆς Μόσχας.

● Τὸν Ἰανουάριο ἔρχεται στὴν Ἀθήνα
ὁ διάσημος Ἀμερικανοῖάπωνας γλύ-
πτης Ἰζαμὺ Νογκούτσι γιὰ νὰ παρα-
λάβῃ δύο ἔργα του ποὺ εἶχε παραγ-
γεῖλει νὰ μεταφερθοῦν σὲ μάρμαρο γιὰ
νὰ τὰ ἐκθέσῃ στὸ Παρίσι, στὸ Μουσεῖο
Μοντέρνας Τέχνης.

● Ἡ Ἐμπορικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλά-
δος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς
πεντηκονταετηρίδος τῆς, ἔκανε μιὰ
μνημειώδη ἑκδοσι, ἀφιερωμένη στοὺς
Ἑλληνες ζωγράφους τοῦ 19ου αἰῶνος.
Ἡ καλλιτεχνικὴ αὐτὴ ἑκδοσις, ποὺ

εἶναι ἐφάμιλλη τῶν καλυτέρων εὐρω-
παϊκῶν, ἐγινε μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ
ζωγράφου Ἑρρίκου Φραντζεσκάκη.

● Στὴ Ζάκυνθο ἀπεστάλη ὁ ἀνακατα-
σκευασθεὶς ἀνδριὰς τοῦ ἑθνικοῦ μας
ποιητῆ Διονυσίου Σολωμοῦ, ἔργο τοῦ
Δειμνήστου Βρεῦτου. Τὸ πρωτότυπο
ἔργο, ποὺ ἦταν στημένο στὴ Ζάκυνθο,
εἶχε κομματιασθῇ κατὰ τὴν διάρκεια
τῶν φοβερῶν σεισμῶν τοῦ 1953.

ΘΕΑΤΡΟ

● Τὸ «Θέατρο τῶν Ἑθνῶν» προσεκά-
λεσε τὸ Ἑθνικὸ μας Θέατρο νὰ ἐγκα-
νιάσῃ τὴ σειρά τῶν παραστάσεών του
τοῦ 1958, τοῦ Β' Φεστιβάλ, ποὺ ἡ
ἐναρκτήριος ὥρισηκε γιὰ τὴν 26η
Μαρτίου. Τὸ Ἑθνικὸ Θέατρο θὰ δώσῃ
στὸ Παρίσι δύο παραστάσεις ἀρχαίας
τραγωδίας καὶ μιὰ παράστασι κωμω-
δίας τοῦ Ἀριστοφάνους. Ἐπίσης τὸ
Ἑθνικὸ Θέατρο προσεκλήθη ἀπὸ τὸ
Μπουργκτέατερ τῆς Βιέννης, νὰ δώσῃ
παραστάσεις τραγωδιῶν κατὰ τὴν πε-
ρίοδο 1 ἕως 15 Ἰουνίου, ὅποτε θὰ γί-

νον ἑορταστικὲς θεατρικὲς καὶ καλλι-
τεχνικὲς ἐκδηλώσεις στὴν αὐστριακὴ
πρωτεύουσα. Μιὰ ἄλλη πρόσκλησι
ἔκανε ὁ διευθυντὴς τοῦ «Θεάτρου τῶν
Ἡλυσίων Πεδίων» τοῦ Παρισιῶν καὶ
θεατρικὸς ἐπιχειρηματίας Ζὰν Ρομπέν
στὸ Ἑθνικὸ Θέατρο, νὰ δώσῃ σειρά
παραστάσεων στὸ Παρίσι, Μιλάνο,
Βρυξέλλες καὶ κατὰ τὸ ἐτήσιο Φεστι-
βάλ τῆς Ὀλλανδίας, στὴν περίοδο
μεταξὺ 15 Ἰουλίου καὶ 15 Αὐγούστου.
Ἐξ ἄλλου προσεκλήθη τὸ Ἑθνικὸ νὰ
δώσῃ παραστάσεις στὶς Σκανδιναβικὲς
χώρες, στὴ Βόννη, Βερολίνο καθὼς καὶ
στὸ Κάιρο, στὸ Κρατικὸ Θέατρο τῆς
Αἰγυπτιακῆς πρωτεύουσας ἢ σὲ ὑπαί-
θριο χώρο, κοντὰ στὶς Πυραμίδες.
Ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τῆς Πολωνικῆς
Κυβερνήσεως ἐγίναν προτάσεις στὸ
Ἑθνικὸ Θέατρο νὰ μεταβῇ στὴ Βαρ-
σοβία γιὰ σειρά παραστάσεων. Οἱ
περιοδεῖες τοῦ Ἑθνικοῦ Θεάτρου στὸ
Ἐξωτερικὸ θὰ ρυθμισθοῦν κατὰ τέτοιο
τρόπο, ὥστε νὰ μὴν παρακωλυθοῦν
οἱ παραστάσεις ποὺ θὰ δοθοῦν τὸ
ἐρχόμενο καλοκαίρι στὸ Φεστιβάλ τῆς

Ἐπιδαύρου καὶ στὸ Θέατρο Ἡρώδου
τοῦ Ἀττικοῦ.

Τὸν Φεβρουάριο τὸ Ἑθνικὸ Θέατρο
ἐτοιμάζεται νὰ ἀνεβάσῃ τὴν «Τρισεύ-
γενη» τοῦ Κωστή Παλαμά μὲ σκηνο-
θεσία τοῦ Κωστή Μιχαηλίδη καὶ μὲ
πρωταγωνίστρια τὴν Ἄννα Συνοδι-
νοῦ στὸ ρόλο τῆς Τρισεύγενος. Τοὺς
ἄλλους ρόλους θὰ ἐρμηνεύσουν οἱ ἑξῆς:
Νίκαιος βιολιστὴς ὁ Γ. Γληνός, Κυρά
Ἀλτάνα ἡ Χριστίνα Καλογερίκου,
Κυρά Καλὴ ἡ Ἀθανασία Μουσάκα,
Δεντρογαλῆς ὁ Ι. Ἀποστολίδης, Γυ-
ναίκα τοῦ Δεντρογαλῆ ἡ Ἄννα Ραυ-
τοπούλου, Πάνος Τράτας ὁ Στέλιος
Βόκοβιτς, Κώστας Μπουρνόβας ὁ Γρ.
Βαφιάς, Πέτρος Χλόης ὁ Ἀλέκος Δελη-
γιάννης, Ποθούλα ἡ Κική Ρέππα, Πρα-
ξιθέα ἡ Πόπη Παπαδάκη.

● Ὁ Ὅμιλος Ἀρχαίας Τραγωδίας
ὑπέβαλε πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα Προε-
δρίας Κυβερνήσεως καὶ Παιδείας ἑκ-
θεσι γιὰ τὴν καθιέρωσι Φεστιβάλ στὴ
Βόρειο Ἑλλάδα, ὅπου οἱ παραστάσεις
θὰ δίδωνται στὸ ἀρχαῖο θέατρο τῶν

Γιὰ κάθε μητέρα, κάθε πατέρα καὶ κάθε δάσκαλο τὸ

ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

τοῦ κ. Π. ΑΜΠΛΙΑΝΙΤΗ

εἶναι ἀπαραίτητον.

Ὁ παιδίατρος - καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ
Βερολίνου κ. Λ. ΔΟΞΙΑΔΗΣ γράφει γιὰ τὸ «Λεξικὸ
Ἀγωγῆς τοῦ Παιδιοῦ» :

«Εὐχομαι, ὅπως τὸ βιβλίον αὐτὸ καταστῇ ὁ μόνιμος
παιδαγωγικὸς σύμβουλος κάθε ἑλληνικῆς οἰκογενείας».

Φιλίππων Καβάλας και στο θέατρο της Θάσου. Επίσης στην έκθεση υποδεικνύεται να οργανωθούν στη Βόρειο Ελλάδα και παραστάσεις του κλιμακίου αρχαίου δράματος του Εθνικού Θεάτρου, που θα συμβάλουν στην εκπαιδευτική και τουριστική ανάπτυξη του τόπου, γιατί θα προσελκύσουν αρκετοί επισκέπτες από τις Βαλκανικές χώρες.

● Το Θέατρο Τέχνης μετά το έργο ή «Αυλή των θαυμάτων» του Ίακ. Καμπανέλλη θ' ανεβάσει δύο παραγράμματα, που το πρώτο αποτελείται από τὰ μονόπρακτα «Περλινπλιν και Μπετίσσα» του Λόρκα, «Τὰ κέρατα του Δόν Φριστερά» του Ραϋμόν ντέλ Βάλιε, «Ινκλάν και τή Σκούφια με τὰ κουδουνάκια» του Πιραντέλλο, και το δεύτερο από αυτότελη μέρη του έργου του Μπέρτολτ Μπρέχτ «Τρομοκρατία και αθλιότης στο Γ' Ράιχ». Εξ άλλου το Θέατρο Τέχνης καθιέρωσε φοιτητικές απογευματινές παραστάσεις με ελαττωμένο εισιτήριο, που θα δίδονται ανά δεκαπενθήμερο την Παρασκευή στις 5 μ.μ.

● Το «Πειραϊκό Θέατρο» μετά τη «Δωδέκατη Νύχτα» του Σαίξπηρ, θ' ανεβάσει στο «Δημοτικό» τον «Άρχοντοχωριάτη» του Μολιέρου, το «Μελτεμάκι» του Παντελή Χόρν και τη «Λουίζα Μίλλερ» του Σίλλερ.

● Στο Θέατρο «Παλλάς» Πειραιώς (Πασαλιμάνι) άρχισε τις παραστάσεις του νέος επιθεωρησιακός θίασος με την επιθεώρησι «Άχ βρέ Παντελή» του Δ. Λουκάκου και με μουσική του Χρ. Τσολάκη. Στην επιθεώρησι λαμβάνουν μέρος οι: Ρίτα Τσάκωνα, Νανά Γκάτση, Άντζελα Πανᾶ, Ζαφειρίνη Γκιουζέππε, Εύα Λία, Άντιγόνη Άλεξίου, Καίτη Μάνου, Φρ. Μανέλης, Κ. Παπακωνσταντίνου, Κ. Μπαζώνης, Τ. Χαριτόπουλος, Γ. Γιολδάσης, με χορευτικό το ντουό Σκιώρα, άτραξιόν τριό Μπαμπίνι και με συμμετοχή του Παρασκευᾶ Οικονόμου.

● Το Μάρτιο επιστρέφουν από την περιοδεία τους στην Άφρική οι άδελφές Άννα και Μαρία Καλουτά, που θα παραμείνουν στην Άθήνα

επί τετράμηνο προς άνάπαυσι και έν συνεχεία θα άναχωρήσουν για νέα περιοδεία στη Βραζιλία.

● Άναχώρησε για τή Σοβιετική Ένωσι ό έκλεκτός σκηνοθέτης Τάκης Μουζενίδης για νά παρακολουθήσει τις τελευταίες εξελίξεις του σοβιετικού θεάτρου.

● Στην Άθήνα βρίσκεται ό διευθυντής της Δραματικής Σχολής του «Όλντ Βικ» του Λονδίνου Ραφαέλ Σέλλαν και παρακολουθεί την ελληνική θεατρική κίνηση.

● Στην έκλεκτή πρωταγωνίστρια του ελληνικού θεάτρου Άλέκα Κατσέλη, που βρίσκεται στο Παρίσι, έπροτάθη νά παίξει τόν πρώτο γυναικείο ρόλο σέ άμερικανικό θεατρικό έργο που σημειώνει μεγάλη έπιτυχία στη Νέα Υόρκη και πρόκειται ν' ανεβαστή και στη γαλλική πρωτεύουσα. Επίσης έγινε πρότασι στην Έλληνίδα πρωταγωνίστρια νά λάβη μέρος και σέ γαλλική ταινία.

● Έξαιρετική έπιτυχία σημειώνει ό θίασος Λεμού στην Άμερική, όπου παίζει στο «Γκρήκ Άρτ Θήατερ» της Νέας Υόρκης. Ό θίασος Λεμού σέ συνεργασία με τήν «Άτλαντικ Μπάνκ» και τήν εταιρεία τσιμέντων «Έρακλῆς», ώργάνωσε στο χῶλ του θεάτρου έκθεσι ζωγραφικής όπου παρουσιάστηκαν έργα τών ζωγράφων Ν. Χατζηκυριάκου - Γκίκα, Γιάννη Τσαρούχη, Γιάννη Μόραλη, Ν. Νικολάου και Γιώργου Μανουσάκη.

● Ό σκηνοθέτης Δημήτρης Ροντήρης θα κατάρτιση όμιλο αρχαίου δράματος του «Πειραϊκού Θεάτρου». Στο ρεπερτόριο του όμιλου θα περιληφθούν ή τριλογία του Αισχύλου «Όρέστεια» («Άγαμέμνων», «Χοηφόροι», «Ευμενίδες»), ή «Έλέκτρα» και ό «Ίππόλυτος». Επίσης υπό τήν καλλιτεχνική διεύθυνσι του Δημήτρη Ροντήρη ιδρύθηκε Δραματική Σχολή του «Πειραϊκού Θεάτρου» και σέ λίγο καιρό θ' άρχισή ή λειτουργία της.

● Σέ συνεδρίασι του Σωματείου Έθοποιών άποφασίσθηκε νά οργανωθή Πανθεατρικό Συνέδριο τήν ίδια μέρα

μέ τόν έορτασμό της «Έμέρας του Έθοποιού» του 1958. Στο συνέδριο θα κληθούν όλες οι υπεύθυνες θεατρικές οργανώσεις και άνθρωποι που άσχολούνται με το θέατρο για νά συζητήσουν διάφορα θέματα.

● Μέσω της Άλέκας Κατσέλη, που βρίσκεται στο Παρίσι, ό θεατρικός συγγραφέυς Ν. Κατηφόρης διεβίβασε στη Διεύθυνσι του Θεάτρου τών Έθνών το θεατρικό του έργο «Το μεράκι του άρχοντα», για νά έλεγεί και ν' ανεβαστή από γαλλικό θίασο σέ έκτέλεσι της άποφάσεως του 7ου Θεατρικού Συνεδρίου για το άνέβασμα έργων από μικρές χώρες.

Κινηματογράφος.

● Ό διάσημος σκηνοθέτης Ζύλ Ντασέν που σκηνοθέτησε το «Ό Χριστός ξανασταυρώνεται» πρόκειται νά γυρίση στην Ελλάδα τήν «Έλέκτρα» του Εϋριπίδη σέ μοντέρνα διασκευή. Ήδη βρίσκεται προς το τέλος της διασκευής του έργου και έλπίζει τῷ άλλο καλοκαίρι ν' άρχισή το γύρισμα της ταινίας. Το ρόλο της Έλέκτρας άποφάσισε νά τόν άναθήσει στη Μελίνα Μερκούρη και το ρόλο της Κλυταιμῆστρας, έφ' όσον δεχθή τήν πρότασι του σκηνοθέτη, στην Κατίνα Παξινού.

● Πρόκειται νά έρθη στην Άθήνα ό διάσημος Άμερικανός ήθοποιός Φρέντερικ Μάρς, για νά λάβη μέρος στην ταινία του σκηνοθέτη Μιχάλη Κακογιάννη «Ίφιγένεια έν Αϋλίδι». Στο φίλμ, που θα είναι μιᾶ συμπαραγωγή της «Φίνος Φίλμ» και της Έταιρείας «Δαμασκηνός - Μιχαηλίδης», ό Φρέντερικ Μάρς θα έρμηνεύση το ρόλο του Άγαμέμνονα. Το ρόλο της Ίφιγένειας θα έρμηνεύση ή Έλλη Λαμπέτη. Το γύρισμα της ταινίας θ' άρχισή τόν έρχόμενο Άπρίλιο.

● Στο «Γκρήκ Άρτ Θήατερ» της Νέας Υόρκης προβάλλεται ή ελληνική ταινία «Δελταύρου και υιός», στην όποία πρωταγωνιστεί ό Βασίλης Λογοθετίδης με τήν Ίλια Λιβυκού και τήν Τζέννη Καρέζη.

● Σέ «πρές - κόνφερενς» που έδωσε

στην Άθήνα ό Ρομπέρ Κραβέν, διευθυντής της «Ούνιφράνς» (κρατικού οργανισμού για τήν διάδοσι του γαλλικού φίλμ στο Έξωτερικό), άνεκοίνωσε ότι τόν Φεβρουάριο θα οργανωθή στην Άθήνα «Έβδομάς του Γαλλικού Κινηματογράφου». Στην έβδομάδα αυτή του Γαλλικού Κινηματογράφου πρόκειται νά επισκεφθή τήν Ελλάδα ομάδα Γάλλων ήθοποιών και σκηνοθετών, μεταξύ τών όποιών, κατά πᾶσαν πιθανότητα, θα είναι, ό Κριστιάν Ζάκ, ή Μαρτίν Καρόλ, ή Φρανσουάζ Άρνουλ, ή Μισέλ Μοργκάν.

Λογοτεχνία.

● Από το Καλλιτεχνικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων προκηρύχθηκε διαγωνισμός για λογοτεχνικά και καλλιτεχνικά βραβεία, με έπαθλα 15.000 δραχμών έκαστον για ένα ποιητικό έργο, ένα πεζογράφημα, ένα έργο ζωγραφικής, ένα έργο γλυπτικής και για μιᾶ συλλογή χορωδιακών έργων, έκδεδομένων ή άνεκδότων. Στο διαγωνισμό μπορούν νά πάρουν μέρος λογοτέχνες και καλλιτέχνες μόνιμοι κάτοικοι τών Αθηνών και τών προαστίων των.

● Υποψηφιότητα για τή νέα λογοτεχνική έδρα της Ακαδημίας, έκτός από τόν Ι. Μ. Παναγιωτόπουλο, υπέβαλε και ό καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Σ. Σπεράντσας.

● Ό κορυφαίος Σοβιετικός συγγραφέας Ήλια Έρεμπουργκ, που πρίν από λίγους μήνες επισκέφθηκε τήν Ελλάδα μαζί με τόν Μπόρις Πολεβόκι άλλους Σοβιετικούς διανοούμενους και καλλιτέχνες, έγραψε ένα καινούργιο βιβλίο με έντυπώσεις από τή χώρα μας, που έχει τόν τίτλο «Σκέψεις για τήν Ελλάδα» και άναφέρεται στις πνευματικές σχέσεις τών δύο χωρών.

● Μέσα στον Ιανουάριο πρόκειται νά έρθη στην Ελλάδα ό διάσημος Ρώσος συγγραφέας Μπόρις Πολεβόκι, ό όποιος το καλοκαίρι επισκέφθηκε τήν Άθήνα μαζί με άλλους Ρώσους διανοούμενους. Το ταξίδι αυτό του Μπόρις Πολεβόκι θα είναι το τρίτο που πραγματοποιοίει στη χώρα μας

● Η Όμάδα τών Δώδεκα ἀπένειμε τὸ ἔπαθλο «Πουρφίνα» στὸν Διον. Ρώμα γιὰ τὸ βιβλίο του «Τὰ Ζακυνθινά». Ἐξ ἄλλου ἡ Όμάδα τών Δώδεκα μέσα στὸν Φεβρουάριο ἡ κατὰ τὶς ἀρχὲς Μαρτίου θ' ἀπονείμῃ τὰ τρία φετεινὰ ἔπαθλα Γουλανδρῆ, Οὐράνῃ καὶ Χατζηπατέρᾳ.

● Τὸ φετεινὸ χειμερινὸ πρόγραμμα πνευματικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν, ποὺ ἀρχίζει τὸν Ἰανουάριο, εἶναι πλουσιώτατο καὶ περιλαμβάνει διαλέξεις γύρω ἀπὸ τὴ σύγχρονη λογοτεχνία, τὴ σύγχρονη κίνησι τών ἰδεῶν, τὶς εἰκαστικὲς τέχνες, τὴ μουσικὴ, ἱστορία, φιλολογία, λαογραφία, πολλὲς δημόσιες συζητήσεις, διαλέξεις με' ξένους ὁμιλητὲς θὰ εἶναι οἱ Ι.Μ. Παναγιωτόπουλος, Κ. Δημαρᾶς, Α. Τερζάκης. Κ. Παράσχος. Α. Θρύλος, Α. Καραντώνης. Μ. Αὐγέρης, Γ. Θεοτοκάς, Β. Βαρίκας, Γ. Χατζίνης, Α. Πολίτης, Γ. Ζώρας, Ι. Κακριδῆς, Ι. Θεοδωρακόπουλος, Ε. Παπανούτσος, Γ. Κουρουῆτος, Β. Τατάκης, Γ. Σιδέρης, Α. Κουκούλας, Χρ. Εὐελπίδης, Δ. Ζακυνθινός, Π. Πρεβελάκης, Αἰμ. Χουρμούζιος, Κ. Πάγκαλος, Χ. Καραυῆς, Δ. Εὐαγγελίδης, Ι. Μηλιάδης καὶ Σ. Σκιαδαρέσης. Ἡ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ἀπεφάσισε νὰ δίδῃ σὲ κάθε ὁμιλητὴ 300 δρχ. ὡς συμβολικὴ ἀμοιβή.

● Ἡ «Κνωσός», σύλλογος τών ἐξ Ἑρακλείου Κρήτης, εἰς μνήμην τοῦ Νίκου Καζαντζάκη, ἐπιτίμου μέλους της, θὰ κυκλοφορήσῃ περὶ τὰ τέλη Ἰανουαρίου εἰδικὸ τεῦχος τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐκδιδόμενου περιοδικοῦ «Κνωσός» ἀφιερωμένο ἐξ ὁλοκλήρου στὸ ἔργο τοῦ ἐκλιπόντος μεγάλου Ἑλλήνα λογοτέχνη.

ΜΟΥΣΙΚΗ

● Ἡ Διευθυνσι τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς ὥρισε τὴν πρεμιέρα τῆς «Αἶντας» στὰ νέα «Ὀλύμπια» γιὰ τὶς 8 Ἰανουαρίου. Στὴν «Αἶντα» τοῦ Βέρντι, τοῦ πρώτου ἐφετεινοῦ ἔργου τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς, θὰ λάβουν μέρος ὁ Ἰταλὸς τενόρος Λοφορέζε καὶ ἡ Ἑλληνίδα σοπράνο Ρένα Κανάκη. Ἐξ ἄλλου ἀπὸ τὴν Ἰταλία ἐπέστρεψε

ὁ διευθυντὴς τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς ἀρχιμουσικὸς Ἀνδρέας Παρίδης ποὺ ἤλθε σὲ συνεννοήσεις με' τὸν βαρύτονο Τόντι καὶ τὴν μετζοσοπράνο Σάκι γιὰ νὰ ἔλθουν στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ ἐμφανισθοῦν, ὁ Τόντι σὲ τρεῖς παραστάσεις «Ριγολέττο» καὶ ἡ Σάκι στὴν «Αἶντα» καὶ τὴν «Κάρμεν». Ἐπίσης ὁ μάεστρος Α. Παρίδης διεξήγαγε συνεννοήσεις καὶ με' πολλοὺς Ἑλληνες καλλιτέχνες, γιὰ νὰ ἔλθουν στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ ἐμφανισθοῦν στὰ «Ὀλύμπια» συμπράττοντας ἐκτάκτως με' τὴν Λυρικὴ. Οἱ Ἑλληνες καλλιτέχνες γιὰ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει προοπτικὴ μετακλήσεως ἀπὸ τὴ Λυρικὴ, εἶναι ὁ βαθύφωνος Ντίνος Ἐγκολφόπουλος, ὁ τενόρος Φιλακουρίδης, ἡ σοπράνο Ρένα Γαρυφαλάκη καὶ ἄλλοι. Ἡ Διευθυνσι τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς πρότεινε στὸν σκηνογράφο Κλ. Κλώνη καὶ τὸν ἐνδυματολόγο Ἀντ. Φωκά νὰ ἐπιμεληθοῦν τὰ σκηνικά καὶ τὰ κοστούμια τοῦ «Τροβατόρε», ποὺ θ' ἀνεβασθῇ ὡς πέμπτο ἔργο στὰ «Ὀλύμπια». Οἱ δύο καλλιτέχνες ἀπεδέχθησαν τὴν πρότασι τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς.

● Ἀπὸ τὸ Καλλιτεχνικὸ Γραφεῖο Ἀθηνῶν προσεκλήθη νὰ ἐρθῇ τὸν Μάρτιο στὴν Ἀθήνα, ἡ διάσημη σοπράνο τῆς ὀπερας τῆς Βιέννης Βέρα Σβάρτσκοφ γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ σὲ ρεσιτάλ.

● Πληροφοροῦμεθα ὅτι τὸ προσεχὲς καλοκαίρι πρόκειται νὰ ἔλθουν στὴν Ἑλλάδα δύο διάσημοι ἀρχιμουσικοί, ὁ Ἑλλήνας Δημήτρης Μητρόπουλος καὶ ὁ Φὼν Καραγιάν, γιὰ νὰ διευθύνουν ἄλληλοδιαδόχως στὴν Ἀθήνα τὴ Φιλαρμονικὴ Ὀρχήστρα τῆς Βιέννης.

● Ἐπίσης τὸ Καλλιτεχνικὸ Γραφεῖο Ἀθηνῶν στὸ προσεχὲς πρόγραμμα τών ἐφετεινῶν συναυλιῶν πρόκειται νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ ἀθηνναϊκὸ κοινὸ τὸν Οὐγγρο πιανίστα Ἰοτβαν Ἀντα, τὴν διάσημη βιολονίστρια Ἰντα Χέντελ, τὴν πιανίστα Βίβιαν Λοίζου, τὴν κοντράλτα Ἑλενα Ἀγγελοπούλου, τὴν παγκοσμίου φήμης «Παιδικὴ Χορωδία τῆς Βιέννης», τὴν Ἀμερικανίδα μετζοσοπράνο Λουκρητία Οὐέστ, τὴ Γαλλίδα κοντράλτα

Ἰβὼν Λαμιέλ Ἀρζανσόν κι ἄλλους ἐξαιρετικοὺς ξένους καλλιτέχνες.

● Μέσα στὸν Ἰανουάριο πρόκειται νὰ μεταβοῦν στὶς γειτονικὲς μας χώρες Ρουμανία, Βουλγαρία καὶ Οὐγγαρία δύο ἐξαιρετοὶ Ἑλληνες καλλιτέχνες, ὁ πιανίστας Γιώργος Θέμελης καὶ ὁ βιολονίστας Βύρων Κολάσης, γιὰ σειρά συναυλιῶν.

● Ἀπὸ τὴ Γενεὺς ἐπίσης προσεκλήθη ἡ Ἑλληνίδα πιανίστα Ρένα Κυριακοῦ, γιὰ νὰ συμπράξῃ ὡς σολίστ με' τὴν ὀρχήστρα τῆς Ρωμανικῆς Ἑλβετίας στὸ Πρῶτο Κοντσέρτο γιὰ πιάνο τοῦ Σοπέν. Ἐπιστρέφοντας θὰ περάσῃ ἀπὸ τὸ Παρίσι, γιὰ νὰ γυρίσῃ δίσκους γιὰ λογαριασμὸ τῆς ἑταιρείας «Βόξ». Ἐξ ἄλλου ἡ ἑταιρεία «Βόξ» κυκλοφόρησε ἕνα καινούργιο δίσκο με' συνάτες τοῦ συνθέτου τοῦ 18ου αἰῶνος Ἀντόνιο Σόλερ, τὶς ὁποῖες ἡ Ἑλληνίδα καλλιτέχνες ἔπαιξε στὰ στούντιο τῆς

ἑταιρείας κατὰ τὴν πρόσφατη περιοδείᾳ της στὴν Ἀμερική.

● Ἀπὸ τὴ Λυρικὴ Σκηνὴ ἐκλήθη ἡ διαπρεπὴς Γιουγκοσλάβα μετζοσοπράνο Μαριάννα Ράντεβ, γιὰ νὰ τραγουδήσῃ «Κάρμεν», ποὺ θ' ἀνεβασθῇ στὰ «Ὀλύμπια» στὶς 22 Ἰανουαρίου.

● Μέσα στὸν Φεβρουάριο θὰ ἔλθῃ στὴν Ἀθήνα ὁ μεγάλος βιολονίστας Τζίνο Φραντζεσκάτι, ὁ ὁποῖος μετεκλήθη γιὰ νὰ παίξῃ ὡς σολίστ με' τὴν Κρατικὴ Ὀρχήστρα Ἀθηνῶν. Ὁ διάσημος βιρτουόζος θὰ ἐμφανισθῇ καὶ σὲ συναυλία τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Γραφείου Ἀθηνῶν.

● Στὶς 10 Δεκεμβρίου, σὲ ἡλικία 68 ἐτῶν, πέθανε προσβληθεὶς ἀπὸ καρδιακὴ ἐμβολὴ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Κρατικῆς Ὀρχήστρας καὶ πρῶην Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Λυρικῆς Σκηνῆς Φιλοκτῆτης Οἰκονομίδης.

 ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΥΘΜΟΣ
 ΒΟΥΛΗΣ 22
 ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΙΟ ΜΟΝΤΕΡΝΑ
 ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

Τὸ μάγο σας τὸ φῶς

Ἡ καμπάνα Χριστοῦγεννα χτυπάει
καὶ μοῦ φτερώνει τὴν ψυχὴν
κι ἀνοίγεται ἡ καρδιά μου καὶ σκορπáει
θυμίαμα τὴν προσευχή.

Ἀγίες ἀγάπες τρισευλογημένες
ποῦ τὶς καρδιές ὑψώνετε παρθένες
τῶν πρώτων, τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν,
στ' ὄνειρο τὸ τρανὸ τῶν οὐρανῶν.

Ἀγάπες μεγαλόδωρες περίσσια,
κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τὴ δική σας ἴσια
ζοῦσαν μικροί, τρανοί, πλούσιοι, φτωχοί
κι ἔδενε τοὺς ἀνθρώπους μιὰ ψυχή!

Ἀγάπες, ὦ φανῆτε πάλι ἐμπρός μου,
αὐγές τῆς πίστεως, χρυσαυγές τοῦ κόσμου,
κι ἄς βλέπει μὲ τὸ μάγο σας τὸ φῶς
ὁ ἀνθρωπὸς τὸν ἀνθρωπο ἀδερφός.

Ὁ Κωστῆς Παλαμᾶς γεννήθηκε στὴν Πάτρα τὸ 1859 καὶ πέθανε στὴν Ἀθήνα τὸ 1943. Καταγότανε ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, ὅπου πέρασε ἀρκετὰ χρόνια τῆς παιδικῆς καὶ ἐφηβικῆς του ζωῆς, καὶ παρακολοῦθησε γυμνασιακὲς σπουδὲς στὴν Πάτρα. Γράφτηκε τὸ 1876 στὴ Νομικὴ σχολὴ καὶ ἐγκατεστάθη στὴν Ἀθήνα μονίμως ἀπὸ τὸ 1878. Ἀπὸ τότε ἀφοσιώθηκε στὴν ποίησι καὶ τὴ δημοσιογραφία. Τὸ 1897 διωρίστηκε γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, καὶ τὴ θέσι αὐτὴ διετήρησε μέχρι τὸ 1929. Ὁ Παλαμᾶς πῆρε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας τὸ Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν ἀπ' τοὺς πρώτους μετὰ τὴν καθιέρωσί του. Ἀπὸ τὶς 18 Μαρτίου 1926 ὑπῆρξε ἐκ τῶν ἰδρυτικῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, διετέλεσε δὲ καὶ πρόεδρος τῆς κατὰ τὸ 1930. Ἡ ποιητικὴ παραγωγὴ τοῦ Παλαμᾶ εἶναι πλουσιωτάτη, μερικὰ δὲ ἀπὸ τὰ καλὺτερά του ἔργα εἶναι: «Ἡ Ἀσάλευτη ζωὴ», «Φλογέρα τοῦ Βασιληᾶ», «Δωδεκάλογος τοῦ Γύφτου», «Ἰαμβοὶ καὶ Ἀνάπαιστοι», «Τρισεύγενη» (ποιητικὸ δρᾶμα).

Ἀπὸ τὰ καλὺτερα δημοσιεύματα τοῦ κόσμου

«...Ὁ Ἅγιος Βασίλης θὰ γεμίζει χαρὰ τὶς καρδιές τῶν παιδιῶν»

ΤΟ ΩΡΑΙΟΤΕΡΟ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑ

Τοῦ

S. VAUGHAN

Στὴν ἐποχὴ αὐτὴ τῶν ἀτομικῶν βομβῶν καὶ τῆς ὑπερηχητικῆς ταχύτητας δὲν εἶναι παράξενο ποὺ ἀκόμη καὶ τὰ παιδιὰ μας ἔχουν γίνει κάτι μικροὶ σκεπτικιστὰ ποὺ πιστεύουν μόνο στὰ πράγματα ποὺ μποροῦν νὰ μετρηθοῦν καὶ νὰ ὑπολογιστοῦν μὲ τὰ μέσα τῆς ἐπιστήμης.

Τώρα ποὺ ἦρθαν πάλι τὰ Χριστοῦγεννα καὶ ἡ Πρωτοχρονιά, θὰ ἀκούσετε ἴσως καὶ σεῖς ἀπὸ κάποιο παιδικὸ στόμα μιὰ συνηθισμένη ἐρώτησι: «Υπάρχει πραγματικὰ ὁ Ἅγιος Βασίλης;»

Ἡ ἀπάντησι εἶναι ἀρκετὰ δύσκολη. Ὅταν ὁ γυιὸς μου μὲ ρώτησε τὸ ἴδιο πρᾶγμα, τοῦ εἶπα τὴν ἱστορίαν ἑνὸς μικροῦ κοριτσιοῦ ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, ποὺ εἶχε τὴν ἴδια ἀπορία καὶ ἔστειλε τὸ ἀκόλουθο γράμμα στὴν ἐφημερίδα «Ἡλῖος τῆς Νέας Ὑόρκης».

Τὸ γράμμα τῆς μικρῆς ἔλεγε:

«Εἶμαι ὁκτὼ χρονῶν. Μερικὲς φίλες μου λένε πὼς δὲν ὑπάρχει Ἅγιος Βασίλης. Ὁ μπαμπὰς λέει: "Ἄν τὸν δῇς στὴν ἐφημερίδα, εἶναι ἀλήθεια. Σᾶς παρακαλῶ, πέστε μου σεῖς τὴν ἀλήθεια.

Βιοτζίνια Ὁ Χάιλον.»

Ὁ διευθυντὴς τῆς ἐφημερίδας ἀπάντησε στὸ γράμμα τῆς μικρῆς ἀπὸ τὶς στήλες τῆς ἐφημερίδας του μὲ ἓνα ἀπὸ τὰ ωραιότερα καὶ πιὸ ἐμπνευσμένα γράμματα ποὺ ἔχουν γραφῆ γιὰ παιδί:

«Ἀγαπητὴ Βιοτζίνια

Οἱ μικρές σου φίλες κάνουν λάθος. Ἐχουν, φαίνεται, ἐπηρεαστῇ ἀπὸ τὸν σκεπτικισμό μιὰς ἀπαισιόδοξης ἐποχῆς. Δὲν πιστεύουν τίποτα ἂν δὲν μποροῦν νὰ τὸ

Στην προσπάθειά της διαρκώς να πλουτίζεται και να ξεχειλάει πύκνως τους αναγνώστες της, η « Έκλογή » εγκαινιάζει μια ακόμη νέα σειρά :

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Θα διαλέγη, τι καλύτερο δημοσιεύεται στις καθημερινές εφημερίδες και τα περιοδικά και θα το προσφέρει από τις σελίδες της. Ένα καλό άρθρο με το σπουδαιότερο πολιτικό γεγονός του μηνός, μια εκλεκτή επιφυλλίδα, ένα απόσπασμα από ένα βιβλίο που ή έκδοσή του έκαμε θόρυβο, θα είναι τα θέματα της σειράς που θα έχει τον τίτλο :

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Τη σειρά αυτή εγκαινιάζει το πολύχροτο βιβλίο του Μπορίς Παστερνάκ « Δρ. Ζιβάγκο » που κυκλοφόρησε στην Ίταλία στα μέσα Νοεμβρίου 1957. Το έργο του Παστερνάκ είναι κάτι που αξίζει να το ξέρει ο καθένας, τουλάχιστον από αποσπάσματα, σαν εξομολόγησι ενός ανθρώπου. Από το βιβλίο αυτό, που δημοσιεύεται σε συνέχειες στην « Καθημερινή », δίνουμε μερικά δείγματα, προτάσσοντας έναν πρόλογο στον οποίο τοποθετείται το έργο και ο συγγραφέας του.

Ο Δόκτωρ Ζιβάγκο

(Η άληθινή ιστορία της Ρωσικής Έπαναστάσεως)

Του

ΜΠΟΡΙΣ ΠΑΣΤΕΡΝΑΚ

Λίγα λόγια για το βιβλίο και τον συγγραφέα του.

Δεν συμβαίνει συχνά στα χρόνια μας ή έκδοσι ενός βιβλίου να προκαλέσει τόσο θόρυβο και να έχει απήχησης όχι μόνο στα στενά πλαίσια των φιλολογικών κύκλων, αλλά να διεγείρει το ενδιαφέρον του μεγάλου κοινού και του πολιτικού κόσμου. Το φαινόμενο αυτό παρατηρήθηκε με την έκδοσι στην Ίταλία του μυθιστορήματος « Δόκτωρ Ζιβάγκο » του Ρώσου ποιητού και συγγραφέως Μπορίς Παστερνάκ. Το καθολικό ενδιαφέρον που προκάλεσε το βιβλίο αυτό δεν οφείλεται τόσο στη φήμη του συγγραφέως, που ήταν γνωστός ως ένας από τους μεγάλους ποιητές των επαναστατικών χρόνων μαζί με τον Μαγιακόφσκυ, τον Έσένιν και τον Μπλόκ, αλλά μάλλον στο άποκαλυπτικό περιεχόμενό του και στο γεγονός ότι η έκδοσή του απαγορεύθηκε στη Ρωσία. Στα δύο αυτά αίτια πρέπει να προστεθεί η πολύμηνη διαμάχη μεταξύ των Ρώσων και Ίταλων κομμουνιστών και του Ίταλου εκδότη Φελτρινέλλι σχετικά με τη σκοπιμότητα της έκδόσεως του μυθιστορήματος στην Ίταλία, δεδομένου ότι ο εκδότης είναι στενός φίλος του συγγραφέως, αλλά ταυτόχρονα και μέλος του Ιταλικού Κ.Κ. Οι Ρώσοι έστειλαν στο Μιλάνο τον πρόεδρο της Ένώσεως

Σοβιετικών Συγγραφέων Σουρκάφ, ο οποίος εξ ονόματος του συγγραφέως ζήτησε πίσω το χειρόγραφο, με το πρόσχημα ότι ο Παστερνάκ θέλει να το ξαναδουλέψει πριν δημοσιευθεί. Ο Φελτρινέλλι όμως, παρά την κομματική πειθαρχία, δεν υπέκυψε, εύτυχώς, στις πιέσεις και αποφάσισε να εκδώσει το μυθιστόρημα, του οποίου οι πρώτες τρεις εκδόσεις εξαντλήθηκαν μέσα σε λίγες ώρες. Αυτή τη στιγμή ετοιμάζονται πυρετωδώς εκδόσεις του βιβλίου στα αγγλικά, γαλλικά και πολλές άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες. Φυσικά ένα τέτοιο έντυπωσιακό γεγονός δεν μπορούσε να περάσει απαρατήρητο στην Ελλάδα.

Πρόκειται πραγματικά για ένα μεγάλο βιβλίο, γραμμένο στο ύψος της καλύτερης παραδόσεως του κλασικού μυθιστορήματος, από ένα μεγάλο τεχνίτη του λόγου, ισάξιο του Τολστόϊ, του Μπαλζάκ ή του Ουγκώ. Για πρώτη φορά ύστερα από την μακρά νύχτα του σταλινικού ζόφου, ένας μεγάλος Ρώσος ποιητής και συγγραφέας περιγράφει με σπαρακτικήν ελκρινεία την τραγωδία των σαράντα χρόνων μιας από τις μεγαλύτερες επαναστάσεις που είδε ποτέ ο κόσμος. Γέννημα της κοσμογονικής αυτής περιόδου είναι το μυθιστόρημα του Παστερνάκ, που εκφράζει όλη την απέραντη πικρία, τις διαφευγμένες προσδοκίες, τις ατέλειωτες στερήσεις που πέρασε ο ρωσικός λαός κάτω « από τον άνεμοστρόβιλο που είχε άρπάζει μονομιάς τη στέγη από ολόκληρη τη Ρωσία... ». Είναι έργο ενός απογοητευμένου επαναστάτη, γραμμένο με ελκρινεία, τιμιότητα και ανθρωπιά. Δεν έχει τίποτα από το πάθος ενός εξωμότη ή των εξ επαγγέλματος ύμνητών με τα ρόδινα ματογυάλια. Για πρώτη ίσως φορά δίνεται μια αντικειμενική περιγραφή της ρωσικής πραγματικότητας, όπως την διέμορφωσαν ή σοβιετική επανάστασι. Και αν επαληθεύσουν οι πληροφορίες, ότι το βιβλίο θα δημοσιευθεί και στη Ρωσία, έστω και κάπως « ευνυγρμισμένο », θα είναι ένα σημάδι καθαρό ότι το σοβιετικό καθεστώς άρχισε να περνά την κρίσιμη φάση της άκαμψίας του και να στρέφεται προς μια ανθρωπινότερη μεταχείριση των ανθρώπων και της σκέψης.

Σωστά χαρακτηρίστηκε το μυθιστόρημα σαν « τοιχογραφία ζωής », γιατί αυτός είναι ο σκοπός του συγγραφέως, που θέλησε, σε μια τολμηρή και μεγαλόπνοη προσπάθεια, να δώσει μια συνολικήν εικόνα της ρωσικής ζωής στα τελευταία πενήντα χρόνια. Όπως ο Τολστόϊ στο περίφημο « Πόλεμος και Ειρήνη », ο Παστερνάκ διά μέσου του κεντρικού ήρωά του Δόκτωρος Ζιβάγκο και πολυαριθμών άλλων προσώπων ποικίλης κοινωνικής προελεύσεως και διαφόρων πολιτικών πεποιθήσεων, που διασταυρώνονται σ' όλο το γεωγραφικό πλάτος της απέραντης χώρας, έγραψε, στην ουσία, την αληθινή ιστορία της Οκτωβριανής Έπαναστάσεως.

Όπως σ' όλα τα μεγάλα ρωσικά μυθιστορήματα, έτσι και εδώ περιγράφεται με δύναμι ή ιδιότυπη ατμόσφαιρα της ρωσικής κοινωνίας, το πάθος των ιδεών, ο θρησκευτικός ή μεταφυσικός αγώνας. Χάρι στο έργο του Παστερνάκ, μαθαίνουμε ότι το Κράτος του τρόμου που είχε εγκαταστήσει ο Στάλιν, δεν κατάρθωσε ποτέ να σβήσει τη φλόγα της σκέψης και να αλλοιώσει τα αισθήματα και την ψυχή των Ρώσων. Αυτό το περίεργο χαρακτηριστικό της ρωσικής ψυχής, που αναζητά σ' ένα μυστικιστικό και συγχρόνως ορθολογιστικό τρόπο τη λύσι των ανθρώπινων προβλημάτων, παραμένει ανέπαφο και δίνεται ανάγλυφα στο έργο του Παστερνάκ.

Παραθέτουμε μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα από τις συνέχειες που δημοσιεύονται στην « Καθημερινή » :

Κανείς δεν φτιάχνει την Ίστορία—ή Ίστορία δεν φαίνεται, όπως δεν φαίνεται το γρασίδι όταν φυτρώνει. Ο πόλεμος, ή επανάστασι, οι βασιλιάδες, οι Ροβεσπιέροι, της χρησιμεύουν ως οργανικά κεντρίσματα. Είναι το προξέυι της Ίστορίας. Έκείνοι που κάνουν τις επαναστάσεις είναι οι άνθρωποι της δράσεως, οι φανατικοί, οι μεγαλοφυείς του αυτοπεριορισμού. Μέσα σε λίγες

ώρες, μέσα σὲ λίγες μέρες, ἀναστατώνουν τὴν παλιά τάξι τῆς κοινωνίας. Ἡ ἀναστάσιμος κρᾶται ἐβδομάδες ἡ καὶ μερικά χρόνια καὶ κατόπι, ἐπὶ δεκαετηρίδες ἡ καὶ ἐπὶ αἰῶνες ὁλόκληρους, οἱ ἄνθρωποι λατρεύουν σὺν λείψανο ἱερὸ τὸ πνεῦμα τοῦ περιορισμοῦ ποὺ προκάλεσε τὴν ἀναστάσι.

«Ξαφνικά τὰ κατάλαβα ὅλα. Κατάλαβα γιατί μέσα καὶ σ' αὐτὸν ἀκόμα τὸν «Φάουστ» ὑπάρχει πάντα κάτι τὸ θανάσιμα ἀνιάρθρ καὶ φτιαχτό. Ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος δὲν αἰσθάνεται αὐτὲς τίς ἀνάγκες. Ὅταν κυκλωθῇ ἀπὸ τὰ ἐρωτηματικά τοῦ σύμπαντος, βυθίζεται μέσα στὴ φυσικὴ καὶ στὰ ἐξάμετρα τοῦ Ἡσιόδου.

»Μὰ δὲν πρόκειται μονάχα γιὰ τὸ γεγονός πὼς αὐτὲς οἱ μορφές τέχνης εἶναι πῶς γερασμένες καὶ ἀναχρονιστικές καὶ ὅτι αὐτὰ τὰ πνεύματα τῆς φωφιάς καὶ τοῦ νεοῦ ἀρχίζουνε ξανά νὰ θολώνουν αὐτὸ ποὺ ἡ ἐπιστήμη ξεκαθάρισε μιὰ γιὰ πάντα. Αὐτὸ τὸ εἶδος ἔρχεται σ' ἀντίθεση μ' ὅλο τὸ πνεῦμα τῆς σύγχρονης τέχνης, μὲ τὴν οὐσία της καὶ μὲ τὰ θέματα ποὺ τὴν τέρπουνε.

»Αὐτὲς οἱ κοσμογονίες ἦταν νόμιμες τὴν παλιά ἐποχή, ὅταν πάνω στὴ γῆ οἱ ἄνθρωποι ζοῦσαν ἀκόμα τόσο ἀραιά, ὥστε ἡ ἀνθρωπότης δὲ μπορούσε ν' ἀγνοήσῃ τὴ φύση. Περιπλανιόνταν τὰ μαμούθ καὶ ἦταν φρέσκη ἡ ἀνάμνηση τῶν δεινοσαύρων καὶ τῶν δράκων. Ἡ φύση ἦταν κρυμμένη ἀπ' τὰ μάτια τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸν ἐξουσίαζε τόσο πολὺ καὶ τόσο φανερά, ὥστε τὰ πάντα ἦταν ἀκόμα γεμάτα ἀπὸ θεοῦ. Ἦταν οἱ πρῶτες-πρῶτες σελίδες, οἱ

ἀπαρχὲς τοῦ ἀνθρώπινου χρονικοῦ.

»Ὁ ἀρχαῖος κόσμος πέθανε στὴ Ρώμη ἀπὸ ὑπερπληθυσμό. Ἡ Ρώμη ἦταν μιὰ ἐμποροπανήγυρη δανεικῶν θεῶν καὶ κατακτημένων λαῶν, ἓνα διπλὸ πλῆθος, στὴ γῆ καὶ στὸν οὐρανό, ἓνας τριπλὸς κόσμος στριμμένος πάνου στὸν ἑαυτό του σὺν ἄντερο. Δᾶκες, Ἑρουλοὶ, Σκύθες, Σαρμάτες, Ὑπερβόρειοι, βασιεῖς ρόδες δίχως ἀχτίνες, μάτια χαμένα μὲς στὸ ξύγκι, κτηνωδίες, διχασμένες συνειδήσεις, ψάρια θρεμμένα μὲ τίς σάρκες καλλιεργημένων δούλων, Αὐτοκράτορες ποὺ δὲν ξέραν νὰ βάλουν τὴν ὑπογραφή τους. Οἱ ἄνθρωποι ἦταν πολὺ περισσότεροι ἀπὸ ὅσους ἀπόμειναν, καὶ καταπιέζονταν καὶ βασανίζονταν στὰ ὑπόγεια τοῦ Κολοσσαίου.

»Καὶ νὰ ποὺ μὲς στὸ κακόγουστο ὄργιο τοῦ μαρμαρίου καὶ τοῦ χρυσαφιοῦ ἤρθε Ἐκεῖνος, ἀνάλαφρος καὶ φωτοντυμένος, πρῶτα-πρῶτα ἄνθρωπος, θεληματικὰ ἐπαρχιώτης, ὁ Ναζωραῖος, καὶ ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή οἱ λαοὶ καὶ οἱ θεοὶ πάφανε νὰ ὑπάρχουνε καὶ ἄρχισε νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἄνθρωπος, ὁ ἄνθρωπος μαραγκός, ὁ ἄνθρωπος γεωργός, ὁ ἄνθρωπος βοσκός ἀνάμεσα σ' ἓνα κοπάδι προβατίνες, ὡς τὸ ἡλιοβασίλεμα, ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸ ὄνομά του δὲν ἤχοῦσε ἐπίσημο καὶ ἄγριο, ὁ ἄνθρωπος ποὺ προσφέρθηκε γενναϊόφυχα σὲ ὅλα τὰ μητρικά ναυούρια καὶ σ' ὅλες τίς πινακοθήκες τοῦ κόσμου».

*

«Ἡ ἀνάσταση. Στὴν πῶς χυδαία της μορφῇ, αὐτὴ ποὺ ἐννοεῖ

ὁ κόσμος, μοῦ εἶναι ὁλότελα ξένη. Ἀκόμα καὶ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ γιὰ τοὺς ζωντανούς καὶ γιὰ τοὺς νεκρούς, ἐγὼ τᾶναιωθα πάντα μὲ δικό μου τρόπο. Ποῦ θὰ βάλετε αὐτοὺς τοὺς τεράστιους στρατούς, ποὺ στρατολογήθηκαν στοὺς αἰῶνες; Δὲ θὰ χωροῦσε τὸ σύμπαν καὶ ἡ θεότητα, τὸ καλὸ καὶ ὁ στοχασμὸς θάπρεπε νὰ φύγουν ἀπ' τὸν κόσμο, μὲς σ' αὐτὸ τὸ ἀπληστο πλῆθος τῶν ζώων ποὺ χάνονται ὁλότελα.

»Μὰ, μὲ τὸν καιρό, ἡ ἴδια πάντα ζωὴ γεμίζει τὸ σύμπαν καὶ κάθε ὥρα ἀνανεώνεται σὲ ἀναρίθμητους συνδυασμούς καὶ μεταμορφώσεις. Νά, ἐσεῖς ἀνησυχεῖτε ἀν' τὸ ἀναστηθῆτε ἢ ὄχι, ἐνῶ ἀναστηθήκατε κιόλας, δίχως νὰ τὸ ἀντιληφθῆτε, ὅταν γεννηθήκατε.

»Πονάτε; Αἰσθάνεται, ἄραγε, ὁ ἴστος τὴν ἴδια του τὴν ἀποσύνθεση; Μὲ ἄλλα γόλια, τί θ' ἀπογίνῃ ἡ συνειδήσις σας; Ἀλλὰ τί πρᾶγμα εἶναι ἡ συνειδήσις; Ἀς δοῦμε. Νὰ ἐπιθυμῆς συνειδητὰ νὰ κοιμηθῆς, αὐτὸ εἶναι καθαυτὸ ἀγρύπνια, καὶ νὰ προσπαθῆς συνειδητὰ νὰ μελετήσῃς τὴν ἴδια σου τὴν πεπτικὴ λειτουργία, αὐτὸ εἶναι διατάραξις τοῦ ἰδίου σου τοῦ νευρικοῦ συστήματος. Ἡ συνειδήσις εἶναι ἓνα δηλητήριο, ἓνα μέσο αὐτοδηλητηριάσεως γιὰ τὸ ἄτομο ποὺ τὸ ἐφαρμόζει στὸν ἑαυτό του. Ἡ συνειδήσις εἶναι φῶς καὶ ξεχνῆται πρὸς τὰ ἔξω καὶ φωτίζει τὸ δρόμο μπροστὰ μας γιὰ νὰ μὴ σκοιντοφλάμε. Ἡ συνειδήσις εἶναι τ' ἀναμμένα φανάρια μπροστὰ σὲ μιὰ κινούμενη ἀτμομηχανή. Γυρίστε τὸ φῶς τοὺς πρὸς τὰ μέσα καὶ θὰ γίνῃ καταστροφή.

»Λοιπόν, τί θ' ἀπογίνῃ ἡ συνει-

δήσις σας; Ἀλλὰ ἐσεῖς, τί εἰσθε; Ἐδῶ εἶναι ὁ κόσμος. Ἀς προσπαθῶμε νὰ προσανατολισθοῦμε. Μὲ ποιὸν τρόπο; Θυμᾶστε ἐσεῖς ἡ ἴδια γιὰ ποῖο μέρος τοῦ ὀργανισμοῦ σας ἔχετε συνειδήση; Γιὰ τὰ νεφρὰ σας, τὸ συκώτι, γιὰ τὰ αἰμοφόρα σας ἀγγεῖα; Ὅχι ὅσο καὶ ἂν προσπαθῆσατε δὲ θὰ θυμηθῆτε τὸν ἑαυτό σας παρὰ μόνο σὲ μιὰ του ἐξωτερικέωση, σὲ μιὰ πράξη, στὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας, μὲς στὴν οἰκογένεια, ἀνάμεσα σὲ ἄλλους. Καὶ τώρα, προσέξτε με πολὺ. Ὁ ἄνθρωπος μέσα στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, νὰ τί εἶναι ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ. Νὰ τί πρᾶγμα εἰσθε σεῖς, νὰ τί ἀναπνέετε, νὰ ἀπὸ τί τραφήκατε καὶ ἀπὸ τί μεθύσατε σ' ὅλη σας τὴ ζωὴ τὴ συνειδήσῃ σας. Ἀπὸ τὴν ψυχὴ σας, ἀπὸ τὴν ἀθανασία σας, ἀπὸ τὴν ζωὴ σας μὲς στοὺς ἄλλους. Ἰδοὺ λοιπόν. Ζήσατε μὲς στοὺς ἄλλους καὶ θὰ μείνετε μὲς στοὺς ἄλλους. Τί διαφορὰ ἔχει γιὰ σᾶς ἂν αὐτὸ θὰ τὸ ποῦν μνήμη;

»Ἐνὰ τελευταῖο πρᾶγμα : Δὲν ὑπάρχει τίποτα ποὺ νὰ μᾶς ἀνησυχῇ. Θάνατος δὲν ὑπάρχει. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι μέσα μας. Ἐσεῖς μιλήσατε γιὰ διάνοια, αὐτὴ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, ἓνα πρᾶγμα δικό μας, προσιτὸ σὲ μᾶς. Καὶ ἡ διάνοια, τὸ ταλέντο στὴν πῶς ὑψηλὴ καὶ πῶς πλατειὰ ἐννοια, εἶναι τὸ δῶρο τῆς ζωῆς.

»Δὲν θὰ ὑπάρχῃ θάνατος, λέει ὁ Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστής : προσέξτε τὴν ἀπλότητα τῆς ἐπιχειρηματολογίας του. Δὲν θὰ ὑπάρχῃ θάνατος, γιὰτὶ αὐτὸ ὑπῆρξε πρῶν, γέρας καὶ κουράστηκε καὶ τώρα χρειάζεται καὶ καὶ νούργιο καὶ τὸ καινούργιο εἶναι ἡ αἰώνια ζωὴ».

(Ἀναδημοσιεύεται ἀπὸ τὴ σειρά ποὺ ἀρχισε στὴν «Καθημερινή» 1η Δεκ. 1957)

Έδω κι εκεί

◆ "Όλοι οι υπάλληλοι ενός γραφείου έκαναν μιὰ μικρή αποχαιρετηστήρια συγκέντρωση για τή νεαρά δακτυλογράφο που έπρόκειτο να παντρευτή και φυσικά τὰ κορίτσια ήθελαν να μάθουν αν ο γαμπρός ήταν πλούσιος.

— Να σās πώ, έξηγήσε ή μέλλουσα νύφη. Με άφησε να έννοήσω ότι τὸ μῆνα τοῦ μέλιτος θά τὸν περάσουμε στὴ Γαλλία.

Μιὰ συνάδελφος ήθελε περισσότερες λεπτομέρειες :

— Δηλαδή πὼς σε άφησε να τὸ έννοήσης;

— Να — μου εἶπε ότι όταν παντρευτούμε θά μου δείξη τὸ μέρος που τραυματίστηκε.

Coronet

◆ Ἡ κυρία Ρόμπερτς Ραϊνχαρτ που εργαζόταν κατὰ τὸν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο ως νοσοκόμος στὴν Εὐρώπη, γύρισε στὸ σπίτι της στὴν Ἀμερική με ἕνα θαυμάσιο γούλινο παλτό. Βλέποντας τὸ καχύποπτο βλέμμα τοῦ ἀνδρός της έσπευσε να τοῦ ἐξηγήσῃ :

— Εἰρεις πόσο πιὸ κρύα βρῆκα τὴν Εὐρώπη ἀπὸ ότι τὴν περίμενα!... Αὐτὸ τὸ παλτὸ ἀποδείχτηκε υπέροχο. Νάξερεις πόσων στρατηγῶν τὰ γόνατα ζέστανε!

— Μ' έσένα μέσα; ρώτησε ὁ σύζυγος.

Tatler

◆ — Ἀγαπῶ ἕνα θαυμάσιο ἄνθρωπο καὶ με ἀγαπᾷ καὶ κείνος, έλεγε μιὰ χαριτωμένη κυρία στὸν ψυχίατρο. Οἱ γονεῖς μας εἶναι σύμφωνοι γι' αὐτὸν τὸν γάμο καὶ εἴμαστε βέβαιοι πὼς θά κάνουμε ἕνα εὐτυχισμένο ζευγάρι.

— Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, κυ-

ρία μου, νομίζω πὼς δὲν ὑπάρχει πρόβλημα τὸ ὁποῖο νὰ σās ἀπασχολῇ. Τί τὸ δύσκολο ὑπάρχει στὴν ὑπόθεσι;

— Ἀχ γιατρέ μου! ἀναστέναξε ή κυρία. Δὲν ξέρω πὼς νὰ τὸ πῶ στὸν ἄνδρα μου!

Pourquoi Pas?

◆ "Ένας τρελλὸς τὸ σκάει ἀπὸ τὸ ψυχιατεῖο καὶ καταφεύγει σ' ἕνα σπίτι ὅπου κρύβεται σὲ μιὰ ντουλάπα. Ξαφνικά τὸ κτίριο πιάνει φωτιά καὶ οἱ πυροσβέστες κατεβάζουν τοὺς ἐνοίκους ἀπ' ὅπου μποροῦν γιὰ νὰ τοὺς σώσουν. Κλειδωμένος μέσα στὴ ντουλάπα, ὁ τρελλὸς φωνάζει σπαρακτικά :

Σώστε τὰ ἐπιπλά!

Coronet

◆ Ἡ υπάλληλος τοῦ γραφείου άργησε γιὰ τετάρτη μέρα συνέχεια καὶ ὁ προϊστάμενος τῆς έκαμε τὴν παρατήρησι :

— Εἶναι ἡ τετάρτη κατὰ σειράν ἡμέρα που άργεῖτε, δεσποινίς. Ὑπάρχει καμία δικαιολογία γι' αὐτό;

— Καὶ βέβαια, ἀπαντᾷ ἡ υπάλληλος. Ἐμαθα τόσο πολὺ νὰ μὴν προσέχω τὴν ὥρα φεύγοντας ἀπὸ δῶ, ὥστε συνήθισα νὰ μὴ βλέπω πιά τὸ ρολόι οὔτε στὸ σπίτι!

Constellation

◆ "Ένα μέλος τοῦ Βρετανικοῦ Κοινοβουλίου μιλοῦσε :

— Εἶναι δύσκολο, κύριοι, νὰ υπερβάλλῃ κανεῖς τὴ σοβαρότητα τῆς καταστάσεως, ἀλλὰ θά προσπαθήσω ὅσο μπορῶ!

Pourquoi Pas?

Η ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΟΜΒΑ

μās γνωρίζει τὰ σπλάχνα τῆς γῆς

Μιὰ ὑπόγεια ἔκρηξι

Τὸ γεγονός πέρασε σχεδὸν ἀπαράτηρητο. Ἀλλωστε, λίγες μέρες ἀργότερα ὁ « Σπούτνικ » ἐπρόκειτο νὰ ἀπασχολήσῃ τὴν ἐπικαιρότητα. Στὸ τέλος Σεπτεμβρίου πάντως ἔγινε στὴ Νεβάδα μιὰ ὑπόγεια ἀτομικὴ ἔκρηξι.

Μιὰ ἀτομικὴ ἔκρηξι, θά πῆτε, δὲν εἶναι οὔτε ἡ πρώτη οὔτε ἡ τελευταία, δυστυχῶς. Αὐτὴ ὅμως παρουσίαζε ἕνα ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό. Ἐκτός ἀπὸ τίς πληροφορίες, στρατιωτικῆς ὕψῆς που ἔδωσε στοὺς εἰδικούς, συνέτελεσε ὥστε νὰ γνωρίσουν οἱ ἐπιστήμονες καλύτερα τὰ σπλάχνα τῆς γῆς.

Ἡ ἔκρηξι ἦταν ὑπόγεια. Τὸ μηχανήμα τοποθετήθηκε σὲ ἕνα θάλαμο που χτίστηκε σὲ βάθος 300 μ. ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους, στὴν ἔρημο τοῦ Γιούκα Φλάτ. Πενῆντα δευτερόλεπτα ἀργότερα οἱ σειсмоγράφοι τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Πασάντενα, σὲ ἀπόστασι 385 χλμ. ἀπὸ τὸν τόπο τῆς ἐκρήξεως, κατέγραφαν τὴ δόνησι που ἔμοιαζε με αὐτὴν που προκαλεῖ ἕνας σεισμός μικρῆς ἐντάσεως. Δεκατρία λεπτά μετὰ τὴν ἔκρηξι οἱ σειсмоγράφοι τῆς

Ἰαπωνίας, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ τοῦ Εἰρηνικοῦ, κατέγραφαν τὸν ἴδιο κλονισμό.

Τὸ γεγονός αὐτὸ ἀποτελοῦσε τὴν πρώτη πυρηνικὴ συμμετοχὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν στίς ἐκδηλώσεις που ἔχουν ὁργανωθῇ σὲ ὅλο τὸν κόσμο με τὴν εὐκαιρία τοῦ Διεθνoῦς Γεωφυσικοῦ Ἑτους. Μιὰ ἔκρηξι προξενεῖ στὴν καρδιά τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς σειρά κυμάτων που, ὅπως τὰ ἡχητικά ἢ τὰ φωτεινὰ κύματα, ἀντανακλῶνται καὶ διαθλῶνται. Ὁ πολλαπλασιασμός τῶν κυμάτων στὸ ἐσωτερικὸ τῶν γῆινων βράχων μπορεῖ νὰ δώσῃ πολὺτιμες πληροφορίες γιὰ τὴ σύνθεσί τους.

Σεισμολογία καὶ πετρέλαια.

Ἀπὸ μερικὰ χρόνια τώρα ἡ μέθοδος διαδόσεως τῶν κυμάτων χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν ἀναζήτησι πετρελαίων καὶ ἡ « σεισμολογικὴ μέθοδος » μās ἐπιτρέπει νὰ συμπληρώσουμε καὶ νὰ καθορίσουμε τίς γνώσεις που ἔχουν συγκεντρωθῇ ἀπὸ τοὺς γεωλόγους γιὰ τὴ σύνθεσι τοῦ υπεδάφους.

Ὅπως συμβαίνει καὶ με τὰ ἡχητικά κύματα, τὰ σεισμικὰ

κύματα μεταδίδονται με διαφορετικές ταχύτητες που εξαρτώνται από το αν περνούν από περιβάλλον πυκνό ή όχι, στερεό ή μαλακό. Ένα ήχητικό κύμα διαδίδεται με ταχύτητα 3.500 μ. το δευτερόλεπτο μέσα από τον χαλκό και 5.000 μ. μέσα από τον χάλυβα. Ένα σεισμικό κύμα πάλι μετακινείται σε έδαφος άμμοδες με ταχύτητα 1.000 μ. περίπου το δευτερόλεπτο, ενώ σε έδαφος άσβεστώδες φθάνει τις 2.500 μ. και σε έδαφος άλατοϋχο τις 5.000 μ.

Έξ άλλου, όπως συμβαίνει με τα φωτεινά κύματα, τα σεισμικά κύματα αλλάζουν κατεύθυνση όταν περνούν από δυο περιβάλλοντα διαφορετικής πυκνότητας. Συμβαίνει μάλιστα να αλλάξουν τόσο πολύ κατεύθυνση, να «διαθλασθούν» σε τέτοιο σημείο, ώστε να ξαναπάνε στο σημείο απ' όπου ξεκίνησαν, δηλαδή να αντανακλασθούν. Η ταχύτητα της μεταδόσεώς τους, ή απόκλισί τους σε σχέση με την ευθεία γραμμή, όπως καταγράφονται σε διαφορετικά σημεία προερχόμενα από την ίδια δύση, θα μάς επιτρέψει να γνωρίσουμε, με μακρούς και πολύπλοκους υπολογισμούς, την πυκνότητα, τη στερεότητα των διαφόρων γεωγραφικών στρωμάτων που διασχίζουν. Γιατί γνωρίζουμε την πυκνότητα και τη σκληρότητα όλων των βράχων που συνθέτουν όχι μόνο το φλοιό της γης αλλά και τον πυρήνα της. Η σκληρότητα των βράχων αυτών έχει υπολογιστή χάρι στη γνώση της πίεσης στην οποία υπόκεινται, μιās πίεσης που κι αυτή καθορίζεται από το βάθος τους.

Οι εξετασται του έδαφους προκαλούν με έκρηξη δυναμίτιδος σε βάθος 15 - 20 μ., ένα σεισμό σε μικρογραφία και συλλαμβάνουν, με φορητούς σειсмоγράφους, τα αντανακλώμενα και διαθλώμενα σεισμικά κύματα. Από τις καταγραφές αυτές υπολογίζουν τη γεωγραφική φύση του υπεδάφους και αυτό δίνει πολύτιμες ενδείξεις για την αναζήτηση πετρελαίων και έτσι αποφεύγονται οι γεωτρήσεις σε σημεία όπου δεν υπάρχουν βράχοι κατάλληλοι να δώσουν το πολύτιμο υγρό.

Σεισμοί σε φυσική ένταση

Την εργασία αυτή που κάνουν οι εξετασται του έδαφους σε μικρή κλίμακα, άρχισαν να την εκτελούν οι φυσικοί και οι σεισμολόγοι με την ευκαιρία των φυσικών σεισμών.

Τι είναι όμως ο σεισμός; Συμβαίνει καμμιά φορά να προκαληται ρήξι σε ώρισμένα στρώματα στο έσωτερικό της γης. Πηγή της ρήξεως αυτής είναι ή «έστια». Από εκεί ξεκινούν σφαιρικά συγκεντρικά κύματα. Εκείνα που φθάνουν στην επιφάνεια — στην περίπτωση που ή ρήξι γίνεται σε βάθος — απλώνονται σε κύματα κυκλικά και αυτά συγκεντρικά γύρω από το «έπικεντρο» που αποτελεί την κάθετη προβολή της έστιας στην επιφάνεια. Τα κύματα αυτά ταράζουν το έδαφος, κλονίζουν τα σπίτια και προκαλούν ρήγματα. Δηλαδή τα κύματα είναι αυτό που λέμε σεισμό.

Στην «έστια» όμως παρουσιάζονται και άλλα κύματα. Υ-

πάρχουν κύματα που ξεκινούν από το σημείο της ρήξεως και μεταδίδονται κατευθείαν προς την επιφάνεια, ακολουθώντας μια κατεύθυνση που, θεωρητικά, θα έπρεπε να ήταν κάθετη και ευθύγραμμη. Άλλα πάλι κύματα μεταδίδονται προς τους αντίποδες.

Οι σεισμολόγοι καταγράφουν την άφιξη των κυμάτων από παρατηρητήρια που βρίσκονται σε διάφορα μέρη του κόσμου. Συγκρίνουν τις παρατηρήσεις τους και συλλέγουν στοιχεία για τη σύσταση των σπλάχνων της γης.

Έτσι φθάσανε στη σημερινή αντίληψη — που ίσως δεν είναι όριστική — για τη φύση του κόσμου μας :

Ο φλοιός της γης, πάχους από είκοσι ως ογδόντα ή εκατό χιλιομέτρων, αποτελείται κατά το μεγαλύτερο μέρος από βράχους που στη σύνθεσί τους υπάρχει κυρίως πυρίτιο και άργίλιο. Γι' αυτό οι έπιστήμονες βάφτισαν τον φλοιό της γης «Σιάλ», με έναν όρο δηλαδή που αποτελείται από τα αρχικά γράμματα των ξένων ονομασιών των δύο ανωτέρω στοιχείων.

Ο φλοιός «πλέει» επάνω σε ένα υελώδες μίγμα προικισμένο με κάποια πλαστικότητα και αποτελούμενο κυρίως από άργίλιο και μαγνήσιο. Στο μίγμα αυτό δόθηκε κατά την ίδια τροπο ή ονομασία «Σίμα». Τέλος σε βάθος 3.000 χλμ. περίπου υπάρχει ένας σφαιρικός πυρήν πυκνότερος, που μάς φέρνει στο «κεντρικό πυρ» που ακούσαμε στα νιάτα μας και που παίζει το ρόλο αληθινής έστιας, διατηρώντας την ύψηλή θερμοκρασία του «Σίμα». Και αυτό βρί-

σκεται σε κατάσταση όχι ρευστή αλλά παχύρρευστη. Ο πυρήν θα είναι πολύ πλούσιος σε ραδιενεργά υλικά που ή ατομική τους άνάλυση διατηρεί τη θερμοκρασία. Η θερμότητα που εκπέμπεται απ' αυτόν τον πυρήνα στο κέντρο του «Σίμα» προκαλεί ρεύματα ικανά να δημιουργήσουν με την τριβή ρήξεις του φλοιού της γης, και κατά συνέπεια σεισμούς. Άλλά το θέμα μας δεν είναι αυτό.

Οι σεισμολόγοι παρακολουθούν τη διάδοσι των σεισμικών κυμάτων μέσα από τα διάφορα στρώματα και βγάζουν χρήσιμα συμπεράσματα. Θα ήταν πολύ ενδιαφέρον αν όλα τα άστεροσκοπεία του κόσμου μπορούσαν να προειδοποιηθούν για τη στιγμή που πρόκειται να γίνει ένας σεισμός, γιατί τότε οι παρατηρήσεις τους θα μπορούσαν να συγχρονιστούν. Για τους φυσικούς σεισμούς βέβαια δεν μπορεί να γίνει λόγος. Γι' αυτό οι έπιστήμονες σκέφθηκαν να προκαλέσουν τεχνητούς σεισμούς με έκρηξεις ατομικών βομβών. Η βόμβα που εξερράγη στο Γιούκα Φλάτ ήταν ή πρώτη της σειράς.

Οι σειсмоγράφοι

Μιλήσαμε πολλές φορές για τους σειсмоγράφους, τα όργανα που μάς επιτρέπουν να παρατηρήσουμε τα σεισμικά κύματα. Πώς όμως λειτουργούν αυτές οι συσκευές;

Επάνω σε μια βάσι από μπeton υψώνονται δυο σταθερά κάθετα στηρίγματα. Στο ένα απ' αυτά είναι προσαρμοσμένη με

-Ժամօրժարդ մշտի H. քան
զմառէ զւ ինքնեան լըծ ուս
մշտի
Հ. Զոքաթլոյութեան հոգի
-իւ ինքնաբերական էր ուս
հետեւին
Հ. Երկուսն ալ ինքնաբերական
էին - Անոնց

[illegible][illegible]

OVET

$\pi \pi' u \lambda u' \nabla$

201

WILLIAM SAROYAN

— (H) ἐλάετε τὰ γελᾶσθαι ;

Ενωσθαι ερημιά και καταθάλπει μέσα στην άδεια ταξι. Όλα τα παιδιά είχαν φύγει, ο Νταν Σηντ, ο Τζέιμς Μίσιμπρο, ο Ντικ Κορμπορν. Θα παίζαν και θα γελούσαν τώρα, επεχαινώμας για το σπίτι, στο δρόμο του « Σωθεν Παλίκρι ». Κι αυτή η παράλογη ιδέα της Μίς Ούισονγκ τον φερε άγρια.

— Μάλαστα.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς ψεύσεως, τὸ φερόμενον ὡς ἀληθὲς, ἐστὶν ἡ ἀλήθεια.

— Μα ἐνός ἐστι θεός καὶ ἑαυτὸν.

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԿԱՌԱՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

— Τέλασε !

Կրկնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում
 Կրկնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում ինքնապատկերում

Μα γαρ :

Τὸ Ιατρί: "Ὅσα ἑνὸς καταναγκαστοῦ, ὅσα ἀχάρα, καὶ ἀσκησι-
συνεχίζοντο πυνάθ, ἀν δὲ παλιν. "Ὅσα παρὰ νόμῳ, διχῶς νόμιμα.
ὅς λέγει ἐπὶ πᾶσι ἀπο. Ὁνομάζω. "Ἐνα, ἔχων κινῶν τεσέρων
νερτῶ.

12

— Αὐτῆται τοὺ λέναν.

"Εγείρε το μπουμπούκι δλο ντροπή. Μετάνοιωνε αλήθεια· δέν υποκρινόταν. 'Αλλ' ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό του, γιὰ κείνην. Ἦταν μιὰ νέα κοπέλλα. Προσωρινὴ δασκάλα, καὶ εἶχε μιὰ τέτοια θλίψη, τόσο ἀπόκοσμη καὶ τόσο ἀπρόσιτη. Τὴν ἔφερνε μαζί της κάθε πρωτὶ καὶ κείνος τὴν περιγέλασε. Ἦταν ἀστεῖο κάτι ποὺ εἶπε, ὁ τρόπος ποὺ τῷ πε, ἔτσι ὅπως τοὺς κοιτοῦσε ὅλους, οἱ κινήσεις της. Δὸν εἶχε καμιά διάθεσι νὰ τὴν κοροϊδέψη, ἀλλὰ ἀναπάντεχα ξέσπασε σ' ἓνα γέλιο καὶ κείνη τὸν κοίταξε κι αὐτὸς τὸν κοιτοῦσε καταπρόσωπο καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐκείνη ἡ ἀκαθόριστη ἐπικοινωνία, κι ἔπειτα ὁ θυμὸς καὶ τὸ μῖσος στὰ μάτια της.

— Νὰ μείνης μετὰ τὸ μάθημα.

Οὔτε ἤθελε νὰ γελάσῃ· ἔτσι ἔτυχε καὶ λυπόταν τώρα, ντρεπότανε καὶ κείνη ἔπρεπε νὰ τὸ καταλάβῃ ἀφοῦ τῆς τῶλεγε. 'Ανοιχτὰ χαρτιά.

— Χάνεις τὸν καιρὸ σου. Ἀρχισε νὰ γελάς. Τοῦ γύρισε τὴν πλάτη κι ἔπιασε νὰ σβύνη τὸν πίνακα : 'Α φ ρ ι κ ή, Κ ά ῖ ρ ο, Π υ ρ α μ ῖ δ ε ς, Σ φ ῖ γ ξ, Ν ε ῖ λ ο ς καὶ χρονολογίες : 1865, 1914. Μὰ τέτοια νευρικότητα, ἀκόμη καὶ μὲ γυρισμένη τὴν πλάτη... Στὴν τάξι ἦταν ἡσυχία, καὶ ἡ ἐρημιὰ της τὴν τόνιζε, τὴ μεγάλωνε, τὴν ἀποσαφηνίζει — ἡ σκέψι του καὶ ἡ σκέψι της τόσο κοντά, μὲ τὴ θλίψι τους, ν' ἀλληλοσυγκρούονται. Γιατί; Ἦθελε νὰ τῆς φερθῇ φιλικά. Τὸ πρωτὶ ποὺ μπῆκε στὴν τάξη ἤθελε νὰ τῆς φερθῇ φιλικά. Ἀμέσως εἶχε νοιώσει τὴν ἀποξένωσί της, τὴ μοναξιά της. Τότε γιατί νὰ γελάσῃ; Γιατί ὅλα νὰ γίνωνται ἔτσι στραβά;

Γιατί νὰ τὴν προσβάλλῃ αὐτός, τὴ στιγμὴ πού, στ' ἀλήθεια, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἤθελε νὰ σταθῇ σὰ φίλος της.

— Δὲν θέλω νὰ γελάσω.

Προκλητικότητα καὶ ταυτόχρονα ἓνας λυγμός, ἓνας ἐπαίσχυτος λυγμός στὴ φωνή του. Μὲ ποῖο δικαίωμα θὰ τὸν ἀνάγκασε νὰ καταστρέψῃ μέσα του κάτι ἀθῶο; Αὐτὸς δὲν σκόπευε νὰναι πρόστυχος. Γιατί δὲν μπορούσε νὰ τὸ καταλάβῃ ἐκείνη; Ἀρχισε νὰ νοιώθῃ μῖσος γιὰ τὴν κουταμάρα της, τὴ βλακεία της, τὸ πείσμα της. Δὲν θὰ γελάσω, σκέφτηκε. Ἀς φωνάξῃ τὸν κ. Κέϊσουελ καὶ ἄς μὲ δείρουν. Μὰ ἐγὼ δὲν πρόκειται νὰ γελάσω. Ἐκανα ἓνα λάθος. Ἐγὼ ἤθελα νὰ κλάψω πάντως κάτι ἄλλο ὁπωσδήποτε. Δὲν ἤθελα νὰ γελάσω. Προτιμῶ τὸ ξύλο. Μὰ τὸν Θεό. πονάει, ἀλλὰ ὄχι αὐτό. Τῶχω δοκιμάσει τὸ λουρί στὴ ράχη μου, ξέρω τὴ διαφορά.

Λοιπόν, ἄς τὸν ἔδερναν, τί τὸν ἔμελε; Θάττουζε κι ἔπειτα γιὰ μέρες θάνοιθε ἀκόμη τὸν ἄσκημο πόνο, θὰ τὸν βασάνιζε, ἀλλὰ ἄσε τοὺς νὰ κάμουν ὅ,τι θένε, ἄς τὸν τσακίζανε· αὐτὸς δὲ θὰ γέλαγε.

Τὴν εἶδε ποὺ κάθησε στὴν ἔδρα καὶ τὸν παρακολουθοῦσε, κι ἔπειδὴ εἶχε φωνάζει δυνατά, τώρα ἔδειχνε κουρασμένη, ἀναστατωμένη. Καὶ στὸ στόμα του ξανανέβηκε ὁ οἶκτος, αὐτὸς ὁ οἶκτος γιὰ λογαριασμό της ποὺ τὸν ἀρρώστεινε. Καὶ ποῖος ὁ λόγος νὰ κἀνὴν τόσο φασαρία γιὰ μιὰ φουκαριάρα προσωρινὴ δασκάλα, πού, στ' ἀλήθεια,

τὴν ἀγαποῦσε. Ὅχι γιὰ μιὰ ἄσχημη γριά δασκάλα, παρὰ γιὰ ἓνα νόστιμο μικρὸ κορίτσι, ποὺ ἦταν τρομαγμένο ἀπὸ τὴν ἀρχή.

— Γέλασε, σὲ παρακαλῶ.

Καὶ τί ταπεινῶσι, οὔτε κἀν νὰ τὸν προστάξῃ, ἀλλὰ νὰ τὸν ἱκετεύῃ, νὰ τὸν ἱκετεύῃ νὰ γελάσῃ τὴ στιγμὴ ποὺ αὐτὸς δὲν ἤθελε νὰ γελάσῃ. Τί θάπρεπε νὰ κἀνὴν κανεῖς, στ' ἀλήθεια. Τί θάπρεπε νὰ κἀνὴν κανεῖς στὰ σωστά, μὲ τὴ θέλησί του, ὄχι τυχαῖα, ὅπως ἔρχονται οἱ ἀναποδιές; Καὶ τί ἤθελε νὰ πῇ; Τί εὐχαρίστησι θάβρισκε νὰ τὸν ἀκούῃ νὰ γελάῃ; Τί ἡλίθιος κόσμος, τί παράξενα ποὺ νοιώθουν οἱ ἄνθρωποι, αὐτὴ ἡ κρυφίνουσα, ὁ καθεὶς χωμένος στὸν ἑαυτό του, νὰ ζητᾷ κάτι καὶ πάντα νὰ τοῦρχεται κάτι ἀλλοιώτικο, νὰ θέλῃ νὰ προσφέρῃ κάτι καὶ πάντα νὰ βγαίνει κάτι ἄλλο. Λοιπόν, θὰ γελοῦσε. Τώρα θ' ἄρχιζε νὰ γελάῃ, ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό του, ἀλλὰ γιὰ χάρι της. Ἀκόμα κι ἄς τὸν ἀηδίαζε αὐτό, θὰ γελοῦσε. Ἦθελε νάξερε τὴν ἀλήθεια, πῶς θάταν. Δὲν τὸν ἀνάγκαζε νὰ γελάσῃ, τοῦ τὸ ζήτησε, τὸν ἱκετεύε νὰ γελάσῃ. Δὲν ἤξερε πῶς θάναι, ἀλλὰ ἤθελε νὰ τὸ μάθῃ. Συλλογιότανε: Μπορεῖ νὰ σκεφτῶ κανένα ἀστεῖο, καὶ πάσχισε νὰ θυμηθῇ ὅλα τ' ἀνέκδοτα ποὺ εἶχε ἀκούσει, ἀλλὰ τί παράξενο, οὔτε ἓνα δὲν θυμότανε πιά. Καὶ τ' ἄλλα φαιδρά, ὁ τρόπος ποὺ περπατοῦσε ἡ Ἄννη Γκράν, ἂ! δὲν ἦταν πιά διόλου ἀστεῖο. Κι ὁ Χένρυ Μάγιο ποὺ κοροϊδεύε τὴν ἀπαγγελία καὶ ἀνακάτωνε τοὺς στίχους στὰ ποιήματα. Οὔτε αὐτὸ ἦταν ἀστεῖο. Πάντα ξεκαρδιζόταν ὅσο ποὺ τὸ πρόσωπό του κοκκίνιζε καὶ κορότανε ἡ ἀνάσα του. Ἀλλὰ τώρα ἦταν ἄψυχο καὶ ἀσήμαντο πράγμα, ἐπ' αὐτῆς ἡ βούβου, καὶ πνεῦμα Θεοῦ ἐπέφερε το ἐπ' αὐτῆς τοῦ ὕδατος. Ἀλλὰ ὄχι, ἀστεῖο δὲν ἦταν. Δὲν μπορούσε νὰ γελάσῃ μ' αὐτά, καὶ τὸν Θεό. Λοιπόν, θὰ γελοῦσε ἔτσι κι αὐτός, ἓνα ὁποιοδήποτε γέλιο, σὰ θεατρῖνος, χά, χά, χά! Θεέ μου, τί φοβερό... τὸ εὐκολώτερο πράγμα στὸν κόσμο γι' αὐτόν, καὶ τώρα νὰ μὴ μπορῇ νὰ βγάλῃ οὔτε χαμόγελο.

Ὅπωςδήποτε, κάπως ἄρχισε νὰ γελάῃ, νιώθοντας ντροπὴ καὶ ἀηδία. Φοβότανε νὰ τὴν κοιτάξῃ στὰ μάτια. κι ἔτσι τὰχε καρφωμένα στὸ ρολοὶ στὸν τοῖχο, καὶ πάσχισε νὰ γελάῃ. Καὶ ἦταν ἐξωφρενικὸ νὰ ζητᾷς ἀπόνα παιδί νὰ γελάῃ ἐπὶ μιὰ ὥρα μὲ τὸ τίποτα, νὰ τὸ ἱκετεύῃς νὰ γελάῃ ἔτσι στὰ καλά καθούμενα. Ἀλλὰ αὐτὸς θὰ τῶκανε, ἂν ὄχι γιὰ μιὰ ὥρα, πάντως θὰ δοκίμαζε. Κάτι θάκανε. Τὸ πῶ καμικὸ ἀπ' ὅλα ἦταν ἡ φωνή του, καὶ τὸ ψευτισμένο του γέλιο, ποὺ σὲ λίγο ἔγινε στ' ἀλήθεια ἀστεῖο, κάτι τόσο κωμικὸ, καὶ τὸν γέμιζε χαρὰ ἐπειδὴ τὸν ἔκανε νὰ γελάῃ στ' ἀλήθεια καὶ τώρα γελοῦσε ἀπὸ φυσικοῦ του, μ' ὅλη του τὴν ἀνάσα, μ' ὅλο του τὸ αἷμα, γελοῦσε γιὰ τὴν ψευτιά τοῦ γέλιου του, καὶ ἡ ντροπὴ του χάθηκε, γιατί τὸ γέλιο του δὲν ἦταν πιά ἐπίπλαστο, μὰ ἦταν ἡ ἀλήθεια, καὶ ἡ ἄδεια τάξι εἶχε γεμίσει ἀπὸ τὸ γέλιο του, καὶ ὅλα φαινότουσαν ὥραϊα, ὅλα ἦταν λαμπρά, καὶ εἶχαν περάσει κιόλας δυὸ λεπτά.

Κι ἄρχισε νὰ συλλογιέται πράγματα ξεκαρδιστικά στ' ἀλήθεια, στὴν πόλι ὀλάκερη, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ διαβαῖναν στοὺς δρόμους,

πού πασχίζανε νά δείχνωνται σπουδαῖοι, ἀλλ' αὐτὸς τὸ ἤξερε δὲν τὸν ξεγελοῦσαν, ἤξερε δὰ τί σπουδαῖοι πού εἶναι καὶ ὁ τρόπος πού μιλοῦσαν, σπουδαῖες δουλειές, καὶ ὅλα ἦταν φαμφαρόνικα, καϊκάλ-πικα καὶ τὸν ἔκαναν νά γελάη καὶ θυμόταν τὸν ἱεροκήρυκα στὴν Πρεσβυτεριανὴ ἐκκλησίᾳ πόσο ὑποκριτικὰ πού προσεῦχονταν. Κὺ-ρι-ε, γε-ν-ν-η-θ-ή-τ-ω τὸ θ-έ-λ-η-μ-ά-σ-ο-υ ! Καὶ κανεῖς τοὺς δὲν πῖστευε στὶς προσευχές. Καὶ τὰ σπουδαῖα πρόσωπα μὲ τὰ μεγάλα αὐτοκίνητα, καντιλλάκ καὶ Πακάρ, πού τρέχανε πέρα δόθε σ' ὅλο τὸν τόπο, σὰ νὰ εἶχαν τάχα κάπου νά πᾶνε. Καὶ τὶς συναυλίες τῆς δημοτικῆς φιλαρμονικῆς, ἀλλ' αὐτὰ τὰ κάλπικα τὸν κάμανε νά γελάη στ' ἀλήθεια. Καὶ τὰ μεγάλα ἀγόρια πού σεργιανίζαν πίσω ἀπὸ τὰ μεγάλα κορίτσια ἐπειδὴ ἔκανε ζέστη, καὶ τὰ λεωφορεῖα πού στριφογυρνοῦσαν στὴν πόλι μὲ δυὸ ἐπιβάτες καὶ ποτὲ παραπάνω... Ἦτανε ἀστεῖο, κάτι τόσο πελώρια λεωφορεῖα νά κουβαλᾶνε μιὰ γριουῖλα καὶ ἓνα κύριο μὲ μουστάκι. Καὶ γελοῦσε ὥσπου κόπηκε ἡ ἀνάσα του καὶ τὸ πρόσωπό του κοκκίνισε καὶ ξάφνου τοῦ χάθηκε ὅλη ἡ ντροπὴ καὶ γελοῦσε κοιτώντας κατάματα τὴν Μίς Οὐίτσινγκ ὥσπου... "Α, Χριστέ μου, στὰ μάτια τῆς δάκρυα ! Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, αὐτὸς δὲν τὴν κοροΐδευε. Αὐτὸς κοροΐδευε ὅλους ἐκείνους τοὺς χαζούς, ὅλα κεῖνα τὰ χαζοπράγματα πού σκάρωναν μέρα μὲ τὴ μέρα, ὅλη ἐκείνη τὴν ὑποκρισίᾳ. Ἦταν ἀηδία. Πάντα νὰ θέλῃ νά κάνῃ τὸ σωστό, καὶ πάντα νὰ βγαίνει κατὰ ἀλλοιώτικο... Ἦθελε νά ξέρῃ γιατί, πῶς ἔγινε μέσα τῆς, στὰ μύχια τῆς ψυχῆς τῆς, κι αὐτὸς ποῦχε γελάσει γιὰ τὸ χατήρι τῆς, ὅχι γιὰ νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ ἴδιος, καὶ νὰ τὴν πού τρεμούλιαζε τώρα, τὰ μάτια τῆς ἦταν ὑγρὰ καὶ δάκρυα ἀναβλύζανε καὶ στὸ πρόσωπό τῆς ἡ ἀγωνία κι' αὐτὸς γελοῦσε ἀκόμη ἐξ αἰτίας τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς λαχτάρας καὶ τῆς ἀπογοήτευσης πού ἔκρυβε στὴν καρδιά του καὶ γελοῦσε γιὰ ὅλα τὰ συγκινητικὰ πού συμβαῖναν στὸν κόσμος, γιὰ κεῖνα πού οἱ καλοὶ ἄνθρωποι θὰ κλαῖγαν, γιὰ τ' ἀδέσποτα σκυλιά στοὺς δρόμους, γιὰ τὰ ἐξαντλημένα ἄλογα πού τὰ καμουτσίκωναν, καὶ κεῖνα παραπατοῦσαν, γιὰ τοὺς φοβισμένους ἀνθρωπάκους πού συντρίβονταν μέσα τους ἀπὸ τοὺς χοντράνθρωπους καὶ τοὺς ἄκαρδους, τοὺς χοντράνθρωπους στὴν ψυχὴ καὶ τοὺς φαμφαρόνους καὶ γιὰ τὰ μικρὰ πουλάκια πού εὕρισκες ψόφια στὰ πεζοδρόμια, καὶ γιὰ τὴν ἀκατανόησίᾳ πού ὑπῆρχε παντοῦ, γιὰ τὴν αἰώνια ἀμάχη, τὴ θηριωδία, γιὰ ὅλα ἐκεῖνα πού ἔκαναν τὸν ἄνθρωπο κτήνος καὶ ἀχρεῖο καὶ ἡ ὀργὴ γύριζε τὸ γέλιο του καὶ δάκρυα ἀρχίσαν ν' ἀναβλύζουν στὰ μάτια του. Οἱ δυὸ τοὺς μέσα στὴν ἔρημὴ τάξι γυμνοὶ καὶ οἱ δυὸ στὴν μοναξιά τους καὶ στὴν τρομάρα τους, ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ, καὶ οἱ δυὸ τοὺς ἀποζητώντας τὴν ἴδια σαφήνεια καὶ ἀξιοπρέπεια ἀπὸ τὴ ζωὴ, καὶ οἱ δυὸ τοὺς λαχταρώντας νὰ μοιραστοῦν τὴν ἀλήθεια ὁ ἓνας τοῦ ἄλλου, καὶ πάλι, κατὰ κάποιον τρόπο, κι οἱ δυὸ τοὺς σὰν ξένοι, ἀπομόναχοι, ἀπρόσιτοι.

"Ἀκουσε τὸ κορίτσι νὰ πνίγῃ ἓνα λυγμό, καὶ τότε ὅλα ἀναποδογύρισαν καὶ ξέσπασε σ' ἓνα κλάμα, τίμιο καὶ ἀνεπιτήδευτο κλάμα, σὰν μωρό, λὲς καὶ κάτι τοῦχε συμβῇ, κι ἔκρυψε τὸ πρόσωπο μέσ'

στὰ χέρια του καὶ τὸ στήθος του σπάραζε, καὶ συλλοδιότανε πῶς δὲν ἤθελε πιά νὰ ζῇ. "Αν ὅλα ἦταν ἔτσι, αὐτὸς ἤθελε νὰ πεθάνῃ.

Οὔτε ξέρεي πόσο ἔκλαψε, ἀλλὰ ξάφνου, κατάλαβε πῶς δὲν ἔκλαιγε ἄλλο πιά, οὔτε καὶ γελοῦσε καὶ πῶς στὴν αἵθουσα ἦταν σιγαλιά. Τί ντροπὴ ! Φοβόταν καὶ νὰ σηκώσῃ τὸ κεφάλι του ν' ἀντικρύσῃ τὴ δασκάλα. Ἀηδία.

— Μπέν.

Ἡ φωνή, ἥρεμη, ἡσυχῇ, σοβαρὴ. Πῶς θὰ μπορούσε νὰ τὴν ξανααντικρύσῃ ;

— Μπέν.

Σήκωσε τὸ κεφάλι του. Τὰ μάτια τῆς ἦταν στεγνὰ καὶ τὸ πρόσωπό τῆς τοῦ φάνηκε πιὸ φωτεινὸ καὶ πιὸ ὁμορφο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

— Σκούπισε τὰ μάτια σου σὲ παρακαλῶ. Ἔχεις μαντήλι ;

— Μάλιστα.

Σκούπισε τὰ δάκρυα ἀπὸ τὰ μάτια του καὶ ξεφύσηξε τὴ μύτη. Τί ἀσκήμια σ' ὅλη τὴ γῆ. Τί ἔρημιὰ πού ἦταν ὅλα.

— Πόσο χρονῶν εἶσαι, Μπέν ;

— Δέκα.

— Τί σκοπεύεις νὰ κάνῃς ; Θέλω νὰ πῶ...

— Δὲν ξέρω.

— Ὁ πατέρας σου ;

— Εἶναι ράφτης.

— Σ' ἀρέσει ἐδῶ ;

— Μᾶλλον ναί.

— Ἔχεις ἀδελφούς, ἀδελφές ;

— Τρία ἀδελφία καὶ δύο ἀδελφές.

— Σκέφτεσαι νὰ φύγῃς καμιά φορά ; Σ' ἄλλες πολιτείες ;

Ἦταν καταπληκτικὸ, νὰ τοῦ μιλήσῃ σὰ νάταν μεγάλος, νὰ μπαίνει στὰ μυστικά του.

— Μάλιστα.

— Γιὰ ποῦ ;

— Δὲν ξέρω. Στὴ Νέα Ὑόρκη, μπορεῖ. Ἴσως καὶ στὴν πατρίδα.

— Στὴν πατρίδα ;

— Στὸ Μιλᾶνο. Ἀπὸ κεῖ εἶναι ὁ πατέρας μου.

— "Ω !

Ἦθελε νὰ τὴν ρωτήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό τῆς, ἀπὸ ποῦ ἦταν, ποῦ πήγαινε. Ἦθελε νὰ εἶναι μεγάλος, ἀλλὰ φοβόταν. Πῆγε στὴν γκαρνταρόμπα καὶ πήρε τὸ παλτό τῆς καὶ τὸ καπέλο τῆς καὶ τὴν τσάντα τῆς, καὶ ἄρχισε νὰ φορᾷ τὸ παλτό τῆς.

— Αὔριο δὲ θὰ βρίσκωμαι ἐδῶ. Ἡ μίς Σόρμπ ἔγινε καλὰ. Ἐγὼ θὰ φύγω.

Ἐνωσε λυπημένος πολὺ, ἀλλὰ δὲν εὗρισκε νὰ πῇ κάτι. Ἐσφιξε τὴ ζώνη τοῦ παλτοῦ τῆς καὶ φόρεσε τὸ καπέλο τῆς, χαμογελώντας, μὰ τὸν Θεό ! Μὰ τί κόσμος... στὴν ἀρχὴ τὸν ἔκανε νὰ γελάσῃ, ἔ-

πειτα τὸν ἔκανε νὰ κλάψῃ καὶ τώρα ἐτοῦτο. Καὶ ἔνιωθε τόσο τὴ μοναξιά της. Ποῦ θὰ πῆγαινε ; Τάχα θὰ τὴν ξανάβλεπε ποτέ ;

— Μπορεῖς νὰ φύγῃς, Μπέν.

Καὶ νὰ ποῦ τὴν κοίταζε καταπρόσωπο καὶ δὲν ἤθελε νὰ φύγῃ. Ἔτσι ἤθελε νὰ κάθεται νὰ τὴ βλέπῃ. Σηκώθηκε ἀργὰ καὶ πῆγε στὴν γκαρνταρόμπα γιὰ τὸ κασκέτο του. Προχώρησε ὡς τὴν πόρτα, νιώθοντας ἕνα σφιξιμο ἀπὸ τὴ μρναξιά, καὶ γύρισε γιὰ νὰ τὴν κοιτάξῃ γιὰ στερνὴ φορὰ.

— Ἀντίο, Μίς Οὐτσοσινγκ.

— Ἀντίο, Μπέν.

Κι ἔπειτα πῆρε μιὰ τρεχάλα σὰν παλαβὸς τὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου, καὶ ἡ νεαρὴ δασκάλα στεκόταν στὸ κατώφλι καὶ τὸν παρακολουθοῦσε μὲ τὴ ματιά της. Δὲν ἤξερε τί ν' ἀναλογιστῇ, ἀλλὰ ἤξερε μονάχα πὼς ἔνοιωθε λυπημένος καὶ ὅτι φοβόταν, νὰ γυρίσῃ πίσω του καὶ νὰ δῇ ἂν τὸν κοίταζε. Συλλογιότανε : Ἄν βιαστῶ, ἴσως νὰ προκαμῶ τὸν Ντὰν Σήντ καὶ τὸν Ντὶκ Κόρκοραν, καὶ τὴν παρέα. Μπορεῖ καὶ νὰ προφθάσω πρὶν ξεκινήσῃ τὸ φορτηγὸ τραῖνο. Καὶ λοιπόν, κανεὶς δὲν θὰ τὸ μάθῃ. Κανεὶς δὲ θὰ μάθῃ τί ἔγινε καὶ πὼς γέλασα καὶ πὼς ἔκλαψα.

Πῆρε τρεχαλώντας τὸ μονοπάτι γιὰ τὸ δρόμο τοῦ Σῶθερν Πασίφικ καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ εἶχαν φύγει, καὶ τὸ τραῖνο εἶχε φύγει καὶ κεὶ κάθησε ὀλομόναχος κάτω ἀπὸναν εὐκάλυπτο. Μὰ τί κόσμος εἶναι τοῦτος ! Ἀηδία !

Κι ἄρχισε νὰ κλαίῃ ξανά.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ

◆ Ἀπαντώντας κάποτε στὴν ἐρώτησι ποιὸς εἶναι οἱ κύριες ἀπασχολήσεις μιᾶς σύγχρονης ἐξελιγμένης γυναίκας τοῦ Χόλλυγουντ, ἡ Μαίρυν Μονρόε ἀπάντησε :

Πρῶτον νὰ ἀλλάξῃ φορέματα, δεύτερον νὰ ἀλλάξῃ ιδέες, καὶ τρίτον νὰ ἀλλάξῃ ὄνομα !

Boston Star

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

◆ Δινόταν ἕνα δείπνο πρὸς τιμὴν τοῦ νέου κυβερνήτη καὶ οἱ καλεσμένοι ἦταν φυσικὰ πολλοί. Ὁ πρόεδρος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἕνας γεροντᾶκος μὲ ἀρκετὰ τσουχτερὴ γλῶσσα, δὲν εἶχε δεῖ ἀκόμη τὸν καινούργιο προϊστάμενο.

— Μὴ μοῦ πῆτε, λέει ἐμπιστευτικὰ στὴν κυρία ποὺ καθόταν δίπλα του, πὼς ἐτοῦτος ὁ καρχαρίας εἶναι ὁ νέος κυβερνήτης . . .

— Κύριε, ξέρετε ποιά εἶμαι ; τοῦ λέει ἐκείνη πολὺ ψυχρά.

— Ὁ γεροντᾶκος κουνάει ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι.

— Εἶμαι ἡ γυναίκα τοῦ νέου κυβερνήτη !

Οὐτε ψυχρολουσία δὲν θὰ συνέφερε τὸ γέρο τόσο γρήγορα.

— Ἐσεῖς ξέρετε ποιὸς εἶμαι ; τὴ ρωτᾷ.

— Ὅχι, ἀπαντᾷ ἐκείνη.

— Δόξα τῷ θεῷ. Ἡ θέσις μου εἶναι ἀκόμη ἀσφαλῆς ! μονολογεῖ ὁ γέρος.

Constellation

◆ Κάποτε στὴν ἀμερικανικὴ Γερουσία δύο ἀντιπρόσωποι ἦταν φανατικοὶ ἐχθροί. Ὁ ἕνας κοντούλης, ἀδύνατος, μιὰ μπουκιά ἀνθρωπάκος, ὁ ἄλλος σωστὸς Γολιάθ.

— Ξέρεις, οὐρλιάζει ὁ Γολιάθ στὸν μικρὸ ἀντίπαλό του σὲ μιὰ φιλονεικία, ξέρεις ὅτι μπορῶ νὰ σὲ χάψω καὶ νὰ μὴν τὸ πάρω χαμπάρι ;

— Ὁ μικρόσωμος γεροισιστής ἔγινε ἔξω φρενῶν.

— Μακάρι νὰ τὸ ἔκανες, τοῦ φωνάξε ἀγανακτισμένος. Μόνο ποῦ ἡ κοιλιὰ σου θὰ εἶχε περισσότερο μυαλὸ ἀπὸ ὅτι τὸ κεφάλι σου !

Quick

◆ Μιὰ γηραιὰ Ἀγγλίδα πρόκειται νὰ παντρευτῇ γιὰ πέμπτη φορὰ. Ἐπειδὴ ὁ πάστωρ εἶναι ἄρρωστος, στέλνει ἕνα νεαρὸ βοηθὸ του νὰ κάμῃ τὸ μυστήριον. Πολὺ συγκινημένος ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀντικαθιστᾷ τὸν πάστορα, ὁ νεαρὸς δὲν μπορεῖ νὰ βρῇ τίς εὐχές ποὺ πρέπει νὰ διαβάσῃ.

— Σελὶς 76, πρώτη στήλη, τοῦ ψιθυρίζει βιαστικὰ ἡ νύφη.

Boston Star

◆ Ἐνας κύριος ρωτᾷ τὴν πωλήτρια τοῦ βιβλιοπωλείου :

— Ἐχετε τὸ βιβλίον «Ὁ ἄνδρας κύριος τῆς γυναίκας ;»

— Ρωτῆστε ἀπέναντι, παρακαλῶ, στὰ μυθιστορήματα.

Boston Star

— Ὅταν γεννήθηκε τὸ πρῶτο μας παιδί, ὁ ἄνδρας μου μοῦ χάρισε γιὰ τὸ βραχιόλι μου ἕνα γουρουνάκι. Στὸ δεῦτερό μου κρέμασε μιὰ κουνίτσα καὶ στὸ τρίτο μιὰ κόκκινη πινακίδα μὲ τὴ λέξι «στόπ».

L. B.

ΜΑΡΤΗΣ ΕΙΝΑΙ,

νάζια κάνει...

Στις παραδόσεις του ελληνικού λαού ο μήνας Μάρτης είναι πρόσωπο, αδερφός των έντεκα άλλων μηνών κι ο πιότερο γέρος. Μά έχουνε νά λένε πώς ο Μάρτης είναι « πεντάγνωμος », και καλά, αλλάζει εύκολα γνώμη και εκεί που τονέ βλέπεις νά κάνει μια λιανάδα, άξαφνα τά χαλάει, γεμίζει ο ουρανός σύγνεφα, αρχίζει ή βροχή, πλανάει τὸ χαλάζι και τὸ χιόνι και χαλνᾷ ὁ κόσμος. Έτούτες οί άναποδιές κάνανε τὸ λαὸ νά φτιάση τὸ μῦθο και τὴν παράδοσι γύρω ἀπὸ τὸ μῆνα Μάρτη. Κι άκούστε νά δῆτε, κατὰ πὼς μοῦ τὰ διηγῆθηκε μια γρηᾷ κατοχρονίτισσα.

Οί μήνες, τὰ δώδεκα άδέρφια (πού είναι και τοῦτοι πρόσωπα στὸ μῦθο), είχανε ὅλοι μαζὺ ἕνα βαρέλι γεμᾶτο κρασί. Τοῦτο τὸ κρασοβάρελο εἶχε δώδεκα κάνουλες τῇ μιᾷ κάτω ἀπ' τὴν ἄλλην. Συμφωνήσανε λοιπόν οί μήνες νά μοιράσουνε τὸ κρασί στὰ ἴσια, σάν άγαπημένα άδέρφια πού ἦτανε, και νά πάρη ὁ κάθε άδερφός τὴν κάνουλα πού ὥριζε. « Σ' ἐμένα άδέρφια, λέγει ὁ Μάρτης, σάν γέρος πού εἰμαι και δὲν μπορῶ ὁ κακομοῖρος ν' άνεβαίνω ψηλά, θά σᾶς παρακαλέσω νά μοῦ δώσετε τὴν πιὸ χαμηλὴ κάνουλα ». Τ' άδέρφια

του εἶδανε πὼς ἦτανε σωστὸ αὐτὸ πού ζητοῦσε και δεχτήκανε νά τοῦ δώσουνε τὴν πιὸ χαμηλὴ κάνουλα. Ἄλλὰ ὁ γέρο Μάρτης ὁ παμπόνηρος, ἀπὸ κατεργαριᾷ γύρεψε τῇ χαμηλότερη κάνουλα. Χωρὶς νά παίρνουνε οί ἄλλοι χαμπάρι πῆγαινε στὰ κρυφά, άνοιγε τὴν κάνουλα, ἔβαζε τὸ στόμα του ἀπὸ κάτω κι ἔπινε ὅσο κρασί ἤθελε. Ἄφοῦ κατάρφερε τὸ δικό του, ρούφηξε και τῶν άδερφῶν του, και τὸ κρασοβάρελο ὅλο κι ἄδειαζε, ὥσπου μιᾷ μέρᾳ στράγγιξε γιὰ καλά. Στερνά ἀπὸ κάμποσο καιρὸ, ἤρθανε και τ' άδέρφια του στὸ κρασοβάρελο γιὰ νά πιοῦνε κρασί. Ἄνοιγουνε τίς κάνουλες, μὰ πού νά τρέξη... τὸ βαρέλι ἦτανε ὀλότελα άδειανό. Τότε καταλάβανε τί εἶχε γίνει και θυμώσανε πολὺ με τὰ καμώματα τοῦ άδερφοῦ τους. Ἄποφασίσανε, λοιπόν, νά τονέ δικάσουνε, κι άφοῦ τὸν δέσανε καλά μ' ἕνα σκοινὶ τὸ Μάρτη τονέ πηγαίνανε στὸ δικαστῇ νά δώση λόγο γιὰ τὴν κατεργαριᾷ του. Στὸ δρόμο πού τονέ διαβαίνανε τὸν φοβερίζανε και τοῦ λέγανε πὼς θά τὸν κρεμάσουνε. Σάν άκουγε αὐτὰ ὁ Μάρτης ἔκλαιγε. Ἄλλὰ τ' άδέρφια του ὅταν τὸν βλέπανε νά κλαίγη, τὰ ἔπιανε λύπη και τοῦ λέγανε λόγια γιὰ

νά τὸν παρηγορήσουνε. Τότε ὁ Μάρτης ἔπαιρνε θάρρος και γελοῦσε. Νά, λοιπόν, ὁ λόγος, πού ὁ Μάρτης πότε κλαίει και πότε γελά, πότε κάνει καλωσύνες και πότε βροχές και χιόνια.

Ένας ἄλλος θρύλος λέει πὼς ἄλλη εἶναι ἡ αἰτία πού ὁ Μάρτης εἶναι « πεντάγνωμος ». Καὶ τοῦτο γιὰτὶ εἶχε μιᾷ γυναῖκα πού ὅταν τῇ λόγιαζε ἀπὸ μπρὸς ἦτανε ἄσχημη, κι ὅταν ἀπὸ πίσω, ὁμορφη. Με τὴν ὁμορφάδα τῆς γελοῦσε και με τὴν ἄσχημία τῆς ἔκλαιγε.

Ἄλλὰ κι ἄλλοι πολλοί μῦθοι ὑπάρχουνε γιὰ τὴν άκαταστασία τοῦ Μάρτη, πού ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι και τοῦτος. Έχει παρατηρήσει ὁ λαὸς μας πὼς οί τρεῖς τελευταῖες μέρες τοῦ Μάρτη εἶναι κακές, και τοῦτο, γιὰτὶ φταῖνε οί γρηῆς, πού με τὴν κακία τους εἶναι ἡ αἰτία τοῦ κακοῦ καιροῦ. Καὶ λένε ἕνα σωρὸ στὰ χωριά γιὰ τίς γρηῆς πού σάν τὸ μάθουνε πὼς τίς κοκομελετᾶνε οί χωριάτες, θυμώνουνε και γίνεται τοῦ Κουτρούλη τὸ πανηγύρι μέσα στὸ χωριὸ ἀπὸ τὰ γέλια.

Ὁ λαὸς πιστεῖνει και μιᾷ ἄλλῃ ἱστορία πού διηγοῦνται οί παλιοί γιὰ τὸ Μάρτη. Μιᾷ φορᾷ, λένε, ὁ Μάρτης χάλασε κόσμο με τὴν κακοκαιριᾷ του τριάντα ὀλάκερες μέρες, και μιᾷ γρηᾷ τσομπάνισσα πού εἶχε πολλὰ γίδια, εἶδε κι ἔπαθε ἴσαμε πού νά γλυτώση τὰ ζωντανά τῆς μ' αὐτόνε τὸν καιρὸ. Σάν ἔφτασε ὁ Μάρτης πιά στίς τριάντα μέρες του, ἡ γρηᾷ, γιὰ νά τὸν πεισμώση, γύρισε και τοῦ εἶπε « πρίτε, Μάρτη μ', τᾶβγαλα! » Ὁ Μάρτης τότες θυμωσε και γύρεψε μιᾷ μέρᾳ δανεικᾷ ἀπ' τὸ Φλεβάρη τὸν άδερφό

του, γιὰ νά τὴν τιμωρήση πού τὸν κοροῖδεψε. Ὁ Φλεβάρης τὴν ἔδωσε κι ἀπὸ τότες ἀπόμεινε κουτσός, Κουτσοφλέβαρος με εικοσιοχτὼ μέρες. Ὁ Μάρτης ἔκανε τριάντα μιᾷ τίς μέρες του και στὴν τελευταία του, τῇ δανεικᾷ, ἔκανε τῇ χειρότερη βαρυχειμωνιά πού φοφῆσανε ὅλα τὰ γίδια τῆς γρηᾷς κι αὐτὴ μαρμάρωσε ἀπὸ τὸ κρύο. Γιὰ τὰ καμώματα τοῦ Μάρτη, τὰ καλά και τὰ κακά, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἔκανε και τὴν ἐπιγραμματικὴ του φιλοσοφία με τίς παροιμίες.

« Ἀπὸ Μαρτιοῦ καλοκαιριοῦ, κι ἀπ' Αὔγουστο χειμῶνα ».
ἢ « Ἀπὸ Μαρτιοῦ πουκάμισο, κι' ἀπ' Αὔγουστο σιγγούνη ».
ἢ « Μάρτης, Μᾶης, κοντὰ τὸ θέ-
[ρος]. »

Δηλαδή στερνά ἀπὸ τὴν άνοιξη νάτο και τὸ θέρος. Καὶ γιὰ νά μοιάση στῇ γλύκα και στὴν ὁμορφιά τὸ Μάρτη με τὸν Αὔγουστο ἔκανε τούτῃ τὴν παροιμία.

« Μῆδ' ὁ Μάρτης καλοκαίρι, μῆδ' ὁ Αὔγουστος χειμῶνα ».

Ἄλλὰ και γιὰ νά δείξη ὁ λαὸς μας πὼς τοῦτο τὸ μῆνα ξανανοιώνει ἡ ζωῇ, λέγει :

« Καλὸ κακὸ ὁ Μάρτης μας, τὰ πέντε αὐγὰ στὴν κάσα μας ».

Μ' ὅλη τὴν κακοκαιριᾷ του ἡ πέρδικα γεννᾷ τ' αὐγὰ τῆς και μεῖς βάζουμε τίς κλωσσες. Γιὰ νά παραστήση ὁμως τὴν κακία του ὁ λαὸς, λέει :

« Ὁ κλαφιάρης », « ὡς τὸ γίδμα φοφάει

πραγματικά αισθάνεται ή Μπάρμπα παρα για σένα ».

Εκείνο που μπόρεσε να σκεφθῇ και να πῇ ὁ Τζῶρτζ ἦταν : « Δὲν πᾶμε στὴν κουζίνα νὰ πιοῦμε καμμιὰ μπύρα ; »

Ἦστερ' ἀπὸ λίγους μῆνες ἡ Μπάρμπα ἐπέμενε ν' ἀλλάξουν τὴν ταπετσαρία τοῦ λίβινγκ-ρούμ. Εἶχε ξετρελλαθῇ μ' ἓνα νέο χρώμα πού εἶχε δεῖ σ' ἓνα περιοδικό καὶ ἤθελε τοὺς τοίχους τοῦ λίβινγκ-ρούμ σκέτους γκρίζους. Ὁ Τζῶρτζ δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρηση.

Ὁ Τσάρλη Νόρρις εἶναι ἓνας τύπος πού θὰ γνωρίζετε καλά, ὁ λεγόμενος φροῦδόπληκτος. Εἶναι ἡ ζωντανὴ ἀπόδειξι τοῦ ὅτι ἡ ἡμιμάθεια εἶναι πρᾶγμα τρομερὰ ἐπικίνδυνον.

Ὁ φροῦδόπληκτος, εἴτε ἄνδρας εἴτε γυναῖκα, « εὐδοκιμεῖ » στὶς κοσμικὲς συγκεντρώσεις. Ἄν ὕστερα ἀπὸ τὸ δεύτερο ποτὸ σου πῆς ὅτι ξέχασες πού ἔχεις ἀφήσει τὸ αὐτοκίνητό σου, σοὺ ρίχνει ἓνα πολύξερο ἐκφραστικὸ βλέμμα καὶ λέει : « Φροῦδικὸ ὀλισθήμα· θέλετε νὰ χάσετε τὸ αὐτοκίνητό σας ἐπειδὴ τὸ σωφάρισμα εἶναι πρᾶξι ἐπιθετική, καὶ ἔχετε τύψεις γι' αὐτήν ». Γιὰ προσπαθήσετε νὰ τοῦ πῆτε ὅτι ξεχάσατε πού τὸ ἀφήσατε γιατί τὴν ὥρα πού τὸ παρκάρατε συζητούσατε μὲ τὴ γυναῖκα σας πόσο νὰ πληρώσετε τὴν κοπέλλα πού εἶχε ἔρθει νὰ μείνῃ μὲ τὸ παιδί τὴν ὥρα πού λείπατε ! Καὶ στὴν περίπτωσι αὐτὴ θὰ σᾶς βρῇ μιὰ ἐξήγησι.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ βγῇτε νικητὴς ὅταν ἔχετε ἀπέναντί σας ἓνα φροῦδόπληκτο. Παίρνει ἀμέσως θάρρος καὶ δὲν εἶναι

ἀπίθανο τὴν πρώτη μέρα πού θὰ σᾶς γνωρίσῃ νὰ σᾶς ρωτήσῃ : « Μιλήστε μου γιὰ τὴ ζωὴ σας. Αὐτὸς εἶναι ὁ πρῶτος γάμος σας ; » Καὶ ἂν εἰσθε ἀνύπαντρος τότε εἰσθε περισσότερο τρωτός.

Ἡ λεία τῆς προτιμῆσεως τοῦ φροῦδόπληκτου εἶναι ἡ ἀνύπαντρη κοπέλλα, κυρίως μάλιστα ἂν εἶναι νόστιμη. « Σεῖς οἱ ἐργαζόμενες γυναῖκες », λέει δυνατά, « ἀπαρνεῖσθε τὸν καθαρὰ γυναικεῖο ρόλο σας. Θέλετε νὰ δεσπόζετε. Δὲν δέχεσθε τὴ θέσι τοῦ ἐξαρτωμένου ».

— Ἐξηγήστε μου τί θέλετε νὰ πῆτε, ψιθυρίζει μὲ ἐνδιαφέρον ἡ ἐργαζόμενη γυναῖκα, ἀλλὰ ὁ φροῦδόπληκτος δὲν τὴν ἀκούει, καὶ συνεχίζει δυνατά : « Νοιώθετε καταπίεσι κι ἄπωσι. Ἐχετε ἓνα σύμπλεγμα προσβεβλημένης παρθένου. Μισεῖτε τὸν ἄρρενα, δὲν εἶναι ἔτσι ; Μπορεῖτε νὰ μοῦ ἀποδείξετε ὅτι δὲν τὸν μισῆτε ; »

Στὸ σημεῖο αὐτὸ βέβαια κάθε γυναῖκα πού εἶναι ἀρκετὰ ἐξυπνὴ ὥστε νὰ μὴν τοῦ ἀπαντήσῃ ἀπομακρύνεται μὲ τρόπο.

Τὰ ἀρσενικά του θύματα.

Ὁ φροῦδόπληκτος κολλᾷ ἐπίσης στὸν τοῖχο καὶ τίς ἀνδρικές του γνωριμίες ὅχι ὅμως μὲ τὰ ἴδια ἀπώτερα ἐλατήρια. Ὁ ἀντικειμενικὸς του σκοπὸς μὲ τοὺς ἄλλους ἄνδρες εἶναι συνήθως νὰ τοὺς κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν ἑαυτὸ τους καὶ νὰ τοὺς δείξῃ πόσο κοντὰ βρίσκονται στὸ χεῖλος τοῦ γκρεμοῦ.

Ἄν κατὰ τύχη πῆτε, « Ἡ μητέρα μου ἦταν ἐξοχὴ γυναῖκα, μεγάλωσε τέσσαρα παιδιά

καὶ συγχρόνως εἶχε καὶ ἓνα καπελλάδικο », ὁ φροῦδόπληκτος ἔχει ἐτοιμὴ τὴν ἐξήγησι. Κοιτάζει μὲ συμπάθεια τὴν γυναῖκα σας καὶ λέει : « Θὰ εἶναι δύσκολο νὰ εἰσθε παντρεμένη μὲ κάποιον πού εἶναι τόσο προσκολλημένος στὴ μητέρα του ».

Ἄν δὲν μπορῇ νὰ σᾶς ἀποδώσῃ καμμιὰ ἐνοχὴ τότε πιθανὸν νὰ στραφῇ πρὸς τὸ ἄλλο ἀγαπητὸ τοῦ μέσο. Μπαίνει στὸ δωμάτιο μιὰ κοπέλλα μὲ πλούσιο στῆθος, καὶ σεῖς δείχνετε ὅτι προσέχετε τὰ ... κάλλη της. Ὁ φροῦδόπληκτος ἐφορμᾷ. « Ἄν ξέρατε τί σημαίνει αὐτό, δὲν θὰ σφουρίζατε μὲ ἐνθουσιασμό. Τὸ προσέχον μυτερὸ στῆθος δὲν εἶναι πραγματικὰ γυναικεῖο. Εἶναι καθαρὰ φαλλικὸ σύμβολο. Τὸ σφύριγμά σας δείχνει ὅτι εἰσθε κρυφὸς ὁμοφυλόφιλος. Βεβαίως ὅμως δὲν τὸ ξέρετε ! »

Εἶναι δύσκολο νὰ τὰ βγάλῃ κανεὶς πέρα μὲ τὸν φροῦδόπληκτο. Ἀκόμη κι ἂν θέλετε νὰ γυμνώσετε τὴν ψυχὴ σας γιὰ νὰ ἀνοίξετε συζητήσι, βρίσκεστε πάντοτε σὲ μειονετική θέσι, γιατί ἀνεξαρτήτως τοῦ τί θὰ πῆτε, τὸ αἴτιο θὰ εἶναι παθολογικό.

Ὅταν εἶπατε ὅτι ἡ μητέρα σας ἦταν ἐξαίρετη γυναῖκα, σᾶς κόλλησε ἀμέσως στὸν τοῖχο. Ἄλλὰ καὶ ἂν λέγατε ὅτι ἦταν ἀπαίσια, πάλι θὰ σᾶς κολλοῦσε στὸν τοῖχο. « Ἐκείνο πού θέλετε πραγματικὰ νὰ πῆτε », θὰ σᾶς ἔλεγε, « εἶναι ὅτι ἀγαπᾶτε ὑπερβολικὰ τὴ μητέρα σας, καὶ προσπαθεῖτε νὰ κρύψετε αὐτὸ τὸ ἀπαράδεκτο συναίσθημα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ σας, κατηγορώντας τὴν ».

Σᾶς κρατᾷ ὀπωσδήποτε στὰ χέρια του.

Ἡ μέθοδος κορώνα κερδίζω, γράμματα χάνεις, ἰσχύει σχεδὸν γιὰ κάθε θέμα. « Ἐπιασα », λές, « καινούργια δουλειὰ καὶ ὁ προϊστάμενός μου εἶναι ἓνας πολὺ καλὸς ἄνθρωπος ». Αὐτὸ σημαίνει πὼς βλέπετε τὸν προϊστάμενο σὰν πατέρα σου. Τὸν ἐπαινεῖς γιατί στὴν πραγματικότητά τὸν φοβάσαι. Ὅταν ἦσουν μικρός, ἔδειχνες στὸν πατέρα σου μεγάλη ἀφοσίωσι γιατί φοβόσουν ὅτι ἂν δὲν τοῦ φερόσουν ἔτσι, θὰ σὲ τιμωροῦσε.

Ἡ ἴδια ὥστόσο ἀνάλυσις στέκεται, κατὰ τὸν φροῦδόπληκτο καὶ ἂν πῆς ὅτι δὲν σοῦ ἀρέσει ὁ καινούργιος σου προϊστάμενος. « Φόβος τιμωρίας ἀπὸ ἓνα αὐστηρὸ πατέρα », λέει σοφά.

Ἄν συχνάζεις σὲ κύκλους ὅπου ἀφθονοῦν οἱ φροῦδόπληκτοι ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἀγανακτήσης. Καὶ μιὰ μέρα θὰ ξεσπάσῃς καὶ θὰ πῆς « πάψε, ἐρασιτέχνη δολοφόνε ! Δὲν πιστεύω οὔτε ἔχω τίποτε ἀπ' αὐτὰ πού λές ! »

Τότε σηκώνει τὸ ἓνα φρύδι καὶ λέει μὲ χαιρεκακία : « Εἶναι πολὺ σημαντικὸ τὸ ὅτι ταραχτήρες γι' αὐτὰ πού σοῦ εἶπα. Ἡ ἀντίδρασί σου ἀποδεικνύει ὅτι βρίσκουν μέσα σου κάποια ἀπῆγησι. Φοβάσαι γι' αὐτὸ πού εἶναι θαυμένο στὸ ὑποσυνειδητό σου. Γι' αὐτὸ ἀντιδρᾷς ἔτσι ».

Ὅλα αὐτὰ στὸ τέλος θὰ ἀρχίσουν νὰ σὲ κλονίζουν ἐκτὸς ἂν συνεχίσῃς νὰ προβάλλῃς ἰσχυρὴ ἀντίστασι. Σὲ ὅλες τίς συναντήσεις σας μὲ τὸν φροῦδόπληκτο αὐτὸς κρατᾷ πάντοτε τὰ ἀπὸ τὰ χέρια του. Πῶς μπορεῖτε

νά είσθε σίγουρος ότι δεν έχει δίκιο ;

Το μυστικό της άμυνας.

Ευτυχώς για την ψυχική υγεία των εθνών, υπάρχουν τρόποι αποτελεσματικής αντιμετώπισης των φροϋδόπληκτων — και των ένοχλητικών μικροαμφιβολιών που δημιουργούν στα ύγια πνεύματα.

Πρώτ' απ' όλα, πρέπει να έχετε έτοιμα για να χρησιμοποιήσετε ώρισμένα κόλπα όταν υφίστασθε επίθεσι κατά μέτωπον. Αφού τὰ άφομοιώσετε, τότε θα μιλήσουμε για τη διόρθωσι ώρισμένων ελαττωμάτων που πιθανόν να υπάρχουν στη σύνθεσι του έαυτού σας.

Στις άπλές περιπτώσεις αρκεί να πητε « Πώς μπορώ να άποδείξω τὸ αντίθετο ; » "Ας πάρουμε ένα παράδειγμα :

Η γυναίκα σας κάνει στο μπριτζ μεγάλο σλέμ — έναντίον σας — και σεΐς και ὁ παρτεναίρ της την συγγαίρετε για τὸ καλὸ της παίξιμο, όταν σηκώνεται από τὸ τραπέζι τοῦ μπριτζ για νὰ φτιάξη τὸν καφέ.

Ὁ φροϋδόπληκτος σὰς κοιτάζει με λύπη. « Μεγάλη έχθρότητα βασιλεύει ἐδῶ. Προσπαθεῖτε νὰ τὴν καλύψετε ἐπαινώντας τὴ γυναίκα σας ».

Στὸ σημείο αὐτὸ εἶναι πὺν σεΐς χαμογελάτε καλὸκαρδα και λέτε : « Τί θα έπρεπε νὰ πῶ για νὰ άποδείξω τὸ αντίθετο ; Θα λέγατε ὅτι βασιλεύει ἐδῶ μέσα ὁμόνοια και αγάπη, ἀν ρῶναζα δυνατὰ ὅτι πάντοτε κλέβει στα χαρτιά ; »

Ὁ συνήθης φροϋδόπληκτος πε-

ριέρχεται σὲ άμηχανία. Στρέψετε τὴ γενική προσοχή στην περιωρισμένη λογική του, και ὅλοι οἱ ὕγιεις και λογικοὶ ἄνθρωποι θα εἶναι με τὸ μέρος σας.

Ὁ φανατικὸς φροϋδόπληκτος ὅμως ἰσῶς δὲν νικηθῇ στὸν πρώτο γύρο. « Κανένας ἄνδρας δὲν εὐχαριστιέται πραγματικά νὰ τὸν κερδίξη ἡ γυναίκα του στὰ χαρτιά » λέει πομπωδῶς, « ἐκτὸς βέβαια ἀν εἶναι μαζοχιστής ».

Στὸ σημείο αὐτὸ πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇτε και νὰ πάρετε κατάλληλη θέσι για κυκλωτική κίνησι. « Τί κάνει ὁ μαζοχιστής ; » ρωτᾶτε, με τὸν ἴδιο ἀδιάφορο τόνο πὺν χρησιμοποιεῖτε όταν κάνετε μιὰ ἄθῶα ἐρώτησι.

Τότε ὁ φροϋδόπληκτος ἐκθέτει τὴ θεωρία του, πὺν μπορεῖ νὰ περιλαμβάνη προσπάθειές σας νὰ κερδίσετε τὴ συμπάθεια μιᾶς μητέρας πὺν δὲν σὰς συμπαθεῖ, ἢ νὰ νικήσετε τὶς τύψεις σας για τὴν ἀσυνείδητη ἐπιθυμία σας νὰ σκοτώσετε τὸν πατέρα σας. Ἀφήστε τὸν φροϋδόπληκτο νὰ συνεχίση. Ὅταν τελειώση βγάζοντας τὴν ἀπόφασι ὅτι πάσχετε ἀπὸ ἀγχώδη νεύρωσι ἢ οἰδιπόδειο σύμπλεγμα, κοιτάζετε τὸν ἥρεμα και πῆτε : « Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία. Ἐχω ἀγχώδη νεύρωσι και οἰδιπόδειο σύμπλεγμα. Τί σημασία ἔχει ; »

Η συνταγή εἶναι ἐγγυημένη, και ὁ φροϋδόπληκτος θα βουβαθῇ για κείνο τὸ βράδυ, μολοντί δὲν μπορούμε νὰ προβλέψωμε πῶς θα πάρουν μιὰ τέτοια ὁμολογία οἱ ἄλλοι καλεσμένοι.

Διορθώνοντας τὴ βλάβη.

Ἀκόμη και ὅταν ἔχετε ἀπο-

κτῆσει τὴν τέχνη νὰ ξεφορτώνετε τοὺς φροϋδόπληκτους πρέπει νὰ ἐξετάσετε τὸν έαυτὸ σας για ἐσωτερικὲς βλάβες πὺν τυχὸν σὰς ἔχουν προξενήσει. Ὑστερα ἀπὸ τὴν προσφορὰ τριῶν ἢ τεσσάρων φίλων σας νὰ σὰς κλείσουν ραντεβού με τὸν ψυχαναλυτὴ τους, εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ἐξακολουθήσετε νὰ πιστεύετε ὅτι δὲν πάσχετε ψυχικά.

Εἶναι καλύτερα νὰ τὸ ἀντιμετωπίσετε : μπορεῖ νὰ ἀποτελοῦν θέματα ψυχαναλύσεως ἕνα σωρὸ πράγματα πὺν κάνετε και λέτε. Και ἔπειτα ; Μόνο ὁ φροϋδόπληκτος βρῖσκει σ' αὐτὸ ἐνδιαφέρον — μόνο ὁ φροϋδόπληκτος ἢ τὸ ἄθῶο θῦμα του. Ἄρα ἡ λύσις εἶναι νὰ μὴν γίνετε σεΐς τὸ ἄθῶο θῦμα του.

Εἶναι πρᾶγμα συνηθισμένο νὰ κάνη κανεὶς ἀκτινοσκόπησι ἢ ἐξέτασι κατὰ Βάσσερμαν και νὰ παίρνη ἀπάντησι ἀρνητική. Ὡστόσο ἀρνητική ψυχιατρική ἐξέτασι δὲν ὑπάρχει. Στὸ κάτω κάτω πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἔχη κανεὶς κάποια προσωπικότητα. Και αὐτὴ πρέπει νὰ ἔχη κάποια σχέσι με τὴν οἰκογένεια ἀπὸ τὴν ὅποια προέρχεται και τὸν τρόπο πὺν μεγάλωσε.

Ὡστόσο ὁ ὕγιης, καλὰ κατάρτισμένος ψυχίατρος, ἀντίθετα με τὸν φροϋδόπληκτο, χρησιμοποιεῖ τὴν κοινὴ λογική για νὰ κρίνη τί εἶναι φυσιολογικὸ και τί δὲν εἶναι. Σὲ κατατάσσει σύμφωνα με μιὰ κλίμακα. Ἄν αἰσθάνεσαι και φέρεσαι σάν φυσιολογικὸς ἄνθρωπος τότε σὲ παραδέχεται ὡς φυσιολογικό.

Μπορεῖ νὰ συμβῇ ὥστε οἱ ἐπισκέψεις στὸν ψυχίατρο νὰ ἀποκαλύψουν ὅτι ἀγαποῦσε τὸν

πατέρα σου περισσότερο ἀπὸ τὴ μητέρα σου ἢ ὅτι ζήλευε τὴν ἀδελφή σου. Ἀναμφιβόλως ὑπάρχει σχέσις μεταξὺ τῆς παιδικῆς σου ἡλικίας και τῶν σημερινῶν σχέσεων με τὴ γυναίκα σου, τὸν προϊστάμενό σου, και τοὺς ἄνθρώπους τοῦ κύκλου σου. Ἐφόσον ὅμως δὲν ὑποφέρει ψυχικά και ἐφόσον ἡ συμπεριφορὰ σου δὲν κάνει ἄλλους δυστυχισμένους τί σημασία ἔχουν τὰ ψυχικά σου βιώματα ;

Συνήθως ὁ φροϋδόπληκτος εἶναι ἄνθρωπος πὺν ἔχει ὁ ἴδιος ὑποφέρει πολὺ ψυχικά και γι' αὐτὸ ἔχει προσπαθήσει νὰ μάθῃ κάτι για τὴν ψυχοδυναμική, εἴτε ἀπὸ βιβλία εἴτε ἀπὸ θεραπείες. Και ὅπως κάθε νεοφώτιστος, θέλει κι αὐτὸς νὰ προσηλυτίσῃ κι ἄλλους σ' αὐτὸ πὺν πιστεύει. Ἄν ὑποφέρετε, πάρετε ἀμέσως ραντεβού με ἕνα καλὸ ψυχίατρο. Ἐχει πάρα πολὺ δουλειὰ για νὰ ἀσχοληθῇ μαζί σας ἐπὶ πολὺ καιρὸ ἐκτὸς ἀν είσθε πραγματικά ἄρρωστος. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν λόγος νὰ φοβᾶσθε ὅτι θα σὰς μπουκώσῃ με τὸ ζόρι ψυχοδυναμική.

Ἄν πάλι αἰσθάνεσθε καλὰ μὴν αφήσετε τὸν φροϋδόπληκτο νὰ σὰς πῇ ὅτι παρουσιάζετε συμπτώματα. Ἄν ὁ γάμος σας και ἡ δουλειά σας δὲν εἶναι ἀνυπόφορα, ἀν δὲν ἔχετε στενοχώριες πὺν δὲν μπορούν νὰ γιατρευθοῦν οὔτε δὲν μπορούν νὰ γυαλισθοῦν οὔτε με 10.000 δολάρια, τὰ λόγια του δὲν ἔχουν σχέσι με σὰς, ὅσα ἀληθινὰ στοιχεῖα κι ἀν περιέχουν.

Ὅσο για τὶς λέξεις πὺν πετᾶ, τί νὰ πῇ κανεὶς ; Και οἱ ἡλεκτρολόγοι και οἱ ὑδραυλικοὶ μιλοῦν τελειῶς ἀσυναίσθητα για ἄρσενικὲς και θηλυκὲς συνδέσεις. Και

σεῖς λοιπὸν μπορεῖτε νὰ δεχθῆτε τὸ σ' ἐξ' ὅσων κάτι συνηθισμένο. Καὶ τὴν ἐχθρότητα ἀπέναντι τῆς τάδε ἢ τοῦ τάδε. Καὶ τὸ ἄγχος.

Μπορεῖτε ἀκόμῃ νὰ μάθετε νὰ μὴν δίνετε σημασία στὸν φροῦδόπληκτο. Αὐτὸς ἀγωνίζε-

ται νὰ γιατρέψῃ τὰ δικά του τραύματα, ἔστω καὶ ἂν φαίνεται ὅτι προσπαθεῖ νὰ σᾶς κατακερματίσῃ. Καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ φροῦδόπληκτος καὶ ὄχι σ' ἐῖς, δείχνει ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ ἔχει ἀνάγκη συμ- πόνιας καὶ γιατροῦ.

◆ Ὁ προϊστάμενος πέφτει ἀπὸ τὰ σύννεφα ὅταν ἡ γραμματεὺς του τοῦ ἀναγγέλλῃ ὅτι πρόκειται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ γραφεῖο.

— Μὰ γιατί ἀποφασίσατε νὰ φύγετε;

Ἐκείνη:

— Δὲν μοῦ ἀρέσει τὸ περιβάλλον.

Ἐκεῖνος ἐπιμένει:

— Γιὰ νὰ δοῦμε, δεσποινίς, τί εἶναι αὐτὸ πού σᾶς ἐνοχλεῖ ἐδῶ μέσα;

— Αὐτὸ πού κυρίως μὲ ἐνοχλεῖ, εἶναι τὸ ὅτι βρίσκεστε καὶ σεῖς ἐδῶ!

M. W.

◆ Ἐνας μικρὸς μπῆκε τις ἡμέρες τῶν ἑορτῶν σ' ἕνα βιβλιοπω- λεῖο καὶ ρώτησε τὴν ὑπάλληλο:

— Ἔχετε τίποτε γιὰ μπαμπάδες 30 - 35 ἐτῶν;

Up.

◆ Μία ἀμερικάνικη ρουκέττα, πού γιὰ καιρὸ δὲν μπορούσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ γῆ, ὄνειροπολοῦσε.

Καὶ μιὰ ἄλλη ρουκέττα τὴ ρώτησε:

— Πάντα τὸ φεγγάρι;

Noctuel

◆ Μονάχο ἀνάμεσα σ' ἕνα πλῆθος ἄδεια ποτήρια μύρας ἕνα φλυτζανάκι τοῦ καφέ μονολογεῖ:

— Τί φρὶκη αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι... νὰ προτιμοῦνε τίς ξανθές!

Pourquois Pas?

◆ Ὁ σύζυγος στὴν κυρία πού προβάει ἕνα γούνινο παλτό:

— Σὲ βεβαιῶ, χρυσή μου, πὼς ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι τρόποι γιὰ νὰ καταπολεμήσῃς τὸ συνάχι σου!

I. F.

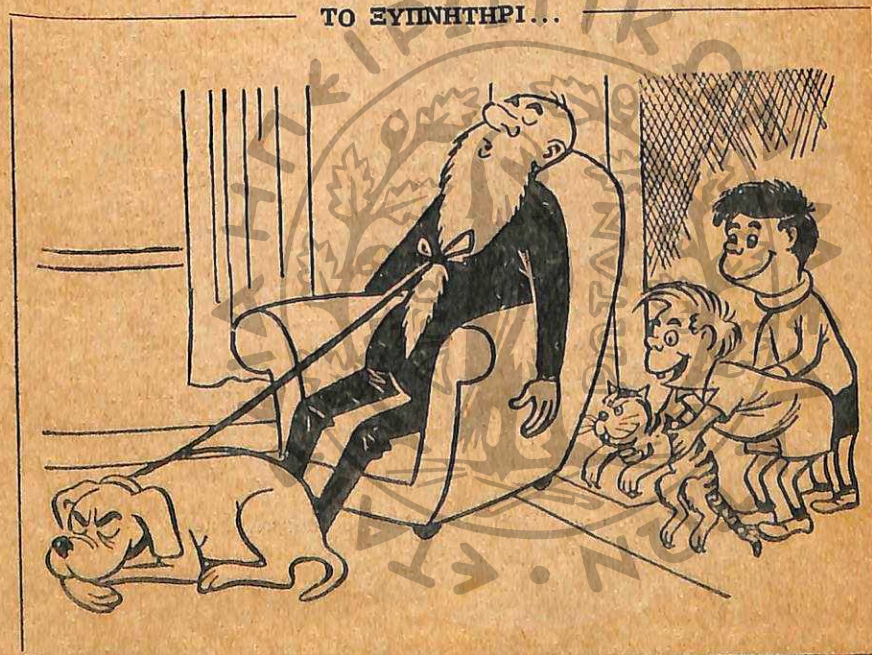
Τὸ γέλιο εἶναι ζωή.

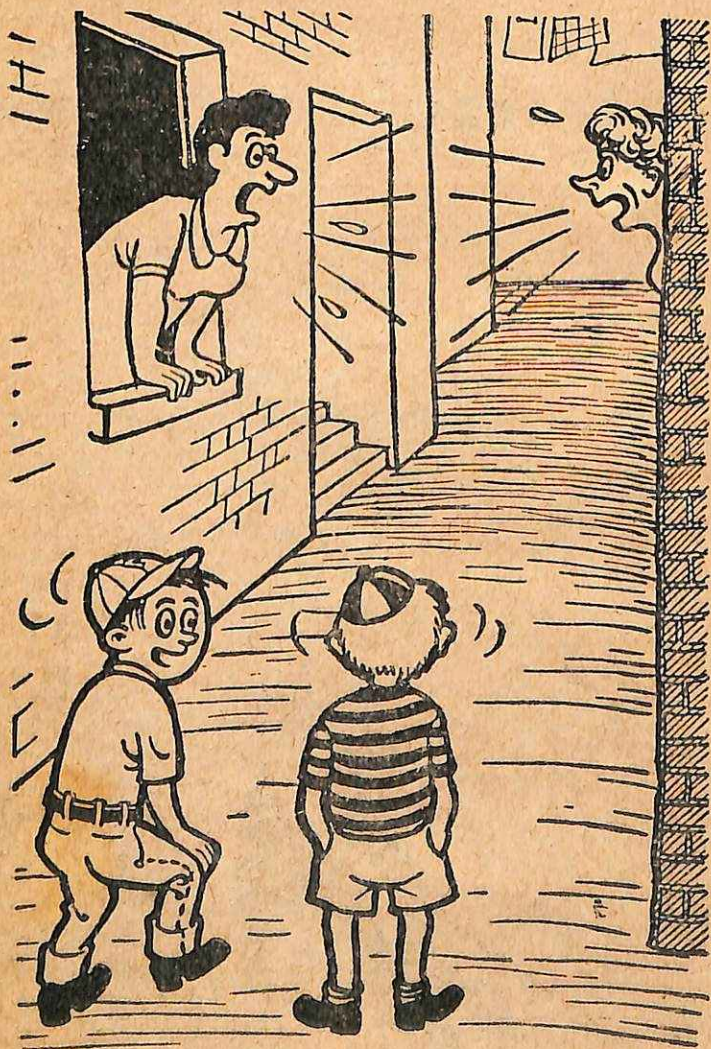
ΤΟ ΤΕΤΡΑΣΕΛΙΔΟ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ

"Ἄλλοτε συνεργοὶ τῶν μεγάλων, ἄλλοτε ἀντίπαλοί τους καὶ ἄλλοτε ἀθέλητοι ἥρωες, οἱ μικροὶ διάβολοι κάνουν πάντα τὰ θαύματά τους...

ΤΟ ΕΥΠΙΝΗΤΗΡΙ...

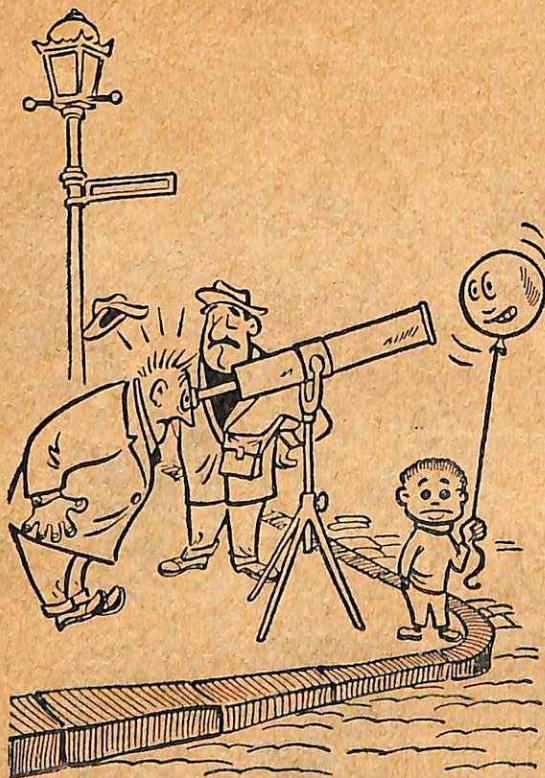

— Στάσου νά δούμε αν μπορούμε νά σπάσουμε
τὸ φράγμα τοῦ ἤχου !

— Θεέ μου ! φτυστός ὁ πατέρας του !

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΠΡΟΟΔΕΥΕΙ ΚΑΙ ΕΞΗΓΕΙ:

Πώς γίνεται και βλέπουμε μέσα από το γυαλί;

Το γυαλί είναι μια από τις λιγοστές ύλες που αν ψυχθούν πολύ γρήγορα πάνω από το σημείο στο οποίο παγώνουν, περνούν από την κατάσταση του υγρού στη στερεά κατάσταση χωρίς να σχηματίσουν κρυστάλλους. Αυτή η αντίδραση είναι έντελως αντίθετη από των μετάλλων σε υγρά κατάσταση και του νερού. Όταν αυτές οι ύλες παγώνουν, σχηματίζουν κρυστάλλους, ή απουσία των οποίων δίνει στο γυαλί τη διαφάνειά του.

Η Τηλεόρασι και τα ποντίκια.

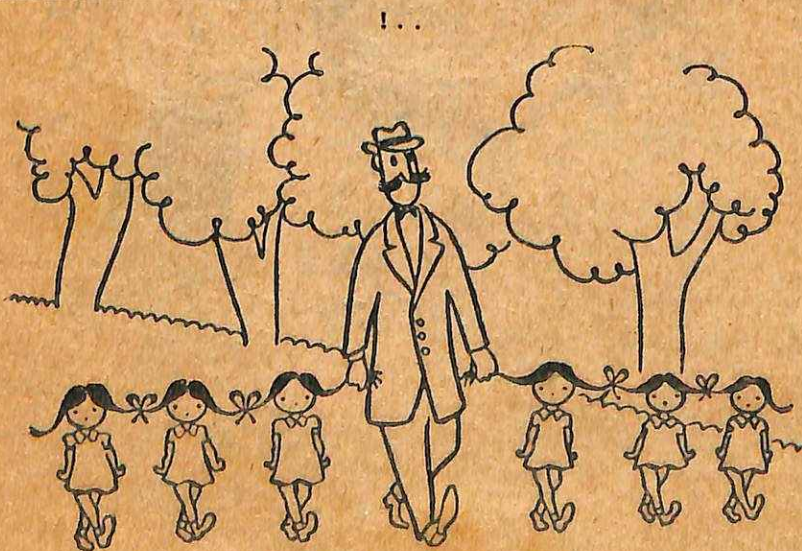
Ένα μυστήριο παρουσιάστηκε στους σοφούς όλου του κόσμου. Στις χώρες όπου υπάρχει τηλεόρασι, παρατηρήθηκε ότι τα ποντίκια δεν πλησιάζουν ποτέ στις συσκευές λήψεως, τουλάχιστον σε απόσταση 50 μέτρων. Αν και το φαινόμενο δεν εξηγήθηκε ακόμη έντελως, ο καθηγητής Φίλιπ Λεριτιέ απέδειξε πως οι σταθμοί τηλεόρασεως εκπέμπουν ακτίνες Χ. Η ισχύς των ακτινοβολιών, πολύ μικρή για να είναι επικίνδυνη για τον άνθρωπο, είναι αρκετή για να επηρεάζει την κληρονομικότητα ωρισμένων ειδών της μύγας. Ασφαλώς την ίδια ευαισθησία θα έχουν και τα ποντίκια.

Οι δρόμοι δεν θα γλιστρούν.

Μέσα στο σχέδιο βελτιώσεως των δυσάρεστων συνθηκών που αντιμετωπίζουν τα αυτοκίνητα όταν περνούν από βρεμένους δρόμους που γλιστρούν επικίνδυνα, δοκιμάστηκαν στην Αμερική ρινίσματα αλουμινίου, τα οποία άνακατεύονται μέσα στην ασφαλτο. Οι πρώτες δοκιμές έδωσαν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Στο έδαφος αυτό τα φρένα των αυτοκινήτων πιάνουν καλύτερα και η ασφαλτος αποκτά πολύ μεγαλύτερη αντοχή προς μεγάλη ικανοποίηση των κατασκευαστών των οδοστρωμάτων.

Κρεβάτι με κλιματισμό.

Οι μικροί υποφέρουν περισσότερο από τους μεγάλους από τις μεγάλες μεταβολές της εξωτερικής θερμοκρασίας. Γι' αυτό η επιστήμη πρόκειται να κατασκευάσει γι' αυτούς κρεβάτι με κλιματισμό. Το κρεβάτι αυτό προορίζεται για τα προάτως γεννώμενα βρέφη και για τα πολύ ευαίσθητα παιδιά που πρέπει να μεγαλώσουν σε θερμοκρασία τροπικού κλίματος. Η θερμοκρασία μπορεί να διακυμανθῇ κατά βούλησι από 1° ως 15°. Ο έφευρέτης του κρεβατιού έχει χρησιμοποιήσει ηλεκτρική αντίσταση έντελως ακίνδυνη.

TOU ΓΙΑΤΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΒΑΛΕΝΣΙΝ

229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740

XHMEIA
 1922
 LONIMOTHZ

Λογίας.
-οις βίαις οισιν
-α-σας εδωκεν
-αν ιακ οισιν
οις οιοις εις
-οις ητις οις
ητοιχασθαι Η, ♦

φιλοδοξίες του ανθρώπου, γιατί σε όλες τις εποχές και σ' όλη τη γη αναριθμητοί άνθρωποι πήραν και μεταδώσανε διάφορες εμπειρικές συνταγές για τον περιορισμό της γονιμότητας που βασιζόνταν κυρίως σε χόρτα, βότανα και ρίζες. Μια τέτοια συνταγή βρέθηκε σε έναν αιγυπτιακό πάπυρο 4.000 ετών. Οι ιθαγενείς φυλές των νησιών του Σολομώντος στον Ειρηνικό που ήταν και ανθρωποφάγοι, ζούσαν πάντα με τον τρόπο μήπως πολλαπλασιαστούν πολύ και αποτελέσουν πειρασμό για το στομάχι των έχθρων τους. Έτσι, μόλις οι γυναίκες τους έκαναν δύο ή τρία παιδιά έπαιρναν ένα μίγμα φτιαγμένο από τον φλοιό διαφόρων δέντρων, που τις προφύλαγε από νέα έγκυμοσύνη. Στις Ινδίες, σε μια πρωτόγονη φυλή χρησιμοποιούν και σήμερα ένα αφέψημα από τις ρίζες ενός φυτού για τον ίδιο σκοπό.

Οι σύγχρονοι χημικοί που γνώρισαν τις παλαιές αυτές δοξασίες διαπιστώσανε με έκπληξη τους πως δεν ήταν πάντα έντελως άβασίμες. Έτσι είδαν πως οι Έρυθροδερμοί της Νεβάδας πίνουν ένα αφέψημα από ρίζες ενός φυτού για να αποκτήσουν στείριότητα για έξι μήνες.

Η μελέτη απέδειξε πως το φυτό αυτό με τη βοήθεια αλκαλικών εκχυλισμάτων έμπόδιζε αποτελεσματικά τις εκκρίσεις της υποφύσεως, του αδένα που λέγχει τις σεξουαλικές εκκρίσεις και έτσι προκαλούσε στείριότητα.

Όστόσο η αξιόλογη πρόοδος που έγινε τα τελευταία δύο

τρία χρόνια ώδήγησε τους έρευνητάς μακριά από τα άβεβαια αυτά πεδία. Ανακαλύφθηκαν καινούργιες ουσίες πολύ πιο δραστηκές από άλλες και έντελως άβλαβείς. Μπορούμε να πούμε τώρα πως ο χημικός έλεγχος των γεννήσεων πέρασε το στάδιο των αναζητήσεων και των έρευνών και μπήκε στο δρόμο της πειραματικής επαληθεύσεως. Μια χημική ουσία που θεωρείται γενικά από τις πιο αποτελεσματικές είναι το «νιτροφουράν» που βγαίνει από σπόρους βρόμης. Παρατηρήθηκε πως οι ποντικοί που τρέφονταν με βρόμη γίνονταν σε λίγο καιρό στειροί γιατί δεν είχαν πιά σπερματοζώαρια. Οι έπιστήμονες κατόρθωσαν να απομονώσουν το στοιχείο που προκαλούσε το φαινόμενο και διαπιστώθηκε ότι και στον άνθρωπο παρεμπόδιζε τον σχηματισμό γονιμοποιών κυττάρων, χωρίς να επηρεάζει τη σεξουαλική ζωή.

Ίσως όμως και το νιτροφουράν να ξεπεράστηκε προτού καν τεθεί σε κυκλοφορία. Πραγματικά η ολοένα βαθύτερη γνώσι των σεξουαλικών ορμονών, ή δυνατότητα να τις προμηθευώμαστε σε χημική μορφή οδηγούν τους γυναικολόγους σε πιο φιλόδοξους δρόμους. Τώρα πιά δεν αποσκοπούν μόνο στην αναχαίτισι της συλλήψεως, αλλά στην παρεμπόδισι ή την διευκόλυνσί της ανάλογα με τις επιθυμίες και τις ανάγκες των ανθρώπων.

Τον περασμένο μήνα στην Ακαδημία Επιστημών της Νέας Υόρκης ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα που έδωσαν οι τελευταίες συνθετικές ορμόνες που

παρήχθησαν από τα μεγάλα φαρμακευτικά εργαστήρια. Σύμφωνα με τα πορίσματα αυτά ή προζεστερόνη, ή μία από τις δύο γυναικείες ορμόνες, θα μπορούσε σε διαφορετικές μορφές να προλάβει την αποβολή αλλά και να έμποδισι μια έγκυμοσύνη. Σε δοκιμές που έγιναν στο Πόρτο Ρίκο σε 265 γυναίκες οι γιατροί Γκρέγκορ Πίνκου και Τζών Ρόκ διαπιστώσανε πως ούτε μια έγκυμοσύνη δεν παρουσιάστηκε σε γυναίκες που έπαιρναν κάθε μέρα, επί είκοσι μέρες το μήνα, ώρισμα χάρπια. Αντίθετα άλλοι γιατροί μελέτησαν την περίπτωση 83 γυναικών που σε 353 προηγούμενες έγκυμοσύνες δεν απέκτησαν παρά 45 παιδιά. Χάρι στην προζεστερόνη τα 2/3 των γυναικών αυτών μπόρεσαν να τελειώσουν καλά την έγκυμοσύνη τους. Μαειντήρες της Βοστώνης πάλι επέτυχαν 43 γεννήσεις παιδιών ζώντων από 59 διαβητικές γυναίκες που οι περισσότερες υπέφεραν σοβαρά.

Όστόσο οι ειδικοί σε όλον τον κόσμο, όποια έμπιστοσύνη και αν έχουν στα αποτελέσματα των έρευνών ως τώρα, συμφωνούν πως δεν πρέπει να διαδοθούν έλεύθερα στο κοινό τα καινούργια φάρμακα. Οι αντιρρήσεις τους είναι κυρίως ιατρικής φύσεως. Γιατί αν και είναι σχετικά εύκολο να διαπιστώσουν ότι ένα φάρμακο είναι άβλαβες σ' έναν ενήλικο, όστόσο το θέμα γίνεται πολύ σοβαρό για τα παιδιά που δεν έχουν ακόμη γεννηθεί, για τα έμβρυα που δεν μπορούν να τα παρατηρήσουν άμεσα ή και για τα άπλά σεξουαλικά κύτταρα που δεν μπορούν να τα

δούν παρά με τη βοήθεια μικροσκοπίου.

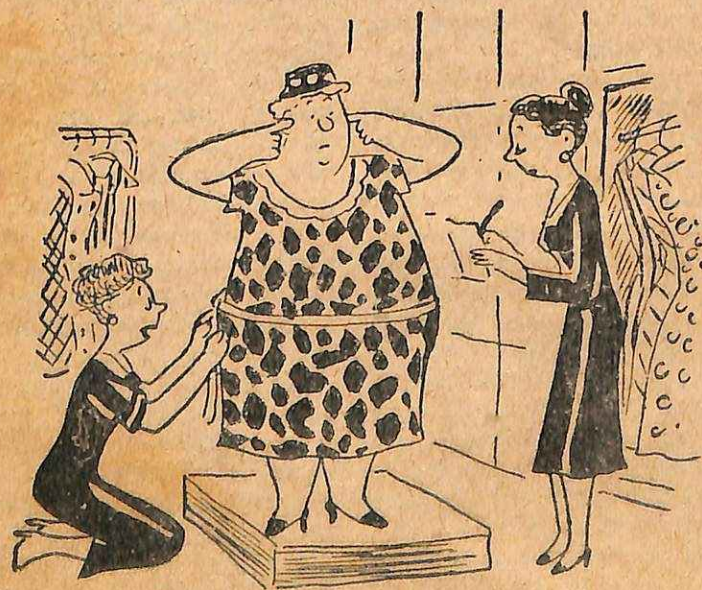
Ακόμη και όταν οι εργαστηριακές έρευνες επιτύχουν, ακόμη και όταν τα πειράματα που γίνονται σε νοσοκομεία κάτω από ιατρικό έλεγχο είναι απολύτως ικανοποιητικά, οι γιατροί εξακολουθούν να ανησυχούν για τις απρόβλεπτες συνέπειες που θα μπορούσαν να έχουν τα ίδια φάρμακα αν ληφθούν κρυφά ή στην τύχη. Τι θα γίνει την ήμερα που το φάρμακο, από κακό ύπολογισμό, δεν θα επιτύχει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα ή θα το επιτύχει κατά το ήμισυ; Ωρισμένα γεγονότα δημιουργούν την έντύπωσι ότι ο φόβος αυτός δεν είναι έντελως άστήρικτος.

Από το 1929 ήδη στίς Ηνωμένες Πολιτείες ο γυναικολόγος Μάρφου μελέτησε με πολλές λεπτομέρειες την περίπτωσι 345 παιδιών που είχαν γεννηθῆ παραμορφωμένα. Την εποχή εκείνη όλες αυτές οι ανωμαλίες αποδίδονταν στην κληρονομικότητα. Όστόσο ο γιατρός παρατήρησε πως 55 από τις μητέρες των παιδιών αυτών είχαν τη συνήθεια να χρησιμοποιούν διάφορα χημικά προϊόντα για την υγιεινή τους περιποίηση. Η σύμπτωσι ήταν τυχαία; Μια άλλη αμερικανική στατιστική που την έκαναν δύο ωτορινολαρυγγολόγοι, ο Γουέστ και ο Χέιντερ, σε ένα μεγάλο αριθμό γεννήσεων, απέδειξε κατά τρόπο αναμφισβήτητο τη νοσηρότητα ενός κοινότατου φαρμάκου, της κινίνης. Πριν από τον πόλεμο ή κινίνη ήταν το πιο συνηθισμένο φάρμακο έναντίον της έλονοσίας που μάστιζε τις νότιες πολιτείες. Παρατη-

ρήθηκε λοιπόν πώς τα παιδιά που γεννιόνταν από μητέρα που είχε πάρει κινίνο σε ώρισμένη περίοδο της έγκυμοσύνης της έπασχαν κατά δύομισυ φορές συχνότερα από τα άλλα από κώφωση. Η κοινωνική σημασία μιας τέτοιας αποκαλύψεως είναι φανερή όταν ξέρουμε πώς μόνο στις Ηνωμένες Πολιτείες δύο εκατομμύρια παιδιά υποφέρουν από εκ γενετής ελαττωματική ακοή. Οι Αμερικανοί γιατροί Νταϊν και Σμιθ σημείωσαν μια αναλογία κάπως μεγαλύτερη από το κανονικό σε παραμορφώσεις παιδιών που η μητέρα τους είχε υποστήθερα οδοθηκών με ενέσεις ορμονών. Στη Γαλλία παρατηρήθηκε παραμόρφωση παιδιών εξαιτίας της χρησιμοποίησης ανδρικών ορμονών κατά την εποχή της συλλήψεως. Ο

μογγολισμός — μια μορφή διανοητικής καθυστέρησης — που η προέλευσή του παραμένει μυστηριώδης, εμφανίζεται μια φορά στις τρεις όταν η μητέρα είναι μεγαλύτερη από 40 ετών. Ένας γιατρός διατύπωσε την υπόθεσι πώς η εξέγησι της παθήσεως αυτής μπορεί να βρίσκεται στις προσπάθειες να αποφευχθεί μια καθυστερημένη τεκνοποιία.

Οι έρευνες πάντως βρίσκουν νέες μεθόδους πειραματισμού που θα μας επιτρέψουν σε λίγο να έχουμε οριστικές απαντήσεις. Ήδη όμως προειδοποιούν τις γυναίκες να προσέχουν και να μην κάνουν την απερισκεψία να χωρήσουν μόνες τους χωρίς έλεγχο σ' ένα πεδίο επικίνδυνου όπου και οι ίδιοι οι γιατροί αναγνωρίζουν ότι πρέπει να χωρούν με μεγάλη περίσκεψη.

Η πιο παράξενη

ΦΥΛΑΚΗ ΤΗΣ ΒΕΝΕΖΟΥΕΛΑΣ

Του ROBERT DIMIER

Τρεις φορές ως τώρα το κελλί των καταδικασμένων σε θάνατο άδειασε· οι εγκληματίες εξαφανίστηκαν τη νύχτα πριν από την εκτέλεσι.

Το Καλαμπαρές, μια μικρή πόλη της Βενεζουέλας, όφειλε τη φήμη του σε τρία ιδρύματα: στο πανεπιστήμιο, στο εργοστάσιο ασφάλτου και στις φυλακές του. Κυρίως στις φυλακές. Οι δημοσιογράφοι της Νοτίου Αμερικής κουράστηκαν πια να γράφουν άρθρα για τα μυστηριώδη γεγονότα που διαδραματίζονται πίσω από τους γκρίζους τοίχους. Τα δέκα τελευταία χρόνια όχι μόνον οκτώ μεγάλοι εγκληματίες εκτελέστηκαν σ' αυτή την φυλακή αλλά, κάτι παράξενο, τρεις καταδικασμένοι σε θάνατο εξαφανίστηκαν υπό συνθήκες πραγματικά παράξενες, τη νύχτα πριν από την εκτέλεσή τους.

Το πρώτο περιστατικό έγινε στο 1951. Στο κελλί των μελλοθανάτων ένας νέος γιατρός, 29 ετών, περιμένει τη μοίρατά μερα. Ο Νιούνταιηλ επέτυχσε όπλισμένος να κάνει μια ληστεία σε μια μεγάλη τράπεζα του Καρακάς, αλλά όταν κινδύνεψε να συλληφθεί, την ώρα που έφευγε, σκότωσε τον ταμία και ένα αστυνομικό.

Το θλιβερό γεγονός

Ήταν χαράματα και στη σκοτεινή ακόμη αούλη της φυλακής όλα ήταν έτοιμα για την εκτέλεσι του Νιούνταιηλ. Όταν οι φύλακες άνοιξαν την πόρτα του κελλιού του το βρήκαν άδειο. Ήταν άπιστευτο. Ο Νιούνταιηλ είχε εξαφανιστεί. Κανένα ίχνος. Όλες οι έρευνες στάθηκαν μάταιες. Τα σίδερα του μικρού παραθυριού δεν ήταν προιονισμένα και το τζάμι ακόμα ήταν ανέπαφο. Μάταια ακροάστηκαν τους τοίχους και τις πλάκες του κελλιού: τίποτα το ύποπτο. Μόνον ο Νιούνταιηλ, άφαντος.

Ακόμη και μια φυλακή θέλει να έχει καλό όνομα. Το περιστατικό ήταν θλιβερό. Άμέσως άρχισαν τα σχόλια και οι αμερικανικές εφημερίδες αφιέρωσαν ολόκληρες στήλες στη φυλακή του Καλαμπαρές.

Τέλος η ιστορία ξεχάστηκε. Στα δύο επόμενα χρόνια οι μελλοθάνατοι όλοι εκτελέστηκαν σύμφωνα με τους κανονισμούς. Και ξαφνικά, στις 28 Μαρτίου 1953...

Τὴν τελευταία στιγμή

Ὁ Ρόμπερτ Πάρσον, 53 ἐτῶν, εἰδικευμένος διαρρήκτης χρηματοκιβωτίων, δὲν εἶχε ἀρκεστὴ νὰ δολοφονήσῃ καὶ νὰ ληστέψῃ ἕνα Βραζιλιανὸ ἑκατομμυριοῦχο, ἀλλὰ εἶχε βιαστῇ νὰ στείλῃ στὸν ἄλλο κόσμον τὸν σύντροφο καὶ μόνον συνένόχου του. Τὸ διπλὸ αὐτὸ ἔγκλημα εἶχε προκαλέσει μεγάλη συγχίνηση καὶ ὁ πληθυσμὸς ζητοῦσε ἐπίμονα τὴ θανατικὴ κατὰ δίκην τοῦ δολοφόνου.

Ὅταν τὸ πρωὶ τῆς 28 Μαρτίου οἱ δῆμοι τοῦ Καλαμπαρὲς ἀνοιξαν τὸ κελλὶ τοῦ Πάρσον βρέθηκαν πάλι μπροστὰ στὸ κενό. Καὶ πάλι ὅλες οἱ ἐρευνες στάθηκαν μάταιες. Τὴν τελευταία στιγμή καὶ ὑπὸ ἐντελῶς μυστηριώδεις συνθήκες αὐτὸς ὁ δεῦτερος κλέφτης-δολοφόνος εἶχε εξαφανιστῇ.

Τρία χρόνια ἀργότερα, τὸ Νοέμβριο 1956, ἐπρόκειτο νὰ ἐκτελεστῇ ὁ Ντέιβιντ Τζέκινς. Ἦταν ἕνας σαραντάρης πού «δοῦλε» μόνος καὶ εἶχε ληστέψει καὶ σκοτώσει ἕνα ταχυδρόμο. Κι αὐτὸς εξαφανίστηκε ἀπὸ τὸ κελλὶ τῶν μελλοθανάτων τὴν παραμονὴ τῆς ἐκτελέσεώς του.

Λίγους μῆνες ἀργότερα καινούργιο περιστατικὸ, ἐντελῶς διαφορετικὸ : τὸ Μάρτιο 1957 τὸ Καλαμπαρὲς δονήθηκε ἀπὸ ἕνα σεισμό. Τὸ φυσικὸ αὐτὸ φαινόμενο ὅχι μόνον γιγρέμισε τὴν καινούργια αἰθουσα τοῦ ἐργοστασίου ἀσφάλτου καὶ τὴν πύλη τοῦ πανεπιστημίου ἀλλὰ καὶ ἕνα τμήμα τῆς ἀριστερῆς πτέρυγος τῆς φυλακῆς. Ἦταν ἀκριβῶς ἡ πτέρυξ

ὅπου βρισκόταν τὸ μακάβριο καὶ φημισμένο κελλί.

Τρεῖς σκελετοὶ

Ὁ σεισμὸς αὐτὸς ἀποκάλυψε ἐπὶ τέλους τὸ μυστικὸ τοῦ Καλαμπαρὲς. Κάτω ἀπὸ τὸ κελλὶ τῶν μελλοθανάτων ἦταν ἕνας στενὸς διάδρομος πού ὡδηγοῦσε ἔξω.

Ὅταν ὁ διευθυντὴς τῆς φυλακῆς καὶ ὁ διοικητὴς τῆς ἀστυνομίας ἀρχισὰν νὰ προχωροῦν στὸν ὑπόγειο διάδρομο πίστευαν πὺς εἶχαν βροῇ τὴ μόνη ἐξήγησι τῶν τριῶν μυστηριωδῶν εξαφανίσεων. Ξαφνικά, ὅμως, ἐκπληκτοὶ καὶ τρομαγμένοι ἐνοιῶσαν στὰ σκοτεινὰ ἕνα ἐλαφρὸ ἐμπόδιο στὰ πόδια τους. Ρίχνοντας τὸ φῶς τῶν φανῶν τοὺς ἀνακάλυψαν τρεῖς σκελετούς.

Στὸ καινούργιο κελλὶ τῶν μελλοθανάτων περιμένει ἕνας καταδικασμένος. Ἕνας κατάδικος πού ποτὲ κανένας δὲν περίμενε νὰ τὸν δῇ κλεισμένο ἐκεῖ. Εἶναι ὁ ἀρχιτέκτονας τῆς φυλακῆς.

Τὴν ἡμέρα πού ἀνακαλύφθηκαν οἱ τρεῖς σκελετοὶ ὅλες οἱ ὑπόνοιες στράφηκαν ἐναντίον του καὶ μιὰ σειρὰ ὑποθέσεων — καὶ ὕστερα ἀποδείξεων — ὡδήγησε σ' αὐτὸν πού εἶχε κτίσει τὴ φυλακὴ πρὶν ἀπὸ 6 χρόνια.

Πολλοὺς μῆνες ἀρνιόταν τὴν ἐνοχὴ του ὥσπου οἱ ἀποδείξεις τὸν νίκησαν. Ἡ περίπτωσί του εἶναι ἀσφαλῶς μοναδικὴ στὰ δικαστικὰ χρονικά.

Ὁ ἀρχιτέκτονας εἶχε ἐμπιστευθῇ σὲ ἕνα μόνον κτίστη τῆ δουλειᾶ πού χρειαζόταν γιὰ νὰ φτιαχτῇ ὁ ὑπόγειος διάδρομος πού ὡδηγοῦσε στὸν ἐλευθερο

ἀέρα. Καὶ αὐτὸς ὁ κτίστης πέθανε μὲ τρόπο ἀνεξήγητο ὅταν ἀκόμη κτιζόταν ἡ φυλακὴ.

Τρέμοντας ὁ ἀρχιτέκτονας ὡμολόγησε πὺς εἶχε εξαφανίσει τὸν μόνον ἄνθρωπο πού ἤξερε τὸ μυστικὸ του. Ὁμολόγησε ἀκόμη ὅτι μάθαινε ἀπὸ τίς ἐφημερίδες τὴν ἡμέρα τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἔμπαινε τὴ νύχτα στὸ διάδρομο καὶ ἔφθανε στὸ κελλὶ ἀνασηκῶνοντας μιὰ πλάκα πού μπορούσε νὰ κινηθῇ μόνον ἀπὸ κάτω.

Ἐκεῖ ἀκριβῶς, στὸ ἀπόλυτο σκοτάδι, μιλοῦσε στὸ μελλοθάνατο

πού δὲν πίστευε στ' αὐτιά του. «Ποῦ ἔκρυψες τὰ λεπτὰ; Ἄν μου δώσης τὰ μισὰ θὰ ἐλευθερωθῇς».

Οἱ τρεῖς δολοφόνου γεμάτοι ἐλπίδες εἶχαν ἀποκαλύψει τὴν κρυψὼνα τοὺς ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς εἶχαν δολοφονηθῇ ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο πού τὸν νόμισαν σωτῆρα τους.

Ἡ μοῖρα ἔβλεπε καὶ σιωποῦσε ἐξὶ χρόνια. Ὑστερα τιμώρησε μὲ ἕνα σεισμό. Ὁ δολοφόνος τῶν δολοφόνων περιμένει τώρα τὴν ἐκτέλεσί του.

♦ Ἡ κατηγορία ἦταν πὺς σκότωσε μιὰ γυναῖκα. Τὸ πτῶμα δὲν βρέθηκε ποτέ, ὥστόσο τὰ ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα ἦταν σημαντικά. Ὁ δικηγόρος δὲν παρέλειψε νὰ ἐπικαλεσθῇ ὑπὲρ τοῦ πελάτου του τίς πολλὰς ἀμφιβολίες πού ὑπῆρχαν. Στὸ λόγο του ἀρχισε νὰ περιγράφῃ πολὺ ζωντανὰ τὴν εξαφανισθεῖσα, ὥσπου δείχνοντας μὲ μιὰ θεατρικὴ κίνηση τὴν πόρτα τῆς αἰθούσης, φώναξε:

— Κύριοι, κοιτάξτε. Ἀσφαλῶς θὰ τὴν δῆτε νὰ μπαίνει!

Ὅλων τὰ μάτια στράφηκαν πρὸς τὴν πόρτα καὶ ὁ δικηγόρος ἐνθουσιασμένος μὲ τὸ εὐρημά του φώναξε:

— Βλέπετε κύριοι, ὅλοι εἴσθε βέβαιοι ὅτι ἡ εξαφανισθεῖσα ζῇ. Τί καλύτερο ἐπιχείρημα μπορεῖ νὰ βρεθῇ ὑπὲρ τῶν ἀμφιβολιῶν σας;

Παρ' ὅλα αὐτὰ τὸ δικαστήριον κατεδίκασε τὸν κατηγορούμενον παμφηρεῖ.

— Μὰ ὅλοι κοίταξαν πρὸς τὴν πόρτα, διαμαρτυρήθηκε ὁ δικηγόρος.

— Ὅλοι, παραδέχτηκε ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον.

Constellation

♦ Σὲ μιὰ ἐφημερίδα τῆς Ντακότα : Ζητεῖται γιὰ ὥρατα ξανθὴ δεσποινίδα 18 ἐτῶν, σύζυγος, κάτοχος περιουσίας ἱκανῆς νὰ τὴν συντηρήσῃ. Ἀγαπᾷ τίς σπάνιες γοῦνες, τὸ χαβιάρι, τοὺς πολυτίμους λίθους. Γράψατε : Ἀπελπισμένο πατέρα, ταχ. θυρίδ. 44.

Pourquoi Pas?

**ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟ ΜΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ ΠΟΥ ΜΕ ΚΡΑΤΑ
ΑΥΤΗ ΤΗ ΣΤΙΓΜΗ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ ΤΟΥ**

Ἀγαπητὲ ἀναγνώστη,

Θέλω νὰ σοῦ ἐπιστήσω τὴν προσοχή σὲ μιὰν ἀληθινή προσφορά.

Ἀφοῦ μὲ ἀγοράζης, ἀφοῦ μὲ διαβάζης, γιατί δὲν γίνεσαι συνδρομητὴς μου, ὥστε νὰ μοῦ δώσης τὴν εὐκαιρία νὰ σοῦ κάνω ἓνα δῶρο;

Χωρὶς καμία οικονομική ἐπιβάρυνσι, μὲ τὰ ἴδια χρήματα ποὺ ἀγόραζες ὡς τώρα τὶς 134 σελίδες τῆς «Ἐκλογῆς», δηλαδὴ μὲ 8 δρχ. $\times 12 = 96$, τώρα, ἐφ' ὅσον θὰ εἶσαι συνδρομητὴς μου, θὰ παίρνῃς, σὰν δῶρο, 32 σελίδες τυπωμένες σὲ ἐκλεκτὸ χαρτὶ μὲ τὸ νέο Βιογραφικὸ Λεξικὸ

“ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΠΟΙΟΣ,,

Δὲν σοῦ ζητῶ τίποτε, φίλε ἀναγνώστη. Σοῦ προσφέρω κάτι, κάτι ἐνδιαφέρον καὶ πρωτότυπο ποὺ πρώτη φορὰ κυκλοφορεῖ στὴν Ἑλλάδα.

Σὲ 12 μῆνες θὰ ἔχῃς ἓνα λεξικὸ μὲ τὶς βιογραφίες ὅλων τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἡ δρᾶσι τους ἐπηρεάζει τὴ ζωὴ καὶ τὴν πρόοδο τοῦ τόπου μας.

Η «ΕΚΛΟΓΗ»

Παρακαλῶ νὰ ἐγγράψετε συνδρομητὴ :

Τ. κ.

Ὅδὸς
.....

Πόλις
.....

Μαζί μὲ τὸ παραπάνω ἀπόκομμα, συμπληρωμένο εὐανάγνωστα, παρακαλεῖσθε νὰ ἀποστέλλετε καὶ τὸ ποσὸν τῶν 96 δρχ., δηλαδὴ τὸ ἀντίτιμο μιᾶς κανονικῆς ἐτήσιας συνδρομῆς.

Ὅποιοιδήποτε μῆνα κι ἂν γίνῃ ἡ ἐγγραφή, ὁ συνδρομητὴς θὰ πάρῃ ἀναδρομικῶς τὸ «Ποιὸς εἶναι Ποιὸς» καὶ τὰ τεύχη τῆς Ἐκλογῆς ἀπὸ τὸν μῆνα ἐνάρξεως τῆς συνδρομῆς του μέχρι συμπληρώσεως ἐνὸς ἔτους.

Ὁ πόλεμος τῶν ἐπιστολῶν

**Ἡ πιὸ ἐνδιαφέρουσα
ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΜΠΟΥΛΓΚΑΝΙΝ**

W

Καὶ στὸν πόλεμο τῶν ἐπιστολῶν ἡ Ἑλλάς διακρίθηκε γιὰ τὴν εὐκρίνεια καὶ τὴν γνησιότητα τοῦ ἀγῶνος της.

Στις 11 Ἰανουαρίου 1958, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως κ. Μιχαὴλ Σεργκέεφ ἐπισκέφθη τὸν Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐπέδωσε ἐπιστολὴ τοῦ Πρωθυπουργοῦ κ. Νικολαΐ Μπουλγκάνιν, παραπλήσια τῆς ὁποίας ἔλαβαν καὶ οἱ ἄλλες χώρες - μέλη τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. Ἡ ἀπάντησις σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστολή, ποὺ δημοσιεύτηκε στὶς ἑλληνικὲς ἐφημερίδες, εἶναι ἓνα κείμενο γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο γίνεται σήμερα μεγάλη συζήτηση. Ἡ «Ἐκλογὴ» ἀναδημοσιεύει ὁλόκληρη τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ στὴ σειρὰ «Τὰ καλύτερα Δημοσιεύματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Τύπου», βεβαίᾳ ὅτι ἔτσι σώζει ἓνα κείμενο ἀξιόλογο ἀπὸ τὴν καθημερινότητα ποὺ παρασύρει τὰ πάντα καὶ δίνει τὴν ἐνκαιρία στοὺς ἀναγνώστες της νὰ ἐκτιμῇσιν τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἡ Ἑλλάς ἀνασκέυασε τὶς ἀβάσιμες κατηγορίες καὶ τοὺς φόβους τῶν γειτόνων της.

ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Κύριε Πρόεδρε,

Αἱ ἐπιστολαὶ τὰς ὁποίας ἡ ὑμετέρα Ἐξοχότης εὐρεστέθη νὰ μοῦ ἀπευθύνῃ τὴν 13ην Δεκεμβρίου π.έ. καὶ τὴν 8ην Ἰανουαρίου ἐ.έ., ἐφείλκυσαν ὅλην τὴν προσοχήν τῆς Β. Κυβερνήσεως καὶ ἐμοῦ καὶ ἔτυχον τῆς μᾶλλον ἐπισταμένης μελέτης.

Ἐν πρώτοις θέλω νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ἡ Β. Κυβέρνησις καὶ ἐγὼ συμμεριζόμεθα ἀπολύτως τὰς ἀνησυχίας τὰς ὁποίας σᾶς ἐμπνέει ἡ παρούσα ἐξέλιξις τῆς διεθνοῦς καταστάσεως καὶ συμφωνοῦμεν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἀναζητηθοῦν τὰ μέσα ἐδραι-

ώσεως τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου καὶ ἀποτροπῆς τῶν κινδύνων, οἵτινες τὴν ἀπειλοῦν. Δὲν πιστεύω ὅτι θὰ μοῦ εἶναι δυσχερὲς νὰ πείσω τὴν ὑμετέραν Ἐξοχότητα καὶ τὴν Κυβέρνησιν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶναι βαθύτατα προσηλωμένη εἰς τὴν εἰρήνην καὶ ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐδέχετο νὰ γίνῃ ἀμέσως ἡ ἐμμέσως συνεργὸς εἰς οἰαδήποτε ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν. Πράγματι, κύριε Πρόεδρε, ἡ Ἑλλάς ἐδοκίμασε τὴν φρίκην τοῦ πολέμου περισσώτερον ἴσως οἰασδήποτε ἄλλης χώρας. Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὑπέστη ὅλα τὰ δεινὰ μιᾶς πολυπλευροῦ ἀδίκου ἐπιθέσεως καὶ μιᾶς μακρᾶς ἐχθρικῆς

κατοχής. Τὰ δεινὰ ταῦτα τὰ ἐπηύξησε καὶ τὰ παρέτεινε ἓνας ἄλλος χειρότερος πόλεμος, διαδεχθεὶς τὸν πρῶτον ἐπὶ τρία στυγνὰ ἔτη τοῦ δημένου καὶ αἱματοβαφοῦς ἔθνικοῦ ἐδάφους. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἡ Ἑλλάς, ἡ μόλις ἀνοικεδομήσασα τὰ ῥέιπια καὶ θεραπεύσασα τὰ τραύματά της, ἥτις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἄνευ ἀποστροφῆς μελλοντικὸν πόλεμον, ὁ ὁποῖος ἐπὶ πλέον θὰ προεκάλει τὴν ἐξαπόλυσιν ἀφαντάστων καταστρεπτικῶν δυνάμεων.

Ἐνῶ ὅμως εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ μεγίστη πλειοψηφία τῶν λαῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεων τοῦ κόσμου συμμερίζεται τὰς ἀπόψεις μας ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ σημείου, εἶναι ἐπίσης δυστυχῶς ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἐπικρατοῦσα μεταξὺ τῶν κρατῶν καχυποψία οὐχὶ μόνον δὲν ἐπέτρεπε τὴν ποθητὴν χολάρωσιν τῆς διεθνούς ἐντάσεως, ἀλλὰ καὶ ἀπειλεῖ, ἂν περαιτέρω συνεχισθῇ, νὰ καταλήξῃ εἰς τραγικὴν διὰ τὴν εἰρήνην παρεξήγησιν.

Ὁ Ν.Α.Τ.Ο. δὲν ἔχει ἐπιθετικούς σκοπούς.

Πιστεύω ὅτι τὸ καθήκον μου τόσον ἀπέναντι ὑμῶν, κύριε Πρόεδρε, ὅσον καὶ ἀπέναντι τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι νὰ σᾶς ἐκφράσω εἰλικρινῶς τὰς σκέψεις μου ἐπὶ ὠρισμένων βασικῶν σημείων τῶν ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας εὐηρεστήθητε νὰ μοῦ ἀπευθύνητε, καὶ τὰ ὁποία, κατὰ τὴν γνώμην μου, δὲν ὑποβροχθοῦν τὴν διάλυσιν τῆς ἐπικρατοῦσης μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως παρανοήσεως. Σᾶς παρακαλῶ νὰ πιστεύσητε ὅτι ἡ τοιαύτη ἀνυπόκριτος ἔκθεσις τῶν ἐν προκειμένῳ συλλογισμῶν μου ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐπίτευξιν καλύτερας ἐκατέρωθεν κατανόησεως.

Οὗτω, παρὰ τὰς συνεχεῖς περὶ τοῦ ἀντιθέτου διαβεβαιώσεως ἀπάντων τῶν μελῶν τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας, διαπιστώνω ὅτι ἐπιμένετε, κ. Πρόεδρε, νὰ ἀποδίδετε ἐπιθετικὰς προθέσεις εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς ἀμυντικὴν ὀργάνωσίν μας. Τοῦτο εἶναι τοσούτω μάλλον ἀβάσιμον, καθ' ὅσον ἐπιθετικὸς πόλεμος εἶναι οὐχὶ μόνον ἀπεχθὴς εἰς τὴν συνείδησιν δημοκρατικῶν Ἑθνῶν, ἀλλὰ καὶ φύσει ἀδύνατος εἰς

χώρας ὅπου ὁ λαὸς ἀποφασίζει ἐλευθέρως περὶ τῶν τυχῶν τοῦ ἔθνους καὶ ὅπου τὸ πολίτευμα ἐπιβάλλει περὶ πλοκὸν καὶ οὐσιαστικὴν συμμετοχὴν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ εἰς πάσαν τοιαύτην ἀπόφασιν, ἐκ τῆς ὁποίας, καὶ ἐὰν ἀκόμη ἦτο νοητὴ ἡ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω συνθήκας λήψις αὐτῆς, θὰ ἔλειπε κατ' ἀνάγκην τὸ ἀπαραιτήτον δι' ἑνὰ ἀτομικὸν πόλεμον στοιχεῖον τοῦ αἰφνιδιασμοῦ. Γράφετε ἐπίσης ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ στρατιωτικοὶ ἐπιδιώκουν ὑστεροβούλως νὰ ἐγκαταστήσουν ἐπιθετικὰς βάσεις ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τῶν συμμάχων τῶν — περιλαμβανομένης καὶ τῆς Ἑλλάδος — μακρὰν τῶν ζωτικῶν κέντρων τῶν Ἦν. Πολιτειῶν. Χωρὶς νὰ ἔχω ἀνάγκην νὰ γίνω συνήγορος τῶν Ἦν. Πολιτειῶν, θὰ μοῦ ἐπιτρέψητε νὰ ἐκφράσω τὸν φόβον ὅτι παρερμηνεύετε τὰς σχέσεις αὐτῶν καὶ τῶν συμμάχων τῶν. Αἱ ἀποφάσεις, αἵτινες ἐλήφθησαν εἰς τὴν διάσκεψιν τῶν Παρισίων διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀμυντικῆς ἱκανότητος τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας, ἐλήφθησαν ἐλευθέρως καὶ ἀφοροῦν, δοθείσης τῆς ἐν τῇ ἡμετέρῳ μας διαμορφώσεως καταστάσεως, ἁμέσως μὲν τὴν ἄμυναν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἐμμέσως δὲ τὴν ἄμυναν τῶν Ἦν. Πολιτειῶν. Ἀλλωστε, πρὶν τριμήνου αἱ σοβιετικαὶ ἀρχαὶ ἀνήγγειλαν ἐπισήμως ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις διαθέτει ἤδη ὀπλισμὸν δυνάμενον νὰ βάλῃ καθ' οἴονδ' ἑποτέ στόχου ἐντὸς τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Τὸ θέμα τῶν βάσεων.

Τονίζετε ἐπίσης, κ. Πρόεδρε, τὸν κίνδυνον ἀντιποίνων εἰς τὸν ὁποῖον ἐκτίθεται ἡ Ἑλλάς καθ' ἣν περιπτώσιν ἤθελε δεχθῇ ἐγκατάστασιν συμμαχικῶν πυρηνικῶν βάσεων ἐπὶ τοῦ ἐδάφους της. Καθὼς ὅμως σᾶς ἐδήλωσα προηγουμένως, ἡ Ἑλλάς δὲν πρόκειται ποτε νὰ μετὰσχῃ οἰουδ' ἑποτέ ἐπιθετικοῦ πολέμου. Τοῦτου δοθέντος, ἡ χώρα μας δὲν ἔχει λόγους νὰ φοβῆται περίπτωσιν ἀντιποίνων. Κατὰ συνέπειαν, πᾶσα προφύλαξις ἣν λαμβάνει ἡ θὰ λάβῃ τυχὸν ἡ Ἑλλάς ἀπὸ ἀπόψεως ἐξοπλισμοῦ οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπιδιώκει εἰμὴ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀμύνης τῆς χώρας. Ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω

πνεῦμα ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις εἶναι ἠναγκασμένη νὰ κρίνῃ πᾶν συναφὲς θέμα ὡς τυγχάνει καὶ τὸ τῆς ἐγκαταστάσεως συμμαχικῶν βάσεων ἐπὶ τοῦ ἑθνικοῦ της ἐδάφους.

Νομίζω ὅτι δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ἐὰν ἐπέλθῃ διεθνὴς συμφωνία ἐπὶ τοῦ γενικοῦ ἀφοπλισμοῦ, ἣν ἡ Ἑλλάς εὐχεται καὶ ἐπιθυμεῖ, θὰ καθίστατο περιττὴ οἰαδήποτε συζήτησις περὶ ἐγκαταστάσεως ἀτομικοῦ ὀπλισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μας.

Ὑπὲρ τῆς αὐτοδιαθέσεως.

Ἀναφέρετε εἰς τὴν πρώτην ἐπιστολήν σας, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ γενικὴ εἰρήνη, πρέπει ὅπαντες νὰ σεβασθοῦν ἀπολύτως τὸ παρὸν διεθνὲς καθεστῶς, περιλαμβανόν κράτη ἅτινα ἀποκαλεῖτε καπιταλιστικά καὶ σοσιαλιστικά καὶ νὰ καταδικάσουν πᾶσαν προσπάθειαν μετατροπῆς τοῦ status quo ἢ τῶν ὑφισταμένων συνόρων. Ἐὰν ἡ παρατήρησίς σας ἀφορᾷ ἐνδεχομένην προσπάθειαν βίαιας τροποποιήσεως τῶν ὑπαρχόντων συνόρων καὶ τοῦ status quo μὲ εὐρίσκει ἐντελῶς σύμφωνον. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ὅμως φρονεῖ ὅτι θὰ ἔπρεπε ταυτοχρόνως καὶ ἐπίσης κατηγορηματικῶς νὰ καταδικασθῇ καὶ ἡ ἀσκήσις τῆς βίας πρὸς διατήρησιν τοῦ status quo παρὰ τὴν θέλησιν τῶν ἐνδιαφερομένων λαῶν. Ἡ Ἑλλάς, ὅπως γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε, τυγχάνει πιστὴ ὁπαδὸς τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιαθέσεως τῶν λαῶν.

Ἐν συνεχείᾳ μὲ διαβεβαιώνετε, κύριε Πρόεδρε, ὅτι ὁ ἀφοπλισμὸς θὰ ἀποτελεῖ σημαντικὸν βῆμα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἐμπειδοσεως διεθνούς κατανόησεως καὶ ἐμπιστοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου. Ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀφοπλισμοῦ, αἱ ἐπιστολαὶ σας εὐρίσκουν ἀπολύτως συμφώνους τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν καὶ ἐμέ. Θέλω μάλιστα νὰ προσθέσω ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου, τὸ μόνον ὑγιὲς καὶ σταθερὸν θεμέλιον τῆς εἰρήνης εἶναι ὁ ἀφοπλισμὸς ὑπὸ τὰς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις εἰλικρινείας καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐλέγχου. Τὸ ζωτικὸν τῆς ἀνθρωπότητος συμφέρον ἐπιβάλλει καταφανῶς ὅπως συνεχισθῇ

ἡ προσπάθεια συνεννοήσεως ἐπὶ τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐλπίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως θὰ πεισθῇ ὅτι αἱ προτάσεις, αἵτινες ἐνεκρίθησαν προσφάτως ὑπὸ τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν μελῶν τοῦ Ο.Η.Ε., ἀποτελοῦν πρακτικὴν βάσιν συνεννοήσεως. Ἀλλὰ καὶ πᾶσα ὁποθενδήποτε εἰσήγησις τείνουσα νὰ συμβιβάσῃ κατὰ τρόπον ἐποικοδομητικὸν τὰς διίσταμένας περὶ ἀφοπλισμοῦ ἀπόψεις, θὰ τύχῃ τῆς εὐμενεστάτης μελέτης τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Πάντως ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι αἱ προτάσεις τῆς Υ.Ε. περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς χρησιμοποιοῦσης πυρηνικῶν ὀπλῶν καὶ καταπαύσεως δοκιμῶν παντὸς νέου ὀπλου τοιοῦτου εἶδους δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποβῶν ἐποικοδομητικαί, εἰμὴ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἐγκαθιδρύσεως ἀποτελεσματικοῦ συστήματος ἐλέγχου καὶ ἐποπτείας καὶ ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τῶν βασικῶν προβλημάτων τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Εἰς τὴν ἐπιστολήν τῆς Υ.Ε. ἀπὸ 8ης Ἰανουαρίου, εἶδον μὲ ἱκανοποίησιν ὅτι τὸ ὡς ἄνω θέμα τοῦ συστήματος ἐλέγχου καὶ ἐποπτείας ἀπασχολεῖ ἐπίσης τὴν σοβιετικὴν Κυβέρνησιν. Εὐχομαι ὅπως ἡ ἐκατέρωθεν ἀναγνώρισις τῆς ἀνάγκης ταύτης ὁδηγήσῃ εἰς σχετικὴν συμφωνίαν.

Τὸ Σύμφωνον μὴ ἐπιθέσεως.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Σύμφωνον μὴ ἐπιθέσεως, τοῦ ὁποῖου συνιστᾷτε τὴν συνάψιν, πιστεύω ὅτι ἡ πρακτικὴ ἀξία αὐτοῦ θὰ ἔδει νὰ ἐκτιμηθῇ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ Χάρτης τῶν Ἦνωμ. Ἐθνῶν ἀποτελεῖ ἤδη βασικὸν καὶ οἰκουμενικὸν σύμφωνον μὴ ἐπιθέσεως. Ἐὰν, ὡς φαίνεται, δὲν ὑπάρχῃ ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν ἥδη ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ Ο.Η.Ε. ἀναληφθεῖσαν ὑποχρέωσιν νὰ σεβασθοῦν τὸν Χάρτην, τίθεται τὸ ἐρώτημα κατὰ πόσον θὰ ἔδει νὰ ἔχῃ βαρύτητα ἡ ὑπὸ τῶν ἰδίων κρατῶν ἀνάληψις τῆς αὐτῆς ὑποχρεώσεως δυνάμει ἐνὸς ἄλλου συμφώνου μὴ ἐπιθέσεως.

Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι τὸ προέχον ἐν προκειμένῳ θέμα θὰ ἦτο ἡ οὐσιαστικὴ ἐνίσχυσις τοῦ Ο.Η.Ε. πα-

ρέχοντος ήδη τα πλαίσια τοιούτου οίκομενικού συστήματος συλλογικής ασφαλείας. Άνεξαρτήτως όμως αυτού, η ελληνική Κυβέρνησις ούδεμίαν αντίρρησην θά εἶχεν ὅπως μελετήσῃ τὴν πρότασιν συνάψεως τοιούτου συμφώνου ἢ ἐπιθέσεως ἐν καὶ τὰ ὑπόλοιπα μέλη τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. θέωρουν τοῦτο ὠφέλιμον. Πιστεύω ὅμως ὅτι ἵνα ἔχῃ ἔννοιαν μία τοιαύτη προσπάθεια, θά ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ταύτης ἡ ἐπίλυσις τῶν σημαντικωτέρων τουλάχιστον ἐκκρεμῶν προβλημάτων καὶ συγκεκριμένως τοῦ προβλήματος τοῦ ἀφοπλισμοῦ.

Ἀνάλογοι τυγχάνουν αἱ ἀπόψεις τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐμοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀπαγορεύσεως ἐγκαταστάσεως καὶ κατασκευῆς ἀτομικοῦ ὅπλου εἰς ὠρισμένην περιοχὴν τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης. Δεδομένου τοῦ βεληνεκοῦς τῶν συγχρόνων ὀπλων, ὅπερ κατὰ πολὺ ὑπερβαίνει τὸ πλάτος τῆς ἐν λόγω ζώνης, δύναται νὰ τεθῇ σοβαρῶς ἐν ἀμφιβολίᾳ ἡ χρησιμότης τοῦ μέτρου αὐτοῦ. Κατὰ συνέπειαν, κ. Πρόεδρε, ἡ Ἑλλάς θεωρεῖ ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται πρότασις θά ἔδει νὰ μελετηθῇ ἐν συναρτίᾳ πρὸς τὸ γενικὸν πρόβλημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν πολιτικῶν προβλημάτων τῆς περιοχῆς.

Εἰς τὴν Ἀνατολὴν καὶ τὰ Βαλκάνια.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ κράτη τῆς Εγγύς καὶ Μέσης Ανατολῆς, ἡ Ἑλλάς διατηρεῖ μετ' αὐτῶν καὶ ἀνέκαθεν διετήρει τὰς φιλικωτέρας δυνατὰς σχέσεις. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἐλληνικὴ Κυβέρνησις θά ἦτο πρόθυμος νὰ συμβάλῃ εἰς οἰανδήποτε προσπάθειαν, ἥτις θά ἀπέβλεπεν εἰς τὴν διαφύλαξιν τῆς εἰρήνης εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν καὶ εἰς τὴν περιφρούρησιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῶν χωρῶν τῆς.

Εἰς τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 13ης Δεκεμβρίου π.ἔ. μνημονεύετε καὶ τὴν χρησιμότητα τοῦ ρόλου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς εἰρήνης ἐν τοῖς Βαλκανίοις. Ἡ Ἑλλάς ἀπέδειξεν ἤδη ἐμπράκτως εἰς τὸν ἰδιαιτέρον αὐτὸν χώρον τὴν διάθεσιν τῆς νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν χαλάρωσιν τῆς διεθνούς ἐντάσεως καὶ τὴν ἀποκατάστασιν σχέσεων καλῆς γειτονίας. Ἐὰν αὕτη δὲν ἐμφανί-

ζεται ὠλοκληρωμένη, τοῦτο, ὅπως γνωρίζετε, οὐδόλως ὀφείλεται εἰς ἀπροθυμίαν ἢ παράλειψιν τινὰ τῆς Ἑλλάδος.

Σὰς παρακαλῶ νὰ πιστεύητε ὅτι ἡ ἐλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς συμμερίζεται πλήρως τὴν γνώμην τῆς Υ.Ε. καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Σοβ. Ἐνώσεως καθ' ἣν θά ἔδει νὰ ἀναζητηθῶν διὰ κοινῆς συμφωνίας τῶν δύο παρατάξεων τὰ κατάλληλα μέσα διὰ τὴν βαθμιαίαν ὕφεσιν τῆς παρούσης διεθνούς ἐντάσεως. Τοιοῦτοτρόπως καὶ μόνον θά ἦδύνατο νὰ ἐπιτευχθῇ προοδευτικῶς ἡ δημιουργία κλίματος κατανόησεως καὶ ἐμπιστοσύνης ἀπαιτητοῦ διὰ τὴν στερήσιν τῆς εἰρήνης τοῦ κόσμου ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Ἡ ἐλληνικὴ Κυβέρνησις δὲν λησμονεῖ τὰς ἐλπίδας αἰτίνες ἐφώτισαν πρὸς στιγμὴν τὸν διεθνή ὀρίζοντα κατὰ τὴν συνδιάσκεψιν τῆς Γενεύης, ἰδίᾳ ὅταν συνωμολογήθῃ ἡ συνθήκη εἰρήνης μετὰ τῆς Αὐστρίας καὶ θεωρήθῃ ὡς ἐπικειμένη ἡ ἱκανοποιητικὴ ἐπίλυσις καὶ τοῦ γερμανικοῦ προβλήματος, ὅπερ παρεμποδίζει εἰσέτι τὴν ἀποκατάστασιν δικαίας καὶ ὑγιούς τάξεως εἰς τὸ κέντρον τῆς Εὐρώπης. Πάντως, χωρὶς νὰ παραγνωρίζω τὴν ἀγαθὴν ἐπιρροὴν ἣν ἦδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς διεθνούς καταστάσεως ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ μορφωτικῶν σχέσεων, ὀφείλω νὰ ἐπαναλάβω ὅτι πρωταρχικὴ προϋπόθεσις διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἐπιδιωκομένης διεθνούς ὑφέσεως εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐμοῦ, ἡ λύσις τοῦ βασικοῦ προβλήματος τοῦ ἀφοπλισμοῦ. Θέλω νὰ πιστεύσωτε ὅτι ἡ Ἑλλάς θά ἀφιερῶσθαι ὅλας τὰς δυνάμεις αὐτῆς εἰς τὴν προώθησιν οἰασδήποτε εἰλικρινοῦς πρωτοβουλίας καὶ προσπάθειάς, αἰτίνες κατὰ τὴν κρίσιν αὐτῆς καὶ τῶν συμμάχων τῆς, θά ἦδύνατο νὰ συμβάλουν εἰς τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν.

Διὰ τὴν διάσκεψιν ἀνωτάτου ἐπιπέδου.

Ἡ πρότασις τῆς Υ.Ε. περὶ συνδιασκέψεως εἰς ἐπίπεδον πρωθυπουργῶν εὐρίσκει τὴν ἐλληνικὴν Κυβέρνησιν κατ' ἀρχὴν σύμφωνον, φρονοῦμεν ὅμως

ὅτι θά ἔδει νὰ προηγηθῇ ταύτης ἡ ἀπαραίτητος προπαρασκευή. Ἀγόμεθα εἰς τὴν ἀποψιν ταύτην ἐκ τῆς πεποιθήσεως ὅτι δέον νὰ ἐξασφαλισθῶν δι' ἐπιμελοῦς προεργασίας αἱ προϋποθέσεις ἐπιτυχίας τῆς ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου διασκέψεως. Ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν προϋποθέσεων τούτων τυχὸν ἀποτυχία αὐτῆς θά εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα αὐξήσιν τῆς ἀπογορητέσεως καὶ τῆς δυσπιστίας.

Ἡ ἐλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ ὁ ἐλληνικὸς λαὸς ἔλαβον γνώσιν μετ' ἰδιαιτέρας ἱκανοποιήσεως τῶν φιλικῶν αἰσθημάτων τὰ ὁποῖα εὐηρεστήθητε νὰ ἐκφράσητε ἔναντι τῆς Ἑλλάδος ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ λαοῦ τῆς Σοβ. Ἐνώσεως ὡς καὶ τῆς μνείας ἣν ποιείσθε τῶν πατροπαράδοτων δεσμῶν μετὰ τῶν δύο χωρῶν. Πραγματι, ἡ φιλία μετὰ τοῦ ρωσικοῦ καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ εἶναι παλαιότατη καὶ αὐθόρμητος· εἶμαι δὲ εὐτυχὴς νὰ διαπιστώσω καὶ ἐγὼ ὅτι ἐπέζησεν αὐτὴ διαφόρων ὀδυνηρῶν διὰ τὴν Ἑλλάδα γεγονότων τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν τόσο κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐπακολουθήσαν τὴν λῆξιν αὐτοῦ περίοδον. Πάντως, ἐὰν ἡ Σοβ. Ἐνωσις ἀναγνωρίξῃ

ὡς φιλοφρόνως ἀναφέρετε, τὴν συμβολὴν τοῦ ἐλληνικοῦ πνεύματος εἰς τὸν παγκόσμιον πολιτισμὸν, ἡ Ἑλλάς οὐδόλως ὑποτιμᾷ τὴν προσφορὰν τῆς σοβιετικῆς διανοήσεως εἰς τὰ Γράμματα, τὰς Τέχνας καὶ τὰς Ἐπιστήμας. Αἱ τελευταῖαι καταπληκτικαὶ ἐπιτεύξεις τῆς σοβιετικῆς τεχνικῆς ἐκίνησαν τὸν θαυμασμὸν τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ. Αἱ διαθέσεις τὰς ὁποίας ἐκφράζει ἡ Υ.Ε. διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν μορφωτικῶν, πνευματικῶν, ἐμπορικῶν, οικονομικῶν καὶ τεχνικῶν σχέσεων μετὰ τῶν δύο χωρῶν ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ἐλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Πιστεύσατε, κ. Πρωθυπουργέ, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ Κυβέρνησις, ἐκπροσωποῦσα λαὸν κατ' ἐξοχὴν φιλερηνικόν, δὲν θά παύσῃ ἀφιερώνουσα ἀπάσας τὰς δυνάμεις τῆς εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἐδραίωσης τῆς εἰρήνης ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ἀρχῶν τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν.

Μετ' εἰλικρινοῦς ἐκτιμήσεως,

K. KAPAMANLIS

Πρόεδρος Κυβερνήσεως

◆ Κάνετε πάντα τὸ σωστό. Ἔτσι θά ἱκανοποιήτε ἀρίτετους καὶ θά καταπλήσετε περισσότερους!

Mark Twain

Μιά δραματική έρωτική ιστορία που κατέληξε να γίνει ρητορικό γύμνασμα!

Ίβαν Στεφάνοβιτς Μαζέππας

Ανάμεσα στις εικόνες που συχνά στὰ πιά παλιά χρόνια, αλλά και σήμερα βλέπει κανείς σὲ σπίτια, σὲ καταστήματα, σὲ μερικά απόκεντρα καφενεία ἢ ἐπαρχιακὰ λαϊκὰ κουρέια, εἶναι καὶ ἡ εἰκόνα πού παριστάνει τὴν τιμωρία τοῦ Μαζέππας.

Ὁρμητικό εἶναι τ' ἀχαλίνωτο ἄλογο, πού ἀπάνω του εἶναι δεμένος ἀνάποδα ὁ Μαζέππας, μὲ τὰ μάτια ἔξω, μὲ μαλλιά ἀνακατωμένα. Στὸ νὰ κρεμούν οἱ Ἕλληνες τέτοιες εἰκόνες τοὺς ὠδήγησε μονάχα τὸ καταπληκτικό θέαμα τῆς παράστασης, καὶ μπορούμε νὰ πούμε μὲ βεβαιότητα ὅτι οἱ περισσότεροι ἀπὸ κείνους πού κρεμᾶνε τέτοιες εἰκόνες καὶ ἀπὸ κείνους πού τις βλέπουν, δὲν ξέρουν τὴν ἱστορία τοῦ Πολωνοῦ εὐπατρίδη. Μοναχὰ οἱ λόγιοι καὶ οἱ φίλοι τῆς ἱστορίας θυμοῦνται τὴν ἱστορία τοῦ Καρόλου τοῦ IB', τοῦ βασιλιᾶ τῆς Σουηδίας, πού γράφτηκε ἀπὸ τὸν Βολταίρο, καὶ τις κυριώτερες περιπέτειες καὶ τὸ ἐρωτικό ἐπεισόδιο τοῦ Μαζέππας.

Ὁ Ίβαν (Ἰωάννης) Στεφάνοβιτς Μαζέππας γεννήθηκε τὸ 1645 στὴν διοίκηση τοῦ Κιέβου, πού ἦνθε τότε στὴν Πολωνία καὶ πού μόλις στὰ 1668 ξαναγύρισε στὴ Ρωσία. Ὄταν ὁ Μαζέππας μπῆκε στὴν Αὐλὴ τοῦ βασιλιᾶ τῆς Πολωνίας Ἰωάννη Καζιμίρ, κατέκτησε τὴν καρδιά τῆς γυναίκας τοῦ Πολωνοῦ εὐπατρίδη Φαλιβόσκυ. Ἀλλὰ ὁ ἀπατημένος σύζυγος, ὅταν ἀνακάλυψε τὴν ἀπιστία τῆς γυναίκας του,

φύλαξε φοβερὴ τιμωρία γιὰ τὸν τολμηρὸ ἔραστή. Τὸν ἔδεσε τόσο καλὰ πάνω σ' ἕνα ἄλογο ὀλόγυμνο, πού ἦταν βέβαιος πὼς θὰ σκοτωνόταν σερνάμενος πάνω στὶς στέππες μαζὺ μὲ τὸ ὀρμητικό ζῶο.

Ἡ συζυγική αὐτὴ ἐκδίκησι εἶναι τὸ θέμα τῆς εἰκόνας γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε παραπάνω. Ἀλλὰ τὸ ἴδιο θέμα τράβηξε τὴν προσοχὴ ἐνὸς Ἑλλήνα στιχουργοῦ πού περιγράφει τὸ πάθημα τοῦ ἔραστή. Μὲ τὴν ἐπιγραφή «Ἡ ἐκδίκησις τοῦ ἀνδρός», δημοσίευσε τὸ ποίημα ἐνὸς ἀνωνύμου στιχουργοῦ τὸ 1870 ὁ γνωστός καθηγητὴς τῶν Νέων Ἑλληνικῶν στὸ Παρίσι Αἰμίλιος Λεγκράν, στὴ συλλογὴ «Recueil de chansons populaires Grecques».

Τὸ ποίημα λέει :

Ὁμορφονιὸς ἀγάπησε ὁμορφὴ πανδρεμένη
καὶ ἐχαίρονταν στὸν ἔρωτα καὶ στὴν γλυκιὰν ἀγάπη
πλὴν πίκρα στὴν ξεφάντωσι ἐμελλε νὰ φυτρώσῃ.
Ὁ ἄνδρας ὁ βαρυνόμοιρος τὴν προδοσιὰ λογιάζει
καὶ παίρνει τοὺς συντρόφους του καὶ πᾶει νὰ τοὺς πλακώσῃ.
Ἦυρε τοὺς καὶ ξεφάντωναν, γλυκὰ στὸ μεσονύχτι,
καὶ εἶχανε στρώμα τῇ δροσιᾷ καὶ φωτερό τ' ἀστέρια.
Ὁ ἄνδρας τῇ γυναίκα του ἀλύπητα σκοτώνει,
αἱμάτωσε τὰ χέρια του στὰ στήθη πού ἐφιλοῦσε.

Μ' αὐτοὺς τοὺς στίχους ἀρχίζει τὸ ποίημα. Ὑστερα δὲ διηγεῖται ὁ ποιητὴς τὴν ἐκδίκησι τοῦ συζύγου ἐναντίον τοῦ ἔραστή:

Τὸν ἔραστήν ἐπιάσανε οἱ πῖλοιποι συντρόφοι
καὶ ἔφεραν ἄτι ἄγριο, βρεμένο μὲς τοὺς λόγγους.
Σαράντα τὸ κρατοῦσαν τ' ἄλογο τὸ ἀψιασμένο
καὶ σὰν θηρίο χλιμίντριζε καὶ ἔσαλαπατοῦσε.

Τὸν δόλιο τὸν ὁμορφονιὸ στὸ ἄλογο τὸν δέσαν
κι ἔπειτα τὸ βαρέσανε, νὰ φύγῃ, νὰ μανίσῃ.

Πέντε ὀλόκληρες μέρες ἔτρεχε, ὥσπου:

τὸ ἄλογο γονάτισε καὶ πέφτει ἀποθαιμένο
καὶ ἄψυχος τοῦ κείτεται ἀπάν' ὁ καβαλλάρης
κι ἄγρια πουλιά μαζώχτηκαν νὰ φᾶνε τὰ κορμιά τους.

Ἐνῶ δὲ διαβάτες, περνώντας, ἐτοιμάζονταν νὰ θάψουν τὸν πληγωμένο πού τὸν νόμιζαν νεκρό,

ὁ νιὸς βαρυναστέναξε, ἀνοιγοκλεῖ τὰ χεῖλη,

Κι ὅταν τοῦ δώσανε τὴν πρέπουσα περιποίησι, γιατρεύτηκε,

καὶ βασιλιάς ἐγίνηκε σ' ἐκεῖνα τὰ λημέρια.

Ἡ διήγησι τοῦ ποιητῆ γιὰ τὸν Μαζέππα δὲν διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια. Πραγματικά, ἔτσι σώθηκε. Ὁ Βολταίρος διηγεῖται ὅτι τὸ ἄλογο, πού καταγόταν ἀπὸ τὴν Οὐκρανία, ἔφερε τὸν Μαζέππα σ' αὐτὴ τὴ χώρα. Ἀγρότες δὲ τῆς Οὐκρανίας βοήθησαν κ' ἐσωσαν τὸν ἐτοιμοθάνατο ἔραστή.

Κατὰ τις διηγήσεις τῶν ἱστορικῶν, γρήγορα ὁ Μαζέππας διακρίθηκε ἀνάμεσα στοὺς Κοζάκους τῆς Οὐκρανίας γιὰ τὸ θάρρος του καὶ τὴν παλληκαριά του. Καὶ πρῶτα μὲν ἔγινε βοηθὸς τοῦ χατμάνου, δηλαδὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου Ίβαν Σαμουήλοβιτς, ὕστερα δὲ, τὸ 1687, προβιβάστηκε κ' αὐτὸς σὲ χατμάνο, στὸν καιρὸ πού μὲ τὴ βοήθεια τῆς Οὐκρανίας στὰ 1693, ὁ Πέτρος ὁ Μεγάλος ἔγινε ἡγεμόνας τῆς χώρας. Ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ μερικά χρόνια ὁ Μαζέππας ἀποπειράθηκεν ἀποστατήσῃ ἀπὸ τὸν ἰσχυρὸ αὐτοκράτορα τῆς Ρωσίας καί, βοηθούμενος ἀπὸ τὸν μεγάλο ἀντίπαλο τοῦ Τσάρου, τὸν βασιλιᾶ τῆς Σουηδίας Κάρολο τὸν IB', θέλησε νὰ ἐνώσῃ τὴν Οὐκρανία μὲ τὴν Πολωνία. Οἱ πονηρὲς του ὁμῶς σκέψεις

ἀποκαλύφθηκαν στὸν Πέτρο. Ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ δὲν πίστεψε σ' αὐτὰ πού τοῦ καταγγείλανε, παρὰ ἀπειναντίας ἔστειλε τοὺς καταδότες στὸ Μαζέππα, ὁ ὁποῖος καὶ τοὺς ἐσκώτωσε. Ἀλλὰ λίγο ἀργότερα, πείστηκε ὁ Τσάρος γιὰ τὴν προδοσία πού ἐτοίμαζε ὁ Μαζέππας.

Κι ἄρχισε ἡ καταδίωξι τοῦ προδότη. Ἡ ἰσχυρὴ του ἀκρόπολι, τὸ Βατουρίν, κυριεύτηκε ἀπὸ τὸ στρατηγὸ Μεντζίκωφ καὶ ὁ Μαζέππας ἀναγκάστηκε νὰ πάγῃ φανερά μὲ τὸ μέρος τοῦ Καρόλου τοῦ IB', πού εἶχε ἐκστρατεύσει στὴν Οὐκρανία. Ὑστερα ἀπὸ λίγο ὁμῶς νικήθηκε μαζὺ μὲ τὸν Κάρολο, πού πέθανε τὸν Ἰούνιο τοῦ 1709 στὴν Πολτάβα, καὶ μετὰ ἀπὸ λίγους μῆνες, τὸν Σεπτέμβριο τῆς ἴδιας χρονιάς, πέθανε κι ὁ Μαζέππας, ἀποφεύγοντας, μὲ τὸ δηλητήριο πού πῆρε, τὴν τιμωρία τοῦ Πέτρου.

Ὅπως δὲ ἡ ἐρωτικὴ περιπέτεια τοῦ Μαζέππας, ἔτσι καὶ ἡ ἀποστασία του δὲν ἄφησε ἀδιάφορους τοὺς Ἕλληνες. Στὴ Μοῦνὸ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος, στὸ Ἅγιο Ὄρος, ὑπάρχει ἕνας κώδικας τοῦ δεκάτου ὀγδόου αἰῶνος πού, ἀνάμεσα σὲ διάφορα ἄλλα ἔργα, περιλαμβάνει καὶ δυὸ κείμενα σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία τοῦ Μαζέππας. Οἱ ἐπιγραφὲς τῶν δύο τούτων πραγματειῶν δείχνουν τὸ χαρακτηριστὸν τους. Δὲν ἔχομε μπροστὰ μας ἱστορικὰ μελετήματα, ἀλλὰ ρητορικά δοκίμια. Αὐτὸς πού τάγραψε, ἀνώνυμος καὶ ἄγνωστος, δὲν ἀποσκοπεῖ στὴν ἱστορικὴ ἐκθεσι γιὰ τὴν ἀποστασία τοῦ εὐπατρίδη καὶ γι' αὐτὸ λίγο τὸν ἀπασχολεῖ ἡ ἱστορικὴ ἀκρίβεια. Ἐτσι παριστάνει τὸ Μαζέππα πιασμένο νὰ ἀπολογεῖται μπροστὰ στοὺς συμβούλους τοῦ Τσάρου, πού ἀπαιτοῦσε τὸ θάνατο τοῦ ὑποδίκου. Ὁ σκοπὸς τοῦ συγγραφέα εἶναι ἄλλως ρητορικός, θέλει νὰ ἐπιδείξῃ τὴν τέχνην του ἴση στὴν κατηγορία καὶ στὴν ἀπολογία.

Ὁ συγγραφέας αὐτῶν τῶν ρητορικῶν γυμνασμάτων προτίμησε τὸν ἀνάρτη τῆς Οὐκρανίας, πού μπορούσε νὰ τὸν παρυστήσῃ στὴν κατηγορία τοῦ ἀποστάτη καὶ κακοποιῶ καὶ στὴν ἀπολογία τοῦ ἥρωα κ' ἐλευθερωτῆ, καὶ φιλοδοξοῦσε νὰ δείξῃ τὴν ἴδια τέχνην στὴν παράστασι τοῦ χειρότερου καὶ τοῦ καλύτερου.

Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΨΥΧΗ ΑΝΟΙΓΕΙ ΝΕΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ

Παύουν να υπάρχουν άδύνατες έλξεις;

TOU CLAUDE FRESNOY

Η μέθοδος της τεχνητής χείρας είναι αδύνατον να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Η μέθοδος αυτή είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Η μέθοδος αυτή είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο.

Το πρώτο μέρος της μαρκω- σίας αυτής είναι το «μηχανο- ρόημα» του νεοφουρικού συ- στήματος σε όλα τα επίπεδα. Η τεχνητή βία είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο.

Το «μηχανορόημα» του νεο- φουρικού συστήματος είναι το πρώτο μέρος της μαρκω- σίας αυτής. Η τεχνητή βία είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο.

Η μέθοδος της τεχνητής χείρας είναι αδύνατον να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Η μέθοδος αυτή είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο. Η μέθοδος αυτή είναι η μόνη που μπορεί να αναπαράγει τον ανθρώπινο εγκέφαλο.

Στοιός δα βρη τα περιεόμενα

Όπως βλέπετε παρακάτω, πρέπει να συμπληρωθούν οι στοι- σμοί των έξι λέξεων με γράμματα, έτσι ώστε να σχηματισθούν έξι όρθιες λέξεις.

Οι πιθανότητες σχηματισμού είναι, σε κάθε σχεδόν λέξη, πολλές. Έκείνο που επιβιώνει η άκρη αυτή, που είναι συνδυασμός λέξεων κτηκή διασκέδαση και για πολλά άτομα, είναι ο σχηματισμός λέξεων που δίνουν όσο το δυνατόν περισσότερους βαθμούς.

Βάσι για τη βαθμολογία θα χρησιμοποιήσετε το αλφάβητο μας, όπως το βλέπετε παρακάτω. Σε κάθε γράμμα αντίστοιχον όσοι βαθμοί αναφέρονται στον πίνακα.

Βαθμολογούνται φυσικά μόνο τα γράμματα που λείπουν από τις λέξεις. Επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μόνον άρτιων λέξεων, κυρίως όμοιων, γλωσσικών και επισημοποιημένων όρων κλπ. Επιτρέπονται επίσης πασιγλωσσές λέξεις έθνικων όρων. Μετοχές, ρήματα, επιρρήματα, άρτωνυμίες, πηλθυστικοί, γενικές, δοτικές κλπ. δεν επιτρέπονται.

Εάν τώρα βρήτε για συνολό παραπάνω από 210 βαθμούς, θα έχετε επιτύχει μια πολύ καλή βαθμολογία.

Στην τελεία των λέξεων μας θα βρήτε ένα παράδειγμα, με μια έμπιστη αξιολογία βαθμολογία, την οποία... εχόμεθα να έχετε υπηρερή.

A	B	T	A	E	Z	H	Θ	I	K	A	M	
1	7	6	5	2	10	8	10	7	2	6	4	
N	E	O	T	P	Σ	T	Y	Φ	X	Ψ	Ω	
8	9	4	3	9	3	5	8	8	9	10	10	

Βαθμολογία :

1)	E	K	T	*	*	*	*	*	*	Σ	=	
2)	E	*	A	T	*	*	*	*	*	Σ	=	
3)	E	*	*	M	*	*	*	*	*	Σ	=	
4)	*	E	P	O	*	*	*	*	*	Σ	=	
5)	K	A	*	*	*	*	*	*	*	Σ	=	
6)	A	*	*	*	*	*	*	*	*	Σ	=	

Συνολον βαθμολογίας

I. X.
(Αντίσ στη τελεία 128)

6
4
6
9
4
2
9
2
29

διάρκεια τῆς ἐγχειρήσεως μὲ τὴν διαδοχικὴ καὶ συμμετρικὴ ἐπίθεσι παγοκυστέων πάνω στίς γάμπες, ὕστερα στὴ βουβωνικὴ χώρα, στίς μασχάλες, στοὺς ἀγκῶνες, στὰ πόδια καὶ τέλος στὴν περιοχὴ τῆς καρδιάς.

Ἡ ψῦξι αὐτῇ, ποὺ φέρνει τὸ σῶμα σὲ θερμοκρασίαν 31 μέχρι 34 βαθμῶν καὶ κατεβάζει τὸ βασικὸ μεταβολισμὸ ἀπὸ συν 48 σὲ συν 10, συνεχίζεται ἐπὶ 48 ὥρες ἢ περισσότερον καὶ ἐπακολουθεῖ βαθμιαία θέρμανσις.

Μοναδικὴ ἀνάμνησις: Ἕνας εὐχάριστος ὕπνος.

Ὁ ἀσθενὴς ξυπνᾷ γρήγορα, χωρὶς ἐμέτους, χωρὶς ταραχὴ καὶ μένει γιὰ πολλὰς ὥρας σὲ μιὰ κατὰστασι εὐδιαθεσίας ποὺ φαίνεται καὶ στὴν ὄψι του: τὸ δέρμα διατηρεῖ χροῖα ρόδινον, ὁ σφυγμὸς καὶ ἡ ἀρτηριακὴ πίεσι εἶναι κανονικά. Ἄν καὶ οἱ ἄρρωστοι αὐτοὶ δὲν ὑποφέρουν, ἢ ἐπούλῳσι τοῦ τραύματος δὲν καθυστερεῖ. Ἡ μετεγχειρητικὴ περίοδος εἶναι εὐκόλῃ καὶ χωρὶς ἐπιπλοκῆς.

Ἀπὸ τίς περιπτώσεις τοῦ γιτροῦ Μπόμπιμπο μπορούμε νὰ ἀναφέρουμε ἕναν ἄντρα 74 ἐτῶν ποὺ ἐπασχε ἀπὸ στένωσι τοῦ πυλωροῦ. Δὲν μπορούσε νὰ τραφῇ, εἶχε χάσει 15 κιλά καὶ ὅμως ὑπέστη ἐπέμβασι στὸ στομάχι ποὺ ἀφαιρέθηκε σχεδὸν ὁλόκληρον καὶ ἀνέρρωσε μέσα σὲ ἑνδεκα μέρες. Ἡ νάρκωσι τοῦ ἔγινε σὲ 31 βαθμοὺς.

Ἕναν ἄλλο ἀσθενῆ 60 ἐτῶν, μὲ σοβαρὸ καρδιακὸ νόσημα (γενικὴ ἀρρυθμία) καὶ ἀρτηριοσκληρῶσι, τὸν πῆγαν στὸ νοσοκομεῖο μὲ κρίσι σκωληκοειδίτιδας, περιτονίτιδα καὶ πυρετὸ 40°. Κα-

τάστασι πολὺ σοβαρή. Τοῦ ἔκαναν νάρκωσι ἐπείγουσας ἀνάγκης μὲ ἀποτέλεσμα νὰ θεραπευθῇ καὶ νὰ ἐπούλωθῇ ἀπολύτως τὸ τραῦμα τοῦ σὲ εἴκοσι πέντε μέρες.

Ἀπὸ πενήντα ἀσθενεῖς μὲ μέσο ὄρο ἡλικίας ἐξήντα ἐτῶν, ποὺ μεταφέρθηκαν στὴν κλινικὴ Βωζιάρ ἐξαντλημένοι καὶ μὲ πολὺ σοβαρὰς παθήσεις, στίς ὁποῖες ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ κανονικὰ ἕνας μέσος ὄρος ὀνησιμότητος 75 % περίπου, οἱ 34, τὸ 68 % δηλαδὴ ὑπερνήκησαν τὴ δοκιμασίαν.

Ἡ τεχνικὴ τῆς ναρκόσεως μὲ ψῦξι εἶναι πολὺ λεπτὴ καὶ ἀπαιτεῖ προσεκτικὴ παρακολούθησι ἀπὸ προσωπικὸν εἰδικευμένο, μὲ καθωρισμένες ὁδηγίες. Κάθε προσπάθεια ὅμως ἀξίζει τὸν κόπο γιὰτὶ πρόκειται γιὰ μιὰ καινούργια καὶ πολύτιμη μέθοδο ποὺ προσφέρεται στὸν χειρουργό, γιὰτὶ στίς ἀπελπιστικὰς λεγόμενες περιπτώσεις, στίς ὁποῖες καὶ ἐφαρμόζεται, συντελεῖ στὴ μείωσι τῆς χειρουργικῆς ὀνησιμότητος περίπου κατὰ τὰ τρία τέταρτα.

Ἕνα περίεργον περιστατικὸν ποὺ ἔγινε στὸ Μπουένος Ἀῖρες τὸ 1917 θὰ μπορούσε ἀπὸ τότε νὰ μᾶς εἶχε βάλει στὸ δρόμον τῆς χειμερίας νάρκης. Στὴν πόλιν αὐτὴ ἔγινε ἐντελῶς ἀθέλῃτα ἡ πρώτη γενικὴ ἀναισθησία μὲ ψῦξι.

Ἕνας φύλακας 75 ἐτῶν κλείστηκε κατὰ λάθος σὲ μιὰ αἷθουσα ψύξεως. Τὸν βρῆκαν ὕστερα ἀπὸ πολλὰς ὥρας ἀκουμπισμένο σὲ ἕνα τοῖχο σὲ κατὰστασι πλήρους ψύξεως. Τὸν μεταφέρανε στὴν αἷθουσα μηχανῶν ὅπου ὑπῆρχε θερμοκρασία 35 βαθμῶν. Ἕνας γιαιτρὸς διαπίστωσε τὸν θάνατό του, ἀφοῦ μάταια προσπάθησε νὰ

τὸν ζωντανέψῃ. Ὡστόσο ὁ «νεκρὸς» ζωντάνεψε μόνος του λίγον ἄργότερα. Τὴν ἄλλην μέραν συνέχισε κανονικὰ τὴ δουλειὰ του, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποφέρει τίποτα ἀπ' αὐτὴν τὴν ἐπικίνδυνον ἱστορίαν καὶ χωρὶς νὰ κρατήσῃ παρὰ τὴν

ἀνάμνησιν ἑνὸς καλοῦ ὕπνου.

Χρειαστήκαν ὥστόσο πολλὰ χρόνια προτοῦ πραγματοποιηθῇ χωρὶς κίνδυνον αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς σύγχρονης χειρουργικῆς, ποὺ λέγεται τεχνητὴ χειμερία νάρκη, δηλαδὴ νάρκωσι μὲ ψῦξι.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ, Ο ΜΑΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΑ-Ι-ΔΑΡΟΣ.

Συνήθως οἱ χωρικοὶ δὲ χωνεύουν τοὺς ὑπαλλήλους τῆς γραφειοκρατίας ποὺ, ὅπως λένε, θρονιάζονται σὲ πολυτελῆ γραφεῖα χωρὶς νὰ κάνουν τίποτα. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα τὸ ἐρμηνεύει θαυμάσια ἕνας μῦθος ποὺ κυκλοφορεῖ στὸ Κεντάκν των Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Ἀκούστε τον:

«Μιὰ φορὰ κι ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς ποὺ εἶχε προσλάβει στὴν αὐλὴν του ἕνα μάγο γιὰ νὰ τοῦ λήθῃ τί καιρὸ θὰ κάνῃ.

Μιὰ μέρα ὁ βασιλιάς ἤθελε νὰ βγῇ γιὰ ψάρεμα καὶ ρώτησε τὸν ἀστρονόμον του γιὰ τὸν καιρὸ.

— Μήπως βρέξι;

— Οὔτε σταγόναν, βασιλιά μου!

Καὶ ὁ βασιλιάς ἔβαλε μιὰ ὥραλα φορεσιά καὶ ξεκίνησε. Στὸ δρόμον βρῆκε ἕνα χωρικὸ πάνω στὸ γαῖδαρό του.

— Κύριέ μου, τοῦ φώναξε ὁ χωρικός, δὲ λυπάσαι τέτοια φορεσιά νὰ τὴ χαλάσῃ στὴ βροχή; Γύρισε στὸ παλάτι σου ὅσο εἶναι καιρὸς, γιὰτὶ σὺν τὴ νεροποντῇ ποὺ θὰ πιάσῃ σὲ λίγον δὲ θάχουν ξαναδεῖ τὰ μάτια σου!

— Τί εἶν' αὐτὰ ποὺ λές, εἶπε θυμωμένος ὁ βασιλιάς. Ἐγὼ πληρώνω μὲ χρυσάφι ἕνα μάγο γιὰ νὰ μοῦ λήθῃ τὸν καιρὸ καὶ αὐτὸς μὲ βεβαίωσε πὼς οὔτε σταγόναν δὲν πρόκειται νὰ πέσῃ σήμερα.

Καὶ ὁ βασιλιάς συνέχισε τὸ δρόμον του. Μὰ ἡ βροχὴ δὲν ἄργησε ν' ἀρχίσῃ καὶ τὰ ρούχα του ἔγιναν ἀγνώριστα. Ἦταν νὰ γελάῃ κανεὶς μὲ τὰ χάλια του. Μὲ τὰ πολλὰ ἔφθασαν αὐτὸς καὶ ἡ ἀκολουθία του στὸ παλάτι, ἔδιωξε ἀμέσως τὸν ἀστρονόμον καὶ διέταξε νὰ τοῦ φέρουν τὸ χωρικὸ ποὺ εἶχε συναντήσῃ στὸ δρόμον. Ὅταν τοῦ τὸν φέρανεν, τοῦ εἶπε:

— Θέλω νὰ πάρῃς τὴ θέσιν τοῦ ἀνθρώπου ποὺ μοῦ πρόλεγε τὸν καιρὸ.

— Βασιλιά μου, ἀπάντησε ὁ χωρικός, ἐγὼ δὲν εἶμαι ἀστρονόμος. Τὸ μόνο ποὺ κάνω εἶναι νὰ κοιτάζω τ' αὐτιά τοῦ γαϊδαροῦ μου. Ὅταν ὁ καιρὸς εἶναι στὴ βροχή, τὰ αὐτιά του εἶναι κατεβασμένα — τόσο περισσότερο ὅσο πιὸ δυνατὴ πρόκειται νὰ εἶναι ἡ βροχὴ. Ἐ, σήμερα τ' αὐτιά τοῦ φουκαρᾶ τοῦ γαϊδαροῦ μου ἦτανε κάτω γιὰ κάτω!

— Φύγε! φώναξε θυμωμένος ὁ βασιλιάς. Δὲ σὲ χρειάζομαι. Θὰ προσλάβω στὴν ὑπηρεσίαν μου ἕνα γαῖδαρον.

Ἔτσι λοιπὸν ἀρχισε τὸ κακὸ. Ἀπὸ κείνον τὸν καιρὸ, ὅλες τὶς θέσεις τοῦ κράτους, τίς πιὸ καλοπληρωμένες, τίς κατέχουνε γαϊδούρια».

ΑΥΤΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΙΑ ΕΔΩ...

Ένα διήγημα του Μ. ΓΚΟΡΚΥ

« Ήταν, αδερφέ μου, μιὰ μικρή νόστιμη μικρούλα κούκλα ».

Κάθε φορά που αὐτὰ τὰ λόγια ξανάρχονται στὸ μυαλό μου, βλέπω στὸ παρελθὸν νὰ γελοῦν δυὸ ζευγάρια μάτια μισότυφλα ἀπὸ τὰ γεράματα, μὲ μιὰ ἔκφρασι ἀγάπης καὶ συμπόνιας ἡσυχῆς καὶ ἀληθινῆς. Ἀκούγω δυὸ τρεμουλιαστές γεροντικές φωνές πού λένε πὼς « ἐκεῖνη ἦταν μιὰ μικρή νόστιμη μικρούλα κούκλα ». Σ' αὐτὴ τὴν ἀνάμνησι ἡ ψυχὴ μου γίνεται εὐτυχισμένη καὶ ἐλαφριά. Εἶναι μιὰ ἀπ' τὶς πιὸ ὁμορφες καὶ τὶς πιὸ δροσερές ἀναμνήσεις πού μοῦχουν μείνει ἀπ' τὰ πολλὰ χρόνια τῆς τυχοδιωκτικῆς μου ζωῆς στοὺς δρόμους τῆς πατρίδας μου.

Ἐρχόμουν ἀπ' τὶς στέππες, πέρα ἀπ' τὸν Δὸν καὶ πῆγαινα στὴ Βερόκιεγκε, ὅταν ἀντάμωσα τοὺς δυὸ προσκυνητές. Ἦταν παντρεμένοι καὶ θὰ μετροῦσαν κι οἱ δυὸ μαζὺ ἑκατὸ πενήντα χρονία. Περπατοῦσαν τόσο ἀργὰ καὶ τόσο ἀδέξια, ἔσερναν τόσο βαριά τὰ παπούτσια τους μέσα στὴ ζεστὴ σκόνῃ τοῦ δρόμου καὶ εἶχαν πάνω στὰ ροῦχα καὶ στὰ πρόσωπά τους κάτι τὸ τόσο ἔχωρο, πού σοῦδιναν ἀμέσως

τὴν ἐντύπωσιν πὼς ἔρχονταν ἀπὸ πολὺ μακριά.

— Ἐρχόμαστε ἀπὸ τὴ διοίκησι τοῦ Τόμπολεκ, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, μοῦ εἶπε ὁ γέρος.

Καὶ ἡ γρηούλα μὲ κοίταζε μὲ τὰ καλοκάγαθα μάτια της, πού κάποτε θὰ ἦταν γαλανὰ, χαμογέλασε φιλικὰ καὶ πρόσθεσε ἀναστενάζοντας.

— Εἴμαστε ἀπὸ τὸ μικρὸ χωριὸ Λίσα τῆς φάμπρικας Νί-κολσκ.

— Ὡστε θάσαστε κουρασμένοι ἀπὸ τὸ δρόμο...

— Κουρασμένοι ; ὄχι καὶ πολὺ... Ἀκόμα βαστοῦμε... Σερνόμαστε σιγανὰ μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

— Κάνατε κανένα τάμα ; Ἡ εἶναι ὁ θρησκευτικὸς ζήλος πού σὰς σπρώχνει στὰ γεράματά σας ;

— Κάναμε ἓνα τάμα, ἀδερφέ, μιὰ υπόσχεσι στοὺς Ἁγίους τοῦ Θεοῦ στὸ Κίεβο, νὰ πᾶμε στὸ Σολοβέτσκ. Ναί, συνέχισε ὁ γέρος, γυρίζοντας στὴ συντροφισά του, ὡς ξεκουραστοῦμε λιγάκι.

— Ἄν θέλῃς, παράδεχτηκε κείνη.

Καὶ καθήσαμε οἱ τρεῖς μας στὸν ἴσκιό μιᾶς γέρινης ἱτιᾶς

στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου. Ἐκανε ζέστη, ὁ οὐρανὸς ἦταν χωρὶς σύννεφα. Ὁ μεγάλος δρόμος χανόταν μπροστὰ καὶ πίσω μας μισοσκεπασμένος ἀπὸ βαριοὺς ἀτμούς. Ὁλόγυρα ἦταν ὅλα ἔρημα καὶ θλιβερά. Δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀπλώνονταν χωράφια ἀπὸ σύκαλη, ἀκίνητη καὶ ξεραμένη.

— Ἡ σύκαλη δὲν πᾶει καλά, ἔκανε ὁ γέρος δείχνοντας μερικὰ στάχνα πού εἶχε ξεριζώσει. Ἐχουν κουράσει πολὺ τὸ χῶμα ἐδῶ.

Μιλῆσαμε γιὰ τὴ γεωργία καὶ γιὰ τὴν ὑποταγὴ τοῦ χωρικοῦ στὴ γῆ. Ἡ γρηὴ ἀκουγε ἀναστενάζοντας καὶ πέταγε πότε-πότε καμμιὰ γνωστικὴ λέξι στὴν κουβέντα μας.

— Νὰ κάτι πού θὰ χρειαζόταν ἡ μικρὴ μας, ἂν ζοῦσε ἀκόμα, ἔκανε ξαφνικὰ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ στ' ἀδύνατα χωράφια τῆς σύκαλης. Ἐδῶ θάξερε νὰ διδάξῃ.

— Ναί, θάβρισκε τὸν τρόπο νὰ ξεχρεώσῃ τοὺς χωρικοὺς αὐτοῦ τοῦ τόπου, εἶπε ὁ γέρος μ' ἓνα κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ του.

Ὑστερα σάπασαν κι οἱ δυὸ τους.

— Γιὰ ποιὸν μιλάτε ; ρώτησα.

Ὁ γέρος γέλασε μὲ καλωσύνη.

— Γιὰ μιὰ πού δὲν ὑπάρχει πιά. Κατοικοῦσε σὲ μᾶς, στὸ χωριό, στὸ σπιτάκι μας. Ἦταν ἀπὸ εὐγενικὴ γενιά.

Τότε βάλθηκαν νὰ διηγοῦνται, πρῶτα ἀργὰ, ὕστερα ὅσο πῆγαιναν πιὸ γρήγορα, βλέποντάς με καὶ οἱ δυὸ τους, πετώντας τὶς κουβέντες τους καθέννας μὲ τὴ σειρά του.

— Ἦταν μιὰ μικρὴ, μιὰ νόστιμη μικρὴ κούκλιτσα. Τὴν εἶ-

χαν ἐξορίσει στὸν τόπο μας...

— Ὅταν ἦρθε σὲ μᾶς ἦταν κατατσακισμένη ἀπ' τὴ χιονιὰ καὶ ἔτρεμε ἀπὸ τὸ κρύο.

— Ἦταν μικρούτσικη σὰν μιὰ κούκλιτσα.

— Τὴ βάλαμε γρήγορα κοντὰ στὴ σόμπα...

— Καὶ ἡ σόμπα μας εἶναι μεγάλη καὶ πολὺ ζεστή.

— Ὑστερα τῆς δώσαμε νὰ φάῃ.

— Καὶ κείνη γέλασε.

— Καὶ τὰ μικρά της μάτια ἦταν τόσο μαῦρα ὥπως τοῦ ποντικοῦ...

— Καὶ μόλις ξεκουράστηκε ἄρχισε νὰ κλαίῃ. « Εὐχαριστῶ καλοὶ μου ἄνθρωποι », εἶπε.

— Κι ὅμως βάλθηκε ἀμέσως νὰ δουλεύῃ, εἶπε ὁ γέρος γελώντας πολὺ δυνατὰ καὶ μισοκλείνοντας τὰ μάτια του ἀπὸ τὴ μαγεία. Νὰ τὴν πού κυλᾷ μέσα στὸ δωμάτιο σὰν ἓνα κουβάρι καὶ τὰ κάνει ὅλα ἄνω κάτω. « Δῶστε μου τὸν κᾶδο πού πλένουν », εἶπε. Καὶ τὸν σέρνει ἡ ἴδια μὲ τὰ μικρά της μπράτσα μέσα στὴν αὐλὴ. Καὶ τὰ γουρουνόπουλα χρειάστηκε ν' ἀφήσουν τὴ μάντρα. Τὰ πῆρε, τὰ φίλησε στὸ μουςοῦδι καὶ τάβγαλε ἔξω.

— Χά ! χά ! χά ! γελοῦσαν καὶ οἱ δυὸ μὲ τὴν καρδιά τους πού μόλις μπορούσαν νὰ πάρουν ἀνάσα.

— Δὲν πέρασε ἡ βδομάδα καὶ τάχε ὅλα ἀναποδογυρίσει.

— Τὸ τί μᾶς ἔκανε νὰ ιδρώσουμε !

— Κι ἡ ἴδια γελοῦσε, ἔκανε θόρυβο καὶ χτυποῦσε τὰ μικρά της ποδαράκια.

— Ὡσπου ἄξαφνα ἔγινε σκοτεινὴ καὶ φοβήθηκε.

— "Ηθελε όπωσδήποτε νά πεθάνη.

— "Εκλαιγε χωρίς σταματημό... καί σουσχιζε τήν καρδιά... Άνησυχούμε, τή ρωτάμε, τί έχεις λοιπόν; Τί έχεις; Ήταν νά σαστίσης. Καί στο τέλος κλαίγαμε καί μεϊς μαζύ της χωρίς νά ξέρουμε γιατί... Τήν χαϊδεύουμε καί κλαΐμε ακόμα κι οί τρεϊς.

— Ήταν σάν δική μας κόρη.

— Τήν αγαπούσαμε όσο καί τά παιδιά μας, είπε ό γέρος.

— Ζούσαμε μόνοι μέσα στην καλύβα. Έχουμε ένα γιό στρατιώτη, ό άλλος δουλεύει στά χρυσωρυχεία, πρόσθεσε ή γρηά.

— Θάταν ή μικρή ίσαμε δεκαοχτώ χρονώ, όχι παραπάνω.

— Καί φαινόταν μονάχα δώδεκα.

— Άντε καλέ! Τί λές εκεί μάνα; Ήταν πολύ γεροδεμένη. Κι αν ήταν μικροκαμωμένη τί μ' αυτό; ... Μήπως τόπα αυτό γιά νά τήν κατηγορήσω;

— Καθόλου, απάντησε ή γρηούλα με καλωσύνη.

— Ύστερα σώπασαν κι έμειναν βυθισμένοι στίς αναμνήσεις τους.

— Καί τότε τί έγινε; ρώτησα.

— Τί έγινε; Τίποτα, αδερφέ, εκανε ό γέρος μ' ένα στεναγμό.

— Δέν υπάρχει πιά...

— Ό πυρετός τήν πήρε.

Δυό δάκρυα έτρεξαν πάνω στά ρυτιδωμένα του μάγουλα.

— Ναι, αδερφέ, πέθανε...

Κατοικούσε σέ μās δυό χρόνια.

"Όλο τó χωριό, όλη ή περιοχή τή γνώριζε. "Ηξερε νά γράφη καί νά διαβάξη, κι έμαθε στους ανθρώπους μας... Ήταν μιá κοπέλα πολύ έξυπνη καί καλύτερα ακόμα μιá αληθινή ψυχή

κοριτσιού, μιá ψυχή αγγέλου! Για όλα είχε καρδιά, όλα τήν συγκινούσαν! Καί πόσο ήξερε από καλλιέργεια! "Όλα τάξερε. «Ποιό τά ξέρεις αυτά μικρή ψυχή;» τή ρωτούσαμε, «Μά είναι μέσα στα βιβλία», έλεγε.

— Ήταν τόσο μικρή, τόσο μικρή, κι όμως ήταν γιά μās μιá δασκάλα, μιá καλή σύμβουλος. Περιποιότανε τους αρρώστους. Τή μέρα, πολλές φορές τή νύχτα, πήγαινε νά τους δή, τους έδινε φάρμακα, τους μιλούσε γλυκά, με τόση καλωσύνη! Καί νά ξάφνου πέφτει κι ή ίδια αρρωστη καί κοιτάται σ' άφασία καί παραμιλά. Καί καθώς πάμε νά ζητήσουμε τόν παπά, πεθαίνει ή καλή, ή άγια.

Σ' αυτά τά λόγια καινούργια δάκρυα κύλησαν στά μάγουλα τής γρηάς, καί δοκίμασα τότε ένα παράξενο ξελάφρωμα σάν νάχε κλάψει γιά μένα.

— "Όλο τó χωριό ήρθε μπροστά στο σπιτάκι μας... «Είναι δυνατόν νά μ'ν άπάρχη Θεός!» φώναζαν οί άνθρωποι. «Α! τήν καίμενούλα, τήν καίμενούλα!».

"Όλοι τήν αγαπούσαν τόσο!... Όλόκληρος ό δήμος ακολουθούσε τó φέρετρό της. Δεκαπέντε μέρες μετά, ήταν ακριβώς οί μέρες τής νηστείας, αποφασίσαμε νά κάνουμε ένα προσκύνημα, νά παρακαλέσουμε γιά κείνη, καί οί γειτόνοι βάλθηκαν νά μās πείσουν. «Πηγαίνετε, λοιπόν, έλεγαν, δέν έχετε τίποτα νά κάνετε. Είστε γέροι άνθρωποι, κι αυτό θά σās τó λογαριάσουν στον ουρανό!» Καί τότε φύγαμε...

— Καί κάνατε όλο τó δρόμο με τά πόδια;

— "Όχι όλόκληρο, αδερφέ. Εί-

μαστε πολύ γέροι γιά τόσο. "Όταν βρισκόταν κανένας καί μās βοηθοΰσε, πηγαίναμε με κάρρο, καί πάλι σιγά σιγά με τά πόδια, όσο μπορούσαμε. "Αχ, αν είχαμε τίς μικρές της γάμπες... Θάταν άλλο πράμα.

Καί ξανά βάλθηκαν νά μιλουν γιά κείνη που δέν υπήρχε πιά, γιά τήν «μικρή τους χαριτωμένη κούκλα», πούχε πεθάνει από πυρετό.

Θάταν δυό ώρες πούμαστε καθισμένοι εκεί νά φλυαρούμε, όταν ένας μικρός Ρώσος μās έφτασε με τó κάρρο του. Άπάντησε στο χαιρετισμό μας, μās

καλοκοίταξε γιά μιá στιγμή καί φώναξε στους δυό γέρους.

— Άνεβήτε, λοιπόν, παππούδες! Θά σās πάω στο πάρα κάτω χωριό.

Καθήσανε στο πλάϊ του καί χάθηκαν πίσω από ένα σύννεφο σκόνης. Σηκώθηκα καί τους ακολουθήσα άργά.

Πολλή ώρα ακόμα σκεφτόμουν τó γέρικο αυτό ζευγάρι πούχε κάνει τόσες χιλιάδες βέρστια, γιά νά παρακαλέση γιά μιá κοπέλα πούχε περάσει κατá τύχη από τή ζωή τους κι είχε ξυπνήσει στην καρδιά τους τήν αγάπη.

♦ Μιá τρομερά ζεστή μέρα, ενώ περπατούσε στο δρόμο, ό διάσημος κωμικός Γκαμπριέλλο πρόσεξε πώς ένα παιδί τόν ακολουθούσε. Δέν έμοιαζε νά θέλη αυτόγραφο, αφού ούτε μιá φορά δέν προσπάθησε νά προσπεράση τó γνωστό ήθοποιό, αλλά ακολουθούσε τά βήματά του. "Ό Γκαμπριέλλο νευρίασε. Σταμάτησε λοιπόν αυτός καί ρώτησε τόν μικρό τί ήθελε.

— Τίποτα, απάντησε ό μικρός. "Η μαμά μου μου είπε νά περπατάω στη σκιά!

Constellation

♦ Ένας ζωγράφος ρωτά ένα χωρικό:

— Μπορώ νά ζωγραφίσω τίς αγελάδες σου;

— Βέβαια όχι, απαντά ό χωρικός. Μου άρέσουν όπως είναι.

Ένα έργο τέχνης — Μια ιστορία

ΡΟΥΜΠΕΝΣ:

Ο κατακτητής της ζωής

Ο Λουί Ρεώ, αυτός ο άκαταπόνητος μελετητής της Τέχνης, είπε κάτι επιγραμματικό για τον Ρούμπενς: «Αν θέλαμε να δώσουμε στη ζωγραφική προσφορά του ένα έμβλημα, θάπρεπε να διαλέξουμε της Αμάθειας το κέρατο».

Κι αληθινά, τίποτα δε θα χαρακτήριζε τόσο σωστά την παλέττα του μεγάλου Φλαμανδού όσο το αρχαίο αυτό σύμβολο της αφθονίας.

Ο Ρούμπενς είναι στη ζωγραφική ή μακαριότητα του πλούτου, ή δόξα της χλιδής, ή εύλογία της γονιμότητας. Λίγοι καλλιτέχνες τον έφθασαν σε παραγωγικότητα. Έκατοντάδες αρκετές είναι οι μεγάλες συνθέσεις του που τιμούν ονομαστές πινακοθήκες κι ακόμα περισσότερες τα μικρότερα ζωγραφίσματά του με λάδι ή μολύβι. Κανέναν δεν είχε τη χειμαρρώδη όρμητικότητά του. Η εμπνευσί του, μονάχα με πλατύ ποτάμι που φέρνει απ' όπου περνάει τη χαρά της αλογόριαστης ευφορίας, μπορεί να παρομοιωθώ, έτσι που άσυγκράτητη ξεχύνεται μέσα στους χώρους της ευαγγελικής ιστορίας, της Βίβλου, της ελληνικής μυθολογίας, της κοσμικής ζωής που τον περιβάλλει. Το πινέλο γίνεται στα χέρια του σκηπτο έξουσίας. Μ' αυτό κατακτά τάγματα αγγέλων, βασιλιάδων, θεών και ήρώων της ελληνικής αρχαιότητας, νεράιδες και φένους, γυναικές κι αγαπημένα του πρόσωπα. Μεθυμένος από ζωή ζητάει να κλείσει ζωή μέσ' στα έργα του. Λατρεύει την πολυτέλεια, την αφθονία, τη χαρά των

αίσθήσεων. Η αφράτη τριανταφυλλένια σάρκα, η γοητεία των ειδυλλιακών τοπίων, ή παγανική μαγεία κάθε εύφρονης ώρας, ή μεγαλοπρέπεια κτιρίων, το χνουδι των βελούδων ή το στραφάρισμα των μεταξένιων υφασμάτων, ό,τι με δυο λόγια εκφράζει την υλική ευδαιμονία της επίγειας ζωής, παίρνει θριαμβευτικά θέσι στο έργο του. Κι όσο δυνατότερη γίνεται ή μέθη του, τόσο μεγαλώνει ή δίψα του. Η λατρεία του για την ποσότητα και την ποιότητα της ύλης άγγίζει την παραφορά: τον κάνει ν' αποστρέφεται μορφές της μοναξιάς και έσωτερικής αγωνίας, να περιφρονή την ανθρώπινη φτώχεια, ν' άγνοή τη σωματική καχεξία. Η προτίμησή του για πολυπρόσωπες συνθέσεις είναι ή άδυναμία κι ή δύναμή του μαζί. Και πάλι θέλει σ' αυτές τον «ύψηλο μύθο». Σάν τους αρχαίους τραγικούς ποιητές, δέχεται για ήρωες των έργων του μονάχα θεούς, βασιλικά και μυθικά πρόσωπα: πλάσματα που δε βρίσκονται μέσα στον κύκλο της άστικής καθημερινότητας. Την επιβλητικότητα της ιστορίας τους την ύψώνει με αρμονικούς όγκους σχημάτων και με την αϊγλη της σωματικής ευτροφίας τους. Στους πίνακές του βλέπουμε κτίσματα και δέντρα που ο Ίσκιος τους πέφτει άναγλυφα πρὸς τὸ μέρος μας, δυνατότα κορμιά με άπλωμένα τα καλόθρεφτα μέλη τους σὰ νὰ ζητούν νὰ ξεφύγουν από τὸ χώρο τους και νὰ χυθούν στις κορνίζες.

Ποιὸς μέθυσε τὸν Ρούμπενς τόσο

πολύ; Ποιὸς τὸν ἔκανε νὰ δίνη σὲ μαρτύρια ἁγίων — ὅπως στὴν εἰκόνα τοῦ Ἀγίου Λιεβέν, ποὺ οἱ δῆμοι τοῦ ξεριζώνουν μὲ τανάλιες τὴ γλῶσσα καὶ τὴν πετὰν στὰ σκυλιὰ — ὅψι γιορταστική; Ποιὸς ἀποτύπωσε στοὺς πίνακές του τὴ σφραγίδα τῆς ἀφθονίας, τῆς εὐτυχίας, τοῦ θριάμβου; Τόπαμε κίόλας. Ἡ ἴδια ἡ ζωὴ του. Αὐτὴ τοῦδωσε τὴν ὄνειρική μέθη του, αὐτὴ καὶ τὴ χαρούμενη ἑξαψί του.

Μάταια θ' ἀναζητήσουμε στὸ δρόμο του τὸ συνταρακτικὸ δραματικὸ στοιχείο. Δὲν ὑπάρχει σ' αὐτὸν ἡ οἰκογενειακὴ τραγικότητα τοῦ Ρέμπραντ ἢ τοῦ Γκωγκέν — γιὰ ν' ἀναφέρουμε στὴν τύχη δυὸ ὀνόματα — οὔτε καὶ ἡ ἑσωτερικὴ ἀγωνία ἐνὸς Θεοτόκου τοῦ ἑνὸς Βάν Γκόγκ.

Χαρμόσυνος, γιορταστικὸς εἶν' ὁ δρόμος τοῦ μεγάλου Φλαμανδοῦ. Οἱ λύπες εἶναι τόσες μόνο, ὥστε δὲν παύουν νὰ μοιάζουν σὲ πίνακα μὲ τόνους ἱσκιῶν ποὺ παίζουν μὲ τὸ φῶς.

Ὁ Πέτρος Παῦλος Ρούμπενς — στιγμὴ νὰ θυμηθοῦμε ἀκέραιο τ' ὄνομά του — γεννήθηκε στὸ Ζίγκεν τοῦ Νασσάου στὴς 29 Ἰουνίου τοῦ 1577. Οἱ γονεῖς του ἦταν εὐποροὶ ἄστοι ποὺ τοὺς εἶχε διῶξει ἀπ' τὴν Ἀμβέρσα ὁ θρησκευτικὸς πόλεμος. Γρήγορα ὁμως αὐτὸς, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του, βρέθηκε στὴν παλιὰ πολιτεία τῶν Φλαμανδῶν, ὅπου τὸν περίμενε ὅλη ἡ ἀμέριμνη ἀρχοντιά τοῦ πατρικοῦ σπιτιοῦ του. Ἐκεῖ, στὶς χλοισμένες ἀκροποταμιές τοῦ Σκάλδης, ἀπ' ὅπου πλούσιοι πραγματευτὲς κι ἄνθρωποι τῆς θάλασσας ἀρμάτωναν μεγάλα πολυκάταρτα καράβια καὶ θαρραλέα ξεκινούσαν γιὰ μακρινὲς ἀκτές, ἐκεῖ κοντὰ στὰ μελαγχολικὰ βορεινὰ παλάτια ποὺ ἔχτιζαν οἱ συντεχνίες, μαζί μὲ τὰ ψηλὰ καμπαναριὰ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ παρόκο, ὑψώθηκε καὶ ἡ δική του δόξα. Στὴν ἐφηβεία του πήρε τὰ πρῶτα μαθήματα ζωγραφικῆς ἀπὸ τοὺς πιὸ λαμπροὺς καλλιτέχνες ποὺ εἶχε τότε ἡ Ἀμβέρσα. Εἶναι δίκαιο ν' ἀναφέρουμε τὰ ὀνόματά τους: Τωβίας βάν ντερ Χαίγκτ, Ἀδὰμ βάν Νόορτ καὶ Ὁθὼν βάν Βέεν. Μάλιστα στὸ ἔργαστήρι τοῦ τελευταίου, ποὺ ἦταν ὁ ἐπίσημος αὐλικὸς ζωγράφος τῆς ἀντιβασιλίσσας τῶν Κάτω Χωρῶν, ὁ νεαρὸς Ρούμπενς ἔμεινε τὸν περισσότερο καιρό, ὥσπου, τὸ 1600, ἔφυγε γιὰ τὴν

Αὐτοπροσωπογραφία τοῦ Ρούμπενς, ἀπόσπασμα τοῦ πίνακα ποὺ τὸν παριστάνει μαζί μὲ τὴν Ἰσαβέλλα Μπράντ.

(Νέα Κρατικὴ Πινακοθήκη τοῦ Μονάχου)

Ἰταλία γιὰ νὰ μελετήσῃ τὴν Ἀναγέννησι. Ἐφθασε στὴ Βενετία γεμάτος συστατικὰ γράμματα, ἀέρα ἀρχοντιάς, καλλιέργεια, εὐγένεια καὶ ἀσυγκριτὴ δύναμι γιὰ προσωπογραφίες, στοιχεῖα ποὺ τὸν βοήθησαν γρήγορα νὰ κἀνὴ χρήσιμες γνωριμίες μ' εὐγενεῖς καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἀγάπη καὶ τὸ θαυμασμὸ τοῦ δούκα τῆς Μάντουας Βικέντιου Γουζάγα, γαμπροῦ τῆς Μαρίας τῶν Μεδίκων.

Στὴν Ἰταλία ἡ προσωπικότητά του διχαλώθηκε. Ἀπὸ τὴ μιά μεριὰ ζωγράφιζε ἀκατάπαυστα πορτραῖτα εὐγενῶν, μελετοῦσε τὰ φρέσκα τοῦ Μαντένια καὶ τοῦ Τζούλιο Ρομάνο, ἀντέγραφε τὸ ἀριστουργήματα τοῦ Ραφαήλου, τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγελοῦ, τοῦ Ντομινικίνου καὶ τοῦ Καραβάτζο, κι ἀπὸ τὴν ἄλλη γινόταν ἕνας δεξιότηνης τῆς πολιτικῆς διπλωματίας. Ὁ δούκας τῆς Μάντουας, ποὺ τοῦ εἶχε στ' ἀνάκτορα του ἰδιαίτερο διαμέρισμα,

[illegible]

— Πόσων χροῶν ἐλαί Σοῦ;
— Πέντε σὺ σπῖτι, ἔξι σὺ
στὰν ὁ εἰσπράκτορας ῥητῇ τὸ
— Μόρτηερ! πῶς συνέβη ν
τὸ γλῆφ;
— Δὲν φταῖν ἔγωγ πὸν τὸ
παρόστα πὸν φορᾶς!

8

— Πόσων χρόνων είσαι Σούλη; ρωτάει ὁ θεός.
— Πέντε σὺν οἱ ἀντρί, εἴμι σὺν σχολαίῳ καὶ τριῶν σὺν λαοφορέῳ
στάν ὁ εἰσαρχάτορος ζήτηρ τοῦ εἰσαγρηφιοῦ!

Taller

— Μόρτιμερ! πῶς συνέβη νὰ δῷ τὸ χέρι σου μέγα σὺν βάλζο μὲ
τὸ γλυνό;
— Δὲν φράσω ἐγὼ πούν τὸ εἶδες, μπαμπά! Φταίνε τὰ λαστιχένια
παπούτσια ποὺ φοβάς!

Argosy

— Καὶ τί εἶναι ἐνα σπύρι χυμὸς πασιδῆ, σὲ παρκαλάω; ρωτᾷ ἡ ἀδελαφὴ
τὸν ἀρεκνο ἀδελαφὸς τῆς.
— Ἐνα ἥσυχο μέρος; ἀπαντᾷ ἀδιδόροφα ἐκεῖνος.

U

Ἀπὸ ἓνα κομμάτι καμένη ζάχαρη

ἡ ἐπιστήμη

ΦΤΙΑΧΝΕΙ

ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ!

GEORGES GALLET

Ολος ὁ κόσμος ξέρεي πὼς τὸ διαμάντι εἶναι φτιαγμένο ἀπὸ κάρβουνο, μόνο πού τὸ διαμάντι εἶναι κρύσταλλος «καθαροῦ» ἄνθρακος. Ἀκριβέστερα εἶναι ἡ μία ἀπὸ τίς δύο μορφές, τίς λεγόμενες «ἄλλοτροπικὲς» δηλαδή πολυμορφικὲς τοῦ αὐτοῦ ἀπλοῦ σώματος, τοῦ ἄνθρακος. Ἡ ἄλλη μορφή εἶναι ὁ γραφίτης, πού μᾶς ἐξυπηρετεῖ στή μύτη τοῦ μολυβιοῦ μας ἐνῶ παράλληλα χρησιμοποιεῖται σάν στοιχειῶ ρυθμιστικὸ στίς ἀτομικὲς στήλες. Ἡ διαφορὰ ἀνάμεσα στίς δύο μορφές προέρχεται ἀπὸ τὴν κρυσταλλικὴ τους μορφή, ἀπὸ τὴ διάταξι τῶν ἀτόμων τους ὅπως μᾶς φανερώνεται ἀπὸ τίς ἀκτῖνες X.

Στὸ διαμάντι κάθε ἄτομο ἄνθρακος βρίσκεται στὸ κέντρο ἑνὸς τετραέδρου πού οἱ τέσσερες κορυφές του φανερώνονται ἀπὸ τὰ τέσσερα γειτονικά ἄτομα μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι συνδεδεμένο. Τὸ δίκτυο τῶν συνδέσεων αὐτῶν εἶναι πολὺ πυκνὸ κι αὐτὸ ἐξηγεῖ τὴ μεγάλη σκληρότητα τοῦ διαμαντιοῦ.

Ἀντίθετα στὸν γραφίτη τὰ ἄτομα τοῦ ἄνθρακος ἀποτελοῦν τίς κορυφές ἑξαγώνων πού σχηματίζουν παράλληλα ψαθωτὰ ἐπίπεδα καὶ ἀνάμεσα στὰ διάφορα ἐπίπεδα οἱ συνδέσεις εἶναι ἀρκετὰ χαλαρές.

Θὰ μπορούσε λοιπὸν νὰ σκεφθῇ κανεὶς ὅτι ἀφοῦ τὸ διαμάντι καὶ ὁ γραφίτης δὲν εἶναι παρὰ τὸ ἴδιο σῶμα μὲ δύο μορφές, θὰ ἦταν εὐκόλο τὸ πέρασμα ἀπὸ τὸ ἓνα στὸ ἄλλο, δηλαδή ἡ κατασκευὴ διαμαντιοῦ ἀπὸ γραφίτη. Ὡστόσο ἀπὸ τὴ θεωρίαν ὡς τὴν πρᾶξι ἡ ἀπόστασι εἶναι μεγάλη. Ἄν υποβάλουμε τὸ διαμάντι σὲ ὑψηλὴ θερμοκρασία (1.800 βαθμῶν) ἄνθρακοποιεῖται καὶ μετατρέπεται σὲ γραφίτη, ἀλλὰ τὸ ἀντίθετο δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο.

Τὸ πρόβλημα εἶναι νὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ συνθήκες τῆς τεράστιας θερμοκρασίας καὶ πίεσεως πού ἀπαιτοῦνται, δηλαδή νὰ ἀναπαρῶντο στὸ ἐργαστήριον οἱ συνθήκες κάτω ἀπὸ τίς ὁποῖες υποθέτουμε πὼς σχηματίζονται τὰ διαμάντια στὴ φύσι. Ἀλλὰ καὶ οἱ φυσικὲς αὐτὲς συνθήκες δὲν ξέρουμε ἀκριβῶς ποιὲς εἶναι.

Θεωρητικὰ, πάλι, ὁ γραφίτης δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἀφοῦ τὸ διαμάντι εἶναι κάρβουνο. Ἄρα θὰ ἔπρεπε νὰ μπορούσαμε νὰ τὸ φτιάξουμε ξεκινώντας ἀπὸ ὁποιαδήποτε ὀργανικὴ ὕλη: ἓνα κομμάτι ξύλο, λίγο μαλλί, ἢ ἓνα κοκκαλάκι ἀπανθρακωμένο.

Ὁ Μουασσάν καὶ ὁ ἠλεκτρικὸς τοῦ φούρνου.

Πρὶν ἀπὸ πενήντα χρόνια περὶπου ὁ Γάλλος Μουασσάν διάλεξε γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ τὴ ζάχαρη. Ξέροντας πὼς βρέθηκαν διαμάντια σὲ μερικοὺς μετεωρίτες σκέφτηκε — γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴ θερμοκρασία καὶ τὴν πίεσι πού χρειάζονταν — νὰ ἀναμίξῃ ζάχαρη μὲ λυωμένο σίδηρο καὶ ὕστερα νὰ ψύξῃ ἀπότομα τὴ λυωμένη μᾶζα, ὅπως γίνεται ἴσως μὲ τοὺς μετεωρίτες στὸ ψῦχος τοῦ διαστήματος (273 βαθμοὶ ὑπὸ τὸ μηδὲν ἢ «ἀπόλυτο μηδέν»). Ἡ ἀπότομη ἐξωτερικὴ ψύξι τῆς ἀπομιμήσεως αὐτῆς μετεωρίτου θὰ ἐπέφερε στὸ ἐσωτερικὸ του τρομερὴ πίεσι κι αὐτό, ἔλπιζε πὼς θὰ μετέτρεπε τὴν ἀπανθρακωμένη ζάχαρη σὲ κομματάκια διαμάντι.

Γιὰ νὰ ἐπαληθεύσῃ τὴν ιδέα του ἔπρεπε νὰ λυώσῃ τὸν σίδηρο μὲ ὑδροχλωρικὸ ὀξύ, νὰ καθαρῇ τὸ κατάλοιπο μὲ βασιλικὸ ὕδωρ, χλωρικὸ κάλι καὶ νιτρικὸν ὀξύ.

Τὸ υπόλειμμα πού λυωνόταν μὲ ὀξύνο θειῶδες κάλι καὶ διαλύονταν σὲ βραστὸ νερὸ, θὰ ἔπρεπε νὰ περιέχῃ τὸ διαμάντι ἢ τουλάχιστον τοὺς μικροσκοπικοὺς κρυστάλλους τοῦ διαμαντιοῦ.

Ὁ Μουασσάν τὸ πίστεψε εὐλικρινὰ ἀλλὰ φαίνεται πὼς δὲν ἐπέτυχε θετικὰ ἀποτελέσματα, οὔτε ἀργότερα ὅταν προσπάθησε νὰ ἐπιτύχῃ τὴ δημιουργία ἑνὸς διαμαντιοῦ ἀπὸ ἓνα «σπέρμα» ἐμφυτευμένο μέσα σὲ ἓνα κομμάτι γραφίτη πού τὸ ἔβαλε σὲ ἠλεκτρικὸ φούρνο.

Πάντως ἂν καὶ ὁ ἠλεκτρικὸς φούρνος δὲν ἔδωσε διαμάντια

στὸν Μουασσάν, ὥστόσο οἱ τελειοποιήσεις πού τοῦ ἔκανε συνετέλεσαν ὥστε νὰ πάρῃ τὸ 1906 τὸ βραβεῖο Νόμπελ.

Λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν Μουασσάν ἓνας νέος Σκωτσέζος χημικός, 25 ἐτῶν, ὁ Τζέιμς Μπάλεντν Χάναῦ θέλησε κι αὐτὸς νὰ φτιάξῃ διαμάντια βάζοντας μέσα σὲ ἓνα χοντρὸ σιδερένιο σωλῆνα ζωτὸ καὶ ἔλαιον, ὀρυκτὸ ἔλαιον καὶ λίθιο. Ὁ νεαρὸς Σκωτσέζος ἔκλεινε ἐρμητικὰ τὸν σωλῆνα καὶ τὸν ἔριχνε στὴ φωτιά. Τίς περισσότερες φορές, ὅταν ὁ σωλῆνας κοκκίνιζε καλὰ ἔσκαζε ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ πίεσι. Πεισματοάρης ὁ νεαρὸς Χάναῦ ἔκανε 80 φορές τὸ ἐπικίνδυνον αὐτὸ πείραμα. Τρεῖς σωλῆνες δὲν ἐξεργάγησαν. Ἀπὸ μέσα ἔβγαλε μικρὰ κομματάκια πού ἰσχυρίστηκε πὼς ἦταν διαμάντια, κανένας ὅμως δὲν πείσθηκε γι' αὐτό.

Οἱ βιομηχανικὲς ἐφαρμογὲς τῶν διαμαντιῶν ἔχουν τόσο ἐπεκταθῇ μέσα σὲ δέκα χρόνια ὥστε ἀπορροφοῦν τώρα τὸ 80% τῆς παγκοσμίου ἀδαμαντοπαραγωγῆς. Στὸν τελευταῖον πόλεμον μάλιστα τὸ διαμάντι ἀποτελοῦσε ὕλη στρατιωτικῆς σημασίας τόσο βασικὴ ὥστε οἱ ἠνωμένες Πολιτεῖες ἀντιμετώπισαν τὴν περίπτωση νὰ δώσουν στίς ἐργασίες γιὰ τὴν τεχνητὴ σύνθεσιν τοῦ πρα-τεραιότητά ἀμέσως ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατασκευὴ τῆς ἀτομικῆς βόμβας. Παρ' ὅλες ὅμως τίς σημαντικὲς πιστώσεις πού χορήγησαν δὲν εἶχαν ἐπιτυχία.

Οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ ἡ ὑπερπίεσι.

Ἐνα ἄλλο βραβεῖο Νόμπελ, ὁ Πέρσου Οὐίλλιαμ Μπρίτζμαν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Χάρβαρντ

ειδικός στις υψηλές πιέσεις — τις υπερ-πιέσεις όπως λένε — διηύθυνε τις 'Αμερικανικές έρευνες. Όταν άρχισε τις έργασίες του ή υψηλότερη πίεση που μπορούσε να επιτύχει ήταν 30.000 ατμοσφαιρών και κατόρθωσε να την αύξηση ως τον άπίστευτο αριθμό των 400.000 ατμοσφαιρών, δηλαδή ως την πίεση μιᾶς στήλης νερού ύψους 4.000 χλμ. Τήν θερμοκρασία στην πίεση αυτή την έδινε μιᾶ μικρή βόμβα μαγνησίου.

Όσο που δεν επέτυχε τίποτα. 'Η μόνη παρηγοριά των 'Αμερικανών είναι το ότι οι Γερμανοί που έκαναν ανάλογες έρευνες δεν είχαν καλύτερα αποτελέσματα επαναλαμβάνοντας το πείραμα του Μουασσάν με θερμοκρασία πλέον των 3.000 βαθμῶν και πίεση πλέον των 100.000 ατμοσφαιρών.

Οι έρευνες του Μπρίτζμαν δεν ήταν πάντως άχρηστες γιατί πρόσφεραν καινούργιες γνώσεις για τις άπροσδόκητες καταστάσεις τῆς ύλης όταν υπόκειται σε υπερ-πίεση. Με πίεση λ. χ. 2100 ατμοσφαιρών το νερό δεν παγώνει στο μηδέν αλλά σε 22 βαθμούς υπό το μηδέν και ο πάγος αντί να είναι ελαφρότερος είναι βαρύτερος από το νερό. Με την αύξησι τῆς πίεσης παρατηρήθηκε ότι υπάρχουν τρεῖς διαφορετικές ποιότητες πάγου ή νερού σε στερεή κατάσταση.

Όσο που τα πειράματα αυτά δεν βοήθησαν στην κατασκευή διαμαντιῶν.

Οι 'Αμερικανοί, πολύ πεισματάρηδες δεν θέλησαν να μείνουν με την άποτυχία, δεδομένου

μάλιστα ότι μιᾶ επιτυχία στον τομέα αυτό θα μπορούσε να έχει άριστη έμπορικὴ απόδοσι.

Το 1950 τρεῖς μεγάλες εταιρίες (Τζένεραλ 'Ελέκτρικ, Καρμπορούντουμ και Νόρτον) αποφάσισαν να υποστηρίξουν τὴ διεξαγωγή νέων ερευνῶν που θα συνέχιζαν τις έργασίες του Μπρίτζμαν.

Ἡ ἀποστολή ἐξετελέσθη.

Μιᾶ ομάδα από έπτὰ επιστήμονες άρχισε να δουλεύει στα εργαστήρια τῆς Τζένεραλ 'Ελέκτρικ για να «φτιάξει διαμάντια»

«Στην άρχή, λέει ο Δρ. Γκάι Σιούτς, διευθυντῆς τῆς Ὑπηρεσίας Έρευνῶν τῆς 'Αμερικανικῆς εταιρίας, πιστεύαμε ότι προσπαθούσαμε για κάτι το άδύνατο».

Οι επιστήμονες είχαν στην διάθεσί τους μιᾶ υδραυλική πρέσσα 1.000 τόννων. Για να πλασσιαστῇ ή δύναμη αὐτῆς τῆς πρέσσας πρέπει να συγκεντρωθῇ σε μιᾶ πολύ μικρὴ ἐπιφάνεια.

Ο Μπρίτζμαν το πέτυχε αὐτὸ τοποθετώντας κάτω από τὴν μεγάλη πρέσσα ένα μικρὸ ἔμβολο που, εἰσχωρώντας σε ένα μικρὸ δοχεῖο πίεσεως διαμέτρου 3 1/2 ἑκατοστῶν, ἐπέφερε κολοσσιαία πίεση στο περιεχόμενο τοῦ δοχείου πίεσεως. Παρ' ὅλο που τὸ δοχεῖο αὐτὸ ήταν ἀπὸ εἰδικὸ χάλυβα χυμένο σε πέντε χαλύβδινους δίσκους πάχους 5 ἑκατ. τὸν καθένα, ὥστόσο συχνά ή πίεση προκαλοῦσε ἑκρήξι.

Ἡ καινούργια ἐπιστημονικὴ ομάδα ἐπανελάβε τὸ πείραμα

ἐπιφέροντας τελειοποιήσεις που δὲν ἀποκαλύφθηκαν βέβαια.

Τὸ «δοχεῖο πίεσεως» λένε πὼς εἶναι ἀκόμη μικρότερο και ή ἐνίσχυσί του θα αὐξήθηκε ἴσως με τὴν χρησιμοποίησι ἐνός νέου μίγματος. Ἐγινε μόνο γνωστὸ ότι ἓνα σύστημα ἡλεκτρικῆς θερμάνσεως ἐπιτρέπει τὴ διατήρησι θερμοκρασίας πλέον των 5.000 βαθμῶν στο ἐσωτερικὸ τοῦ δοχείου για ἄρκετὸ διάστημα. Για να ἔχουμε ἓνα μέτρο συγκρίσεως ἀναφέρουμε ότι ή θερμοτῆτα τοῦ ἡλιου φτάνει τοὺς 6.000 βαθμούς.

Οι έργασίες, βέβαια, προχώρησαν ψήλαφητά: θα ἔπρεπε να βάλουν μέσα στο δοχεῖο πίεσεως μιᾶ ἀνθρακούχο ὕλη, ἴσως γραφίτη και να βρεθῇ ὁ ἀκριβῆς χρόνος πὺς θα ἔπρεπε να διαρκέσει ή πίεση.

Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὲς ἀναποδιές, (τὸ δοχεῖο πίεσεως ἔσκαζε χωρὶς φανερὴ αἰτία), ἓνα ὥραῖο πρωτὶ τοῦ 1957, ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες, ὁ Δρ. Χέρμπερ Στρώγγκ, ἀνοίξε τὸ δοχεῖο πίεσεως και ἀνακάλυψε ὅτι ή ἀνθρακοῦχος ὕλη που ήταν μέσα εἶχε στερεοποιηθῇ.

Αὐτὸ τὸ εἶχαν πετύχει και ἄλλη φορὰ, ἀλλὰ τὴν ὥρα που πῆρε τὸ κομμάτι και τὸ ἔτριψε εἶδε πὼς μέσα στο μαυρεῖδερὸ περιβλημα ὑπῆρχε ἓνας μικρὸς κρύσταλλος «σκληρὸς ὡς διαμάντι».

Ἀφοῦ ἔβγαλε τὸν κρύσταλλο ὁ Στρώγγκ δοκίμασε τὴ μιᾶ ἀκμὴ του ἐπάνω σε ζαφεῖρι, ὕστερα ἐπάνω σε ἀνθρακοπυρίτιο και σε βοριοκαρβίδιο, δηλ. στα τρία σκληρότερα σώματα τῆς κλίμακος Μόσ. Τὸ διαμάντι

ἔχει τὴν μεγαλύτερη σκληρότητα με δείκτη 10, τὸ ζαφεῖρι εἶναι τρεῖς φορές λιγώτερο σκληρό με δείκτη 9 και τὸ βοριοκαρβίδιο ἔχει δείκτη 9,5. Ὁ νέος κρύσταλλος χαράκωσε και τὰ τρία με εὐκολία.

Χαράκωσε ἀκόμη και τὸ διαμάντι. Ὁ δείκτης διαθλάσεως τοῦ νέου ὕλικου ήταν ὅμοιος με τοῦ διαμαντιοῦ. Χημικῶς ήταν διαμάντι. Ἡ ὀριστικὴ διαβεβαίωση ἤρθε ὅταν ή διάθλασι τῶν μικρο-ἀκτίνων Χ ἔδωσε τὸ ἴδιο φάσμα με τῶν φυσικῶν διαμαντιῶν.

Ὡστε ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶχε πραγματοποιηθῇ. Καὶ ὅταν ή Τζένεραλ 'Ελέκτρικ ἔκανε τὴ σχετικὴ ἀνακοίνωσι με ὑπερηφάνεια, τὸν Φεβρουάριο 1955, εἶχε ἤδη ἐπιτευχθῇ τὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα πάνω ἀπὸ 100 φορές.

Τὸ πρῶτο συνθετικὸ διαμάντι ἀν και δὲν φθάνει τὰ 2 χιλιοστὰ εἶναι και τὸ μεγαλύτερο. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι σκόνη ὡς τοὺς κόκκους τῆς ἄμμου. Θα χρειάζονταν τουλάχιστον σαράντα να μποῦν κοντὰ κοντὰ για να φθάσουν τὸ ἓνα ἑκατοστὸ. Καὶ ἀκόμη δὲν γίνεταὶ συζήτησις παραγωγῆς σε βιομηχανικὴ κλίμακα. Ἀφοῦ ὅμως ἔγινε ή πραγματοποίησι σε μικρὴ κλίμακα θα εἶναι δυνατὸ σιγά-σιγά να γίνῃ σε ποσότητες και σε μέγεθος ὅλοένα μεγαλύτερα.

Τὸ μυστικὸ ἐνός σταύλου.

Στο σημεῖο αὐτὸ ἐμφανίστηκαν ὁ Δρ. Λέαντρ Τομάρκιν ἓνας βιοφυσικὸς ἐλβετικῆς καταγωγῆς ἐγκατεστημένος στην Ἀμερικὴ ἀπὸ τὸ 1940 και ἓνας

νέος χημικός Πορτορικανός, ο Μάριο Βιλέλα. Και οι δύο ενδιαφέρονταν για την κατασκευή συνθετικών διαμαντιών και είχαν σχηματίσει μια εταιρεία μελετών με τίτλο «'Οργανισμός Έρευνών Βίτρον». Είχαν εγκατασταθῆ με τις οικογενειές τους σὲ ἓνα ἀπομακρυσμένο κτῆμα σὲ κάποια ἀπόστασι ἀπὸ τὴ Νέα Υόρκη.

Ἀφοῦ ἀποκάλυψαν τὴν ἐργασία τους κάλεσαν μὲ τὴ σειρά τους τοὺς δημοσιογράφους γιὰ νὰ τοὺς κάνουν μιὰ θεαματικὴ ἐπίδειξι τῆς μεθόδου τους.

Τὸ κτῆμα τὸ προστάτευαν σκυλοὶ καὶ τὴ νύχτα τὸ φωτίζαν προβολεῖς. Ἐνας σταῦλος ἦταν ἡ «πρέσσα κατασκευῆς διαμαντιῶν». Καὶ ἂν ἔχουν βρεθῇ διαμάντια στὶς πιδὲ παράξενες γωνιές, ὥστόσο οἱ δημοσιογράφοι δὲν περίμεναν νὰ βροῦν ἓνα τέτοιο μηχανήμα μέσα σὲ σταῦλο!

Ἦταν ἓνας σταῦλος μεταμορφωμένος σὲ ἐργαστήριον. Ἡ πρέσσα τοὺς ἔχει ἰσχύ 300 τόννων, ἀλλὰ ἡ δύναμι αὐτὴ πολλαπλασιάζεται μὲ τρόπο καταπληκτικόν, μὲ τὴ συσκευή πού ἐπινόησε ὁ νέος χημικός. Τὸ δοχεῖο πιέσεως τοῦ εἶναι πολὺ πρωτότυπο: εἶναι ἓνας κύλινδρος ἀπὸ ἀλουμίνιο μὲ ἓνα πυρίμαχο περίβλημα καὶ ὅλο τὸ σύστημα κλείνεται σὲ μιὰ χοντρή χαλύβδινη θήκη.

Ὁ Δρ. Μάρκ, διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνικοῦ Ἰνστιτούτου τοῦ Μπρούκλιν, στὸν ὁποῖο εἶχαν δώσει δείγματα γιὰ ἔλεγχον, βεβαίωσε ὅτι στὸν σταῦλο αὐτὸ φτιάχνονταν κρύσταλλοι διαμαντιοῦ ἤδη ἀπὸ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1952.

Μὲ ἰσχυρότερη πρέσσα ὁ Βιλέλα καὶ ὁ Τομάρκιν ἐλπίζουν νὰ φτιάξουν βιομηχανικὰ διαμάντια σὲ τιμὲς πού θὰ συναγωνίζονται τὰ φυσικὰ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία πὼς θὰ παραχθοῦν διαμάντια μεγαλύτερα μὲ καλύτερες συνθήκες. Τὸ θέμα εἶναι νὰ βρεθῇ τὸ μυστικὸ πού θὰ μετατρέπη σὲ διαμάντι. Ὁ ὅλος τὸ ὕλικό πού κλείνεται στὸ δοχεῖο πιέσεως καὶ ὄχι μόνο ἓνα τμήμα του. Γι' αὐτὸ χρειάζονται νὰ γίνουν καὶ ἄλλα πειράματα.

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ πικράνω τὶς ἀναγνώστριάς μου εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ πῶ ἐδῶ ὅτι ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ διαμάντια, ἀκόμη καὶ τὰ πιδὲ καθαρὰ, ἔχουν λεκέδες, ἀδιόρατα ἔχνη πού ὥστόσο ὑπάρχουν.

Καὶ κατὰ τὴ γνώμη τῶν σοφῶν οἱ λεκέδες αὐτοὶ (ἀπὸ ἀλουμίνιο, ἀσβέστιο, μαγνήσιο, πυρίτιο, ἀκόμη καὶ χαλκόν, σίδηρο, μόλυβδο κλπ.) μπορεῖ νὰ μᾶς δώσουν ἓνα «καταλύτη» πού, ἐπιταχύνοντας τὸν σχηματισμὸ τοῦ διαμαντιοῦ, θὰ μᾶς λύσει ὀριστικὰ τὸ πρόβλημα.

◆ Σὲ μιὰ ταβέρνα κρέμεται αὐτὴ ἡ ἐπιγραφή. «Ἐνδιαφέρουσα εἰδοποίησις: Μὴν πίνετε ποτὲ μὲ ἄδεια τσέπη».

ΤΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Τοῦ

JAMES YAFFE

Μετὰ τοὺς Φαραῶ, ἀκολούθησαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες καὶ ἔρχεται ἡ σειρά τῶν Ρωμαίων. Ἔτσι τὸ τρίτο μηνιαῖο ἀστυνομικὸ διήγημά μας — ἀφοῦ ἡ σειρά ἀρχίσει Ἰανουάριον — τὴ ρωμαϊκὴ ἐποχὴ θὰ ἔχη γιὰ πλῆσιον, μὲ μιὰ περίεργη διαφορὰ: Στὰ χρόνια μας, ἓνας ἀστυνομικὸς προσπαθεῖ νὰ λύσῃ τὸ μυστήριον τῆς δολοφονίας τοῦ αὐτοκράτορος Κλαυδίου (54 μ.Χ.) γιὰ χάρι ἐνὸς φίλου του, ἱστορικοῦ.

TAKITOS: Βιβλίον XII, «ΧΡΟΝΙΚΑ».

«... μέσα λοιπὸν σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἀνωμαλίες, ἡ Ἀγριππὶνα σκέφθηκε ὅτι τῆς παρουσιαζόταν μιὰ μοναδικὴ εὐκαιρία γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ σατανικὰ σχέδια, πού θέριεναν χρόνια τώρα μέσα στὰ φυλλοκάρδια της, δηλαδὴ νὰ σκοτώσῃ τὸν αὐτοκράτορα Κλαύδιον, τὸν ἄνδρα της. Οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς δολοφονίας πού σχεδίασε δὲν περίμεναν παρὰ τὸ σύνθημα, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν εἶχε ἀκόμη ἀποφασίσει ποῦ δηλητήριο θὰ χρησιμοποιούσαν οἱ ἄνθρωποι της. Ἄν ἦταν ἀπὸ κεῖνα πού ἐνεργοῦν ἀμέσως, ὁ ἀφηνικὸς θάνατος θὰ ξεσκέπαζε τὴν αἰμιὰ. Ἄν τὸ δηλητήριο ἀργοῦσε νὰ φέρῃ ἀποτέλεσμα, τότε — καὶ αὐτὸς ἀκριβῶς ἦταν ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος — ἡ συνωμοσία θὰ φανερωνόταν ἐγκαίρως καὶ ὁ Κλαύδιος δὲν θὰ πέθαινε... Ἔτσι ἡ Ἀγριππὶνα ἀποφάσισε νὰ μεταχειρισθῇ ἓνα νέο δηλητήριο, ἓνα μῆγμα ἰδιότυπο, δραστήριον, ἀποτελεσματικόν καὶ εὐχάριστον στὴ γεύσει, πού θὰ ἐνεργοῦσε κατευθεῖαν στὸ μυαλό, χωρὶς ὁμῶς νὰ φέρῃ ἀμέσως τὸν βέβαιον θάνατον...».

Οἱ δύο ἄνδρες, καθισμένοι στὶς πολυθρόνες τους, ἔπιναν τὸν ἀπογευματινὸ καφέ, ἐνῶ ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον ἓνας ψυχρὸς χειμωνιάτικος ἥλιος φωτίζε τὸ γυμνὸ τοπίο. Τὸ δωμάτιον ἦταν ζεστό, καὶ τὸ φαγητό, πού μόλις εἶχαν τελειώσῃ, τοὺς ἔδινε τὴ μικρὴ ἐκείνη νύστα, τὴν τόσο

εὐχάριστον ὅταν κανεὶς εἶναι ἀργόσχολος. Ἱστορικὸς ὁ ἓνας, ἀστυνομικὸς ὁ ἄλλος, πάρα πολὺ φίλοι ἀπὸ παλιά, ἂν καὶ πολὺ λίγο βλεπόντουσαν τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια πού ὁ ἓνας ἔμενε στὴν Πανεπιστημιόπολιν καὶ ὁ ἄλλος μέσα στὴ Νέα Υόρκη. Ἀλλὰ ὁ ἀστυνομικὸς ἀποφά-

σισε να επισκεφθῇ τὸ φίλο του κι ἔτσι βρέθηκε σπῖτι του, ὅπου ἔμαθε πὼς μῆνες καὶ μῆνες τώρα βασανίζοταν ἀπὸ τὴν ἀρρώστια τῆς γυναίκας του. Τώρα, ἀφοῦ στὸ τραπέζι συζήτησαν ὅλα τὰ δικά τους, ἀπολάμβαναν τὴ σιωπὴ τῶν ἀπογευματινῶν ὥρῶν.

— Δὲ μοῦ λές, Πῶλ, εἶπε ὁ καθηγητῆς, μὲ ποῖον τρόπο ἐργάζεσαι γιὰ νὰ βρῆς τὴ λύσι ἐνὸς ἐγκλήματος ποὺ φαίνεται ἀκατόρθωτο ;

— Γιὰ τὸ θεό, Φρέντυ, ἀπήντησε ὁ ἀστυνομικός, ἄφησέ με ν' ἀπολαύσω τὴν ἡρεμία τοῦ σπιτιοῦ σου· αὐριο γυρίζω στὸ γραφεῖο μου καὶ ποὺς ξέρει τί μπελάδες μὲ περιμένουν.

— Καὶ δὲν θὰ σέ διασχέδαζε νὰ ψάξουμε μαζὺ γιὰ μιὰ λύσι...

— Δὲν μ' ἐνδιαφέρει, Φρέντυ.

— Οὔτε κι ἂν τὸ ἐγκλημα ἔγινε κάπου δυὸ χιλιάδες χρόνια πρὶν ;

— Δὲ νομίζεις — καὶ ὁ Πῶλ κοίταξε ἄγρια τὸν ἱστορικὸ — ὅτι τὰ ἔχνη θὰ εἶναι κάπως... μπαγιάτικα μετὰ ἀπὸ τόσον καιρὸ ;

— Μπαγιάτικα ; Τὰ μανιτάρια μοῦ εἶπαν ὅτι καὶ γεῦσι καὶ ἄρωμα εἶχαν...

— Μὲ συγχωρεῖς, Φρέντυ, ἀλλὰ δὲν ἤξερα ὅτι σ' ἐνδιαφέρει ἡ μαγειρική. Καὶ ὁ Πῶλ γέλασε πίνοντας τὴν τελευταία γουλιά τοῦ καφέ του.

— Μὰ τὰ μανιτάρια αὐτὰ, αἰῶνες τώρα ἀπασχολοῦν ὄχι τοὺς καλοφαγάδες, ἀλλὰ τοὺς ἱστορικούς. Στάθηκαν ἡ ἀφορμὴ ἀσφαλῶς ἐνὸς θανάτου ἂν ὄχι καὶ περισσότερων. Ἄν δὲν ὑπῆρχαν ἴσως ἡ ἱστορία νὰ μὴν

ἡσχολεῖτο μὲ τὸ μεγαλύτερο ἀνθρωπόμορφο τέρας τῶν αἰώνων, καὶ ἂν δὲν εἶχαν « σερβιρισθῇ » πιθανὸν νὰ μὴ διαλυόταν τόσο γρήγορα ἡ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία. Θέλεις νὰ σοῦ πῶ Πῶλ καὶ κάτι ἀκόμη; Αὐτὰ τὰ μανιτάρια ἀποτελοῦν τὸ μόνο αὐθεντικὸ « ἀπίθανο ἐγκλημα » τῆς ἱστορίας.

— Βλέπω, φίλε μου, εἶπε ὁ ἀστυνομικός, ὅτι δὲν θὰ γλυτώσω ἂν δὲν ἀκούσω γιὰ τὰ λατινικά αὐτὰ μανιτάρια. Ἐμπρὸς λοιπόν, λέγε.

— Ὁ Κλαύδιος, ὁ αὐτοκράτορας τῶν Ρωμαίων ποὺ πέθανε ξαφνικὰ στὸ 54 μ.Χ. ἦταν ἓνας πομπώδης, ἀνόητος καὶ ἀνάξιος ἄνθρωπος, μὲ τεράστια δύναμι στὰ ἀδύνατα χέρια του. Ἐπρόκειτο γιὰ ἓνα εἶδος ἡλιθίου δικτάτορα ποὺ, λόγω τῆς ἐγκληματικῆς του ἀφελείας, θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι πῆγαινε φυρὶ-φυρὶ γιὰ νὰ δολοφονηθῇ ! Ἡ γυναῖκα του ὅμως...

Ἐνα χτύπημα ἀκούστηκε στὴν πόρτα ποὺ ἀνοίξε ἀμέσως καὶ παρουσιάστηκε μιὰ ἄσκημη, ἀδύνατη καὶ ψηλὴ γυναῖκα μὲ γυαλιά. Τέτοια χάλια εἶχε ὥστε ὁ ἀστυνομικός σκέφθηκε πὼς ὁ θεός, ὅταν τὴν δημιουργοῦσε, ἔτσι, γι' ἀστεῖο, ἀποφάσισε νὰ μὴ τὴν κἀνῃ οὔτε γυναῖκα οὔτε ἄνδρα, ἀλλὰ κάτι μετὰξὺ τῶν δύο. Φοροῦσε τὴν ἄσκημη μπλούζα καὶ τὸ πέπλο τῆς νοσοκόμου — κι αὐτὸ τὸ φουστάνι ἦταν τὸ μόνο ποὺ ἔκανε ὅποιον τὴν ἀντίκριζε νὰ συμπεραίνει ὅτι πρόκειται γιὰ γυναῖκα — τὰ χεῖλη της, μιὰ λεπτὴ γραμμὴ, ἔδειχναν κακία, τὸ βλέμμα της τρυποῦσε σὰν

βελόνι, ἡ μύτη της ἔσταζε φαρμάκι κι ὅλο μαζὺ τὸ πρόσωπό της παρουσίαζε ὅ,τι πιδ ἀντιαιωητικό μπορούσε κανεὶς νὰ φαντασθῇ ! Ἐκλείσε πίσω της δυνατὰ τὴν πόρτα καὶ εἶπε ἀπότομα :

— Κύριε καθηγητά, ἡ σύζυγός σας εἶναι ταραγμένη καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ σᾶς δῇ ἀμέσως.

Ὁ Φρέντυ ἀναστέναξε, σήκωσε τοὺς ὤμους του καὶ ἤρεμα ἀλλὰ σταθερὰ ἀπάντησε :

— Σᾶς εἶπα χίλιες φορές, ἀδελφὴ, ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μ' ἐνοχλῆτε γιὰ τὸ τίποτε. Πέστε στὴ γυναῖκα μου ὅτι σὲ λίγο θ' ἀνέβω νὰ τὴν δῶ.

— Θέλει νὰ ἔρθετε τώρα. Ἄν δὲν σᾶς δῇ, ὅλο τὸ υπόλοιπο ἀπογευμα θὰ ἔχη τόσα νεῦρα ὥστε δὲν θὰ κοιμηθῇ τὸ βράδυ.

— Ἀδελφὴ, συνέχισε ὁ καθηγητῆς, γνωρίζετε ἀπὸ τὴν πείρα σας ὅτι ἡ παρουσία μου δὲν πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ σὲ τίποτε καὶ ὅτι ἀπὸ τὸ πρῶτ' πῆγα ἤδη δέκα σχεδὸν φορές, χωρὶς λόγο, στὸ δωμάτιο τῆς γυναίκας μου.

— Ἀφοῦ σᾶς ζητᾶ, ἔστω καὶ χωρὶς λόγο, πρέπει νὰ πάτε.

— Πολὺ καλὰ, ἀδελφὴ ! Σᾶς εὐχαριστῶ. Πηγαίνετε τώρα...

— Δὲν θάρθῃτε ;

— Σᾶς εὐχαριστῶ ἀδελφὴ ! Πηγαίνετε...

— Ἐχει καλῶς, κύριε καθηγητά. Θὰ τῆς δώσω ἓνα καταπραϋντικό, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἀρκεῖ.

— Σᾶς εἶπα, πηγαίνετε...

Ἡ πόρτα ἐκλείσε δυνατὰ καὶ τότε ὁ καθηγητῆς γύρισε στὸ φίλο του ποὺ τὸν κοίταζε περιέργως.

— Πῶλ, εἶπε τὸν ἀστυνο-

μικό, αὐτὰ τραβάω χρόνια τώρα. Ἡ γυναῖκα μου ἦταν πάντοτε ὑπερευαίσθητη, ἀλλὰ ἔγινε νευρωτικὴ μὲ τὴν ἀρρώστια της.

— Ἐχει τίποτε σοβαρό, Φρέντυ ;

— Κάτι πολὺ φοβερό, γιὰτὶ δὲν πάσχει ἀπὸ... τίποτε ! Εἶναι κατὰ φαντασίαν ἀσθενής, ἄρα ἀποκλείεται νὰ γιαιτρευθῇ.

— Βεβαίως δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀνακατευτῶ, εἶπε ὁ Πῶλ, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι ἡ θεὰ αὐτῆς τῆς νοσοκόμας μπορεῖ νὰ κατευνάσῃ τὰ νεῦρα ἐνὸς ἀρρώστου.

— Συμφωνῶ μαζὺ σου. Κι ἐγὼ σιχαίνομαι τὴν ἀντιπαθέστατη αὐτὴ ἀδελφὴ, ἀλλὰ ἡ γυναῖκα μου τὴ λατρεύει. Αὐτὴ τὴν πλένει, τὴν ντύνει, τὴν τρέφει, καὶ σκέψου ὅτι δοκιμάζει κάθε τροφὴ πρὶν ἀπὸ τὴν γυναῖκα μου, μὴν τύχη καὶ καλεῖ τὸ φαγητό, μὴν εἶναι πολὺ ἀλατισμένο, ἄγευστο ἢ ξέρω κι ἐγὼ τί ἄλλο... Ἀλλὰ μ' αὐτὰ τὰ βάσανά μου, ξεχάσαμε τὴν ἱστορία μας...

— Μοῦ ἔλεγες γιὰ τὸν Κλαύδιο καὶ τὸν περιέγραψες μὲ τρόπο καθε ἄλλο παρὰ κολακευτικό.

— Πάντως, τὸ ἀνάξιο αὐτὸ ὑποκείμενο βασίλεψε. Τὴν γυναῖκα τοῦ Μεσσαλίνα, ὅταν τὴν βαρέθηκε τὴν κατηγόρησε γιὰ ἀπιστία κι ἔτσι, νόμιμα τὴν ξεφορτώθηκε. Παντρεύτηκε ἀμέσως τὴν ὡραία, πονηρὴ, φιλόδοξη καὶ σπουδαία ἀνγνῖα του, τὴν Ἀγριππῖνα, ποὺ ὅμως σύντομα τὸν βαρέθηκε καὶ γι' αὐτὸ ἀποφάσισε νὰ τὸν... ξεπαστρέψῃ πρὶν τὴν πάθῃ ὅπως ἡ Μεσσαλίνα. Ἡ συνέχεια εἶναι ἀπλὴ. Ἡ Ἀγριππῖνα διάλεξε

τὸ δηλητήριο. "Οχι ἓνα φαρμάκι πού θά σκότωνε γρήγορα καὶ θά γεννοῦσε ὑποψίες, οὔτε καὶ κάτι πού θ' ἀργοῦσε νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ θά ἔδινε τὴν εὐκαιρία στὸ θῦμα τῆς νὰ γλυτώσῃ. Τὸ δηλητήριο τῆς τὸ κατασκεύασε ἡ Λοκύστη, ὅπως μᾶς βεβαιώνει ὁ Τάκιτος. Καὶ ὅπως ἦταν γνωστὸ ὅτι ὁ Κλαύδιος λάτρευε τὰ μανιτάρια, μ' αὐτὰ μαζὺ τὸ ἐμαγεύεισε ἡ γυναίκα του.

— Καὶ τὸ μυστήριο ποῦ τὸ βλέπεις ;

— Περίμενε ! "Οταν ὁ Κλαύδιος ἔφαγε τὰ μανιτάρια καὶ ἄρχισε νὰ μὴν αἰσθάνεται καλά, ἡ Ἀγριππίνα φοβήθηκε ὅτι θά σωζόταν, γιατί ἀσφαλῶς θά ζητοῦσε κάποιο ἀντίδοτο. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιταχύνῃ τὸ θάνατό του. Φώναξε τὸν ἰδιαιτέρου γιατροῦ τοῦ αὐτοκράτορα, τὸν Ξενοφῶντα — ἦταν κι αὐτὸς μέλος τῆς συνωμοσίας — γιὰ ν' ἀνακουφίσῃ δῆθεν τὸν Κλαύδιο. Ἐπρεπε νὰ τοῦ ἀδειάξῃ τὸ στομάχι. Κι ὁ Ξενοφῶν ἔξυσε τὸ λαμβὸ τοῦ δηλητηριασμένου μ' ἓνα φτερό χήνας (μέθοδος συνηθισμένη γιὰ νὰ ... ξανατρῶνε οἱ καλοφαγάδες τῆς ἐποχῆς) πού κι αὐτὸ εἶχε στὴν ἄκρῃ του δηλητήριο. Καὶ ὁ Κλαύδιος, μὲ φοβεροὺς σπασμούς, πέθανε ἀμέσως.

— Φίλε μου, ἐγὼ σὰν ἀστυνομικὸς ἀκόμη δὲν μπόρεσα νὰ βρῶ τίποτε τὸ ἀδύνατο ἢ τὸ ἀπίθανο στὸ ἐγκλημα πού μοῦ διηγήθηκες. Ποῦ λοιπὸν βρίσκεται τὸ μυστήριο ;

— Τὸ ἀπίθανο τοῦ ἐγκλήματος Πῶλ ἀρχίζει τώρα, πού θά σοῦ πῶ γιὰ τὸν "Αλοτο, τὸν prae-

gustatorem ⁽¹⁾ τοῦ αὐτοκράτορα.

— Νᾶμαστε λοιπὸν Φρέντυ. Τώρα, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀρχίζω νὰ ἐνδιαφέρωμαι. Ἀφοῦ ὁ Κλαύδιος εἶχε τὸ «δοκιμαστή» του πῶς αὐτὸς δὲν ἔπαθε τίποτα, ἐνῶ ἀσφαλῶς θά ἔφαγε τὰ μανιτάρια πρὶν ἀπὸ τὸν ἀφέντη του ;

— Τὸ περίεργο εἶναι ὅτι ὁ Κλαύδιος πού διαρκῶς φοβόταν, πρόσεχε ἰδιαίτερως νὰ γευθῇ ὁ "Αλοτος ὅλα τὰ φαγητά του. Καὶ μετὰ, ἐπὶ μιᾷ ὁλόκληρῃ ὥρᾳ τὸν παρακολουθοῦσε χωρὶς νὰ τὸν χάνῃ ἀπὸ τὰ μάτια του. Ἄν δὲν πάθαινε τίποτα, τότε, μιᾷ ὥρᾳ ἀργότερα, ἔτρωγε κι ἐκεῖνος ὅ,τι εἶχε φάει ὁ δοκιμαστής του.

— Μὰ ὅλα πιά θά εἶχαν κρυώσει !

— Λίγο τὸν ἐνδιέφερε, ἀφοῦ ἔτσι ἐξασφάλιζε τὴ ζωὴ του. Καὶ νὰ τώρα τὸ «ἀπίθανο» τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ. Ὁ "Αλοτος, ἔφαγε ἀπὸ τὰ μανιτάρια μιᾷ ὥρᾳ πρὶν ἀπὸ τὸν Κλαύδιο. Τὸ δηλητήριο ἐνεργοῦσε σὲ τριάντα ἢ καὶ λιγώτερα λεπτά. Γιὰ νὰ φάῃ ὁ αὐτοκράτορας θά πῇ ὅτι ὁ δοκιμαστής ἦταν πολὺ καλά, ὅχι μόνο μισή, ἀλλὰ μιᾷ ὁλόκληρῃ ὥρᾳ ἀργότερα. Πῶς λοιπὸν ὁ ἓνας μόνον ἀρρώστησε ἀπὸ τοὺς δυὸ πού ἔφαγαν τὰ ἴδια μανιτάρια, τὰ μαγειρεμένα ὅλα μαζὺ, τ' ἀνακατεμένα μὲ τὸ δηλητήριο ;

— Μὰ μοῦ εἶπες ὅτι ὁ Κλαύδιος πέθανε ἀπὸ τὸ δηλητήριο τοῦ φτεροῦ τῆς χήνας.

1) Praegustatores λέγονταν στὴ Ρώμῃ οἱ σκλάβοι πού ἔπρεπε νὰ δοκιμάζουν πρὶν ἀπὸ τοὺς κυρίους τὸν ὅλα τὰ φαγητά.

— Τελικὰ ναι. Ἀλλὰ αὐτὸ ἔρχεται μετὰ τὴν πρώτη δηλητηρίασί του μὲ φαγητὸ πού δοκίμασε πρῶτος ὁ "Αλοτος.

* * *

Ἀπόλυτα ἀδιάφορος γιὰ τὴν τύχη καὶ τὰ βάσανα τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων, ὁ σύγχρονός μας ἀστυνομικὸς τῆς Νέας Ὑόρκης, τράβηξε μιὰ δυὸ ρουφηξιὲς ἀπὸ τὸ τσιγάρο του, κοίταξε τὸν καπνὸ πού ἀνέβαινε πρὸς τὸ ταβάνι καὶ περίμενε τὴν... καταστροφή ! Ἀλλὰ τίποτε δὲν τάραξε τὴ γαλήνη τοῦ δωματίου, κι ἔξω τὸ χειμωνιάτικο τοπίο δὲν ἄλλαξε. Τρελλές σκέψεις — ἀνόητες μᾶλλον, ὅπως συλλογιζόταν — γύριζαν στὸ μυαλό του. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἱστορία δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου κι ἂς εἶχε γίνει πρὶν ἀπὸ 2.000 χρόνια. Συνηθισμένος στ' ἀπίθανα ἐγκλήματα, ὁ Πῶλ, αἰσθανόταν ὅτι κάτι ἄλλο ἐκρυβε ὅλη ἡ δουλειά.

— Τὸ ἐγκλημα, εἶπε ἀργά, ἥρεμα, τονίζοντας μιὰ — μιὰ τίς συλλαβές, εἶναι πρᾶξι καθαρῶς προσωπική, ὅπως ἡ πολιτική, τὸ θέατρο ἢ ἡ κηπουρική. Ἡ ἀπόστασι πού μὲ χωρίζει ἀπὸ τὰ γεγονότα μ' ἐμποδίζει νὰ βρῶ τὴ λύσι. Ἄν ὅμως ἐγνώριζα λίγο καλύτερα τίς προσωπικότητες τῶν πρωταγωνιστῶν πού μοῦ περιέγραφε, ἴσως νὰ ἔβρισκα τὴ λύσι στὸ μυστήριο πού σὲ ἀπασχολεῖ.

— Ὁ Κλαύδιος, λοιπὸν, ἄρχισε ὁ ἱστορικὸς, ἔμοιαζε μὲ γυναικούλα νευρωτικὴ καὶ ὑποχόνδρια. Ἦταν φοβιστάρης, ἀναιδής, ἐγωϊστὴς, τυραννικὸς. Διαρκῶς πρόσεχε τὸν ἑαυτό του κι ὅλο γιὰ τὴν καλοπέρασί του νοιαζόταν, ἀδιάφορος πρὸς τοὺς ἄλλους

καὶ τίς ὑποχρεώσεις του. Εἶχε καὶ μιὰ δόσι σαδισμού, ἀφοῦ χωρὶς λόγο βασάνιζε τοὺς γύρω του.

— Φίλε μου, τὸν διέκοψε ὁ ἀστυνομικὸς, καλὰ ὅλ' αὐτά. Γιατί ὅμως τὸν εἶπες «ὑποχόνδριο» ;

— Δὲν εἶμαι βέβαιος, ἀλλὰ λογικὸ μοιάζει νὰ ἦταν. Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ Κλαύδιος ἦταν γερός, σωματώδης, δυνατός, κοντὸς καὶ χοντρός βέβαια, ὅλο νεῦρα καὶ μῦς, ἀπόλυτα ὑγιής. Καὶ ὅμως διαρκῶς διαβάζομε στὴν ἱστορία ὅτι ἦταν νευρικός, ὅτι εἶχε πονοκεφάλους, ὑπέφερε ἀπὸ τὸ στομάχι του, ἔπασχε ἀπὸ ἀδικαιολόγητες μελαγχολίες καὶ γρίνια πραγματικὰ αὐτοκρατορική. Ἀρα, μᾶλλον ὑποχόνδριος θά ἦταν γιατί ἡ σωματικὴ του διάπλασι δὲν συμβάδιζε μὲ τὰ ἄλλα. Ἀκουσε τώρα, Πῶλ, γιὰ τὴν γυναίκα του, τὴν καταπληκτικὴ καὶ σπουδαία, τῆς ὁποίας ἡ προσωπικότης πραγματικὰ ἀξίζει νὰ ἐξαρθῇ...

— Ὡστε θαυμάζεις τὴ δολοφονίσα Ἀγριππίνα ;

— Ναι, γιὰ πολλοὺς λόγους καὶ σὲ πολλὰ σημεία, εἶπε ὁ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας. Ἦταν μυαλό τετραγωνικό, εἶχε ιδέες πεντακάθαρες, ἤξερε τί ἤθελε καὶ πῶς νὰ τὸ ἀποκτήσῃ. Σιδερένια θέλησι, φυσικὴ ὁμορφιά, πνευματικὴ ἀξία, καὶ ἓνα μεγάλο σκοπὸ στὴ ζωὴ της, νὰ διοικήσῃ τὴν αὐτοκρατορία. Βέβαια, μὲ τὴ σύγχρονη κοινωνικὴ μας νοοτροπία, ὅ,τι ἔκανε θεωρεῖται ἀπαίσιο. Εἶναι ὅμως ἀπαίσιο ἂν κριθῇ σωστά, ἂν δηλαδὴ παραβληθῇ τὸ θῦμα καὶ ὁ ἔνοχος τὴν ὥρα πού τὸ πρῶτο ἐμποδίζει τὸ ἔργο τοῦ δευτέρου ;

ὅσα οὐ εἶμαι καθήγητης τῆς
 ἱστορίας καὶ οὐ θέλω νὰ σκοτώ-
 σω κάποιον. Φυσικὸν δὲν θά ᾔ-
 ραν ν' ἀντρέχεα στήν ἱστορία
 γὰρ νὰ ἐμπνευσθῶ ; Ἡ δολο-
 φονία τοῦ Κλαυδίου εἶναι πρό-
 ῖματι περίεργη, ἀλλὰ δὲν ἀξίζει
 νὰ περὶ βλάβης ἀπὸς αὐτὴν ὅσας
 σκέψεις γύρω ἀπὸ γεγονότα τοῦ
 54 μ. Χ. Μετά, εἰ νὰ σοὶ πῶ...
 ὁ ῥόμος ποὺ τοῦ περίεργας τὸ
 θυμὰ καὶ τὸν ἐνοχο ἡ ἐνωχάη-
 σε. Ὁ Κλαυδίους... "Ενας ὑπο-
 χόνδριος, νευρικὸς, φιλόπονος, ἐ-
 γώτιστης, ἀχρηστός, φανατισμένος,
 ποὺ καλοπρεπεῖα, ὅμως, ὅπως, ἀς
 πομπή, ἢ κατὰ φαντασίαν ἀρρω-
 στη γυναικα σου... Καὶ ἡ Ἀ-
 γριππίνια ; "Ενα πρόσωπο λαμπ-
 ρὸν, ἐξυπνὸν, δραστήριον, νέον, θε-
 ληματοκρινὸν, ἀλλὰ ποὺ βασανίζεται
 δεξιόσθεν, σὺν ἑτέρῳ ἡμισὶ τοῦ
 ὅπως ἀκριβὲς ὁ ἀνθρώπος ποὺ
 κἀθεῖται ἀπεναντί σου καὶ ἡ ἀ-
 κοῦβι ταραγμένους. Καταμὰ δια-
 φορὰ δὲ βλάπτω στήν πλαιὰ
 καὶ στή νέα ἱστορία, καμπύλη,
 ἐκτός ἀπὸ τὴν ἀνάγκη τοῦ φύ-
 λου τῶν δυο πρωταγωνιστῶν.
 Καὶ τὴν ποὺ πηξ, φιάε μου, οὐ
 δὲν ὑπάρχει καὶ ὁ Ἀλκός,
 ὅταν, ἐκτός ἀπὸ τὰ νοσοκομειακά
 τῆς καθήκοντα, ἢ φοβερὴ ἀδελ-
 φὴ ποὺ εἶδα πρὶν ἀπὸ λίγο εἶναι
 ἀνακαθεῖται νὰ δοκιμάξῃ καὶ νὰ
 τὰ φαγητὰ τῆς ἀρρωστικῆς τῆς !
 Στὸ δωμάτιο τῶρα δὲν ἀκού-
 ρόταν ἀλλο ἀπὸ τὴ γρήγορη
 ἀνάσα τοῦ καθήγητή. Τὸ πρό-
 σῶπτό τοῦ ἦταν κατακόκκινον, τὰ
 χέρια τοῦ ἀσπρίζαν σὲ κίτρι-
 δόσεις καθὼς τὸ εἶνα ἐσφυγγε-
 τὸ ἀλλο, καὶ σὺν πετωπὸ τοῦ
 γυμναζέοντος ὁ σταλόνος τοῦ ἰσθμῶ-
 τος. Εὐαφνικά, ὁ ἀστυνομικὸς ἐ-
 σκαπὸς σὺν γέλιον.

ἀκριβὰ ἀφοῦ ὁ ρόλος του περιορίζεται στὸ νὰ δίνει τὰ κουτάκια καὶ τὰ μπουκαλάκια ποὺ ὀρίζει ὁ γιατρός ;

«Ὅταν εἶπα στὸ γιατρὸ τίς σκέψεις μου, διαμαρτυρήθηκε :

«Μὴ βιάζεστε νὰ κρίνετε. Πολὺ συχνὰ ξεχνοῦμε ὅτι χωρὶς τὴν φαρμακευτικὴ δὲ θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε τίποτε. Τὰ κουτάκια ποὺ ἀγοράσατε ἀντιπροσωπεύουν μακροχρόνιες ἐργασίες πολλῶν ἐπιστημόνων. Θὰ σᾶς ἀναφέρω ἓνα μόνο παράδειγμα, τὴν κατανάλισι τῆς φυματιώσεως. Τρία ὀνόματα συνδέονται μ' αὐτὴν, ὅχι ὀνόματα γιατρῶν, ἀλλὰ ὀνόματα φαρμάκων : Στρεπτομυκίνη, Π.Α.Σ., Ριμιφόν ».

Στὸ σημεῖο αὐτὸ μπορούμε νὰ διηγηθοῦμε μιὰ μεγάλη περιπέτεια. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ θεμελίωσε τὴ σύγχρονη ἱατρικὴ ἐφευρίσκοντας μιὰ νέα μέθοδο ἐρευνας καὶ διαγνωστικῆς, τὴν ἀνατομο - κλινικὴ μέθοδο, ὁ Ρενέ-Τεοφίλ-Γασίνθ Λαεννέκ, καθηγητῆς τῆς ἱατρικῆς στὴς ἀρχὲς τοῦ περασμένου αἰῶνα στὴ Γαλλία, στάθηκε ἓνας ἀπλὸς μάρτυρας τοῦ θανάτου του γιατί δὲν εἶχε κοντά του οὔτε χημικούς οὔτε φαρμακοποιούς. Ἦταν φυματικός. Μεθοδικά, μέρα μετὴν ἡμέρα, με θαυμαστὴ ἀκρίβεια καὶ διορατικότητα, μετροῦσε στὸν ἑαυτὸ του τὴν πρόοδο τῆς ἀρρώστιας, τίς ζημιές τοῦ ἐξαντλημένου ὁργανισμοῦ, συγκρίνοντας συνεχῶς τὰ δικά του συμπτώματα μετὰ τὰ συμπτώματα τῶν ἀσθενῶν ποὺ γέμιζαν τὰ κρεβάτια τοῦ νοσοκομείου του. Ἀλλὰ τὸ ἡμερολόγιό αὐτὸ τῆς ἀγωνίας ποὺ καὶ σήμερα μπορεῖ νὰ χρη-

σιμεύσει στοὺς εἰδικούς, ἀποτελεῖ συγχρόνως μιὰ ὁμολογία ἀδυναμίας, γιατί ὅλη του ἡ ἐπιστημονικὴ σοφία δὲν τοῦ ἔδωσε κανένα ὄπλο ἐναντίον τοῦ θανάτου ποὺ τὸν ἄρπαξε στὰ 45 τοῦ χρόνια. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ πανοπλία τοῦ γιατροῦ ἦταν σχεδὸν ἀνύπαρκτη καὶ τὰ φάρμακα ποὺ εἶχε στὴ διάθεσί του ἔπιαναν ἓνα ραφάκι τοῦ φαρμακείου. Ὁ Λαεννέκ μπορεῖ νὰ καταλάβαινε ἀλλὰ δὲν εἶχε χημικό, τὸ κλειδί ποὺ θὰ μπορούσε νὰ τοῦ χάριση τὴ νίκη.

«Τὸ 1947 βρισκόμασταν στὸ ἴδιο σημεῖο, ἔγραφε τελευταῖα ἓνας διάσημος φυματιολόγος, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ὅτι εἴχαμε κατανοήσει τὴ σημασία τῆς μεταδόσεως τῆς μολύνσεως καὶ καταβάλλαμε προσπάθειες νὰ τὴν περιορίσουμε. Ὅλες οἱ θεραπείες ποὺ ἐφαρμόζαμε μπορούσαν νὰ συνοψιστοῦν σὲ μιὰ φράσι : ἀφῆστε τὴ φύσι νὰ κάνῃ τὸ ἔργο της. Καθαρὸς ἀέρας, ἀνάπαυσι, καλὴ τροφή. Τὰ ἑκατομύρια ὅμως ποὺ ξωδεύονταν στὰ σανατόρια δὲν ἀφιερώνονταν σὲ ἐρευνες ἱατρικῆς ἀλλὰ στὴν ἀπομόνωσι τῶν ἀσθενῶν καὶ στὴ δημιουργία ἐνὸς ὑγιεινοῦ περιβάλλοντος ποὺ θὰ ἐπέτρεπε στὸ σῶμα νὰ ἀμυνθῇ μόνο του ».

Ἐνα φάρμακο ποὺ δὲν ἐπρόκειτο νὰ θεραπεύσῃ

Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἐγινε τὸ θαῦμα. Τώρα τὰ σανατόρια κλείνουν. Μερικὰ τῆς Ἑλβετίας ἔχουν ἤδη μετατραπῇ σὲ ξενοδοχεῖα γιὰ χειμερινὰ σπόρ. Ἀλλὰ καμμιά ἀπὸ τίς ἀνακαλύψεις τῶν γιατρῶν γιὰ τὴν προέλευσι καὶ τὴν πορεία τῆς ἀρρώστιας

δὲν μπορούσε νὰ προβλέψῃ τὴ θεαματικὴ ἐξέλιξι τῆς ἱστορίας. Χρειάστηκαν πολλὲς ἐρευνες γιὰ νὰ ἀποδειχθῇ ἡ θαυμασία ἐπίδρασι τοῦ ΠΑΣ ἢ τοῦ παρα-ἀμινο-σαλυσιλικοῦ ὀξέος, τοῦ πρώτου μεγάλου φαρμάκου ἐναντίον τῆς φυματιώσεως, ποὺ κατασκευάστηκε σὲ γαλλικὰ ἐργαστήρια καὶ γιὰ νὰ ἐρμηνευθοῦν ἐπιστημονικὰ θεραπείες ποὺ φαινομενικὰ ἦσαν ἀκατανόητες. Ἐπρόκειτο μήπως γιὰ μιὰ εὐτυχῇ σύμπτωσι ἢ γιὰ ἓνα φαινόμενο στὸ ὁποῖο ὠδήγησε ἡ ἐξέλιξι τῶν ἰδεῶν ; Ὑπῆρχε μιὰ ἀντίφασι. Στὸ πείραμα τὸ φάρμακο δὲν εἶχε καμμιά ἐπίδρασι στὸν βᾶκιλλο τῆς φυματιώσεως. Εὐνοῦσε μόνο τὴ συγκέντρωσι λευκῶν αἰμοσφαιρίων. Στὸ δεῦτερο στάδιο ὅμως ἐπιδροῦσε μετὰ τρόπο ἕμμεσο. Οἱ λεγεῶνες τῶν ἐπιστρατευμένων λευκῶν αἰμοσφαιρίων πνίγανε τὰ μικρόβια μετὰ τὸ νὰ μονοπωλοῦν γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους (σὰ ζωντανὰ κύτταρα τοῦ ὁργανισμοῦ ποὺ ἦταν ὅλο τὸ διαθέσιμο ὀξυγόνο.

«Πολὺ συχνὰ στὴν ἐπιστήμη φθάνουμε στὴς μεγαλύτερες ἀνακαλύψεις ἀπὸ ἓνα ἀπίθανο δρόμο », μοῦ δήλωσε ὁ τοξικολόγος καθηγητῆς Τρουά. Καὶ στὸ σημεῖο ἴσως αὐτὸ συνοψίζεται ἡ ἱστορία τῆς φαρμακευτικῆς. Γι' αὐτὸ χρειάζονται τόσες ἐρευνες ποὺ φαίνονται ἀχρηστες, τόσα κεφάλαια ποὺ ξοδεύονται χωρὶς ἀποτέλεσμα, καὶ στὸ τέλος, στὸ γύρισμα τοῦ δρόμου, πέφτουμε στὸ θαυματοεργὸ φάρμακο. Ἀλλοτε οἱ φαρμακοποιοὶ ἔτρεχαν στὰ δάση καὶ τοὺς ἀγρούς γιὰ νὰ βροῦνε τὰ ἄγνωστα καὶ πολύτιμα βότανα.

Σιγά-σιγά, δειλὰ, στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων ὁ ἀγὼνας τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὴν ὑγεία του ξεπέρασε τὸ στάδιο τῆς ψηλαφήσεως. Τὰ δέκα ἱερὰ φυτὰ ποὺ χρησιμοποιοῦσαν οἱ Ἀρϋίδες, οἱ μυστηριώδεις πληροφορίες ποὺ μεταδίδονταν ἀπὸ μοναστήρι σὲ μοναστήρι, οἱ μοναχοὶ ποὺ μιλοῦσαν ἀρχαῖα ἑλληνικὰ ἢ λατινικὰ, τὰ ἁγιασμένα μύρα καὶ οἱ περιεργες θεραπευτικὲς συνταγὲς τῶν μάγων στᾶθηκαν γιὰ πολλὲς γενεὲς οἱ ἀκρογωνιαίους λίθοι πάνω στοὺς ὁποίους ὀρθώθηκε τὸ λαμπρὸ οἰκοδόμημα τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης.

Καὶ οἱ βασιλιάδες ποὺ ἡ φύτρα τους ἐφθανε ἴσια μετὰ τὸ Θεό, ἦταν οἱ γιατροὶ τοῦ καιροῦ τους καὶ ἐβάζαν κάποτε τὰ χέρια πάνω στὸν ἀρρωστο γιὰ νὰ ξορκίσουν τὸ δαίμονα, δηλαδὴ τὴν ἀρρώστια. Ἀνῆμερα τὸ Πάσχα τοῦ 1608, ὁ Ἐρρίκος IV «ἤγγισε» 1250 ἀρρώστους. Μιὰ Μεγάλῃ Παρασκευῇ ὁ Λουδοβίκος XIV «ἤγγισε» 1.800 χοιραδικούς καὶ ὁ Λουδοβίκος XVI πᾶνω ἀπὸ 2.000. Ἀργότερα ἓνας ταπεινὸς γιατρός, ὁ Ἀγγλὸς Γιέννερ ἀποφάσισε, ἀφοῦ τὸ σκεπτόταν καμμιά εἰκοσαεὶα χρόνια, νὰ ἐμβολιάσῃ πέντε παιδιὰ κατὰ τῆς ἐυλογίας. Ὁ ἴδιος, στὰ 1768, γιὰ λίγες σταγόνες αὐτοῦ τοῦ ἐμβολίου, δέχθηκε ἀπὸ τὴν Αἰκατερίνη Β' τῆς Ρωσίας τίς μεγαλύτερες τιμὲς ποὺ μπορούσαν νὰ τοῦ γίνουν. Τὰ ἐξοδά του πληρώθηκαν γιὰ νὰ πᾶν ἐκεῖ, τοῦ δόθηκε ὁ τίτλος τοῦ βασιλέως τῆς Αὐτοκρατορίας, πῆρε 50.000 λίρες καὶ τοῦ ὀρίστηκε συντάξι ἱσοβία 2.500 λίρες, χωριστὰ οἱ πολὺτιμες πέτρες, τὰ κοσμήματα καὶ τὰ γουναρικά ποὺ τοῦ χάρισαν ἡ αὐτοκράτειρα καὶ οἱ τίτλοι τοῦ Ἀδλφῆ.

Σήμερα δὲν χρειάζεται μόνο γεωγραφικὴ ἐξερεύνησι. Οἱ ἐπιστήμονες ζητοῦν νὰ ἐρευνήσουν ὅλα τὰ πεδία τῆς γνώσεως, τίς ἐπιστήμες τίς πιὸ ἀφηρημένες. Καταπιάνονται ἀκόμη καὶ μετὰ μαθηματικὰ γιὰ νὰ καταλάβουν

δουλειά περιέχεται σε καλή κατάσταση. Μερικά δέματα του βαθμού περισσότερο ή λιγότερο συντε-
λούν ώστε να χαλάσουν οι άνι-
στάσεις.

Από τη διαγνώστη ως το
ηλεκτρονικό μικροσκόπιο.

Από το 1939 η Ιαπωνική πρεσ-
 βεία στο Λονδίνο αρνείται να
 παραστεί στην εκδήλωση των
 Χριστουγέννων στην πόλη των
 Ελλήνων. Τα μικρόβια που στη-
 λίζουν έχουν εξαφανιστεί από τη

[illegible]

70 το εὐδαιμονιστικὸν καὶ ἰσχυρὸν
 71 τοῦ θεοῦ καὶ τῆς ἐκκλησίας
 72 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 73 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 74 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 75 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 76 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 77 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 78 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 79 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 80 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 81 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 82 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 83 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 84 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 85 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 86 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 87 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 88 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 89 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 90 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 91 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 92 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 93 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 94 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 95 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 96 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 97 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 98 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 99 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας
 100 τοῦ κυρίου καὶ τῆς ἐκκλησίας

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՄԱՐԶԻ ԱԿՏԱՎՈՐԱԿԱՆ ԴԱՐԱՆԻ
ԿՈՄԻՏԵ

-նոց քրդաժողով զուրադուր
 աջ և արդժառեք իւ թարգմանք ժ
 -ի՞Ո օրկնառաջ զուրադուր
 օղբեր զի ԼԷԳԼ զի աւԼՈ՞՝ չա
 -զոյ Լաւորակաւ առաւ Ինչիչ

[illegible][illegible]

-ծու քո ար շէնսեկար 'նոյ ևոց
 -գնէ ևոյ իտեաքթոսար ինչ յօճկք
 զի զար արեալօրդ արա արօրնսն
 -ծէ ինչ արօրդ քոք 'նչ արօրդ
 քոք զար, իլ ար քոս արօրդ
 արօրդ ևոյ իտեաքթոսար և ի
 իտեաքթոսար ի իտեաքթոսար

[illegible][illegible]

δουλεία περιέται σε καίτοι καὶ
 Μερικά δέκατα του βασιλείου
 περισσότερο ἢ λιγώτερο συγι-
 γανών ὡστε καὶ χαλασούν οἱ ἀντι-
 δράσεις, καὶ τότε 86.000 λίρες
 ὕμνων ἀφ' ἡρησέονται. Δέκα κι-
 λὰ πεινιχλὴς ἀντιπροσώπων

[illegible]

-գրք լազկոտածս և ուրիշ ձեռնորդս
 -ևս յո քրքր Կալոթոսիկեց Տէրաւ
 -Նախորդած Տէրալէտի Տէր սուրբս
 զուսայ ուրիշ արքայ լազկոտած ևս
 -Կալոթ-Օտարի ևս և ուրիշ H,

500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

1. **ΠΡΟΕΔΡΟΣ** : Ο **ΚΑΡΛΟΣ ΧΑΛΚΙΑΝΑΚΗΣ** (ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ)

-γωπ. ἐξελλιντο καὶ ἔκλιναν πρὸς τὸ
 ἄκρον τοῦ ὄρους. ἔκλινον δὲ
 -εὐεργετοῦ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκείνους
 -μα. ἔκλινον δὲ καὶ ἔκλινον πρὸς τὸ
 -αὐθ. ἐκείνους δὲ ἐκείνους ἐκείνους
 -εὐθ. ἐκείνους δὲ ἐκείνους ἐκείνους

[illegible][illegible][illegible]

«Κύριοι, ψάξτε τις τοιχο-
γραφίες κατευθυνόμενες στον ορισμό της
«καταγωγής» των λαών και των φυλών.
Εάν οι αρχαιολόγοι δεν έχουν ακόμη
εξετάσει τα ερείπια του παλαιού
Παρισιού, τότε η ιστορία μας είναι
μικρός όρος αναζητήσεων.

Αντιλαμβάνομαι τη δύσκολη θέση
στην οποία βρίσκεστε.

ἀποχωρίζετε ποτε. Ἐτινα τὸ
φθόρον τοῦ πνεύματος, τοῦ
λόγου καὶ τοῦ συναχθῆναι
παράδου τῆς ἁγίας

[illegible][illegible]

12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534

ԼճԵՐԻ Կ' ՎՃՃԱՐՈՂ ԴԱՌ 0061 ՉԻ ԳԻՔ
 ԻՅՈՂ ԼՈՐՈՒՂՅԵՐ ԴՈՍԱ ԻՍԼԱՅԻՆԻ ՅՈՂԺՈՒՄ
 ԴԱՌ ՅՈՐՈՒ ԻՍԼՈՒՄ ԼՈՐՈՒՄ ԴՈՂԺԻՉԻ
 -Ք ԻՕ ԴԱՌԺԻՉԻ ԴՈՂԺԻՉԻ
 ՉԻ ԴԱՌ ԼՈՐՈՒՄ ԼՈՐՈՒՄ Կ' ԼճԻՆԻՉԻ
 ԴԱՌ ԴԱՌ ԴԱՌԻՆԻՉԻՆԻՉ ԴԱՌԻՉԻ

διάρκεια της ζωής σ' όλες τις χώρες σταθερά ανεβαίνει. 'Ασθένειες παλιές και θανάσιμες, ή φυματίωσι, ή έλονοσία, ή λέπρα έπαψαν να αποτελούν πληγές άθεράπευτες. Οί σουλφαμίδες και τά αντιβιοτικά έξαλείψανε τόν κίνδυνο της γρίππης, ή ίνσουλίνη έπιτρέπει στους διαβητικούς να ζούνε μια ζωή κανονική, οί βιταμίνες και οί όρμόνες συντελούν στην πρόληψη και τη θεραπεία τών παθήσεων τών αδένων. 'Ετσι ή φαρμακευτική άνοίγει τόν δρόμο για μια άληθινή όρθολογιστική ανοικοδόμησι της υγείας. 'Η ύψιστη νίκη της είναι τόν πεντοτάλ, ή χλωροπρομαζίν, τά καταπραυντικά που άγγίζουν τις άνώτερες λειτουργίες του ανθρώπινου οργανισμού. 'Αφού έπέτυχε τόσο συχνά να θεραπεύση τόν σάμα, ή φαρμακευτική δουλεύει τώρα για να θεραπεύη και να καθυσυχάζη την ψυχή. Και πέρα άπ' όλες τις νίκες βρίσκεται εκείνη με τόν πιο ανθρώπινο χαρακτήρα, ή νίκη του πόνου.

* * *

'Εκεί που ή ιατρική καμιά φορά διστάζει, ή φαρμακευτική μπορεί να κάνη τόν πόνο ύποφερτό, να τόν εξαφανίση χάρι στη μεγάλη κλίμακα τών καταπραυντικών, άπό τά αναισθητικά έπιφανείας όπως είναι ή νοβοκαΐνη ως τά σπασμολυτικά και τά δυνατά αναλγητικά, όπως ή μορφίνη, ή κοκαΐνη και τά παράγωγά τους.

Χάρι στις πρόσφατες θεραπευτικές ανακαλύψεις γίνονται ακόμη οί θαυματουργές σύγχρονες έγχειρήσεις που κρατούν συ-

χνά ώρες δλόκληρες, στην καρδιά, τις άρτηρίες, τους πνεύμονες, τόν σκελετό. Σήμερα ό χειρουργός δέν έγχειρεί πια με αντίπαλο τόν ρολόι. 'Ο αναισθησιολόγος με τά φαρμακευτικά του σύνεργα του δίνει τόν καιρό και την εύκαιρία να σκεφθῇ και να αποφασίση. Τά σύγχρονα γενικά αναισθητικά δέν είναι καθόλου τοξικά. Ειδικά φάρμακα τονώνουν την καρδιά και άλλα εξασφαλίζουν την τονικότητα τών μυών χωρίς να εξουδετερώνουν τις νευρικές συσπάσεις.

‘Ο άνθρωπος με την άσπρη μπλούζα.

‘Ο φαρμακοποιός πάλι είναι ό μόνος έμπορος που μπορεί να άρνηθῇ να πουλήση κάτι. 'Όλα τά δηλητήρια, όλες τις τοξικές ουσίες που είναι κλειδωμένες στο ειδικό ντουλάπι του δέν μπορεί να τις πουλήση παρά με συνταγή που να την έχη έλέγξει ό ίδιος. Και συχνά, έκτός άπό τη συνταγή, κοιτάζει και τόν πελάτη του στα μάτια.

Μετά τόν γιατρό και τη διάγνωση του, ό φαρμακοποιός άποτελεῖ τόν τελευταίο κρίκο της αλυσίδας που φθάνει στον άρρωστο. Μια συνταγή μπορεί να είναι άσχημα και βιαστικά γραμμένη και ό φαρμακοποιός είναι εκείνος που πρέπει να έλέγξη και να προσέξη. Είναι ό τερματοφύλακας του τελικού άγώνος. Μια φορά ένας φαρμακοποιός πήρε μια συνταγή για ένα φάρμακο με βάσι τόν καλομέλανο. 'Η συνταγή δέν έγραφε αριθμό. 'Ο φαρμακοποιός έκρινε καλό να έτοιμάση μια δόσι μέτρια. 'Αλλά τόν φάρμακο προωριζόταν για παιδί και

ό φαρμακοποιός, ένοχος που δέν τόν εξέτασε, καταδικάστηκε άπό τη δικαιοσύνη. Μπροστά στα ράφια με τά καλλυντικά και τά άλλα είδη που πουλούν σήμερα τά φαρμακεία, ξεχνούμε συχνά τη βασική ευθύνη που βαρύνει τόν φαρμακοποιό και τις σπουδές που έκανε για να μπορῇ να εκτελῇ σωστά τη δουλειά του.

Τό μέλλον της φαρμακευτικής φαίνεται άπερίοριστο. Μερικά μεγάλα φαρμακευτικά εργαστήρια στέλνουν άποστολές στα βάθη της 'Αφρικής για να μελετήσουν τά φάρμακα τών μάγων. 'Αλλα πάλι αναζητώντας καινούργιες ιδέες συγκαλούν διεθνή συνέδρια που τά θέματά τους είναι πολύ έκτεταμένα. 'Ενας Γερμανός χημικός, ό Βάλτερ Ρέππε, έφευρε πριν άπό είκοσι χρόνια περίπου μια νέα χημεία, τη χημεία τών σωμάτων που δέν υπάρχουν στη φύσι. 'Ηδη, σύμφωνα με τις άρχές του, έχουν κατασκευασθῇ 200.000 - 300.000 πρωτότυπα παρασκευάσματα, αλλά λίγα μόνο έχουν δοκιμασθῇ άπό τούς φαρμακοποιούς. 'Η άτομική ενέργεια με την τεχνητή ραδιενέργεια άνοίγει νέες προοπτικές που δέν μπορούμε να τις προβλέψουμε. Και ήδη 'Αμερικανοί και Ρώσοι μελετούν τη φαρμακευτική του διαστήματος. Γιατί ή έποχή τών «Σπούτνικ» θά φέρη γρήγορα τη δική της ιατρική και ή φαρμα-

κευτική θά προσφέρη καινούργια φάρμακα για να καταπολεμήση τη βαρύτητα, να έπιτρέψη τη ζωή σε κλειστό χώρο, μέσα σε σκάφανδρα και να εξασφαλίση την άντοχή στην άκτινοβολία που ή επίδρασί της άποτελεῖ τώρα άντικείμενο μελέτης.

"Αλλοτε οί Κινέζοι διατηρούσαν σ' όλη τους τη ζωή ένα προσωπικό γιατρό που δουλειά

"Ενα γραμμάριο βιταμίνης B¹², του καλύτερου αντιαναιμικού φαρμάκου κοστίζει στη Γαλλία 80.000 φράγκα!

του ήταν όχι να τούς θεραπεύη αλλά να τούς έμποδίση να άρρωσταίνουν. Τη φιλοδοξία αυτή για να διατηρηθῇ ή υγεία, φιλοδοξία και έλπίδα κοινή σε όλους τούς ανθρώπους, ή ιατρική έτοιμάζεται να την πραγματοποιήση σήμερα χάρι στην άφάνταστη πρόοδο της φαρμακολογίας. 'Αλλά αύριο ίσως περισσότερο και άπό σήμερα ό πρώτος υπεύθυνος για την δημόσια υγεία, ό άνθρωπος που θά τόν συμβουλευώμαστε κάθε τόσο, ό άνθρωπος με την άσπρη μπλούζα, στο μαγαζί κάθε γειτονιάς θά είναι ό φαρμακοποιός. Θα άρχῇ να άνοίξουμε την πόρτα του για να έπωφεληθούμε άπό τις γνώσεις του και τόν ανθρωπισμό του.

Σ' ΕΝΑ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

◆ Σήμερον ό καιρός θά είναι αίθριος, νεφελώδης κατά την πρωΐαν, ελαφρώς όμιχλώδης κατά τας μεσημβρινάς ώρας, με ισχυράς βροχάς και καταιγίδας πρὸς τὴν ἑσπέραν . . .

Pourquois Pas?

ΣΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗ ΚΟΣΜΟ

τῶν λάμα και τῶν φακίρηδων

Τοῦ

JOHN KELL

— (Θ) ΕΛΕΤΕ παρα-
γματικά να
μάθετε τὸ «τζάντο»;

Ὁ ἄνθρωπος ποὺ
μοῦ ἔθεσε αὐτὸ τὸ
ἑρώτημα στὸ σαλόνι
τοῦ ξενοδοχείου «Κα-
πιτόλ» τῆς Βομβάης
ἦταν ἓνας γέρος Ἰν-
δός, μὲ πρόσωπο χα-
ρακωμένο ἀπὸ βα-
θειές ρυτίδες. Ἦταν
πολύ μορφωμένος καὶ
σ' αὐτὸν μὲ εἶχε συ-
στήσει ἡ ἀμερικανικὴ
πρεσβεΐα μό-
λις εἶχα φθάσει στὴς Ἰνδίες.

— Τότε σὰς εὐχομαι νὰ ἔχετε πολὺ
θάρος, πρόσθεσε ὁ συνομιλητής μου,
γιατὶ τίποτα δὲν εἶναι δυσκολώτερο
σ' αὐτὸν τὸν τόπο ἀπὸ τὸ νὰ πείσετε
τοὺς ἀνθρώπους νὰ σὰς μιλήσουν
γιὰ τὰ μυστικὰ τῆς μαγείας τους.
Ὅταν εἶχα ἀρχίσει νὰ θέτω σὲ
ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό μου, δὲν ὑποτι-
μοῦσα καθόλου τὴς δυσκολίες. «Τζάν-
το!» Ἡ λέξι αὐτὴ μὲ γοήτευε ἀπὸ
καιρὸ. Ἐμφανίζονταν στὴς πιὸ παλιές
διηγήσεις τῶν μάγων καὶ τῶν φακί-
ρηδων, ἀλλὰ καὶ στὴς νεώτερες ἐκ-
δηλώσεις τῶν λάμα καὶ τῶν θερα-
πευτῶν, τῶν ἀνθρώπων ποὺ δὴλω-
ναν πὼς μποροῦσαν νὰ σκοτώσουν
μὲ ἓνα βλέμμα, νὰ διαβάσουν τὴ σκέψι
τοῦ ἄλλου, νὰ διώξουν τὸν πόνο
κουνώντας ἓνα φλασκί πᾶνω ἀπὸ τὸ
κεφάλι τοῦ ἀρρώστου. Ἀγνωστο
στὸ Παρίσι, τὸ Λονδίνο καὶ τὴ Νέα
Ὑόρκη τὸ «τζάντο», εἶναι ἡ λέξι
— κλειδί ποὺ ψιθυρίζεται ἀπὸ αἰῶ-
νες ἀπὸ τὴν Καλκούτα ὡς τὸ Μπε-

Ἀπὸ τὴς ὁχθες τοῦ Γάγγη ὡς
τὴν «Σκεπὴ τοῦ κόσμου», στὸ
Θιβέτ, ὁ Τζῶν Κήλ διέτρεξε τὴς
Ἰνδίες ζητώντας νὰ μάθῃ τὸ
μυστικὸ τοῦ «Τζάντο», τῆς μαύ-
ρης μαγείας τῆς Ἀνατολῆς καὶ
τῶν ἀνθρώπων ποὺ εἶναι μνη-
μένοι σ' αὐτό, τῶν Λάμα καὶ
τῶν Φακίρηδων. Ἡ Ἐκλογὴ
ἀναδημοσιεύει ἓνα μέρος ἀπὸ
τὴν καταπληκτικὴ διήγησί του
ποὺ θὰ κυκλοφορήσῃ σὲ βιβλίο.

νάρες, ἀπὸ τὸ Δελχί
ὡς τὴς πλαγιές τῶν
Ἰμαλαίων καὶ μπορεῖ
νὰ ἀνοίξῃ πόρτες ἀ-
διάβατες ἢ νὰ κλείσῃ
φέρετρα: γιὰ ὅλους
τοὺς Ἰνδουιστὰς ἡ
λέξι αὐτὴ σημαίνει
τὴ μυστηριώδη δύ-
ναμι ποὺ καθιστᾷ
δυνατὸ τὸ λογικὰ
ἀδύνατο.

Ὁ γέρος Ἰνδὸς μοῦ
ἔδωσε μιὰ συμβου-
λὴ, μιὰ καὶ θὰ ἀναζητοῦσα τὸ «τζάν-
το» σὲ ἓναν ἀγνωστο γιὰ μένα
τόπο. «Νὰ περιδιαβάσετε στὰ πανη-
γύρια καὶ στὴς ἀγορές καὶ νὰ μὴν
περιφρονῆσετε τοὺς φακίρηδες τῶν
δρόμων. Πολλές φορές ξέρονται αὐτοὶ
ἀπὸ μαγεία, αὐτὴ τὴν τέχνη τὴ μυσ-
τηριώδη, τὴν τόσο μεγάλη ὅσο καὶ
οἱ λάμα τοῦ Θιβέτ.»

Περπατώντας δυὸ μέρες στοὺς δρό-
μους τῆς Βομβάης, βέβαιος πὼς σὲ
μιὰ τόσο κοσμοπολίτικη πολιτεία
δὲν ἐπρόκειτο νὰ βρῶ τὸ «τζάντο»,
τὸ συνάντησα γιὰ πρώτη φορά.
Περνοῦσα ἀπὸ τὴ συνοικία τῶν
ντόπιων ὅταν πρόσεξα κάποιον σὰν
δερβίση, ἐντελῶς σκελετωμένο, ποὺ
στὸ κέντρο ἐνὸς ἀπορροφημένου κοι-
νοῦ ἐκτελοῦσε ἀτὶ κυκλικές κινήσεις
ποὺ τὴς βλέπουμε συχνὰ στὰ τσίρκα.
Τὸ θέαμα δὲν εἶχε ἰδιαιτέρη ἐνδιαφέ-
ρον καὶ ἐτοιμαζόμουν νὰ φύγω ὅταν
ὁ γέρος ἔβγαλε ἀπὸ ἓνα πέτσινο σακ-
κούλι ἓνα μικρὸ πράσινο φίδι. Κρα-
τώντας τὸ μὲ τὸ ἓνα χερί τὸ μέτρησε
μὲ τὸ ἄλλο μὲ ἓνα παλιὸ μέτρο ποὺ

φοροῦσε γιὰ ζῶν: τὸ φίδι εἶχε μά-
κρος 26 πόντους. Ἀφοῦ πῆρε μιὰ
βαθεῖα ἀναπνοὴ καὶ κούνησε πολλὰς
φορὲς καὶ ὀλοένα γρηγορώτερα τὰ
πετερυγία τῆς μύτης του, ἔχωσε
μὲ μιὰ γρήγορη κίνησι τὸ φίδι στὸ
ἓνα του ρουθούνη. Ἀστραπιαῖα τὸ
φίδι ἐξαφανίστηκε. Ὑστερα ἀπὸ μιὰ
στιγμὴ τὸ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ στόμα του.

Τοῦ ἔδωσα μιὰ ρουπία γιὰ νὰ τὸ
ξανακόνῃ καὶ πῆρα πολλὰς φωτογρα-
φίες. Ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ τὸν παρακολού-
θησα μιὰ ὀλόκληρη ὥρα δὲν εἶχα
καταλάβει ποῖο ἦταν τὸ μυστικὸ
του. Κουδουνίζοντας κέρματα στὸ
χερί μου τοῦ ἔκανα διάφορες ἐρωτή-
σεις. «Δὲν ὑπάρχει κανένα τρῦκ
ἐδῶ, μοῦ εἶπε. Εἶναι ἀποτέλεσμα
μεγάλης καὶ ἐπίμονης ἀσκήσεως. Ἀ-
νάμεσα στὴ μύτη καὶ στὸ στόμα
ὑπάρχει ἓνας στενὸς διάδρομος ὅπου
χωράει νὰ γλιστρήσῃ τὸ φίδι. Ἡ
δυσκολία εἶναι νὰ πᾶτε τὸ ἔρπετό
ὡς ἐκεῖ. Μόλις τὸ μπᾶσετε στὸ ρου-
θούνη τὸ φίδι κάνει μιὰ κίνησι ὑπο-
χωρήσεως. Πρέπει νὰ εἰστε ταχύ-
τερος ἀπ' αὐτὸ καὶ νὰ τὸ συγκρα-
τήσετε.»

«Καὶ πῶς γίνεται αὐτό;»
«Χρειάζεται προσπάθεια πολλῶν
ἔτων. Ἐγὼ ἔκανα δέκα χρόνια γιὰ
νὰ σκληρύνω τὰ πετερυγία τῆς μύ-
της μου καὶ νὰ τὰ μεταβάλω σὲ
ἀληθινὸ μάγγανο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο
τὸ φίδι δὲν ἔχει καμμιά πιθανότητα
νὰ ξεφύγῃ. Συγχρόνως ὁμως ἀσκή-
θηκα μὲ κομμάτια σκοινί ὅλο καὶ πιὸ
χοντρά γιὰ νὰ καταπολεμήσω κάθε
τάσι ἐμέτου καὶ νὰ μάθω νὰ κλείνω
τὸ λαιμὸ μου γιὰ νὰ μὴν καταπιῶ
τὸ φίδι.»

Σὲ μιὰ ἄλλη ἀγορά, στὴν Καλκού-
τα αὐτὴ τὴ φορά, ἀνακάλυψα τὸ
μυστικὸ τῆς «ραδιοσκοπικῆς» ὁ-
ράσεως μέσα ἀπὸ στερεὰ σώματα.

Περιδιαβάζοντας πάλι στοὺς δρό-
μους εἶδα μιὰ μᾶζα ἀπὸ βρώμικα
πορτοκαλιὰ κουρέλια ποὺ ἦταν τὸ
κεφάλι ἐνὸς γυμνοῦ ἀνθρώπου. Ὁ
ἄνθρωπος ἦταν κουλουριασμένος χά-
μι καὶ μουρμούριζε προσευχές, ἐνῶ
μερικοὶ θεατὲς τοῦ τύλιγαν κουρέλια
γύρω στὸ κεφάλι. Ὅταν τοῦ σκέπα-
σαν καλὰ τὰ μάτια καὶ ὅλο τὸ πρό-
σωπο, ζήτησε ἀπὸ τοὺς γύρω του

νὰ τοῦ δείχνουν διάφορα ἀντικεί-
μενα ποὺ αὐτὸς τὰ ὀνομάτιζε σωστά.
Ὅταν τέλειωσε καὶ μετροῦσε τὴς δε-
κάρες του τὸν πῆρα σὲ μιὰ γωνία
καὶ τοῦ ζήτησα νὰ μοῦ ἐξηγήσῃ
τὴν τέχνη του. «Εἶναι μιὰ εὐλογία
τοῦ θεοῦ, μοῦ ἀπάντησε μὲ τρεμου-
λιαστὴ φωνή. Δὲν μπορῶ νὰ σὰς
μιλήσω γι' αὐτὸ μὲ λιγώτερο ἀπὸ
15 ρουπίες». Τὸν διέκοψα ἀπὸτομα.
Στὴ Βομβάη τὴς εὐλογίες τοῦ θεοῦ
τὴς ἀποκαλύπτουν μὲ πέντε ρουπίες
μόνο!

Πῆρε ὕφος προσβεβλημένο, ἔκανε
πὼς σκεπτόταν καὶ κοιτάζοντάς με
μὲ ἀξιοπρέπεια ἄρχισε νὰ μιλά.

«Ἡ καλύπτρα μου εἶναι φτιαγμένη
ἀπὸ διπλὸ ὕφασμα. Τὸ ἐσωτερικὸ
εἶναι ἀπὸ πυκνὸ βελούδο, ἀλλὰ εἶναι
σκεπασμένο ἀπὸ ἓνα ἄλλο ὕφασμα
ποὺ ὅταν ἔρθῃ σὲ ἐπαφὴ μὲ τὰ μάτια
ἀφήνει τὸ φῶς νὰ περνᾷ. Ὅταν
φορέσῃ τὴν καλύπτρα, ὁ μάγος, ποὺ
ξέρεῖ πὼς τὰ δυὸ ὕφασματα δὲν εἶναι
ραμμένα μαζὺ, κατεβάζει τὸν ἐσωτερι-
κὸ σάκκο γύρω στὸ λαιμὸ του καὶ
τὸ πρόσωπό του μένει σὲ ἐπαφὴ μὲ
τὸ διαφανὲς ὕφασμα ποὺ ἐξωτερι-
κὰ φαίνεται πυκνὸ.»

«Μὰ πῶς κατορθώνετε καὶ βλέπε-
τε μέσα ἀπὸ τὰ ἄλλα σύνεργα τῆς
μάσκας σας ποὺ εἶναι καὶ μεταλλικὰ;»

Ὁ φακίρης μὲ κοίταξε χαμογελῶν-
τας.

«Τὴ μεταλλικὴ λάμα ποὺ σκεπάζει
τὰ μάτια τὴν κατεβάζει ἓνα κρυφὸ
ἐλατήριο. Ἐκεῖνο ποὺ εἶναι πραγμα-
τικὰ δύσκολο εἶναι νὰ μπορῇ ὁ μάγος
νὰ βλέπῃ ὅπως ἐγὼ μέσα ἀπὸ 15
δίπλες γάζας. Ὁ πατέρας μου εἶχε
καταφέρει νὰ περνᾷ τὴς 17. Ἦταν ὁ
καλύτερος τοῦ τόπου μας. Ἐγὼ χρειά-
στηκε νὰ ἀσκηθῶ πολὺ. Ὅταν ἦμουν
δυὸ χρόνων ὁ πατέρας μὲ ἀνάγκασε
νὰ πιάσω τὸ μπιμπερό μου μὲ δυὸ
στρώσεις γάζας στὰ μάτια. Πέντε
χρόνων ἔτρωγα μὲ πέντε γάζες στὰ
μάτια καὶ δέκα χρόνων διάβαζα
ἓνα ποίημα μὲ ἑνδεκα στρώσεις γάζας.
Κάθε μέρα δοκίμαζα περισσότερες.
Στὰ εἴκοσι ἔφτασα τὸν πατέρα μου
καὶ κέρδισα σὲ ἓνα διαγωνισμὸ δια-
κρίνοντας μιὰ ἀγελάδα σὲ ἀπόστασι
30 μέτρων μὲ 17 γάζες στὰ μάτια.
Σήμερα ἡ ὁρασί μου ἔχει λίγο ἀδύ-
νατίσει.»

Ὅταν διηγῆθηκα τὴν ἄλλη μέρα

τή συνάντησί μου αυτή σέ ένα γέρο ιεραπόστολο αυτός μου είπε :

« Καμιά έκδήλωσι μαγείας στις 'Ινδίες δέν ἐξηγεῖται μὲ ἀπλά καὶ εὐκόλα τρῦκ. Ὅλες ὅσες γνῶρισα προυποθέτουν ἀπὸ τὸν φακίρη ἀπόλυτη κυριαρχία τοῦ πνεύματος πάνω στὸ σῶμα, ἀράνταστη ἀσκησι καὶ ἀσύλληπτη δεξιότην ».

Εἶχα τὴν ἐνκαιρία νὰ σκεφθῶ τὴν ἀλήθεια αὐτὴ στὴν Χαῦντερμπάντ ὅπου ἀνέβηκα σὲ ἓνα λόφο κοντὰ στὴν πόλι. Ἐκεῖ βρῆκα καθισμένο ἓνα γέρο. Δέν μοῦ ἔριξε οὔτε ἓνα βλέμμα ὅταν κάθησα κοντὰ του νὰ ξεκουρασθῶ οὔτε καὶ γὼ τὸν πρόσεξα. Ὅταν ὁμως σηκώθηκα νὰ φύγω ἄκουσα νὰ λέη τὸ ὄνομά μου.

— Κύριε Κήλ !

— Μὲ γνωρίζεις ; τὸν ρώτησα ἐκπληκτος.

Χωρὶς νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ ἄρχισε νὰ μοῦ διηγῆται γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου διάφορες ἱστορίες. Μοῦ εἶπε τί ἔλεγε ἓνα τηλεγράφημα ποῦ εἶχα πάρει πρὶν ἀπὸ μέρη ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη, μοῦ εἶπε τὴ γνώμη του γιὰ μιά καινούργια νουβέλλα ποῦ εἶχα ἀρχίσει νὰ γράφω τὸ προηγούμενο βράδυ καὶ γενικά μοῦ ἀνέφερε καταπληκτικές λεπτομέρειες γιὰ τὸ παρελθόν μου, ποῦ δέν τις εἶχα κουβεντιάσει μὲ ἀνθρωπο στὶς 'Ινδίες. Λεγόταν Βαν-τραμακρίσμα. « Εἶμαι σὰν καὶ σᾶς, μοῦ εἶπε, ἓνας ἐρασιτέχνης τοῦ ἀγνωστού. Πιστεύετε στὸ τρῦκ τοῦ σκονιοῦ ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Εἰστε σκεπτικιστὴς καὶ ἐπειδὴ δέν εἶδατε ποτὲ κάτι τέτοιο δέν θὰ τὸ πιστεύετε. »

Λίγα λεπτὰ ἀργότερα χάραξε μὲ τὸ μπιστοῦνι τὸ μυστικό στὸ χῶμα καὶ ἀπάντησε στὶς ἐρωτήσεις μου. Ὅταν σὲ λίγο ἔφηνε τὸν παρακολουθήσα μὲ συγκίνηση. Εἶχα ἀνακαλύψει τὸ μεγάλο μυστικό τῶν φακίρηδων, τὸ περίφημο τρῦκ χάρι στὸ ὁποῖο βάζουν ἓνα σωρὸ σκονιὶ χάμα κι αὐτὸ ξετυλίγεται καὶ σηκώνεται ὀρθο χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσῃ ὁ φακίρης. Τὸ μυστικό δέν κρύβεται στὸ σκονιὶ, οὔτε στὸ χῶμα. Εἶναι στὸν ἀέρα. Μεταξένια καλῶδια τραβοῦν τὸ σκονιὶ ψηλά. Δέν εἶναι δεμένα σὲ δέντρα γιὰ τὸ πείραμα γίνεται πάντα σὲ χῶρο ἀνοιχτό. Τὴν ἀπάντησι τὴ δίνει ἡ γεωγραφία τῶν 'Ινδιῶν. Τὸ πείραμα τοῦ σκονιοῦ γίνεται πάντα σὲ περιοχὲς μὲ

λόφους ἢ βουνά, ὄχι σὲ ἔρημες πεδιάδες. Τὸ λεπτότατο νῆμα τῶν φακίρηδων τεντώνεται ἀπὸ πλαγιά σὲ πλαγιά ἢ ἀπὸ ἓνα ψηλὸ βράχο σὲ ἓναν ἄλλο, συχνὰ σὲ ἀπόστασι 4-5 χιλιομέτρων. Τὰ νῆματα αὐτὰ δέν φαίνονται, κυρίως γιὰ τὸν ἔχοντα φόντο τοὺς λόφους καὶ ὄχι τὸν οὐρανό. Καὶ οἱ θεατὲς δέν τὰ βλέπουν οὔτε τὰ φαντάζονται γιὰ τὸν ὑποψιάζονται πῶς τὸ σκονιὶ στηρίζεται κάπου ψηλά σὲ κάθετη καὶ ὄχι ὀριζόντια κατεύθυνσι. Ὅταν ἀρχίσῃ τὸ νούμερό του ὁ φακίρης ρίχνει πολλὰ φορὲς ψηλά τὸ σκονιὶ γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν προσοχὴ τοῦ κοινοῦ. Τὸ σκονιὶ πέφτει, ἀλλὰ σὲ μιά στιγμὴ ποῦ δέν προσέχει κανεὶς ὁ φακίρης ρίχνει καὶ μιά ξύλινη μπῆλια μὲ ἓνα μικρὸ ἀγκίστρι ποῦ κρεμιέται στὸ ἄορατο νῆμα. Ἡ μπῆλια εἶναι δεμένη στὴν ἄκρη τοῦ σκονιοῦ. Τὸ νῆμα τεντώνεται πρὸς τὰ ἑπάνω καὶ τὸ θαυματοργό σκονιὶ ὑψώνεται στὸν ἀέρα !

Τὸ κατόρθωμα τοῦ βαδίσματος ἐπάνω στὸ νερὸ ἔχει καὶ αὐτὸ μηχανικὴ ἐξήγησι. Εἶδα στὸ Μπενάρες ἓνα γέρο φακίρη νὰ προχωρῇ ἀργὰ πατώντας στὴν ἐπιφάνεια τῶν νερῶν τοῦ ποταμοῦ ποῦ εἶχε ἐκεῖ βάθος 5-6 μέτρα. Ὅταν ἔφτασε στὴν ἄλλη ὄχθῃ ὁ κόσμος ποῦ τὸν κοίταζε μὲ σεβασμὸ ρίχτηκε στὸ νερὸ πίσω του ἐνῶ ἐκεῖνος ἄρχισε νὰ βγάξῃ λόγο. Τὸ βράδυ κατὰφερα νὰ τὸν πλησιάσω, νὰ τοῦ προσφέρω χρήματα καὶ νὰ τὸν ρωτήσω. Μοῦ ἔδειξε τὸ μυστικό του γιὰ δέκα ρουπίες. Ὁ φακίρης εἶχε τεντώσει ἓνα σκονιὶ ἀπὸ τὴ μιά ὄχθῃ στὴν ἄλλη, λίγους πόντους κάτω ἀπὸ τὸ νερὸ. Μόλις ἔφτανε στὴν ὄχθῃ δύο βοηθοὶ ἔλυναν τὸ σκινὶ καὶ τὸ ἀφῆναν νὰ πέφτῃ στὸ βυθό.

Ἄν καὶ οἱ ἅγιοι ἄνθρωποι ποῦ περπατοῦν πάνω στὸ νερὸ δημιούργησαν στὶς 'Ινδίες πολλοὺς θρύλους, ὥστόσο καμιά έκδήλωσι μαγείας δέν προκάλεσε τόση ἐντύπωσι ὅσο τῶν ζωντανῶν θαμμένων.

Στὸ διάστημα ποῦ ἔμεινα ἐκεῖ ἔ-

μαθα δύο τρόπους μὲ τοὺς ὁποίους γίνεται αὐτό : στὸν πρῶτο, ποῦ εἶναι ἄρκετὰ χονδροειδὴς, χρησιμοποιοῦν ἓνα φέρετρο μὲ διπλὸ κάτω μέρος καὶ ἀπὸ κεῖ ὁ μάγος, ποῦ φορεῖ σαρίκι καὶ χιτῶνα ὅμοιο μὲ τῶν ὁπαδῶν του, ξεφεύγει τὴν ὥρα ποῦ μεταφέρεται τὸ φέρετρο ἀπὸ τὸ ναὸ στὸ νεκροταφεῖο ἐπωφελοῦμενος ἀπὸ τὸ πλῆθος ποῦ ἀκολουθεῖ πάντα τὴν πομπή. Ἡ ἀπάτη αὐτὴ μπορεῖ νὰ κρατήσῃ καὶ ἓνα χρόνο καὶ ὁ φακίρης νὰ μένῃ κρυμμένος, γιὰ νὰ μπῇ βιαστικά στὸ φέρετρο ὅταν γίνῃ πάλι ἡ πομπή μὲ ἀντίθετη κατεύθυνσι.

Ὅσο γιὰ τὴν ἄλλη μέθοδο, αὐτὴ ποῦ δοκίμασα καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἀπαιτεῖ τόσο μεγάλην αὐτοκυριαρχία καὶ ἔχει τόσο σοβαροὺς κινδύνους ὥστε ἡ κυβέρνησι τοῦ Νέου Δελχὶ ἀπαγόρευσε τὴν ἐφαρμογὴ της τὸ 1955 γιὰ τὴν προκαλοῦσε πάρα πολλὰ δυστυχήματα. Στὸ Μπενάρες, τὴν ἄγια πόλι ὅπου στὶς ὄχθες τοῦ Γάγγη πλανιέται συνεχῶς ὁ καπνὸς ἀπὸ τις νεκρικὲς πυρὲς καὶ ἡ μυριὰ τῶν ἐκατομμυρίων ἀσθενῶν ποῦ λούονται ἐκεῖ, γνῶρισα τὸν γέρο ἀσκητὴ μὲ θαλὰ μάτια ποῦ μοῦ διδάξε αὐτὴ τὴ δουλειά. Μὲ πῆρε μακριὰ ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του καὶ μοῦ μουμούρισε τὴ διδασκαλία του σὲ ἓνα μῆγμα ἀγγλικῶν καὶ Ἰνδικῶν τῆς κακῆς ὥρας. « Νὰ λέτε λόγια μαγικά... Ἀδειάστε τὸ μυαλό σας ἀπὸ κάθε περιεχόμενο... Κρατᾶτε τὴν ἀναπνοή σας ὥσπου τὸ πρόσωπό σας νὰ μελανώσῃ... Νὰ μὴν πιῇτε νερὸ πολλὰς ὥρες πρὶν ἀπὸ τὴν ταφή... ».

Ἡ τελευταία του συμβουλή ἦταν πιὸ πρακτικὴ. « Νὰ σταματήσετε τὸ σφυγμὸ σας ὥσπου νὰ μουδιάσῃ τὸ χέρι σας καὶ ὕστερα νὰ ἐπαναφέρετε σιγά-σιγά τὴν κυκλοφορίαν. « Μὰ πῶς ; » τοῦ ψιθύρισα. « Μὲ τὴν αὐτοσυγκέντρωσι καὶ τὴν προφορὰ μαγικῶν λέξεων. Θὰ σᾶς βοηθήσῃ ἂν βάλετε μιά πετρίτσα κάτω ἀπὸ τὴ μασχόλη σας καὶ τὴν σφίγγετε σιγά-σιγά ». Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια : τὸ πέτυχα πολλὰς φορὲς μὲ τὸν ἀναπνέω μου.

Ὅταν ἀναπνέετε, συνέχισε, καὶ αὐτὸ μόνο ὅταν εἶναι πιὰ ἀπαραίτητο, νὰ ἀναπνέετε ἀπὸ τὴ μύτη ποτὲ ἀπὸ τὸ στόμα ».

« Μὰ πῶς νὰ ἀναπνέω δύο μέτρα κάτω ἀπὸ τὴ γῆ ; » τὸν ρώτησα.

Ὁ ἀσκητὴς χαμογέλασε αἰνιγματικά καὶ μὲ λίγες ρουπίες ἀκόμη μοῦ πρότεινε νὰ ἀνοίξουμε δύο τάφους καὶ νὰ κάνουμε μαζὺ μιά δοκιμὴ. Τὸ βράδυ πῆγα μαζὺ του σ' ἓνα λόφο κοντὰ στὴν πόλι ὅπου μᾶς περίμεναν δύο ἀνοιχτοὶ τάφοι. Μαζὺ μᾶς εἶχαν ἔρθει τέσσερις μαθητὲς τοῦ φακίρη καὶ ἓνας νέος 'Ινδὸς γιατρός γιὰ νὰ μᾶς βοηθήσουν ἂν χρειάζοταν.

Ὅταν σκοτεινίασε καλὰ, ξαπλώθηκα ἐπάνω σὲ ἓνα σανίδι στὸ βάθος τοῦ τάφου. Προτοῦ κάνῃ τὸ ἴδιο ὁ φακίρης μοῦ ἔδωσε τις τελευταῖες ὁδηγίες του. « Προτάντος μὴν ἀνησυχῆτε, νὰ ἀναπνέετε ἡσυχᾶ, μὲ μέτρο καὶ ὅταν κουρασθῇτε τραβήξετε αὐτὸ ἐδῶ τὸ κορδόνι. Θὰ σᾶς ξεθάψουν ».

Ἐνα ἄλλο σανίδι μπῆκε ἐπάνω μου στηριγμένο κατὰλληλα, ὥστε νὰ μὴ μετὰ πλάκων πολὺ. Ὅταν ἀρχίσαν νὰ πέφτουν οἱ πρῶτες φυακίριες, πῆρα μιά βαθεῖα ἀναπνοή. Σὲ ἓνα λεπτὸ βρέθηκα ἀπομονωμένος σὲ ἓναν κόσμον μαῦρο καὶ σιωπηλὸ μήκους 2μ. καὶ ὕψους 60 ἐκατοστῶν. Ἡ θερμοκρασία ἀνέβηκε ἀπότομα, ἡ σιωπὴ ἦταν καταθλιπτικὴ. Ἀνῆλθες ἐβγαζα λίγο-λίγο τὸν ἀέρα ποῦ εἶχα στοὺς πνευμονέ μου καὶ πῆρα μιά ἐλαφριά ἐισπνοή. Ἐκπληκτὸς εἶδα ὅτι δέν δυσκολεύτηκα νὰ ἀναπνεύσω. Ὁ ἀέρας ἦταν ζεστός, γεμάτος σκόνῃ ἀλλὰ ἀπορούσα νὰ ἀναπνέω μὲ λίγο σύστημα.

Ἀρχισα νὰ καταλαβαίνω τί ἦταν ἐκεῖνο ποῦ ἔκανε τὸ πείραμα κατορθωτό : ἦταν ἡ ποιότητα τῆς γῆς. Τὸ χῶμα ἦταν μαλακὸ καὶ παρῶδες. Οἱ φακίρηδες σκάβουν τὸν τάφο τους ἐκεῖ ὅπου εἶναι βέβαιι πῶς τὸ χῶμα θὰ ἀφήσῃ ὀπωσδήποτε λίγο ἀέρα νὰ περάσῃ.

Ὅσο ὅσο ἡ ἀγωνία ποῦ ἐνιωθα μοῦ ἔδειχνε σὲ ποῖο σημεῖο αὐτοκυριαρχίας ἔφταναν γιὰ νὰ μποροῦν νὰ μένουν ἐπὶ ἑβδόμης δύο μέτρα κάτω ἀπὸ τὴ γῆ. Ἀπαίσσιες εἰκόνες ποῦ δέν μπορούσα νὰ τις δώξω πολιορκούσαν τὸ μυαλό μου : ἂν κανένα φίδι ἢ κανένας σκορπιὸς ἀποφασίζε νὰ μ' ἐπισκεφθῇ ; Ἄν οἱ μελαψοὶ μαθητὲς τοῦ φακίρη χτυποῦσαν τοὺς φίλους μου καὶ μ' ἐγκαταλείπανε ; Κι ἂν ἔσκαγα ; Μερικὲς στιγμὲς μὲ κυνηγοῦσε ἡ ἀπελπιστικὴ καὶ τρομακτικὴ σκέψι πῶς ἦμουν θαμ-

μένως ζωντανός. "Άλλες φορές τὰ νεύρα μου κλονίζονταν και θυμόμουν δλους τούς φακίρηδες που τούς είχαν φάει τὰ σκουλήκια. "Ήθελα νὰ ξυστώ ἀλλὰ μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ κουνηθῶ. Τέλος βορβέκηκα καὶ τράβηξα τὸ κορδόνι. Τρομαγμένος εἶδα πῶς τὸ κορδόνι ἦταν σφιγμένο στὴ γῆ καὶ δὲν κουνιόταν. "Αρχισα νὰ τὸ τραβῶ ὅσο μπορούσα πρὸ δυνατὰ, χάνοντας ἔτσι δυνάμεις καὶ ἀναπνοή ὥσπου ἄκουσα ἀπὸ πάνω μου φασαρία καὶ σὲ λίγο ἐνίωσα ἕνα κύμα καθαροῦ ἀέρα νὰ με τυλίγει. Εἶχα μείνει θαμμένος ζωντανός ἐπὶ τριάντα λεπτά τῆς ὥρας.

Τὰ ὄρια τοῦ θαυμαστοῦ εἶχαν πλατύνει μπροστὰ στὰ μάτια μου. Τὸ «τζάντο», ἂν μπορούσε ὡς ἕνα σημεῖο νὰ ἐξηγηθῇ μὲ τρὺκ ταχυδακτυλουργοῦ, προϋπέθετε πάνω ἀπ' ὅλα μακρὰ ἀσκήσι πού ἀπαιτοῦσε ἀπεριόριστη δύναμι τοῦ πνεύματος καὶ ἀπόλυτη ἐξουσία τοῦ πάνω στὸ δαμασμένο σῶμα. "Αναρωτιόμουν ὡς πού θὰ μπορούσαν νὰ φτάσουν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἂν ἐλευθερώνονταν ἀπὸ τὴ φροντίδα τοῦ βιοπορισμοῦ καὶ ἀσκούσαν τὰ χαρίσματά τους γιὰ νὰ γνωρίσουν καλύτερα τὸν ἑαυτὸ τους καὶ τούς ἄλλους.

Μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ μπορούσα νὰ συναντήσω τὸ «τζάντο» σὲ καθαρή μορφή, ζήτησα ἀπὸ τὴν ἱνδικὴ κυβέρνησι τὴν ἄδεια νὰ ἐπισκεφθῶ τὰ μοναστήρια τῶν λάμα τοῦ Σικκίν στον Θιβέτ. "Υστερα ἀπὸ ὀκτῶ ὥρων πορεία φθάσαμε στὴν ἔρημη πλατεῖα ἐνὸς χωριοῦ πού κάθε του σπῖτι ἦταν καὶ μιὰ κατοικία μοναχῶν. Γύρω μου πλανιόταν μιὰ διαπεραστική μυρωδιά: ἡ μυρωδιά πολλῶν γενηῶν μοναχῶν πού εἶχαν ὀρκισθῇ νὰ μὴν πλυθοῦνε ποτέ. "Ενας λάμας μᾶς εἶπε τὸν ἀκολουθήσουμε καὶ μᾶς ὠδήγησε σὲ μιὰ αἴθουσα ὅπου λιβανωτὰ ἐκαίγαν μπροστὰ σὲ ἕνα ἀγαλμα τοῦ Βούδδα. «Καλῶς ὦρίσατε, κύριε Κήλ», μοῦ εἶπε.

Παραξενεύτηκα. Κανένας ταξιδιώτης δὲν εἶχε προηγηθῇ. Πῶς ἤξερε πῶς θάρχουν; Δὲν ἦταν ὥστόσο ἡ πρώτη φορὰ πού στὴν ἀναζήτησί μου αὐτὴ τοῦ μαγικοῦ, ἄνθρωποι πού δὲν με ξέρανε με φωνάζανε μὲ τὸ ὄνομά μου. «Εἶμαι "Αμερικανός, ἀρχισα νὰ λέω, καὶ θὰ ἤθελα...»

Ὁ λάμας με διέκοψε ἡσυχα. «Ξέρω, εἰστε δημοσιογράφος καὶ ἤρθατε

ἐδῶ ἐλπίζοντας νὰ ἀνακαλύψετε μερικά ἀπὸ τὰ μυστικά τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος. Σᾶς παρακολουθοῦμε ἀπὸ καιρὸ, ἀπὸ τὸ Μπενάρες, τὴν Καλκούτα καὶ ξέραμε πῶς θὰ ἐρθετε ἐδῶ».

«Μὰ πῶς γίνεται αὐτὸ;» ρώτησα νιώθοντας πῶς πλησίαζα στὴ στιγμή πού θὰ μάθαινα ἐπὶ τέλους τὸ μυστήριο τῆς πραιοσθήσεως καὶ τῆς ἐνοράσεως. Ὁ λάμα χαμογέλασε καὶ σηκώθηκε. «Ἐλάτε», μοῦ εἶπε. Τὸν ἀκολούθησα σὲ μιὰ αἴθουσα ὅπου ἦταν διάφοροι μοναχοὶ σὲ στάσι στοχασμοῦ.

«Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ, μοῦ ἐξήγησε, βρίσκονται σὲ συνεχῇ ἐπαφὴ μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμο. Μποροῦν νὰ προβάλλουν τὸ πνεῦμα τους ἐξω ἀπὸ τὸν τόπο ὅπου βρίσκονται.» Χτύπησε στὸν ὦμο ἕνα μοναχὸ καὶ τοῦ ἔκανε μιὰ ἐρώτησι. "Εκεῖνος ἀνοίγει τὰ μάτια του καὶ τοῦ ἀπάντησε.

«Μοῦ λέει, ἐξήγησε ὁ ὁδηγός μου, πῶς βρισκόταν νοερά σ' ἕνα προάστειο τοῦ Γκανγκτῶκ. Ὁ ἥλιος βγαίνει τώρα καὶ ἔχει ἐξοπάσει μιὰ μεγάλη πυρκαϊά. Ὁλοι φεύγουν τρέχοντας.»

Σημείωσα βιαστικὰ τὰ λόγια του γιὰ νὰ τὰ ἐξακριβώσω.

«Γιὰ νὰ μάθετε τὸ μυστικὸ τῆς δυνάμεις αὐτῆς θὰ μπορούσε νὰ σᾶς βοηθήσῃ μόνον ἕνας ἄνθρωπος, ὁ μεγάλος λάμα Νυάνγκ Πᾶς. Μὰ εἶναι δύσκολο νὰ τὸν βρῆτε γιὰτὶ ζῇ μόνος του στὸ βουνό. Ἡ μόνη σας ἐλπίδα εἶναι νὰ καταλάβῃ στὶς προσευχὲς του πῶς τὸν χρειάζεστε...»

Τὸ ἄλλο πρωὶ, ἀφοῦ πῆρα τὸ πρωινό μου μὲ τούς μοναχοὺς, ξεκίνησα. Ἐπὶ τρεῖς ἐβδομάδες ἐπισκεπτόμουν τοὺς σημαντικότερους οἰκισμοὺς μοναχῶν τῆς περιοχῆς ἀναζητώντας τὸν Νυάνγκ Πᾶς. Ὁλοι ξέρανε τὸ ὄνομά του μὰ κανένας δὲν ἤξερε πού βρισκόταν. Καμμιά φορὰ, ὅταν περπατοῦσα μόνος στὰ ὄρεϊνὰ μονοπάτια, εἶχα τὴν αἴσθησι πῶς κάποιο ἄορατο μάτι συνεχῶς με παρακολουθοῦσε. Στὸν τελευταῖο μου σταθμὸν προτοῦ γυρίσω στὸ Γκανγκτῶκ, χωρὶς ἐλπίδα πῶς θὰ τὸν εὑρίσκα, ἄκουσα νὰ χτυπᾶνε τὴν πόρτα τοῦ δωματίου μου στὸ φτωχικὸ χάνι ὅπου εἶχα μείνει τὴ νύχτα. "Ενας μικροκαμωμένος μοναχὸς μὲ ὕφος συ-

νεσταλμένο μπῆκε μέσα. «Κύριε Κήλ, μοῦ εἶπε, θέλετε νὰ με δῆτε;»

«Ποιὸς εἰστε;» ρώτησα. Ἦταν κάπου 1.50 μ. ψηλὸς καὶ τὸ κεφάλι του χανόταν κάτω ἀπὸ τὴν κουκούλα τῆς κάπας του. «Εἶμαι ὁ Νυάνγκ Πᾶς».

Ἀμέσως ξέχασα τὴν κούρασί μου καὶ τοῦ πρόσφερα κάθισμα, μὰ ἐκεῖνος προτίμησε νὰ καθῆται στὸ πάτωμα. «Παρακολούθησα τὴν πορεία σας, μοῦ εἶπε, καὶ ἄκουσα τὴν ἐκκλησί σας».

«Μοῦ εἶπαν πῶς εἰστε ἕνας σπουδαῖος λάμα, τοῦ εἶπα, καὶ θὰ ἤθελα ἂν μπορούσατε νὰ με διδάξετε...»

Μὲ κοίταξε ἐντακτικά. «Δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ὁδηγήσω πολὺ μακριά, μοῦ εἶπε, γιὰτὶ δὲν ζῆτε σὰν ἐρημίτης. Τὸ μόνον πού μπορῶ νὰ κάνω εἶναι νὰ σᾶς φανερῶσω μερικὲς ἀρχές».

Κρατοῦσε ἀκόμη τὸ ραβδί του πού ἡ ἄκρη του ἀκουμποῦσε στὸ πάτωμα. Πιέζοντας δυνατὰ μὲ τὸ ἕνα χέρι τὸ ραβδί ἔπιασε μὲ τὸ ἄλλο χέρι τὰ σταυρωμένα του πόδια καὶ ἀνασηκώθηκε ἀργὰ στὸν ἀέρα, ἔτσι πού φαινόταν πῶς καθόταν στὸ κενό.

Δὲν ὑπῆρχε τίποτα οὔτε μπροστὰ οὔτε πίσω του. Τὸ ραβδί τοῦ χρησίμευε μόνον γιὰ νὰ κρατᾷ τὴν ἰσορροπία του. "Εμεινα ἄφωνος.

«Πῶς κατορθώνετε ἕνα τέτοιο πράγμα;»

«Μὲ τὴ συγκέντρωσι τοῦ πνεύματος, κύριε Κήλ».

Καὶ χωρὶς νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν καταπληκτικὴ του θέσι, κρεμασμένος στὸν ἀέρα, συνέχισε:

«Εἶναι ἡ ἴδια μέθοδος πού χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὴ μεταβίβασι τῆς σκέψεως. Σκεφθῆτε κατὶ».

Σκέφθηκα ἕνα ζευγάρι μπότες φεδραρισμένες μὲ γούνα.

«Εἶναι πολὺ εὐκολο, κύριε Κήλ. Σκέψτεστε ἕνα ζευγάρι μπότες φεδραρισμένες μὲ γούνα.»

Γεμάτος ἀπορία σκέφθηκα τὴν κορυφὴ τοῦ Ἑβερρεστ πού ἦταν τόσο κοντά μας.

«Μὴ σκέπτεστε μὲ λέξεις, μοῦ εἶπε. Νὰ σκέπτεστε μὲ εἰκόνες. Τώρα σκέψτεστε τὴν κορυφὴ τοῦ Ἑβερρεστ;»

Μπροστὰ στὴν ἐκπληξί μου ὁ λάμα μοῦ ἐξήγησε.

«Δὲν εἶναι πολὺ εὐκολο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους νὰ σκεφθοῦν καθαρά ἕνα ἀντικείμενο: τὶς περισσότερες φορές δὲν «βλέπουν» τίποτα νοερά, ἀλλὰ σκέπτονται μὲ τὶς λέξεις. "Αλλὰ οἱ εἰκόνες εἶναι πολὺ πιὸ δυνατές. Ὅταν σᾶς λέω νὰ σκεφθῆτε ὅ,τι θέλετε, δὲν ζητῶ νὰ ἐξουθενώσω τὴ θέλησί σας μπροστὰ στὴ δική μου. Σᾶς κάνω μόνον νὰ συγκεντρωθῆτε γιὰ νὰ σκεφθῆτε ὅχι μὲ λέξεις ἀλλὰ μὲ εἰκόνες. Καὶ ἡ εἰκόνα μεταδίδεται στὸν ἐγκέφαλό μου πού εἶναι ἀσκημένος νὰ τὴ συλλαμβάνῃ. Μόνον τὰ πολὺ ἀσκημένα πνεύματα πού μποροῦν νὰ σκέπτονται χωρὶς εἰκόνες βρίσκονται ἐξω ἀπὸ τὴ σφαῖρα τῆς διεισδυτικότητάς μας. "Ὅλα εἶναι ζήτημα συγκεντρώσεως σκέψεως, πρόσθεσε, ἀκόμη καὶ ἡ γνώσι ἐξ ἀποστάσεως».

Καὶ ἀφοῦ με προειδοποίησε πῶς αὐτὸ τὸ πετυχαίνουν μόνον ὅσοι δέχονται νὰ ζήσουν στὴ μοναξιά καὶ τὸ στοχασμὸ χρόνια ὁλόκληρα, μοῦ ἔδωσε τὶς βασικὲς ἀρχές τῆς τέχνης του.

«Χαλαρώστε ἀπόλυτα, μοῦ εἶπε, καὶ συγκεντρώστε τὸν νοῦ σας σὲ ἕνα δρόμο πού τὸν ξέρετε καλά. "Ακολουθῆστε τον μὲ τὴ σκέψι, σκεφθῆτε κάθε λεπτομέρεια ὡς τὸ σημεῖο πού σταματᾷ ἡ προσωπικὴ σας γνώσι. Καὶ τότε συνεχίστε πέρα ἀπ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. "Υποχρεώστε τὸ πνεῦμα σας νὰ πάῃ μακρύτερα. "Αν ἡ δοκιμὴ σας ἐπιτύχη θὰ δῆτε τοπία, ἀντικείμενα καὶ πρόσωπα πέρα ἀπὸ τὰ ὄρια τῶν γνώσεών σας καὶ θὰ δῆτε τὰ γεγονότα νὰ ξετυλιγώνται σὰν νὰ ἦσαν μπροστὰ.»

Ὅταν ὁ Νυάνγκ Πᾶς ἔβαλε πάλι τὰ πόδια του στὸ πάτωμα εἶχα πᾶ πείσθη: ὑπῆρχαν δυνάμεις καὶ μυστήρια τοῦ πνεύματος πού ἡ δυτικὴ μας προετοιμασία μᾶς ἐμπόδιζε νὰ τὰ γνωρίσουμε καὶ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουμε. Ὁ λάμα μοῦ εὐχήθηκε καλὴ τύχη, μοῦ ἔδωσε τὴ γνώμη του γιὰ τὴν υγεία μου καὶ μοῦ προεῖπε ἕνα εὐτυχισμένο μέλλον.

«"Αν ξαναγυρίσω ποτὲ ἐδῶ, ρώτησα, πῶς θὰ μπορέσω νὰ σᾶς βρῶ;»

«"Αν ξαναγυρίσετε, μοῦ εἶπε, ἐγὼ θὰ ξέρω πῶς νὰ σᾶς ξαναβρῶ». Αὐτὰ ἦταν τὰ τελευταῖα του λόγια. Ἀπομακρύνθηκε γρήγορα καὶ τὸν

έχασα στην όμιχλη. Κουβεντιάσαμε δυο ώρες. Ο Θεός ξέρει πόσο είχε ταξιδέψει για να περάσει αυτές τις δυο ώρες μαζί μου.

Όταν λίγες μέρες αργότερα το πλοίο με πήγαινε στη Σιγκαπούρη, ή σκέψι μου γύριζε συνεχώς στο τζάντο, στους μάγους και στην πολιτεία των μοναχών στα βουνά. Προτού

φύγω είχα έλεγξει τα λόγια του μοναχού για την πυρκαϊά, στο προάστειο του Γκανγκτόκ. Πραγματικά την αύγή είχε πιάσει μεγάλη φωτιά και όλοι οι κάτοικοι είχαν φύγει τρέχοντας, ακριβώς την ημέρα και την ώρα που ο λάμα μου είχε πη πώς το «είδε» να γίνεται σαν να ήταν παρών.

Τι ακριβώς έννοεϊτε όταν λέτε:

Για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις διαλέξτε ανάμεσα στους 3 όρισμούς εκείνον που νομίζετε ότι αποδίδει την ακριβή σημασία της:

1) ΑΓΥΡΤΗΣ. Α: Πραματευτής. Β: Άπατεώνας. Γ: Συκοφάντης.

2) ΑΚΡΑΔΑΝΤΟΣ. Α: Σταθερός. Β: Άτίναχτος. Γ: Ψηλός.

3) ΑΛΚΙΜΟΣ. Α: Δυνατός. Β: Νέος. Γ: Ναυτοπρόσκοπος.

4) ΑΞΙΟΧΡΕΟΣ. Α: Καραχρεωμένος. Β: Αξίόπιστος. Γ: Οφειλέτης.

5) ΑΠΕΙΡΟΚΑΛΟΣ. Α: Απαίδευτος. Β: Αφθονός. Γ: Διαπληνής.

6) ΒΡΙΘΩ. Α: Βρίζω. Β: Βρίσκω. Γ: Είμαι γεμάτος.

7) ΕΠΑΡΣΙ. Α: Έγερτήριο. Β: Υπερηφάνεια. Γ: Σημαιοστολισμός.

8) ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ. Α: Για πρόσθετη μόρφωση. Β: Ξενόγλωσσος. Γ: Πολύ μορφωμένος.

9) ΕΠΙΠΤΩΣΙΣ. Α: Άλμα εις ύψος. Β: Άλμα εις μήκος. Γ: Έξελιξι.

10) ΙΜΠΡΕΣΣΙΟΝΙΣΜΟΣ. Α: Άσυντομία. Β: Διασκέδασι. Γ: Είδος τέχνης.

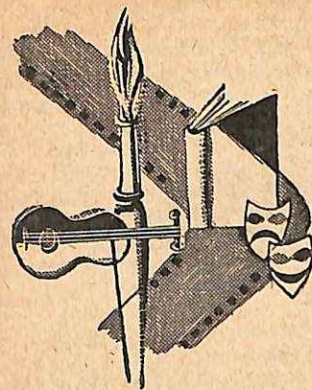
11) ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ. Α: Καθολικός. Β: Έπισκοπικός. Γ: Παπικός.

12) ΛΑΙΛΑΨ. Α: Άράτης. Β: Βροχή. Γ: Άνεμοστρόβιλος.

13) ΜΕΤΕΩΡΙΤΗΣ. Α: Ρολόι του τοίχου. Β: Ουράνολιθος. Γ: Νήμα της στάθμης.

14) ΤΑΜΠΕΡΑΜΕΝΤΟ. Α: Είδος ζωγραφικής. Β: Είδος τυμπάνου. Γ: Ίδιον συγκρασία.

(Άπαντήσεις στη σελίδα 128)

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ...

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ — ΣΧΟΛΙΑ — ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Στις γραμμές αυτές, σκόρπια και με λίγα λόγια, κλείνεται ή πνευματική και καλλιτεχνική κίνησι του μηνός και λίγο... φιλολογικό κουτσομπολιό.

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ Παρίσι, αυτό το Παρίσι των μακρινών γειτονιών με τα ψηλά γκρίζα σπίτια που τα παράθυρά τους έχουν από χρόνια σκεβρώσει, το Παρίσι των άπιδανων καλλιτεχνών με την παραγνωρισμένη μεγαλοφύια, το Παρίσι των έρημικών, τραγουδισμένων από το Ζαν Μωρεάς, καστανιών έχασε έναν απ' τους καλύτερους κι ειλκρινέστερους φίλους του: Τον Έλληνα ζωγράφο Χ. Ποταμιάνο. Είναι περίεργο πώς ένας τόσο Έλληνας καλλιτέχνης δέθηκε με το Παρίσι έτσι πολύ, που σχεδόν ήταν ένα συμπλήρωμα της καλλιτεχνικής του ζωής. Το αγάπησε ο Ποταμιάνος το Παρίσι και κυρίως αγάπησε τα μακρινά του βουλεβάρτα που με τόση ευαισθησία και με τόση τρυφερότητα απέδωσε σε μερικούς πίνακές του.

Μιά έκθεσι έργων του

ΔΕΝ ΗΤΑΝ τόσο γνωστός στο δικό μας καλλιτεχνικό κοινό ο ζωγράφος αυτός, ούτε πολλά έργα του υπάρχουν εδώ. Όστόσο στο Παρίσι είχε αποκτήσει ένα ξεχωριστό όνομα

και δεν γινόταν Σαλόν αν δεν συμμετείχε κι ο «Ποταμιάνο», όπως τον έλεγαν οι φίλοι του οι Γάλλοι. Έργα του ακόμη υπάρχουν σε πολλά μεγάλα μουσεία του έξωτερικού καθώς και σε ιδιωτικές συλλογές γνωστών φιλοτέχνων της Ευρώπης και του Νέου Κόσμου. Λέγεται ότι μερικοί φίλοι του θα προσπαθήσουν να συγκεντρώσουν από το άτελιέ του και απ' τα λίγα του έργα που υπάρχουν εδώ τα αντιπροσωπευτικώτερα και θα οργανώσουν μια αναδρομική έκθεσι σε κεντρική αίθουσα των Αθηνών.

Το μεγάλο άλμα.

ΗΤΑΝ ΕΝΑ μικρό χλωμό κορίτσι με μεγάλα έκφραστικά μάτια που τα έκρυβε πίσω από τα γυαλιά. Τα μαλλιά της χύνονταν άτακτα στους αδύνατους ώμους της και το κορμάκι της ήταν λεπτό σα μίσχος λουλουδιού. Το κορίτσακι είχε μια παράξενη και πρώιμη ευαισθησία. Άκουγε μέσα απ' «το τραγούδι της βροχής μακρινές φωνές αγγέλων» κι ένοιωθε «τα μυστικά χαμόγελα των λουλου-

διδών που περιμένουν τις κυνηγημένες πεταλούδες να κουρνιάσουν στα χλωμά τους πέταλα».

ΤΟ ΚΟΡΙΤΣΑΚΙ ζούσε έξω απ' το Παρίσι με μια ιδιότροπη και παράξενη θεία που του έπαιρνε τα μουντζουρωμένα χαρτιά και τα έδειχνε σε διάφορες προσωπικότητες των Γραμμάτων. Γρήγορα, το άρρωστημένο αυτό παιδί με τα κατατικά μάτια, έγινε μια προσωπικότητα των Γραμμάτων και το απλό όνομά της, Μιουλό Ντρονέ, φιγουράριζε σχεδόν καθημερινά στις μεγαλύτερες εφημερίδες και στα έγκυρτερα περιοδικά της Γαλλίας. Κι έκανε τότε το μεγάλο άλμα!

Βεντέτα του Κινηματογράφου.

Η ΜΙΝΟΥ ΝΤΡΟΥΕ σταμάτησε ν' ακούη « το αργυρένιο τραγούδι της βροχής » και έγινε βεντέτα! Μιά βεντέτα σαν εκείνα τα πλάσματα τα γεμάτα έπαρσι που ή ζωή αρχίζει και τελειώνει στον άσημαντο έαυτούλη τους! Προηγούμενο ύστερόγραφο έγραφε ότι γυρίζει σαν πρωταγωνίστρια το πρώτο της φίλμ « Η Κλάρα και οι κακοί » για λογαριασμό της Σούλζν Πρίμ που είναι η παραγωγός της ταινίας. Τώρα τα καπρίτσια της, ή στάσι της κατά το γύρισμα της ταινίας ξεπερνάν κάθε προηγούμενο. Ούτε ή Μπριζίτ Μπαρντό δεν είναι τόσο δύσκολη με τους συνεργάτες της!

Έλληνες ζωγράφοι στη Ν. Ύορκη

ΥΣΤΕΡΑ από τη Λιλή 'Αρλιώτη που εξέθεσε πέρσι έργα της με εξαιρετική επιτυχία στη « Γκόλα Γκαλλερύ » της Ν. Ύορκης και του Γ. Τσαρούχη που εκθέτει τώρα εκεί, ένας άλλος έκλεκτος Έλληνας ζωγράφος θα δείξει πίνακές του στο κοινό του Νέου Κόσμου: ο Χατζηκυριάκος - Γκίκας. Ο διαλεκτός αυτός καλλιτέχνης που καλλιεργεί ένα τόσο προσωπικό στυλ στη δουλειά του και που πίνακές του υπάρχουν σε πολλά μεγάλα μουσεία της Εύρωπης, έχει προσωπική προσκληση να εκθέσει σε μεγάλη Γκαλλερύ της Ν. Ύορκης. Ο κ. Γκίκας θα παρουσιάσει συνολικά 50 έργα του των τριών τελευταίων χρόνων.

Το τελευταίο έργο του Σασά Γκιτρυ

ΓΝΩΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ κινηματογραφική εταιρία αγόρασε τα δικαιώματα του τελευταίου σενάριου που έγραψε ο διάσημος Γάλλος συγγραφέας και ήθοποιος Σασά Γκιτρυ λίγο καιρό πριν από το θάνατό του. Θέμα αυτού του σενάριου είναι ή ζωή επιθυμία ενός ηλικιωμένου συγγραφέα να ξανακερδίσει τα νιάτα του έστω και πληρώνοντας τα με τη δόξα που με τόσο κόπο απέκτησε, για να τον αγαπήσει ή νέα και όμορφη γραμματέυσ του. Ένας σύγχρονος Φάουστ είναι κατά κάποιο τρόπο ο ήρωας του Γκιτρυ που εκφράζει τη βαθεία προσδοκία του συγγραφέα του, αυτή που τόσο τον έκαιγε στα τελευταία χρόνια της ζωής του. Ο ίδιος είπε χαρακτηριστικά σε μια συνέντευξη με Γάλλο δημοσιογράφο λίγο καιρό πριν από το θάνατό του:

— Τίποτε δεν αξίζει στη μόταιη τούτη ζωή όσο ή αίσθησι ότι είσαι νέος και ότι μπορείς να φθάσης... περπατώντας ως την άλλη άκρη του κόσμου.

Έκδήλωσης για την Ελλάδα

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ το ανέβασμα του έργου του Σπ. Μελά « Ο Βασιλιάς κι ο σκύλος » από το Κρατικό Θέατρο του Μάρμπουργκ, έγιναν πολλές εκδηλώσεις στη Δυτική Γερμανία για τη σύγχρονη πνευματική Ελλάδα. Ανάμεσα σ' αυτές δόθηκαν διαλέξεις για τους νεώτερους συγγραφείς μας, δημοσιεύθηκαν άρθρα για τη νεοελληνική λογοτεχνία, μεταδόθηκαν ραδιοφωνικές ομιλίες κλπ. Χαρακτηριστικό είναι ότι πολλοί και έγκυροι εκδοτικοί οίκοι της Γερμανίας έδειξαν ζωηρό ενδιαφέρον για τη νεώτερη πεζογραφία μας και ήδη έχουν πεθεί οι βάσεις για να κυκλοφορήσει μια Ανθολογία Νεοελληνικών Διηγημάτων.

Μια μικρή έκπληξι.

ΕΛΑΒΑ από την άλλη άκρη της γής, από το Καρακάς, ένα πολύ καλαισθητο βιβλιαράκι με τον τίτλο « Λύρικα 'Ισπάνια » νούμερο 164. Το ξεφύλλισα αδιάφορα νομίζοντας ότι

είναι μια απ' αυτές τις εκδόσεις της σειράς, που συνήθως στέλνουν οι διάφορες ξένες πρεσβείες για να προβάλουν τη λογοτεχνική παραγωγή του τόπου τους. 'Ωστόσο βρέθηκα σε μια πραγματική έκπληξι: Παρουσίαζε, σε εξαιρετικά φροντισμένες μεταφράσεις της Μαρί Λουίζ 'Ασσερέν και του Ρ. Ρίβα, μερικά από τα ωραιότερα και γνωστότερα ελληνικά ποιήματα. Έτσι μέσα σ' αυτό το βιβλιαράκι βρήκα, στα 'Ισπανικά, του Παλαμά, της Πολυδούρης κ.ά. σαν « μια μικρή ανθολογία από την ανεξάντλητη δημιουργία του ελληνικού πνεύματος ». Να λοιπόν πώς ή νεώτερη πείση μας έφθασε ως το μακρινό Καρακάς και προκάλεσε τις ένθουσιωδέστερες κριτικές των πνευματικών ανθρώπων της Λατινικής 'Αμερικής.

« Καλημέρα θλίψι ».

ΠΟΛΥ ΕΠΙΦΥΛΑΚΤΙΚΟΙ ήταν οι κριτικοί της Ν. Ύορκης για το καινούργιο φίλμ του 'Όττο Πρέμιγκερ « Καλημέρα θλίψι » που βασίζεται στο όμώνυμο πελνδιαβασμένο και πολύ διαφημισμένο μυθιστόρημα της Φρανσουάζ Σαγκάν. Ο Πρέμιγκερ είχε αγοράσει τα κινηματογραφικά δικαιώματα αυτού του βιβλίου από τη συγγραφέα του αντί ενός εξωφρενικού ποσού και μόλιστα ύστερα από πελλές αντιρρήσεις της Σαγκάν, που πιστεύει ότι « το άριστο έργο της δύσκολα μεταφέρεται στον κινηματογράφο ». Στο φίλμ « Καλημέρα θλίψι » πρωταγωνιστούν ο 'Αγγλος ήθοποιος Ντέιβιντ Νίβεν, ή Ντέμπορα Κέρ και ή αποκάλυψι του Πρέμιγκερ Ζάν Στήμπεργκ που την είδαμε στο φίλμ « Αγία 'Ιωάννα » από το όμώνυμο θεατρικό έργο του Σάβ.

— Η Εύρωπη θα το καταλάβει καλύτερα από την 'Αμερική αυτό το φίλμ, είπε ο Πρέμιγκερ. 'Η αλήθεια

του και ο ρεαλισμός του είναι πλήσιέστερα προς την Εύρωπαϊκή νοοτροπία ».

Ο ΛΟΥΪ ΖΟΥΒΕ, γράφοντας κάποτε για τις νέες ήθοποιους που ξεκινούν γεμάτες όνειρα για να κατακτήσουν τη σκηνή, έλεγε πως « πολύ συχνά είναι σαν εκείνα τα εξαισία παραδείσια πουλιά που ανοίγουν τα φτερά τους και μ' αυτό μόνο, με τα πλούσια χρώματά τους άναπληρώνουν την έλλειψι φωνής ».

Αυτό δε συμβαίνει και με τα νέα άστέρια που άντελλαν τα τελευταία χρόνια στο ελληνικό Θέατρο. 'Η 'Αννα Συνοδινού, ή 'Αντιγόνη Βαλάκου, ή Βούλα Ζουμπουλάκη, ή 'Αλίκη Βουγιουκλάκη, ή Νέλλυ 'Αγγελίδου, ή Τζένη Καρέζη, ή Γκέλυ Μαυροπούλου και ή Βέρα Ζαβιτσάνου είναι οι νέες σίγουρες ελπίδες του θεάτρου μας, ήθοποιοί με ταλέντο και σκηνική όμορφιά. 'Η Βέρα Ζαβιτσάνου για να σταθούμε σήμερα σ' ένα από τα πιο νέα αυτά άστέρια — ανήκει στην έντελως καινούργια γενιά των ήθοποιών μας και άποτελεί το βαρύ πυροβολικό, θα λέγαμε, του θεάτρου Τέχνης. Κινείται με την ίδια άνεσι στο δράμα και στην κωμωδία, στο σύγχρονο και στο κλασικό ρεπερτόριο. Στα ελάχιστα χρόνια της θεατρικής της σταδιοδρομίας έρμηνευσε τους πιο αντιφατικούς ρόλους και ήταν το ίδιο καλή στον Πιραντέλλο, όσο και στον Ουίλλιαμ 'Ινγκ. Σ' ένα μέτριο έργο, όπως το « Στάσις Λεωφορείου » που « χαντάκωσε » τη Μονρόε στον κινηματογράφο, έδωσε με τη γεμάτη εύαισθησία έρμηνεία της ποιότητα και περιεχόμενο.

Το θεατρικό παρελθόν της Ζαβιτσάνου είναι μικρό, πολύ μεγάλο όμως σίγουρα είναι το θεατρικό της μέλλον. Είναι από εκείνα τα παραδείσια πουλιά που εκτός από τα εξαισία φτερά τους έχουν και φωνή!

Ψυχίατρος: « Ο άνθρωπος που σ'ας κάνει με μια υπέροχη άμοιβή τις μισές έρωτήσεις απ' αυτές που σ'ας αρχίζει ή γυναίκα σας έντελώς δωρεάν. »

Ὁ κ. Δελφης δὲ γράφει μόνο στί-
χους, ἀλλὰ ἔχει ἀποφασιστὴν νὰ ὑπερ-
βῇ καὶ διαφορετικὰ τίς Μούσας·
Ἐνδίδει περιοδικὰ καὶ σὲ ὁμοιομορφα
τελῆς μία Παγκόσμια Πουητική Ἀν-
θολογία. Παράλληλα μὲ συναδελφικὴ
ἀγάπη παρουσιάζει κατὰ τὸν ἴδιο τρό-
πο μέρος ἀπὸ τὴν πνευματικὴν προσφορά
τῶν ἐκλεκτοτέρων σημερινῶν λυρικών
μας. Τὸ τελευταῖο λοιπὸν τομίδιο τοῦ
ἀναφέρεται στὴν ποιήτρια Τίλλια Μπα-
λῆ. Μὲ προσοχὴ, ἔχει διαλέξει τίς χα-
ρακτηριστικώτερες στιγμὲς ἀπ' ὅλη
τὴ λυρική πορεία της. Καὶ ἡ πρᾶξι τοῦ
αὐτοῦ ἀξίζει κάθε ἔπαινο.

Γιόργου Μανιατάκου : « Περιμένοντας τον άγνωστο Θεό » (Αθήνα 1957).

Ανάμεσα στα πιο ενδιαφέροντα μυθιστορηματικά έργα που εξέδωσαν τελευταία παίρνει αξία θέσι και το βιβλίο αυτό. Ο συγγραφέας του έχει πιάσει ένα θέμα που σφύζει από αλήθεια και δύναμι ζωής και το έχει τοποθετήσει σ' ένα φανταστικό χωριό, την Ακροποταμιά, χωρίς όμως και να υποτάξει την πνευματικότητα του στη συναρπαστικότητα του μύθου. Δείχνει ότι ξέρει καλά πώς ή « υπόθεσι » δεν είναι ποτέ σ' ένα έργο τέχνης σκοπός, αλλά μέσο για να εκφραστεί κάτι βαθύτερο και ουσιαστικότερο. Πάνω από το μύθο του που έχει τη ζωντάνια μιας έμμεσας διδακτικής παραβολής, κατορθώνει να ύψωση ένα μήνυμα. Με δυο λόγια, το « Περιμένοντας τον άγνωστο Θεό » είναι ένα έργο που προβληματίζεται, όπως συνηθίσαμε να λέμε τελευταία. Και γι' αυτό ακριβώς έχει πολύ ενδιαφέρον.

Αντώνη Ίννινου : « Οι καταδικασμένοι » (Αλεξάνδρεια 1957).

Δεν είναι αυτό το πρώτο βιβλίο του συγγραφέα του. Ο κ. Ίννινος έχει ως τώρα παρουσιάσει κι άλλα έργα που μερικά από αυτά ήταν αξιόλογα, απέσπασαν θερμές κριτικές, και γι' αυτό θα ήπρεπε να ήταν ευρύτερα γνωστός. Οί « Καταδικασμένοι » του κυκλοφορούν τώρα σε τρίτη έκδοσι και στην όριστη πιά μορφή τους. Είναι ένα έργο με ενδιαφέροντα μύθο, ζωντανές ανθρώπινες καταστάσεις και άνετο, στρωτό ύφος.

Πάνου Παναγιωτούνη : « Δυο έλκεκτες Έλληνίδες Ποιήτριες : Μαρία Πολυδούρη - Τίλλα Μπαλτή » (Αθήνα 1958).

Ένας νέος ποιητής, ο κ. Π. Παναγιωτούνης, κάνει ένα ταπεινό αφιέρωμα στον γυναικείο Νεοελληνικό Παρνασσό : μία μελέτη για δυο εξαίρετες ποιήτριες την Μαρία Πολυδούρη που πέθανε και την Τίλλα Μπαλτή που μέσα στην ήθικη σύγχυσι της εποχής μας δίνει με τους ανήσυχους στίχους της το σήμα της επιστροφής προς τις χαμένες Έδεις. Τί κοινό στοιχείο βρήκε όμως ο κ. Παναγιωτούνης στις δυο αυτές ποιήτριες για να τις σμίξει στο νέο βιβλίο

του ; Πρώτα τον ίδιο τόπο καταγωγής τους — την Καλαμάτα — κι έπειτα — αυτό είναι και το ουσιαστικό — τη φλογερή ειλικρίνεια που θερμαίνει την έμπνευσί τους. Η πρώτη, έλευθερα, άφοβα και με την πυρετική άπειλή του γρήγορου θανάτου ύμνει σ'α μια νέα « Πορτογαλίδα Μοναχή » το έρωτικό πάθος που δυναστεύει την ύπαρξί της. Η άλλη — άνθρωπος των ταραγμένων καιρών μας — παραδέχεται τις εύθυνες που αναλογικά της βαρύνουν για τη φθορά κάθε όμορφιάς, όμολογεί τ'α κρίματά και ύψώνει δεητικά τ'α χέρια της προς τους κλεισμένους φεγγίτες του λυτρωμού. Κραυγές παραφοράς είναι και των δυο οι φωνές. Άλλα κραυγές που καίουν από αλήθεια, δονούνται από έσωτερική μουσική και γοητεύουν με τη γνήσια πολήσι τους. Γι' αυτό ακριβώς σμίγουν άρμονικά στο βιβλίο του κ. Παναγιωτούνη.

Θανάση Φωτιάδη : « Ναυτικό Φυλλάδιο » (Αθήνα 1958, έκδ. « Δίφρος »).

Είχε χρόνια ν' άκουσθί ο ποιητής της συλλογής αυτής. Και να που τώρα δίνει μία άκόμη σεμνή κι αξιοπρόσεκτη παρουσία στα Γράμματά μας μ' ένα βιβλίο γεμάτο έμπειρία ζωής.

Γιόργου Κάρτερ : « Απόψε ή Γ' ή καίει » (Αθήνα 1958).

Πολλοί είναι οι νέοι που γράφουν σήμερα στίχους. Ο κ. Κάρτερ όμως ξεχωρίζει από πολλούς Έλληνες συνομήλικους συναδέλφους του. Από χρόνια είχε δώσει δείγματα του ποιητικού ταλέντου που δεν έπαψε να ώριμάζει κι έτσι σήμερα τον κάνει να θεωρηται ένας από τους πιο ύπολογιστους νέους λυρικούς μας. Βέβαια, έξωτερικά οι στίχοι έχουν την έλευθερία των μοντέρνων τάσεων : έσωτερικά, όμως, παρ'όλο που δεν κρατούν απόλυτα τη σαφήνεια της παραδόσεως, έχουν συνοχή, μουσικότητα και διαύγεια όση χρειάζεται για την κατανόησι του θέματος. Είναι δηλαδή άληθινή πολήσι. Η τελευταία συλλογή του « Απόψε ή Γ' ή καίει » κλείνει πολλή μεταμέλεια και συντριβή που αισθάνονται οι ποιητές για την ήθικη σύγχυσι της εποχής μας.

Κούλη Μ. Κάση : « Η άγνή

Κρητικοπούλα κι ο κορφοπάτης της Μάνης » (Αθήνα 1958).

Ποιός να τ'έλεγε ; Μέσ' από ένα πλήθος μοντέρνων ποιητών που φωνασκούν και διεκδικούν με άμους φράσεις τ'α... « κλειδιά της βασιλείας » από τον Έλιοτ, τον Πάουντ και τον Άραγκόν, έρχεται σήμερα, στο 1958, ένας νέος άγνός « ποιητάρης » για να κλείση στο τραγούδι κάποιους σβυσμένους αντίλαλους από ξεχασμένους θεοκριτικούς αύλους. Ο κ. Κάσης έγραψε σε ρυθμικό δεκαπεντασύλλαβο και με όμοιοκαταληξίες — κάπως εύκολες — ένα μεγάλο ειδυλλιακό ποίημα που συγκινεί και γοητεύει με την τρυφερότητα του μύθου και την άγνότητα των ήρώων. Ίσως αν το βιβλίο αυτό παρουσιαζόταν πολλά χρόνια πριν, ν'άπαιρνε θέσι στην καρδιά του Έλληνικού λαού κι οι ήρωές του, ή Ρηνιώ και ο Θέρης, να γίνονταν το ίδιο γνωστοί με τη θρυλική Γκόλφω και τον άγαπημένο της.

Έλευθερίας Ξωμεριτάκη - Ντάνου : « Ταπεινές φωνές » (Αθήνα 1957).

Πρώτα φτερουγίσματα μιας νέας ποιήτριας. Μία λεπτή λυρική συλλογή που κλείνει πολλή τρυφερότητα, πολλή πίστι στην άδολη Ποίησι κι έλπίδες για ένα γρήγορο ώριμασμα. Βέβαια είναι φανερό κάποιες επιδράσεις Γρή-

γορα όμως, αν ή ποιήτρια συνεχίση το δρόμο της, θα σβήσουν οι επιδράσεις αυτές και τη θέσι τους θα πάρουν ίσως στίχοι όλότελα δικοί της που θ' άγαπιούνται και θα λέγονται. Αυτό υπόσχονται οι μουσικές « Ταπεινές φωνές » της.

Μαρία Λαμπράκη : « Γυρεύω την καρδιά μου » (Αθήνα 1958). Ζητάει πολλά στο ξεκίνημα της ζωής της ή νεαρή ποιήτρια της συλλογής αυτής. Και ή απογοήτευσι έρχεται γρήγορα. Όχι μόνο δεν κερδίζει όσα προσδοκά μά χάνει κι όσα κρατεί... Γι' αυτό, όπως λέει κι ο τίτλος, γυρεύει την καρδιά της...

Σ' ένα σημείωμα που συνόδευε το βιβλίο της μάς γράφει πώς είναι μαθήτρια. Δεν ξέρουμε ακριβώς την ηλικία της για ν' αξιολογήσουμε δίκαια την πρώτη λογοτεχνική της εμφάνισι. Πάντως, αν και πολλά τραγούδια της συλλογής της δεν έχουν όλοκληρωθή κι είναι λίγα σ'α θέμα, βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα κορίτσι με πλούσια ευαισθησία και ποιητική έλκεκτικότητα. Νά ένα μικρό δείγμα του ταλέντου της :

Το ούραίο τόξο σκυφτό
γυρεύει το χαμένο του χρώμα...

Ποιός σου τη χάρισε άγάπη
την πορτοκαλίνα εσάρπα ;

ΡΥΘΜΟΣ

ΒΟΥΛΗΣ 22

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΙΟ ΜΟΝΤΕΡΝΑ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

Γράμματα

τῶν ἀναγνωστῶν μας

Ζητῶ ἀλληλογραφία.

Μὲ μορφωμένους νέους καὶ νέες ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο.

Τάκης Ἀντωνιάδης
Ρούμελης 15
Βύρων-Ἀθήναι

Μὲ νέες μορφωμένες, στὴ γαλλικὴ ἢ ἐν ἀνάγκῃ στὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα, γιὰ διάφορα πνευματικὰ θέματα.

Van der Bossche Esther
Rue de Glasgow 26
Luchtbal (Anvers)

Μὲ νέους καὶ νέες ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο.

Ἰωάννης Μ. Ντούρμας
Θεολόγος Χαλκίδος
Εὐβοία - Ἑλλάς

Μὲ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο μὲ σκοπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν γνώσεων καὶ σκέψεων.

Ἀ. Γιαννακόπουλος
Εὐγενίδου 4
Ν. Ψυχικὸ - Ἀθήναι

Μὲ νέους καὶ νέες τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ γιὰ τὴ δημιουργία φιλίας, στὴν ἑλληνικὴ ἢ ἀγγλικὴ γλῶσσα.

Ἰωάννης Φερέτος
Συν/σμός Ἀγίας Παρασκευῆς 47
Καλάμι

Μὲ νέους καὶ νέες, στὴν ἑλληνικὴ, γαλλικὴ ἢ ἀγγλικὴ μὲ σκοπὸ τὴν ἀνταλλαγὴ σκέψεων ἐπὶ λογοτεχνικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ζητημάτων.

Παντελής Λιάσκας
καὶ Νικόλαος Γεωργακόπουλος
Εὐτυχίδου 45
Παγκράτι - Ἀθήναι

Μὲ πεπαιδευμένους νέους καὶ νέες

ἡμεδαπῆς καὶ ἀλλοδαπῆς εἰς ζητήματα φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικά.

Φιλ. Δημάρατος
... Κρήτης 19
Ἀθῆναι - Ἑλλάς

Μὲ φοιτητὲς καὶ φοιτήτριες τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Γιάννης Γεωργαντόπουλος
Σκρᾶ 10
Περιστερί, Ἀθῆναι
Ἑλλάς

Μὲ φίλους τῆς «Ἐκλογῆς», μορφωμένους, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

Λέλα Βεργοπούλου
Προφήτη Ἡλία 9
Βέροια
Μαίρη Μαυρίδου
Προφήτη Ἡλία 9
Βέροια

Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴ συνεργασία τους ἢ τὰ καλὰ τους λόγια τοὺς φίλους μας : Τάκη Ἀντωνιάδη, Π. Κυπριωτέλη, Α. Γιαννακόπουλο, Ζήνα Φεδέρωφ.

Ἀλληλογραφία ἀναγνωστῶν.

Πέτρο Κυπριωτέλη : Γιὰ νὰ δημοσιευθῇ ἓνα ἄρθρο στὰ «Κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀναγνωστῶν» χρειάζεται α) νὰ εἶναι γραμμένο ἢ μεταφρασμένο ἑλληνικά καὶ β) νὰ δίδεται τὸ ὄνομα τῆς ἐφημερίδας, τοῦ βιβλίου ἢ τοῦ περιοδικοῦ στὸ ὁποῖο ἔχει δημοσιευθῇ. Ἐφ' ὅσον τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ὑπάρχουν καὶ τὸ ἄρθρο ἔχει ἐνδιαφέρον, τίποτε δὲν ἐμποδίζει τὴ δημοσίευσί του στὴν «Ἐκλογή».

Ζήνα Φεδέρωφ : Σὰς ἀποστέλλομε τὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου καὶ ἐλπίζομε πὼς ἡ ἀνωμαλία αὐτὴ δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ στὸ μέλλον.

Λ Υ Σ Ε Ι Σ

«ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ» ἀπὸ σελίδα 7.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ :

1) ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΕΩΣ. 2) ΥΠΟΡΡΑΜΜΑΤΟΣ. 3) ΝΑΟΥΜ - ΑΑΧΕΝ. 4) Ο «ΣΑΑΝΤΙ». 5) ΣΗ - ΙΣΑΛΟΣ. 6) ΤΣΑΤΑΜ - ΝΙΒΕΑ. 7) ΜΩΑΜΕΘ - ΑΙ. 8) ΣΙΑ - ΛΥ - Ο «ΗΡΩΣ». 9) ΑΟΣΤΗ - ΛΥΣΗ. 10) ΛΕΙ - ΠΩΛ - ΜΙ. 11) ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ. 12) ΖΩΑ - ΑΚΑΣΤΟΣ.

ΚΑΘΕΤΩΣ :

1) ΣΥΝΙΣΤΩΣΑ. 2) ΥΠΑΤΗΣ - ΙΟΛΑΩ. 3) ΜΟΟΝ - ΑΜΑΣΕΙΑ. 4) ΦΡΥΑΤΤΩ - ΤΙΣ. 5) ΙΡΜΑ - ΑΑΛΗ - ΘΑ. 6) ΛΑ - ΣΙΜΜΥ - ΠΗΚ. 7) ΙΜΑΟΣ - ΛΩΜΑ. 8) ΩΜΑ - ΑΝΘΟΥΛΑΣ. 9) ΣΑΧ - ΙΟ - ΗΣ - ΤΤ. 10) ΕΤΕΡΟΒΑΡΗ - ΑΙ. 11) ΩΟΝ - ΣΕΙΩ - ΣΚΙ. 12) ΣΣ - ΣΥΜΗ.

«ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΒΡΗ ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ» ἀπὸ σελίδα 76.

1) ΕΚΤΥΠΩΤΗΣ = 34
2) ΕΞΑΓΩΓΕΥΣ = 35
3) ΕΦΗΜΑΡΙΟΣ = 34
4) ΞΕΡΟΒΗΧΑΣ = 34
5) ΚΑΤΩΦΕΡΗΣ = 40
6) ΑΓΙΟΨΥΧΟΣ = 40

Σύνολον 217 βαθμοί

«ΤΙ ΕΝΝΟΕΙΤΕ ΟΤΑΝ ΛΕΤΕ ;» ἀπὸ σελίδα 106.

1) ΑΓΥΡΤΗΣ : Β. Ἀπὸ τὸ ρῆμα ἀγείρω (= συναθροίζω), ἐσήμαινε στὴν ἀρχαιότητα τὸ πρόσωπο ποὺ συνάθροιζε χρήματα γιὰ κάποιο λατρευτικὸ σκοπὸ, παρουσιάζοντας διάφορα ἱερὰ ἀντικείμενα. Ἐπειτα, τὸν θανατοποιοὺ ποὺ μὲ αὐτὰ ἡ διάφορα βότανα θεράπευε κάθε ἀρρώστια. Ἀποκεῖ, πῆρε τὴ σημασία τοῦ ἀπατεῶνα, ποὺ ἔχει σήμερα.

2) ΑΚΡΑΔΑΝΤΟΣ : Α. Ἐκεῖνος ποὺ δὲν κρᾶδᾶίνεται (= κινεῖται), ὁ σταθερός : ἀκράδαντος πε-

ποίθησις - καὶ ὡς ἐπίρρ. : πιστεύω ἀκραδάντως σὲ κάτι.

3) ΑΛΚΙΜΟΣ : Α. Ἀπὸ τὸ οὐσ. ἀλκή (= δύναμις), ὁ δυνατός, ἔυρωστος. Στὸν πληθ. ἄλκιμοι, σημαίνει σήμερα ἓνα εἰδικὸ σῶμα προσκόπων.

4) ΑΞΙΟΧΡΕΟΣ : Β. Ποὺ ἐκπληρῶνει τὶς ἀνειλημμένες ὑποχρεώσεις, ἀξιόπιστος : ἀξιόχρεος ὁ φειλέτης - ἐγγυητής.

5) ΑΠΕΙΡΟΚΑΛΟΣ : Α. Ποὺ δὲν ἔχει πείρα ἢ γνώσι τοῦ καλοῦ (= τοῦ ωραίου), ἄμουσος, ἀπαιδευτός.

6) ΒΡΙΘΩ : Γ. Ἀπὸ τὸ οὐσ. βρῖθος (= φορτίο), εἶμαι βαρυφορτωμένος, γεμάτος ἀπὸ κάτι : τὸ βιβλίον βρίθει σφαλμάτων.

7) ΕΠΑΡΣΙ : Β. Ἀπὸ τὸ ρῆμα ἐπαρσμαι (= υπερφανεῖσθαι), ἡ ὑπερηφάνεια : ἔχει μεγάλην ἐπαρσί.

8) ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ : Α. Ἐκεῖνος ποὺ δίνει πρόσθετη μόρφωσι σὲ κάποια ποὺ εἶχαμε : Ἐπιμορφωτικὸν ἱνστιτούτον ξένων γλωσσῶν.

9) ΕΠΙΠΤΩΣΙΣ : Γ. Κάτι ποὺ θὰ γίνη στὸ μέλλον. Ἡ λέξι αὐτὴ ἀντικατέστησε τελευταῖα τὸ γεγονὸς ποὺ ἀναφέρεται στὸ παρελθόν καὶ θὰ ἦταν ὀξύμωρη ἢ χρήσι τοῦ γιὰ τὸ μέλλον : Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ θὰ ἔχῃ τὰς ἀναλόγους ἐπιπτώσεις (ἢ ἐξελίξεις).

10) ΙΜΠΡΕΣΣΙΟΝΙΣΜΟΣ : Γ. Εἶδος τέχνης, ἰδίως στὴ ζωγραφικὴ, ποὺ προσπαθεῖ ν' ἀποδώσῃ ὅσο τὸ δυνατό πιστότερα τὴν ἐσώτερη ἐντύπωσι ποὺ ἀφίνει ἡ θέα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, τὸ ἐνστικτό. Γιὰ τὸν ἱμπρεσιονιστὴ, τὰ ἐκφραστικὰ ὕλικά μέσα ἀποτελοῦν φραγμὸ γιὰ τὴν ἐξωτερικεῖσιν τῆς ψυχικῆς ἐντύπωσης ποὺ μόνη ἐνδιαφέρει.

11) ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ : Β. Ποὺ ἀναφέρεται ἢ ἀνήκει στὴν καθέδρα, τὸ θρόνον, τὸν ἐπισκοπικὸ ἰδιαιτέρα : καθεδρικός ναός, ὅπου λειτουργεῖ ὁ ἐπίσκοπος, μητρόπολι.

12) ΛΑΙΛΑΨ : Γ. Ἀνεμοστρόβιλος με ἐξαιρετική ὀρμητικότητα καὶ βροχή πολλές φορές, τυφών. (* Ἀπὸ ρίζα λα- πού ἔχει τὴν ἔννοια τῆς καταστροφῆς).

13) ΜΕΤΕΩΡΙΤΗΣ : Β. (ἐνν. λίθος). Πέτρα πού μετεωρίζεται, γυρίζει στὸ διάστημα, καὶ μπαίνοντας στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς γῆς καίγεται καὶ διαλύεται σὰν διαττῶν ἀστῆρ. Λέγεται καὶ οὐρανόλιθος ἢ ἀερόλιθος.

14) ΤΑΜΠΕΡΑΜΕΝΤΟ : Γ. Ἡ γαλλ. λέξι temperament (λατιν. temperamentum), πού σημαίνει τὴν ἰδιαίτερη ὀργανικὴ ἢ ψυχολογικὴ σύστασι ἑνὸς ἀτόμου καὶ τὴν ἀντί-

δρασί του στὶς ἐξωτερικὲς ἐπιδράσεις, ἰδιοσυγκρασία : ἄνθρωπος μὲ θερμὸ ταμπεραμέντο (= πολὺ ἐκδηλωτικός).

« ΣΚΑΚΙ » ἀπὸ σελίδα 124.

Ἄρ. 732. 1) Πε2 - ε8+ !, Π×Π. 2) Β81 - η4+ !, Β×Β. 3) Ι05 - ζ6+ μάτ !

Ἄρ. 733. 1) Π04 - ε4 ! Ἀπειλὴ 2) Β85 - η8+ μάτ.

Ἄρ. 734. 1) Ιε2 ! Ἀπειλὴ 2) Ιη3+ μάτ.

Ἄρ. 735. 1) Ββ7×δ5 !! Ἀπειλὴ 2) Βδ5×δ4= μάτ.

« Η ΜΑΥΡΗ ΠΕΝΝΑ »

Τῆς Agatha Christie

(Β' ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

Περίληψις τοῦ προηγουμένου : Μετὰ ἀπὸ ἓνα ἀεροπορικὸ ἀτύχημα ὁ Τζέρον Μπρέτον ἐγκαθίσταται μαζί με τὴν ἀδελφὴ του Τζοάννα σὲ μιὰ μικρὴ ἐξοχικὴ πόλι, τὸ Λύμστοκ, ὅπου νοικιάζει τὸ σπλιτὼν γηραιῶν δεσποινίδων Μπάστον. Τὸ μέρος εἶναι ἡσυχὸ καὶ τὰ πρόσωπα πού γνωρίζουν σιγά - σιγά τὰ δυὸ ἀδελφά εἶναι φιλήστοι ἀνθρωποὶ με μικροαστικὰ ἐνδιαφέροντα. Τὴν ἡρεμία ὅμως πού ἀρχίζουν νὰ ἀποκοτῶν ἔρχονται νὰ ταράξουν κατὰ ἀνώνημα γράμματα πού κατηγοροῦν τὸν Μπρέτον δι ἔχει σχέσεις με μιὰ μικρὴ διηγήτρια καὶ δι ἡ Τζοάννα δὲν εἶναι ἀδελφὴ του. Ὡστόσο μιὰ μέρα πού ἔρχεται ὁ γιατρός νὰ δῇ τὸν Τζέρον, τοὺς ἐξομολογεῖται δι δὲν εἶναι οἱ μόνοι πού ἔλαβαν τέτοια γράμματα. Εἶχε λάβει κι αὐτός, με στόχο πάντα τὸ σεξουαλικὸ θέμα. Ἐνα πρῶτὸ πού ὁ Μπρέτον κατεβαίνει στὸ « χωριὸ » ὅπως τὸ λέει, συναντᾷ σιὸ δόξω τὴ Μέρκαν, προγοι τὸν συμβολαιογράφου Σόμινγκτον, μιὰ ψηλὴ, ἀδέξια ἀτιμέλητη κοπέλλα, πού ἔμοιαζε 16 χρόνων ἐνῶ ἦταν σὲ εἴκοσι. Συζητοῦν λίγο καὶ ἡ Μέρκαν, ἀνάμεσα σὲ ἄλλα τοῦ λέει δι τελείωσε πέρισ τὸ σχολεῖο, δι τῆς ἄρεσαν τὰ μαθηματικὰ καὶ ἀπὸ τὸν Σαίξπηρ θαύμαζε τίς δύο κακὲς κόρες τοῦ Αἰῶ. Ἐνῶ συζητοῦν ἐμφανίζεται ἡ κυρία Γκρίφιθ, τὴν ὁποία ἡ Μέρκαν δὲν συμπαθεῖ διόλου.